

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 34 / Hejmar 406 / Cotmeh 2015

Kürdistan ve Ortadoğu'da kazandıracak olan Devrimci Hamledir

Biz böyle bir tutumla Rojhilat'ta örgütlenmeyi ve mücadeleyi geliştirerek, Başur'da demokratik halk bilinçlenmesini yükselterek, Şengal'i özgürleştirme hamlesine destek vererek, Rojava'da demokratik ulus inşasını ve özgür yaşamı kökleştirip DAİŞ fa-

şizmine karşı savaşı yayararak, Bakurê Kurdistan'daki demokratik özerklik hamlemizi geliştirerek özgürlük mücadelesini Kürdistan'ın tüm paçalarında başarıya götürmek istiyoruz. Dört parça Kürdistan'daki siyasi, askeri duruşumuz, taktik duruşumuz birbirini bu bi-

çimde tamamlayacak güçte ve niteliktedir. Mevcut haliyle Rojava'da gelişmelerin daha da ilerletilmesi önem kazanmaktadır. Sadece Rojava açısından değil, demokratik Suriye'yi yaratmak açısından da mücadelenin yükseltilmesi gerekmektedir. > 2-6

Büyük gladio komposu

9 Ekim 1998'den 15 Şubat 1999'a kadarki dört aylık süreç müthiş geçmişti. Dünya hegemonu ABD dışında hiçbir güç bu süreçte bu dört aylık operasyonu düzenleyemezdi. Türk özel savaş güçlerinin (bu güçlerin başkanı General Engin Alan'mış) bu süreçteki rolü sadece beni uçakla İmralı'ya, o da kontrollü olarak taşı-maktı. Süreç kesinlikle NATO tarihinin en önemli operasyonunun gerçekleştirdiği bir süreçti. Bu o kadar açıktı ki, gidilen hiçbir yer aykırı bir tavır sergileyemiyordu. Sergileyenler anında etkisizleştiriliyordu. Büyük Rusya bile çok açık bir biçimde etkisizleştirilmişti. Yunanlıların tavrı zaten her şeyi açıklamaya yetiyordu. Roma'da kaldığım evin içinde ve dışında alınan güvenlik tedbirleri, durumu oldukça açıklayıcıydı.

Önder Apo'nun yazısı 14-16. sayfada

Herekol hasretim

Şehit Zerdeşt Dersimî'nin kaleminden > 26-27

Ortadoğu'da değişen dengeler ve Kürdistan özgürlük mücadelesinin geleceği

Duran Kalkan

Başta Türkiye'nin DAİŞ'e karşı mücadeleyi engellemeye, Kürtlerin Rusya, ABD, Avrupa gibi çeşitli güçlerle taktik ilişkiler geliştirmesinin önünü almaya çalışan, dolayısıyla Rojava Kürdistan'ının statüko kazanmasını, Kobanê-Efrîn Kantonlarının birleşmesini önlemek isteyen politikalarına karşı mücadele etmek gerekir. Evet AKP hükümeti ve TC devleti son üç aydır Bakur ve Ba-

şur'da saldırılar yürütmektedir. Bu alanlarda büyük bir savaş vardır. PKK öncülüğünde Kürt halkı, gençleri, kadınları kahramanca direniyor, ama bu savaşı sadece Medya Savunma Alanları'nda ve Bakur'da süren bir savaş olarak görmek yetersiz ve dardır. Siyasi-askeri mücadelenin büyük bölümü Rojava'da ve Suriye'dedir. Bu, Cerablus'ta oldu ve diğer alanlarda olmuştur. Bunlar iç

içe geçmiş ve bir bütündür. Dolayısıyla Türkiye'nin hile-oyun yaparak Kürtlerin ilişkilerini, diplomasisini engellemeye çalışan tutumuna karşı da mücadele etmek gerekir. Rusya'nın, diğer koalisyon güçlerinin, ABD ve Avrupa gibi DAİŞ faşizmi ve diğer çete gruplarını geriletmeye dönük yaklaşımları ile ilişkiye açık olmak şarttır.

> 9-13

ALİ HAYDAR KAYTAN YOLDAŞIN DEĞERLENDİRMESİ Demokratik ulus inşası aşk yolunun işçiliğidir

Demokratik ulus inşası konusunda Önderliğin şimdiye kadar yürüttüğü bütün çalışmalar, aşk yolunun işçiliğini yapmak anlamına geliyor. "Ben ve şehit yoldaşlarım, bizler bunu yaptık, aşk yolunun işçiliğini yaptık, geride kalanlara düşen de, bu yolda yürümesini bilmeleridir. Yol açıktır" dedi.

Fakat yürüme konusunda sorunlar var. Anlam gücünün, hakikatle bağını rahatlıkla görebiliriz. Önderlik şunu da söyledi. "İnsanlık tarihinde olumlu anlamda gerekli olan ne varsa, süzülmuş bal kıvamında bu yolda yürümek isteyen insana sunulmuştur.

> 7-8

Erkeklerle savaşmak kadar, kadını kendimden başlatarak güzelleştireceğim!

Gurbetelli Ersöz'ün güncesinden...> 20-22

Şehitlere bağlılık insan olmanın başlangıcıdır

Beritan Şiyar Dersim

Güneşimizi Karartamazsınız' eylemleri, tarihin aydınlık sayfalarına ateşle yeni bir doğuşun tarihini yazdı. Güneş ve aydınlık asla karartılamayacaktır bu insan bedeninden oluşan meşalelerin aydınlığı ve alevleri sayesinde. Tüm yürekler ve beyinler

Apocu ruh ve felsefede buluşmuş bir tek söz ve karar haline gelmişlerdi: "Güneşimizi Karartamazsınız.!"

Özgürlük savaşçıları, görkemli bir fedailikle mücadelelerini yükseltiyor, tarihi bir bilinçle karanlıklara meydan okuyorlardı. > 23-25

Mültecilik 21. yüzyılın köleliğidir

Dilzar Dilok

Örgütsüz toplum olmanın en belirgin örneği Ortadoğu'dan Batı ülkelerine doğru yaşanan savrulmadır, sonu büyük olasılıkla ölümle sonuçlanan göç dalgasıdır. Göçertme ve mültecileşme, örgütsüz toplumun başına gelmesi en olası durumdur. Çünkü örgütsüz toplum, sömürüye, işgale, inkara ve top-

rağından sökülüp atılmaya hazır hale getirilmiş insan yığını demektir. Ve bu durum, Ortadoğu insanının temel sorunlarından biri olarak bugün tüm bölgenin gündeminde.

Yaşlı Avrupa'nın hizmetçisi olacak bir Ortadoğu aranmaktadır.

> 17-19

Kürdistan ve Ortadoğu'da kazandıracak olan Devrimci Hamledir

Özgürlük Hareketi olarak Rojhilat'ta örgütlenmeyi ve mücadeleyi geliştirerek, Başur'da demokratik halk bilinçlenmesini yükselterek, Şengal'i özgürleştirme hamlesine destek vererek, Rojava'da demokratik ulus inşasını ve özgür yaşamı kökleştirip DAİŞ faşizmine karşı savaşı yayararak, Bakurê Kurdistan'daki demokratik özerklik hamlemizi geliştirerek özgürlük mücadelesini Kürdistan'ın tüm paçalarında başarıya götürmek istiyoruz

Duran Kalkan

1 Kasım genel seçim sürecini değerlendirerek bu sürece katkı sunmak, seçimden demokratik siyasetin başarıyla çıkmasına uygun ortam yaratmak amacıyla KCK yeni bir eylemsizlik kararı almıştır. Söz konusu eylemsizlik kararı bir çatışmasızlık değildir. Çatışmaya girmek için gerillanın çatışmaların dışında kalacak zemine çekilmesini ifade etmiyor. Gerilla mevcut bulunduğu konumdan geri adım atmayacaktır. Eylemsizlik bir ateşkes konumu değildir. Çerçevesi gerillaya ve halka saldırmayan, operasyona çıkmayan, saldırı konumunda olmayan devlet güçlerine karşı, asker, polis, özel savaş gücü kim olursa olsun benzer güçlere karşı gerillanın planlı eylem yapmamasıdır. Eylemsizliğin ilan edildiği andan itibaren güçlerin bulundukları mevzilerde kalmaları, bir eylemlilik, planlı eylemlilik geliştirmemeleridir. Ancak asla geri çekilme, mevzileri terk etme gibi bir duruma da girmemeleri, kendilerine dönük saldırı olduğu zaman savunmanın, güvenliğin gerekleri neyse onu yapma temelinde mevcut mevzilerini korumalarını ifade etmektedir.

Dikkat edilirse böyle bir durumun bir çatışmasızlık haline gelmesi için en azından Türkiye Cumhuriyeti devleti ve AKP hükümetinin de benzer biçimde bir eylemsizlik konumuna geçmesi gerekiyor. Ancak karşı taraf da saldırı konumunda olmazsa, eylemsizlik konumuna geçerse, saldırılarını durdurursa bir çatışmasızlık söz konusu olabilir. Böyle olmaz da TC güçleri asker, polis, özel tim, vs. saldırılarını sürdürürlerse çatışmalar durmaz, savaş devam eder. Tek yanlı eylemsizlikle çatışmaları durdurmak, savaşı durdurmak mümkün olmaz. Nitekim eylemsizlik kararından sonra HPG tüm güçlerini bu biçimde bilgilendirmesine rağmen devlet güçlerinin saldırıları durmuyor. Dolayısıyla da kırlarda ve şehirlerde, tüm savaş cephelerinde çatışmalı durum sürüyor. Eğer devlet saldırılarını sürdürürse mevcut durumda çok ciddi bir değişiklik olmaz. Bunu herkes bilmeli, tüm kamuoyu böyle görmelidir. Çatışmasızlık veya ateşkes isteyenler, sorunlar siyaset yoluyla çözülsün diyenlerin, bunun kapısını açacak olan Hareketimizin ilan ettiği eylemsizlik adımına sahip çıkmaları gerekmektedir. Karşı tarafı, devleti ve hükümeti Hareketimizin ilan ettiği eylemsizliğe karşılık veren, benzer konuma geçen bir duruma getirmek için çaba harcamalıdır. Eğer böyle olursa mevcut eylemsizlik giderek çatışmasızlık, ateşkes ve siyasi çözüm arayışı gibi bir sürece evrilebilir. Böyle olmazsa kısmi, geçici olarak çatışmaların azalmasından öte bir durum ortaya çıkmaz. Kaldı ki, devlet saldırılarını artırdığından çatışmalar bazı alanlarda eskisinden daha şiddetli hale gelmiş bulunmaktadır.

Gerilla güçleri açısından, gençlik ve kadın hareketlerimiz açısından, direnen ve mücadele eden, özgürlük için savaşan, demokratik özyönetim ilanında bulunan ve demokratik özerkliği kendi örgütlülüğü ve mücadelesiyle yaratmaya

karar kılmış olan tüm halkımız açısından bu gerçeğin doğru anlaşılması gerekiyor. Eylemsizliğe bir çatışmasızlık ya da ateşkes gibi yaklaşmamak, geçen dönemde büyük bedeller ödeyerek yüzlerce, binlerce şehit vererek sağladığımız kazanımları, tuttuğumuz mevzileri bırakmamak, hiçbir mevziden bir milim bile gerilememek gerekmektedir. Her türlü saldırıya karşı da sürekli uyanık, örgütlü ve hazırlıklı olmak, saldırı geldiğinde kendini aktif bir biçimde savunmak bu kararımızın kapsamındadır. Hareketimizin eylemsizlik kararı böyle bir konumda bulunmayı ifade etmektedir. Bunun dışında değil, gerisinde değil. Ters anlama, yanlış anlama gibi durumlar kesinlikle olmamalıdır. O bakımdan da en başta ifade etmek gerekiyor ki, hiçbir mevzi terk edilmeyecek, boşaltılmayacak, en küçük bir adım bile geriye atılmayacaktır. Tersine mevcut mevziler korunarak, sağlamlaştırılarak, her türlü saldırıya karşı direnmek üzere yeterli hazırlık konumunda olunmalı ve saldırılar direnişle kırılmalıdır. Bu bakımdan mücadele bitmemiştir, direniş durdurulmamıştır. Sadece bize saldırmayan, yerinde kalan, operasyona çıkmayan güçlere karşı silahlı güçlerimiz planlı eylem yapmayacaklardır. Eylemsizlik kararının kapsamı bu çerçevede anlaşılmalıdır. Bu temelde eğer devlet ve hükümet de yeterli yaklaşım gösterirse seçim sürecinin daha sağlıklı, siyasi sonuçları ortaya çıkaracak, bir seçim oldu denebilecek bir ortamda

lecek bir zemine kavuşturmak amacıyla Hareketimiz böyle bir karar almayı uygun görmüştür. AKP faşizminin saldırgan, katliamcı yüzünü daha iyi açığa çıkartarak teşhir eden, ona karşı aktif mücadele etmenin zemininin belli düzeyde ortaya çıkaracak bir eylemsizlik kararı alınmıştır.

Eylemsizlik çağrıları yapanlar sorumluluklarını yerine getirmeli

Türkiye'nin çeşitli demokratik güçlerinden, sivil toplum kuruluşlarından, Kürdistan'ın siyasi güçlerinden, özellikle de bölgesel ve küresel siyasi güçlerden eylemsizlik çağrıları gelmişti. İçine girilen çatışmalı süreç, Türkiye'deki çatışmalı durum bölge için, Türkiye için, dünya için birçok çevre tarafından tehlikeli görülüyor; bu tehlikenin ortadan kaldırılması için eylemsizlik yapılması isteniyordu. Eylemsizliğin sağlanıp bu yönlü tehlikenin ortadan kaldırılması yönünde Hareketimize dönük de, savaşan tarafların tümüne dönük de çağrılar yapıyordu. Bu çatışmalı durum durdulsun, sorunlar diyalog ve demokratik siyaset yöntemiyle çözülsün istemi her fırsatta dillendiriliyordu. Hareketimiz bu çağrıları da önemseyip dikkate alarak bütün bu çağrılara cevap olmak üzere 10 Ekim günü söz konusu eylemsizlik kararını kamuoyuna ilan etti. Böylece Hareketimizin eylemsizlik ilanı kendi güçlerimiz için yeni bir durumu ifade ettiği gibi, AKP hükümeti ve TC devletine

değer biçerek eylemsizlik kararı almıştır. Onların da bunun gereğini yerine getirmeleri ahlaki ve siyasi sorumlulukları olmaktadır. Dolayısıyla biz ilgili güçlerin hepsinden haklı olarak böyle bir tutum göstermelerini bekleriz. Yoksa varlığımızı ve özgürlüğümüzü hiç kimsenin iradesine ve eline de bırakamayız. Bu bakımdan mevcut adımı atarken de, bundan sonraki sürece yaklaşırken de elbette kendi tedbirlerimizi almak, varlık ve özgürlük mücadelemizin zarar görmemesi ve bu süreçlerden Kürt halkının olduğu kadar Türkiye ve Ortadoğu halklarının, insanlığın yararına sonuçlar çıkılması için çalışma sorumluluğumuz da bulunmaktadır. Bu bakımdan da daha duyarlı, daha örgütlü, daha ciddi, disiplinli, sürecin gerektirdiği taktikleri bulma, uygulama konusunda daha yaratıcı ve sonuç alıcı olmak zorundayız. Böyle bir ortamda Hareket ve halk olarak rehavete düşmemek, tam tersine daha duyarlı, daha örgütlü, daha titiz olmak durumundayız.

Böyle bir eylemsizlik sürecine nereden ve nasıl geldiğimizi anlamak için geçen dönemde yaşananları ve yürüttüğümüz mücadelenin özelliklerini ortaya koymak gerekmektedir. Bu bilinç tazeleme Hareketimizin 10 Ekim tarihli eylemsizlik kararını doğru anlamak açısından gereklidir. Kuşkusuz bu sürecin uzun bir tarihsel geçmişi bulunmaktadır. Küresel sistemle, Kürdistan üzerinde oluşturulan yüz yıllık inkar ve imha sistemiyle, kültürel soykırım rejimiyle bağı vardır. Önder

Apo'nun ve Hareketimizin bu adımları doğru anlaşılmadığından her kes kendine göre değerlendirmiş ya da eleştiriye tabii tutmuştur. Biz de Önder Apo'nun ve Hareketimizin yaklaşımlarını doğru anlamayan bu çevreleri eleştirdik. Bu süreçte PKK'nın AKP'ye en büyük desteği verdiğini, AKP'yi çökmekten kurtarmaya çalıştığını, AKP ile İmralı'da gizli anlaşmaların olduğunu vs. söyleyenler bile olmuştur. Biz bu yönlü değerlendirmeleri yapanların, mücadeleye düz yaklaştıklarını, bunun da bir mücadele biçimi olduğunu, doğruluğunun, yanlışlığının ortaya çıkacak sonuçlarla belli olacağını vurgulayarak AKP'ye karşı kimin mücadele ettiğini, kimin mücadelesiz kaldığını geçmiş yılların da net olarak ortaya koyduğunu belirttik. Önder Apo'nun ve Hareketimizin AKP'ye karşı yürüttüğü siyasi mücadelenin sonuçları 2015 ile birlikte ortaya çıkmıştır.

Hareket olarak yoğun eleştirel özeleştiril bir süreçten geçtik

Kuşkusuz sürecin ortaya çıkardığı imkan ve fırsatların doğru değerlendirilip değerlendirilmemesi konusunda önceleri de her zaman kendi içimizde tartışmalar yaptık, hata ve eksikliklerimiz temelinde eleştiri ve özeleştiril bulunduk. Her dönemde izlediğimiz politikalar ve yürüttüğümüz pratiklerin sonuçlarını Önderlik çizgisi temelinde değerlendirmeye çalıştık. Değerlendirmelerimiz sonucunda ciddi hata ve eksikliklerimizin olduğunu,

geçmesi sağlanabilecektir. Ancak mevcut ortam ve şimdiye kadar yaşanan durum, özellikle de AKP hükümetinin Kürdistan'da ve en son Ankara'da gerçekleştirdiği katliamlar adil, eşit ve demokratik bir seçimin zeminini ortadan kaldırmıştır. Bu ortam düzeltilmeden gerçekleşecek bir seçim hiçbir biçimde adil, demokratik, eşit bir seçim olamaz ve olmayacaktır. Fakat yine de olabilsen belli bir seçim sonucu ortaya çıkarabi-

de ciddi bir tutum değiştirme, kendini gözden geçirme sorumluluğu yüklemiştir. Geçen haftalarda, aylarda mevcut çatışmalı duruma son vermek ve sorunları siyasi diyalog ve görüşmelerle çözmek üzere çağrı yapan tüm kurum ve kuruluşlara, siyasi güçlere, devletlere ve hükümetlere de çağrılarını sahip çıkarak sürecin bu temelde gelişmesi için sorumluluk almalarını gerekli kılmıştır. Kürt Özgürlük Hareketi bu çağrılara

Apo öncülüğünde 43 yıldır Kürdistan'da yürütülen özgürlük mücadelesinin ortaya çıkardığı gelişmeler ve birikimle bağı vardır. En son olarak da 2013 Newroz'unda Önder Apo'nun yaptığı ateşkes çağrısına Hareketimizin karşılık vererek demokratik çözüm süreci adıyla geliştirilen sürecin sonuçlarıyla bağı vardır.

Bilindiği gibi iki yıldan fazla süren bu süreç çok tartışmalı ve çok yönlü bir mücadele olarak geçmiştir. Önder

sürecin ortaya çıkardığı imkanları ancak yarı yarıya değerlendirdiğimiz biçimde tespitler yaptık. Ancak Önder Apo'nun değerlendirmeleri bizim değerlendirmelerimizden farklı oldu ve bizlerin değerlendirmelerinin yetersiz olduğunu ortaya koydu. Önder Apo, imkan ve fırsatların yarı yarıya değil, ancak yüzde bir oranında değerlendirildiğini söyleyerek tarihin en ağır eleştirilerini Hareketimiz yönetimine ve kadrolarımıza yöneltti.

Bu çerçevede kapsamlı ve derinlikli eleştiriler geliştirdi. Önder Apo pratikte yürütülen mücadelenin kendi çizgisini ifade etmediğini, aksine kendi çizgisinden uzaklaşılarak kopulduğunu, Önderlik çizgisiyle Hareketin pratiği arasında makasın açıldığını özellikle vurguladı. Hareketin Önderlik çizgisinden koptuğunu, bu gerçekliğin doğru ortaya konularak çizgiye doğru katılmak üzere köklü bir eleştirel-özeleştirel düzeltmeyle kendini yenilemesi gerektiğini belirtti. Önder Apo böyle bir talimatı ortaya koyarak Hareketin eleştiri ve özeleştiriyle kendisini düzeltmesine bir fırsat daha tanıdığını vurguladı. Bu çerçevede geçen bir yıl içerisinde yönetim olarak, Hareket olarak yoğun eleştirel-özeleştirel bir süreçten geçtik. Raporlar yazdık, platformlar yaptık, eleştiri-özeleştiri süreçleri oluşturduk. Hem bireysel hem de örgütsel ve yönetsel düzeyde kendimizi Önderlik çizgisinde yenilemeye, değiştirmeye, düzeltmeye yöneldik. Böylece üçüncü partileşme sürecine Önderlik çizgisini doğru anlama ve doğru ve yeterli uygulama temelinde katılma, Önderlikle açılan arayı yeniden kapatma, Önderlik çizgisinin gereklerini pratikte uygulay hale gelme doğrultusunda önemli bir çalışma yürüttük.

Eylemsizlik kararı yoğunlaşmış ve derinleşmiş bir askeri-siyasi mücadelenin sonucu alınmıştır

Bütün bunların sonucunda 2015 yaz başında önemli bir sonuç ortaya çıktı. Önder Apo'nun İmralı'nın çok zor, engelleyici koşullarına rağmen sabırla, inançla, iradeyle, yaratıcı taktiklerle AKP hükümetine karşı yürüttüğü mücadele, özellikle Bakur'da süren çatışmasızlığı Rojava'da özgürlük devrimini koruma ve geliştirmede ve DAİŞ faşizmini yenilgiye uğratan direniş doğrultusunda değerlendirme konusunda çok önemli sonuçlar almıştır. Önder Apo'nun 2013'te ortaya koyduğu çizginin sadece Suriye'de değil, Bakurê Kurdistan'da da önemli sonuçlar ortaya çıkardığı, Kobanê ile destek eylemlerinde Kürt halkının ortaya koyduğu devrimci duruş ve Türkiye halklarının Kobanê Direnişine desteğiyle net bir biçimde görülmüştür. Bu nedenle 30 Ekim 2014'te gerçekleştirilen Milli Güvenlik Kurulu'nda Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı savaş yürütülerek Özgürlük Hareketi'nin Kürdistan'ın tüm parçalarındaki gelişmesinin durdurulması ve geri getirilmesi kararı alınmıştır. Önder Apo buna karşı demokratik müzakere taslağını sunmuş, hem AKP'nin bu politikasını etkisizleştirme, hem de AKP gerçeğini netleştirmeye çalışmıştır. Önder Apo'nun AKP'nin tutumunu netleştirmeye dönük politikaları ve çabaları hem Bakurê Kurdistan'da hem de, başta Rojava olmak üzere Kürdistan'ın diğer parçalarında önemli sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Önder Apo'nun çabaları Rojava Kürdistan'da direnmenin ve askeri zaferler kazanmanın siyasi zeminini yarattığı gibi AKP faşizmine karşı tüm Türkiye'nin demokratik güçlerini HDP gibi bir demokratik oluşum içinde toplayarak demokratik siyaseti AKP hükümetinin alternatifi haline gelecek düzeyde bir siyasi güç konumuna ulaştırmıştır. Hareketimizin de eleştirel-özeleştirel temelde Önderlik gerçeğini daha doğru anlama ve doğru katılma çerçevesinde bu politikaları anlayıp bu çerçevede yürüttüğü pratik çalışmalar Önder Apo'nun bu yaratıcı, başarılı kazanan politikalarıyla, taktikleriyle birleşince Haziran başında önemli bir siyasi ve askeri başarı elde edilmiştir.

Bugün eylemsizlik tutumuna niye giriyoruz, ne için böyle bir adım atıyoruz, nereden çıktı bu eylemsizlik, ne anlama geliyor, niye böyle bir politika oluşturmak

zorunda kaldık, bu politika bize ne kazandıracak gibi sorulara doğru cevap verebilmemiz için her şeyden önce bu gerçeği görmek gerekli. Bunlar görülmez, buraya bakılmazsa 10 Ekim'deki eylemsizlik kararı doğru anlaşılabilir ve doğru uygulanamaz. Çünkü bu eylemsizlik kararı damdan düşer gibi düşmemiş, bir anda gökten inip ortaya çıkmamıştır. Çok yoğunlaşmış ve derinleşmiş bir askeri ve siyasi mücadelenin sonucu olarak ortaya çıkmıştır. O halde bu askeri ve siyasi mücadelenin gelişim sürecini, tarihsel olarak ortaya çıkardığı sonuçları doğru anlamamız gerekmektedir. Bunun için de 2015 Haziran'ın ilk yarısında Rojava ve Bakurê Kurdistan'da ortaya çıkan siyasi ve askeri durumu tüm boyutlarıyla görmemiz önemlidir.

Haziran'ın ilk yarısında Kürt halkının ve Özgürlük Hareketi'nin Bakur'da HDP projesi etrafında 7 Haziran seçim sonucu itibarıyla çok önemli bir siyasi hamle yaptığı, büyük bir siyasi başarı elde ettiği açıktır. Diğer yandan Rojava Kürdistan'da faşist DAİŞ çetelerine karşı YPG/YPJ direnişi Çiyayê Kizwan ve Girê Sipî'de büyük bir zafer kazanmıştır. Bu iki başarının Kürt halkının varlık ve özgürlük mücadelesinde çok büyük bir hamle olduğunu, Kürt gerçeğini ve Kürt halkının demokratik haklarını, bu uğurda yürüttüğü mücadeleyi tüm dünyaya tanıttığı gibi, Kürdistan özgürlük mücadelesini insanlığın, barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin öncüsü haline getirmiştir. Rojava Devriminin bu başarıları sadece Kürdistan'ı değil Ortadoğu ve tüm dünyayı etkileyen sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Özcesi, 7 Haziran seçim sonuçları ile Girê Sipî zaferi önemli siyasi ve askeri sonucu ortaya çıkarmış ve bu sonuç üzerinden yeni bir mücadele dönemi başlamıştır. Bu süreci mücadele tarihimizdeki önemli devrimci hamlelerden görmek gerekmektedir. 10 Ekim'de yönetimimizin ilan ettiği eylemsizlik kararı bu süreçte ortaya çıkan gelişmelere ve devrimci hamlelere dayalı olarak gerçekleştirilmiştir.

7 Haziran ve Girê Sipî hamlesiyle ortaya çıkan başarıları doğru yöntemlerle, taktiklerle demokratik siyasi mücadeleyi öne çıkartarak ve etkili projelerle bu çalışmaları etkili kılarak, demokratik devrimin gerçekleştirilmesi temelinde Kürt sorununun çözümünü, Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesini sağlatmalıydı. Seçim sonuçlarına ilişkin yönetimimizin, dolayısıyla Hareketimizin değerlendirmeleri ve planlamaları bu çerçevede oldu. 7 Haziran seçim sonuçlarıyla Rojava'daki askeri zaferlerin birlikte yarattığı siyasi sonuç üzerinde yaptığımız değerlendirmeler ve tartışmalardan demokratik siyasetin zemininin güçlendiği, dolayısıyla siyasi mücadeleyi geliştirerek demokratik çözümü bu temelde gerçekleştirmenin doğru olacağı kanaatine ulaştık. Bu çerçevede de Türkiye'nin tüm siyasi güçlerine, Türkiye'nin asgari demokratikleşmesini ifade edecek bir demokrasi programı etrafında birleşerek Önder Apo'nun 28 Şubat'ta Dolmabahçe Deklarasyonu'na ortaya koyduğu müzakere taslağı çerçevesinde İmralı'da müzakerelerin gerçekleştirilmesi ve bu müzakerede ortaya çıkan sonuçların Meclise aktarılıp Meclis'in bu temelde yeni bir anayasa ve yasalar yapacak bir demokratik Kurucu Meclis haline getirilmesi çağrısında bulunduk. Böyle bir çabaya sonuna kadar katılacağımızı ve destek vereceğimizi açıkladık.

Fakat doğru olarak belirlediğimiz bu siyasetleri pratiğe başarıyla aktaramadık. Biz bunları pratiğe aktaracak yeterli bir örgütsel çerçeve, ilişki ağı, pratik yaratıcılık gösteremedik. HDP ve Bakurê Kurdistan'daki örgütlülüğümüz de süreci

bu biçimde doğru anlayamadı ve okuyamadı. Dolayısıyla ortaya çıkan siyasi başarıları demokratik örgütlü mücadeleye dönüştürecek yaratıcı taktikler, ilişki ve ittifakları geliştirilemedi. Ortaya çıkan imkanlardan yararlanamayan demokratik güçlerin ve bizim zayıflığımızı fırsat bilen gerici faşist güçler, özel savaş merkezleri, iç ve dış karanlık derin güçler el birliği ederek, gizli den ittifak yaparak bu siyasi başarılarımızı demokratik siyasi çözüme götürmeyi engelleme çabası geliştirmişlerdir. Birakalım ortaya çıkan sonuçları değerlendirmemizi, Hareketimizin Rojava ve Bakur'da elde ettiği kazanımları tasfiye etmeyi amaçlayan bir karşı siyasi ve askeri saldırı yürütülmüştür. Zaten AKP ve Tayyip Erdoğan 7 Haziran seçim sonuçlarını ve Rojava'daki başarıları hiçbir zaman kabul edip hazmetmemiştir. Bu nedenle de 7 Haziran gecesinden itibaren bu seçim sonuçlarını nasıl tersine çevireceği arayışı içine girmiştir. Onların hesabı İmralı'da görüşmeler yaparak, Hareketimizi çatışmasızlık içinde tutup, 7 Haziran seçimini de kazanıp tek başlarına 2023'e kadar iktidarda kalmaktır. Hele hele yeni bir anayasa yapacak düzeyde 7 Haziran seçiminden başarıyla çıkabilselerdi, 30 Ekim 2014 tarihli Milli Güvenlik Kurulunun kararlaştırdığı topyekun özel savaş planını Hareketimize karşı uygulamaya koyar-

Bakurê Kurdistan'daki örgütlülükümüzün aşırı derecede yasal çözüme kendini yatırmış, endekslemiş bir örgütlülük olduğu tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmıştır. Çözümün Ankara'dan beklendiği anlaşılmıştır. Dolayısıyla Ankara'dan değil de, halkımız Gever'den, Cizirê'den, Silopî'den, Nisêbin'den, Varto'dan, Farqîn'den, Sur'dan, Erdis'ten, Colemêrg'ten, Şîrnex'ten çözüm dayatınca ters duruşlar ortaya çıkmıştır.

cak, kapsamlı bir saldırıyla PKK hareketini de ezip etkisiz hale getirmeyi hedefleyeceklerdi. Böylece 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesiyle başlatılmış olan ikinci cumhuriyet denen süreci sistemleştirip Kürtler ve demokrasi güçleri üzerindeki kültürel soykırımcı sömürgeci otoriter hegemonik zihniyeti kalıcı hale getireceklerdi.

AKP iktidarı 12 Eylül faşizmini restore ederek kültürel soykırımcı sömürgeci sistemi hakim kılmanın siyasi aracıdır. Bunu da 7 Haziran seçim sonuçlarına dayanarak gerçekleştirmeyi hedeflemişlerdi. Fakat 7 Haziran seçim sonuçları umdukları, planladıkları gibi sonuçlanmamıştır. Topyekun saldırı yapacak bir güce ulaşmadıkları gibi, tek başına iktidara geçemedikleri için bile yoksun kaldılar. Böylece önüne koydukları hedefleri gerçekleştiremeyecekleri bir yenilgi yaşadılar. Bu yenilgiyi tersine çevirmek için yeni bir seçimi, seçimde başarı kazanabilmek için de Hareketimize, halkımıza ve Türkiye demokrasi güçlerine yönelik yeni bir özel savaş saldırısını başlatıldılar. 30 Ekim 2014'te gerçekleşen MGK'da Kürt Özgürlük Hareketi'ne ve demokrasi güçlerine karşı alınan savaş kararını 24 Temmuz'da pratiğe koydular. Zaten ilk günden itibaren 7 Haziran seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı gücü eritme, işletmemek için her yolu denemişlerdir. 24 Temmuz'da başlatılan saldırı, bu politikanın daha yoğun olarak pratikleşmesi

anlamına gelmektedir. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan 7 Haziran seçimlerinden sonra politik maharetlerinin hepsini ortaya koydu. MHP genel başkanı Devlet Bahçeli sözde AKP ve Tayyip Erdoğan'la kavga ediyor görünerek, esas itibarıyla Tayyip Erdoğan'ın istediği yeniden seçim ve savaş ortaya çıkartacak siyaset izleyerek demokratik siyasi güçlerin yetersiz tutumlarından da yararlanıp sürecin demokratik siyaset temelinde gelişimini birlikte engellediler. Meclisi işletmediler, yeni bir hükümet kuruluşuna fırsat vermediler. Zaten Kürt Özgürlük Hareketi'ne ve demokrasi güçlerine karşı savaş yürüteceklerini 5 Nisan'dan itibaren Önder Apo'ya tecrit uygulayarak açıkça ortaya koymuşlardır. Önder Apo üzerinde yeni bir ağırlaştırılmış tecrit ve psikolojik baskı durumunu pratikleştirerek demokratik siyaseti işletecek bütün kanalları kapatıp savaşın önünü sonuna kadar açtılar.

Kuşkusuz siyaset kurumunun devre dışı bırakılması, savaşın yükseltilmesi anlamına gelmektedir. Sorunlar siyasetle çözülmezse savaş yöntemiyle çözülmek durumunda kalır. Sorunlar beklemeler; çözümsüzlüğe razı olmazlar. Çözüm-süzlük içinde kalmazlar. Her zaman çözümü dayatırlar. Sorunları çözmekten sorumlu kurum siyaset kurumudur. Siyaset kurumu sorunları siyasal yöntemlerle çözerse demokratik siyasal mücadelenin esas alındığı bir siyasal sistem var olur. Siyaset kurumu çözüm üretmezse devreye savaş girer, çatışma girer. İşte 7 Haziran seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı siyaset kurumunu Tayyip Erdoğan ve Devlet Bahçeli işletmeyerek, HDP de bunu işletecek araçları, yöntemleri, devreye koyacak dirayeti göstermeyerek 7 Haziran seçimlerinin ortaya çıkardığı önemli siyasal ortamı iflasa götürdüler. Bu iflas, gerginlik, yeni bir çatışma ve savaş durumunu gündeme getirmiştir. Önce siyaset kurumunu çözümsüz ve işlemez kıldılar, ardından da çözümsüzlüğe çözümdür diye 24 Temmuz'da siyasi soykırım operasyonlarıyla birlikte gerillaya ve halka dönük askeri saldırıları başlatıldılar. 30 Ekim 2014 tarihli MGK kararının topyekun özel savaş planını 24 Temmuz saldırısıyla uygulamaya koydular.

Düşmanın bu saldırısına karşı Hareket ve halk olarak biz 2011-2012 direnişinin pratiğinden çıkarılan derslerle sadece gerillaya dayanarak mücadele yürütmenin yanlışlığını görüp halkımızın yerelden başlayarak siyasi irade beyanında bulunması ve demokratik özerklik temelinde yeni bir devrimci hamle başlatılmasını gündeme koyduk. Çünkü devlet ve hükümet Kürt halkının 40 yıllık mücadeleyle ortaya çıkardığı kazanımları imha ve tasfiye edebilmek için topyekun özel savaş saldırısına geçmişti. Bu kazanımları korumak ve daha da ilerletmek için topyekun direnmek şarttı. Direnişsiz varlık ve özgürlük asla mümkün olmazdı. Bu temelde belirtebiliriz ki 24 Temmuz saldırısına karşı direnişe geçemeyen herkes pasifisttir, tasfiyecidir, teslimiyetçidir. Bu konuda en küçük bir tereddüt bile gösterilmesi devrimci çizgiden kopmak anlamına gelir. Direnişin şu veya bu yanlışları, direnişin şu veya bu zorlukları hiçbir biçimde bu topyekun özel savaşçı faşist saldırı karşısında yürütülen direnişin yanlış gösterilmesini ve eleştirilmesini haklı gösteremez. Bir defa bunu vurgulamak gerekmektedir. Çünkü bu dönemde teslimiyetçi yaklaşımlarını ve mücadelesizliklerini bu büyük devrimci hamlenin belirli eksikliklerine dayanarak örtme ve meşrulaştırma çabası içinde olanlar görülmüştür. Direnişle ortam gerginleşince sivilşanlar oldu, sağa sola kaçanlar, arkadan hançerlemeye çalışanlar oldu. Geçen üç aylık süreçte bu yönlü birçok şeyle karşılaştık. Dolayısıyla

bu devrimci mücadele süreci kolaylaştırılmadı; birçok engellerle karşılaştı. Deyim yerindeyse at iziyle it izi belli oldu. Kimin ne olduğu, yüreğinin ve beyninin neyi ifade ettiği, neyden yana olduğu, kime hizmet ettiği her zamankinden daha fazla 24 Temmuz'dan bu yana geçen mücadele sürecinde açığa çıktı. Bu gerçeğin çok iyi görülmesi ve önemli bir kazanım olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Mevcut saldırı konsepti karşısında direnmekten başka yol yoktur

Bu açıdan 24 Temmuz saldırıları karşısındaki direnişe laf uzatan, onu şu veya bu biçimde eleştirmeye çalışan herkes Türk sömürgeciliğine, özel savaş ve kültürel soykırım rejimine ruhuyla, duygusuyla, düşüncesiyle, varlığıyla teslim olmuş demektir. Bu tür kişileri ve çevreleri işbirlikçi ve hain olarak damgalayıp mahkum etmek gerekmektedir. Çünkü bu süreçte direniş halkımızın varlığını, özgür ve demokratik geleceğini etkileyecek kadar gerekli ve zorunluydu. Direnmekten başka hiçbir yol yoktu. Kim ki başka bir yol vardı dıyorsa yalan söylüyordur. O bir teslimiyetçi ve işbirlikçidir. Bu bakımdan direnme konumuna geçmekte devrimci ve yurtsever bir hareket olarak hiçbir zaman en küçük bir tereddüt yaşamadık. Bu zorunlu olan direnmemiz hangi amaçlar doğrultusunda, nasıl bir tarz ve taktik mücadeleye geliştirilmelidir? Bu sorunun cevabı çok önemlidir. Bu konuda biraz zorlansak da en son demokratik özyönetim ilanları, demokratik özerkliği kendi mücadelemizle, direnişimizle yaratmayı amaçlayan bir direniş çizgisinin ortaya çıkması, mücadele sürecine en doğru cevap olmuştur. Kuşkusuz bunu geliştirmede anlayışımızın zayıf, hazırlıklarımızın yetersiz olmasından dolayı zorlanmalar yaşadık. Özellikle Bakurê Kurdistan'daki örgütlülüğümüzün aşırı derecede yasal çözüme kendisini yatırmış, endekslemiş bir örgütlülük olduğu tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmıştır. Çözümün Ankara'dan beklendiği anlaşılmıştır. Dolayısıyla Ankara'dan değil de, halkımız Gever'den, Cizirê'den, Silopî'den, Nisêbin'den, Varto'dan, Farqîn'den, Sur'dan, Erdis'ten, Colemêrg'ten, Şîrnex'ten çözüm dayatınca ters duruşlar ortaya çıkmıştır. Kafası karışık olanların bu hamleyi anlamadıkları görülmüştür. Ya da anlamamadan gelme durumları yaşanmıştır. Bazıları gerçekten de anlamıyordu; onları biz anlamalı ve anlamalarını sağlamalıyız. Ama çoğunlukla sağ, teslimiyetçi yaklaşımlar nedeniyle anlamazlıktan geldikleri görüldü. Çünkü kendilerinin anlayışına göre çözüm Ankara'da olacak, her şey yasal olacak, devletten para alınarak gerçekleştirilecekti. Devlet yasalarıyla işler yürüyecek sanarak öne çıkmaya, vekil olmaya, belediye başkanı olmaya, parti yöneticisi olmaya can atıyorlardı. Çözüm bizzat Kürdistan'da aranınca görev ve sorumluluklar üzerlerine kaldı. Haydi öne çıkmışın, işin gereklerini yerine getir denilince, bu sefer savrulmalar, tepkiler, geri çekilmeler, farklı anlayışlar, itirazlar fazlasıyla görüldü, yaşandı. Bu süreçte bunların yaşandığını çok iyi görmek gerekmektedir.

Bu gerçeklik, Önderliğimizin ve Hareketimizin AKP hükümetine karşı yürüttüğü siyasal mücadelenin ne kadar yanlış anlaşıldığını ortaya koymaktadır. Önder Apo ve Hareketimiz bu süreci AKP gerçeğini ortaya çıkarma ve bu temelde mücadele zeminini güçlendirme olarak ele alırken, bu yönlü mücadeleyle bir taraftan çözüm zeminini güçlendirip AKP'yi sıkıştırırken, diğer taraftan Kürt halkının kendi çözümünü kendisi ger-

çekleştirmesi mücadelesinin imkanlarını arttırmaya çalışırken, özellikle Türkiye'de bu durumun çok yanlış anlaşıldığı bu süreçte daha iyi görülmüştür. AKP'den ve devletten beklentili hal nedeniyle Önder Apo'nun ve Hareketimizin yarattığı imkanların mücadeleyi geliştirme için kullanılmak yerine, üzerinde yaşanılan bir durum yarattıkları anlaşılmıştır. Böyle bir siyasal anlayış uzun yıllar sürünce, bu bir ruh hali ve tarz ortaya çıkarmıştır. Bu da özgür ve demokratik yaşam için mücadeleciler ve direnişçi olmayan legalite ve yasalığa boğulmuş bir örgütsel gerçeklik ortaya çıkarmıştır. Bu örgütsel gerçeklik özgürlüğü direnerek kazanmaya yatkın bir örgüt değildir. Dişiyile, tımağıyla sökerek almayı öngören bir örgütlülük durumundan uzaklaşmadır.

Topyekün saldırılara karşı demokratik özerklik devrimi stratejisi devreye konulmuştur

Hazırlık zayıflığımızın en esas yanı buydu. Bu gerçeklik ve toplumu yeni mücadele sürecine yetersiz hazırlayışımız hamlemiz açısından zorlayıcı durumlar yaratsa da 2011-2012 direnişinden çıkardığımız dersler temelinde taktik hata yapmamaya özen gösterdik. Amacı belli olmayan, amacını somutlaştırmayan, siyasi amaca yeterince bağlanmayan genel ve tek yanlı bir direniş yerine, siyasi amacını net ve somut ortaya koyan yeni stratejimize uygun demokratik özerklik devrimi stratejisi devreye konulmuştur. Halkımızın demokratik özyönetim ilanları ve bu temelde direnişe geçme; çözümünü merkezden, Ankara'dan, ulus-devlet reformundan bekleme değil de yerelden, tabandan demokratik özyönetim ilanları ve onları geliştirip hakim yönetimlere haline getirerek gerçekleştirme hamlesi anlamına gelmektedir. Hareketimiz AKP faşizminin 24 Temmuz saldırısını Ağustos başından itibaren halkımızın yerelden demokratik özyönetim ilan etme ve bu özyönetimleri savunma temelinde geliştirdiği bir direnişle karşıladı ve bu direniş giderek Kürdistan'ın birçok alanına yayıldı; topyekün direniş haline geldi. Özyönetim etrafında gerçekleşen direniş bazı alanlarda derinleşti, bazı alanlarda daha sınırlı kaldı. Cizîrê, Gever, Farqîn, Nisêbîn ve Sur'da haftalara yayılan düşman saldırıları karşısında halkımız ve yiğit Kürdistan gençliği gece gündüz demeden topyekün kahramanca bir direniş sürdürmektedir. Böylece TC devletinin ve AKP faşizminin Hareketimizin en son Haziran başında elde ettiği askeri ve siyasi kazanımları tasfiye etmek, yok etmek üzere başlattığı 24 Temmuz'daki saldırıyı kırmak, yenilgiye uğratmak için demokratik özerklik çözümünü yerel demokratik özyönetimle geliştirmek üzerinden önemli bir direniş konumuna girdik. Bu tarihsel büyük direniş hamlesi devlet ve hükümet saldırılarını ciddi bir biçimde kırdı, başarısız kıldı.

Devletin gerillaya dönük saldırıları da tümüyle başarısız kaldı. Hava saldırıları çok yoğun olmasına rağmen geçen yıllardaki kayıpları vermedik ve başarısız kıldık. TC tarihinin en kapsamlı hava saldırıları yapılmasına rağmen en az, en zayıf sonuç Türk devleti açısından bu dönemde ortaya çıktı. En büyük kaybı Lice şehitliğine yönelik hava saldırısında verdik. Yoksa Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında verdiğimiz kayıplar, geçen dönemdeki yaşanmış savaşlardaki kayıplardan çok az olmuştur. Zaten kayıplarımız HPG Merkez Karargahı tarafından günlük olarak açıklanmaktadır.

Buna karşılık gerilla Rojava direnişinin de etkisiyle kendisini tarz ve taktikte yenileyerek TC saldırılarına karşı kırsal alanda çok önemli bir direniş performansı göstermiştir. Orduyu ve

polisi kırdı hareket edemez hale getirmiş, yolları keserek bölgeleri birbirinden koparı hale getirmiştir. Orduyu karakolundan kırsal alana çıkamaz kılmıştır. Şehirlerde halka dönük baskı uygulayan polis-asker saldırı güçlerine, özel savaş güçlerine yönelik pusularla, sabotajlarla çok etkili darbeler vurulmuştur. Böylece AKP'nin savaşla elde etmek istediği hesapları boşa çıkartan, kıran bir askeri performans gösterilmiştir. Başbakan Ahmet Davutoğlu başta olmak üzere herkes bu direniş karşısında şaşkına düşmüştür. Onların beklentisi veya hesabı besbelli ki gerillanın direnemeyeceği ve böyle bir performans gösteremeyeceği yönündeydi. Herhalde Tayyip Erdoğan'a PKK artık savaşamaz, ateşkes süreçlerinde savaştan düştüler raporu verilmiştir. 'Her ne kadar silahlı duruyor gözükseler de DAİŞ tarzı sert bir saldırı yürütülürse kaçarlardı' diye düşünmüşlerdir. Onlara göre tecrübeli güçlerin bir kısmı Rojava'ya gitmiş, Bakur'da onlara karşı etkili savaşacak bir güç kalmamıştır! Bu nedenle de kapsamlı saldırı yürütüldüğünde karşılık verilemeyeceğini düşünmüşlerdir. Bu yanlış hesap halk gerçeğinde Cizîrê'den, Gever'den döndü, gerilla gerçeğinde de Zagros'tan, Botan'dan, Serhat'tan ve Amed'ten döndü. Kürdistan'ın bütün dağlık alanları, eyaletleri bu saldırıya karşı önemli bir gerilla direnişine sahne oldu.

Bu dönemdeki savaşımız, 2011-2012'deki gibi topyekün özel savaş saldırısı karşısındaki direnişimiz gibi sadece kırsal alanda gerillanın askerle çatışmasıyla sınırlı kalmadı. Direniş şehirlere, mahallelere, ilçelere, kasabalara taşındı. Birçok ilçede demokratik özyönetimler ilan edildi ve bu özyönetimlere dönük polis, asker, özel tim saldırısına karşı başta gençlik ve kadın olmak üzere halkın öz savunmasının çok önemli, tarihi cesur ve fedakar bir direniş gündeme geldi. Direniş, demokratik özyönetimler etrafında geliştirilerek bu öz-

birleştirdik, gerillayla halkı birleştirdik. Böylece Önder Apo'nun savunmalarda ortaya koyduğu mücadele çizgisini, pratikteki hata ve eksikliklere rağmen genel itibariyle pratiğe geçirdik. Bu demokratik özyönetim hamlemiz, Hareket ve halk olarak bizi çok güçlü kıldı, etkili kıldı. Demokratik özyönetim ilanları ve o temeldeki direniş ne için mücadele edildiğini ve nasıl mücadele etmek gerektiğini bize de, herkese de gösterdi. Böylece 'Kürtler niye savaşıyorlar, niye direniyorlar, anlamıyoruz, bilmiyoruz, belli değil' diye ortamı bulandırmak isteyen birçok çevrenin elinden bu koz alındı. Mücadelemizin hedefi ve çizgisi konusunda belirsizlikler ve muğlaklıklar ortadan kaldırıldı. Ne için mücadele edildiği demokratik özyönetim ilanlarıyla net ortaya konuldu. Dolayısıyla nasıl mücadele etmek gerektiği, kimlerin mücadeleye nasıl katılması gerektiği de açığa çıktı. Böylece hem direniş alanı genişledi, direniş güçleri büyüdü, hem de şehirde ve kırdı yürütülen topyekün direnişin amacı net bir biçimde ortaya konmuş oldu. Belirlenmiş amacı başarmak için de neyi nasıl yapmak, ne-reye vurmak, neyi inşa etmek, neyi korumak gerektiği konuları net bir biçimde açığa çıktı. Bunlar önemli hususlardır, gelişmelerdir.

Bakur'daki gerilla ve halk direniş Kürdistan özgürlük devrimine yeni ve güçlü bir hamle yaptırdı

Böyle bir direnişle 24 Temmuz saldırısına, faşist AKP saldırısına karşı durduk. Bu direniş de bizi önemli bir konuma getirdi. TC devletinin ve AKP hükümetinin 'direnemezler, karşı koyamazlar, savaşamazlar, korkarlar, kaçarlardı, ezeriz' biçimindeki umut ve hesaplarını kırdı. Bunun önemli bir gelişme ve başarı olduğunu görmek, bu temelde önümüzdeki dönemde mücadeleyi bu çizgide daha da geliştirip yükseltmek gerekmektedir.

halk direniş Kürdistan özgürlük devrimine yeni ve güçlü bir hamle yaptırdı. Böylece Kürt sorununun çözümü kendisini Ortadoğu ve küresel düzeyde daha fazla dayattı. Hareketimizin öncülüğünde ve etrafında gelişen bu mücadele, Türkiye'de demokratik devrim gerçeğini dayattı. Bu mücadelemiz AKP'yi sarstı; Türkiye'yi Ortadoğu'da yaşanan III. Dünya Savaşının içine çekti. Bazı güçler zaten böyle bir savaşın içine çekerek Türkiye'ye yönelik öngördükleri amaçlarına ulaşmak istiyorlardı. Özellikle ABD ve benzeri güçlerin böyle bir arayış içinde olduğu bilinmektedir. Böyle yaparak AKP'yi zorlamak, Tayyip Erdoğan'ı iktidardan düşürmek, Türkiye'yi bu temelde daha fazla kendilerine bağlamak istemektedirler. İncirlik üzerinde yapılan anlaşma bunu amaçlamaktadır.

Suruç katliamı ardından AKP-ABD anlaşması ilan edilerek sözde 'DAİŞ'e karşı savaş yapıyoruz' adı altında PKK'ye dönük siyasi askeri saldırıları başlattılar. Bütün bunlar ABD'nin, NATO'nun onayıyla gerçekleşmiştir. Onların amacı, Türkiye'yi böyle bir çatışma içine çekerek Kürt direniş karşısında zayıflar, zorlanır konuma getirip kendilerine daha fazla muhtaç kılmaktır. AKP hükümetinin, Tayyip Erdoğan'ın kendi çıkarlarına ters düşen politikalarını ortadan kaldırmaktır. Kendi sistemleri içinde bir güç olan Türkiye'yi bu kendi politikaları çizgisine getirmektedir. Bu açıdan İncirlik görüşmeleri temelinde ortaya çıkan sonuçları kendileri için yeterli görüyorlar. O nedenle Türkiye'yi daha fazla kendilerine bağımlı kılmak amacıyla söz konusu çatışmasızlık çağrılarını yaptılar, yapıyorlar.

Herkes biliyor ki, Önder Apo yıllardır Kürt sorununun demokratik temelde çözülmesi ve Türkiye'nin istikrara kavuşması açısından çağrılar yaptı, uyarılar yaptı. Türkiye'de Kürt sorununun çözümünü ve Türkiye'nin demokratikleşmesinin yaratacağı olumlu sonuçları

görüşlerinin sadece Kürt halkının çıkarlarını savunan değil, Türkiye halklarının, Ortadoğu halklarının, insanlığın çıkarlarını savunan görüşler olduğu bir kere daha net bir biçimde görüldü.

Özyönetim ve öz savunmanın toplumsallaşmasında kimi yetersizlikler ortaya çıktı

Bu mevcut durum yaklaşan seçim süreciyle de birleşince mevcut çağrılar da bu düzeyde gelişince Hareketimiz bu gelişmelere duyarsız kalmadı, kalamazdı da. Mevcut eylemsizlik kararı bu temelde gündeme geldi. Zaten savaş başlatan, çatışmayı başlatan Hareketimiz değildi. 7 Haziran seçim sonuçlarından sonra sorunların demokratik siyaset temelinde çözümünü herkesten önce Özgürlük Hareketi'miz istedi. Biz bu yönlü çaba harcadık. Bizim dışımızdaki tüm güçler şu veya bu biçimde ya karşı çıktılar, ya da anlayamadılar, yeterince katılım göstermediler; çaba harcamadılar. Bu nedenle süreci en iyi anlayan PKK oldu. Fakat bu kadar doğru anlama ve tespit etmeye rağmen etkili pratik politikalarla, taktiklerle doğru siyasetleri harekete geçirme gücünü Özgürlük Hareketimiz de gösteremedi. 7 Haziran seçim sonuçlarının ve Rojava Direnişinin ortaya çıkardığı siyasi askeri durumu, demokratik siyasetin çözüm gücü haline gelmesine, sorunların siyasetle çözülmesine dönüştüremedik. Bu konuda demokratik siyasi güçleri yeterince harekete geçiremediğimiz gibi, süreci tersine çevirmek, demokratik kazanımları tasfiye etmek isteyen Tayyip Erdoğan, Devlet Bahçeli faşist saldırılarını da engelleyemedik. Bu bakımdan zayıf kaldık, yetersiz kaldık. Bu bizim için bir özeleştirisi konusudur.

İkincisi, demokratik siyasetin çözüm olmadığı yerde, topyekün özel savaş saldırısına karşı demokratik özerklik devrimini çok daha hazırlıklı, etkili, güçlü ve hamlesel düzeyde geliştirebilirdi. Bu konuda

yönetimleri savunma ve koruma mücadelesi haline geldi. Bu gerçeklik, son yıllarda öngördüğümüz devrimci halk savaşının yaratıcı temelde pratiğe geçirilmesi olmuştur. Özellikle 2011-2012 sürecinde öngördüğümüz, ama yapamadığımız devrimci hamle bu dönemde gerçekleştirilmiştir. O dönemde yapamadığımızı bu süreçte bütün hata ve eksikliklerine rağmen esas itibariyle başarılı bir biçimde pratiğe geçirdik. Siyasetle askerliği birleştirdik, dağla şehir

Böyle bir durumda bu çatışmadan kendi çıkarları doğrultusunda sonuç almak, yine AKP'nin içine düştüğü durumdan yararlanmak isteyen birçok çevre devreye girdi. Rojava devrimiyle bölgesel ve küresel düzey kazanan Kürt sorunu ve buna Kürdistan Özgürlük Hareketi öncülüğünde çözüm arayışı Türkiye ve Bakurê Kürdistan'daki gelişmelerle birlikte kendisini daha fazla bölgesel ve küresel siyasete dayatır hale geldi. Bakur'daki gerilla ve

ortaya koydu. Demokratik siyasetin tek çözüm yolu olduğunu, sorunların demokratik siyasetle çözülmesi gerektiğini, eğer böyle bir çözüm olmazsa her türlü felaketin gündeme girebileceğini belirtti. Fakat bu çağrılar şantaj sandılar, blöf sandılar, kendilerini kandırma olarak değerlendirdi dinlemediler. Önder Apo'nun görüşlerine, çağrılarına itibar etmediler. Gelişmeler, Önder Apo'nun çağrılarının doğru, yerinde ve haklı olduğunu ortaya koydu. Önder Apo'nun

geç kalındığı bile söylenebilir. Ancak halkımızın özyönetim ilanları parçalı oldu. Öte yandan daha baştan siyasetin ve toplumun gücünü harekete geçirmek yerine dar, çatışmacı, hep öz savunmaya dayanan, silahlı çatışmanın öne çıkması özyönetim hamlesinin daha etkili biçimde gelişmesi konusunda sorunlar ortaya çıkardı. Bu bakımdan da 24 Temmuz saldırısına karşı demokratik özerklik direniş istenen düzeyde gelişmedi ve bazı çevrelerin olumsuz düzeyde tartışması ve

geriye çekmesi yaklaşımları ortaya çıktı. Taz ve taktik konusunda düşüncede ve tespitte geçmişte pratikte çıkarılan dersler sonucu hamleyi eksikleri de olsa başarıyla yürütme gücü gösterildi. Ama mevcut güçle, birikimle, tecrübeyle demokratik özerklik hamlesini çok daha güçlü geliştirebilirlik, çok daha yaygın olabilir. Bir anda Kürdistan'ın yüzde 70'inde, köy, mahalle, kasaba ve şehirlerinde demokratik özerklik ilan edilebilir, halk ayağa kaldırılabilir. Bunun binlerin, on binlerin, yüz binlerin katılımıyla gerçekleşmesi mümkündür. Saldırıları toplum olarak daha örgütlü ve aktif bir biçimdeki direnişle karşılayabilirlik. Geçen dönemde fazlasıyla imkanlar olmasına rağmen çözümü devletten bekleyen anlayış sonucu demokratik ulus inşasında çaba harcanmamış, yeterince örgütlülük geliştirilmemişti. Var olan örgütlülük Ankara'daki Meclisten her şeyi bekleyen bir karaktere sahip olmuştu. Dolayısıyla saldırı karşısında halkımızın demokratik özerklik hamlesi doğru pratik uygulamalarla ve anında hızlı bir biçimde geliştirilmesinde yetersizlikler yaşandı. Öz savunmaya düşman zaten saldırıyordu. Düşmanın silahlı saldırısına karşılık gençlerin haklı olarak karşılık vermesi toplumda biraz ürkeklik ortaya çıkardı. Zamanla bu durum giderilmeye çalışılsa da özyönetim ve öz savunmanın toplumsallaşmasında kimi yetersizlikler ortaya çıktı.

Mevcut eylemsizlik güçlü konum üzerinde ilan edilmiştir

Bütün bu eksikliklere rağmen pratikte giderme temelinde direnişimiz devlet ve AKP'nin faşist saldırıları karşısında güçlü bir biçimde gelişti; bizi Kürdistan genelinde, Ortadoğu'da ve küresel düzeyde TC faşizmi başta olmak üzere Kürdîf inkar ve imha etmek isteyen sistem karşısında çok daha güçlü bir siyasi ve askeri konuma ulaştırdı. Mevcut eylemsizlik böyle bir güçlü konum üzerinde ilan edilmiştir. Zorlandığımız, zayıfladığımız, saldırılar karşısında direnemediğimiz, dolayısıyla başka arayışa girdiğimiz için böyle bir eylemsizlik ilanı olmamıştır. Böyle sananlar yanılırlar, içimizde olsun, dışımızda olsun, kim böyle hesap ederse yanlış yapar. Dışımızda olanlar böyle sanarak bize karşı mücadele ederlerse yenilirler; içimizde olanlar içinde bulunduğumuz mücadele sürecine bu yanılıyla katılmaya çalışırlarsa doğru anlamış olurlar, dolayısıyla başarılı mücadele yürütemezler.

Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin Rojava'da en güçlü konumda olduğu, Güney Kürdistan'da demokratik devrimin gündeme girdiği, Rojhilat'ta önemli bir mevzii tutmuş olduğu, dünya genelinde 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'nde olduğu gibi bütün halklar için özgürlük ve kurtuluş umudu haline geldiği bir süreçte 10 Ekim tarihli eylemsizlik kararı alınmıştır. Dolayısıyla bu karar yeni bir mücadele hamlesini ifade ediyor. Eylemsizlik konumunda olsa da bunu pasif savunmacı bir tutum olarak kimse görmemeli; tam tersine yeni bir hamleyi ifade ettiği anlaşılmalıdır. Mevcut güçlü askeri konumumuzu koruma temelinde 1 Kasım seçim sürecinde yeniden güçlü bir demokratik siyasi hamlenin yapılmasını ifade ediyor.

10 Ekim'de ilan ettiğimiz eylemsizlik kararına ilk tepki çok vahşi ve alçak bir biçimde gerçekleştirilen Ankara'daki katliam olmuştur. AKP faşizminin ve Türk özel savaş sisteminin Özgürlük Hareketimiz'in 10 Ekim tarihli eylemsizlik politikasına, kararına verdiği cevap bu yönlü olmuştur. Hareketimizin böyle bir karar aşamasında olduğu ve onu ilan edeceği basında açıkça tartışılıyordu. Zaten eylemsizlik kararını ilan eden bildiri Ankara katliamından önce basına

verilmişti. Tam da böyle bir süreçte Ankara'daki barış mitingine Türk özel savaş sisteminin vahşi katliamı dayatıldı. Bu saldırıyla bu siyasi hamlemizin başarısız kılınacağını, boşa çıkartılacağını göstermek istediler. AKP faşizmi ve Türk özel savaş sistemi savaş sürdürmede, katliamlarını sürdürmede kararlı ve ısrarlı olduklarını ortaya koydular. Mümkün olduğu kadar bu kararımızın etkisinin az, sınırlı olmasını sağlamak istediler. AKP yandaş basın yansıttığı gibi Hareketimizin eylemsizlik ilanı bu katliamdan sonra yapılmamıştır. Hareketimiz kararı katliamdan önce almıştır. Nitekim yönetimimiz basın üzerinden böyle bir kararın alınabileceğini önceden yansıtmıştı. Dolayısıyla Ankara katliamı Özgürlük Hareketimiz'in eylemsizlik kararına verilmiş alçakça bir cevap oldu. Katliam öncesinde eylemsizlik kararı alıp açıklama yapmamış olsaydık katliam ardından değerlendirmelerimiz daha farklı olabilirdi. Bu katliam karşısında böyle bir karar almama durumu ortaya çıkarabilirdi. Katliam olunca, şehitlerin vasiyetini sürdürmek üzere eylemsizliği sürdürüp derinleştirerek, barış ve demokratik çözüm arayışlarını geliştirmek daha da gerekli hale gelmişti.

Ankara katliamı Türk özel savaş sisteminin en son saldırısı oluyor. Teşkilatı Mahsusa'dan MİT'e, JİTEM'e, DAİŞ'e ve en son Osmanlı Ocakları'na kadar gelen Türk özel savaş sisteminin gerçekleştirdiği en son saldırıdır. Bu saldırının 5 Haziran Amed katliamı, 22-24 Haziran Kobanê katliamı, 20 Temmuz Suruç katliamının bir devamı olduğu tartışmasızdır. Deniliyor ki, DAİŞ yapıyor bunları, evet DAİŞ adı altında yapıyorlar, elbise DAİŞ'tir, yapanların sakalı vardır; ama bunları kim örgütlüyor, kim karar veriyor, kim yönlendiriyor? O elbiseyle hangi siyaset ve ideoloji temelinde hareket ediyorlar? Esas önemli olan budur. Dolayısıyla DAİŞ adı altında yapılan bu tür saldırıların Türk özel savaş sisteminin saldırıları olduğundan hiçbir kuşkusuz olmamalıdır. Tümüyle DAİŞ içerisindeki MİT örgütlülüğü bunu yapıyor. Tayyip Erdoğan ve Hakan Fidan ikilisi bunu yapıyor. Hakan Fidan bu nedenle MİT müsteşarlığından çıkarılmadı. Milletvekiliğine aday olduğu halde Tayyip Erdoğan tarafından istifa ettirilip tekrar MİT'in başına geçirilmesi bu nedenledir. Bu gerçeklik 5 Haziran Amed katliamıyla görüldü, 20 Temmuz Suruç katliamıyla görüldü, 10 Ekim Ankara katliamıyla görüldü. Bütün bu katliamların arkasında Türk gladiyosu var, Saray gladiyosu var, AKP gladiyosu var, hepsinin başında da Erdoğan ve Hakan Fidan ikilisi var. Bu ikili, tam katliam yaptırtan ektir. Ankara katliamı, Cizîrê'de, Silopî'de, Varto'da, Gever'de, Farqîn'de, Nîsêbîn'de gerçekleştirilen katliamların bir devamıdır.

Devlet ve hükümet bu kadar vahşi saldırı yapar, katliamlar gerçekleştirirken, bizim eylemsizlik tutumunda olmamız 'doğru oluyor mu, süreci karşılıyor mu' sorusunu akla getirmektedir. Bunu kamuoyu da tartışıyor, bizim de örgüt içinde değerlendirdiğimiz konudur. Birçok arkadaşın kafasında bu tür sorular bulunmaktadır. Kuşkusuz bedeli ağır olan bir eylemsizlik tutumu içerisindeyiz. Bunu da açıkça görüyor ve anlıyoruz. Fakat ağır bedel karşılığında uyguladığımız, kararlaştırıp sürdürdüğümüz eylemsizlik bize Türkiye toplumunu kazandırdı, Türkiye'nin kadınlarını ve gençlerini kazandırdı. Böyle bir eylemsizlik, bize Kürdistan'daki tüm demokratik yurtsever güçlerin, kadınların, gençlerin, tüm halkın Özgürlük Hareketimiz'in barışçıl ve demokratik siyasi çözüm aradığı yönünde yüksek bir inanç edinmesini, birlik halinde demokratik siyasi çözüme sahip çıkma tutumunu kazandırdı. Bu karar bize tüm dünya kamuoyunun, demokratik güçlerin

desteğini kazandırdı. Bu karar, küresel siyasi çevreler içerisinde de PKK konusunda TC devletinin dayatmaya çalıştığı terörist örgüt imajı konusunda düşünsel bir sarsıntı yarattı, bir kararsızlık durumu ortaya çıkarttı. Özgürlük Hareketi karşıtı saflarda bölünme ve parçalanma sağladı. Onların şimdiye kadar Hareketimize yönelik terörist damgası vurma yönüyle yaralarını muğlaklaştırdı. Bizim konumumuzu uluslararası alanda güçlendirdi. Zorluklarını ve ağır bedellerini görmek kadar, bu bedellerin bize kazandırdığı siyasi gelişmeleri de doğru görmemiz, anlamamız önemlidir. Bunlar görmezlikten gelinmemelidir. Elbette bu kadar şehit vermek ağır bir bedel, ağır acıdır. Bizlerde kültürel soykırımcı sömürgeci sisteme karşı büyük tepki yaratmaktadır. Fakat Türkiye demokratik güçlerinin bu kadar birlik haline getirilmesi ve kararlı kılınması da önümüzdeki geleceği kazanmayı sağlayacak önemli bir zemin olarak görülmelidir. Bu bedelin yarattığı kazanım da bu kadar büyük, bu kadar tarihi ve gelecek yaratıcıdır.

Nitekim bu kararımızdan sonra Türkiye toplumu ve herkes gördü ki Kürtler savaştan yana değil, çözüm ve barış demektirler. Dolayısıyla şiddeti dayatan, saldıran özel savaş sistemidir. Devlet içerisindeki bazı güçlerdir ve mevcut AKP yönetimidir, Tayyip Erdoğan'dır.

Özyönetim hamlesi bütün eksikliklerine rağmen devlet ve AKP'nin faşist saldırıları karşısında güçlü bir biçimde gelişti; bizi Kürdistan genelinde, Ortadoğu'da ve küresel düzeyde TC faşizmi başta olmak üzere Kürdîf inkar ve imha etmek isteyen sistem karşısında çok daha güçlü bir siyasi ve askeri konuma ulaştırdı. Mevcut eylemsizlik böyle bir güçlü konum üzerinde ilan edilmiştir.

Bunda Türkiye toplumu, aydınları, demokratik güçleri tam bir netleşme sağladılar. Hareketimizle, Kürt halkının özgürlük talepleriyle bu temelde çok sıkı bir birlik ortaya çıkardılar. Saldırıyla, katliamla sindirilmek istenen demokratik güçler, toplum tersine AKP'den kurtulmak hedefiyle daha bütünlüklü ve direnişçi bir konuma gelmiştir. Şimdi bu temelde demokratik tutum ve eylemlilik her alanda gelişmektedir. 1 Kasım seçimlerine bu temelde gidiliyor. Bu demokratik siyaseti oldukça büyüyen, güçlendiren bir gelişme oluyor. AKP faşizmi ve Türk özel savaş saldırıyla başarı elde edeceğiz derken, tersine onları daha çok daraltan ve yok olmaya, yenilgiye doğru götüren bir süreç yaşanmaktadır.

Eylemsizlik ilanı doğru anlaşılmalı

Eylemsizliği doğru anlamak ve onun gereklerini doğru ve başarılı bir biçimde pratiğe geçirmek bizim açımızdan büyük önem taşımaktadır. Bunun için de sürece yönelik Özgürlük Hareketimizin tutumunu, politikalarını doğru anlamalıyız. Bu süreçte 24 Temmuz saldırısı karşısında ortaya konan demokratik özyönetim direnişini asla durdurmadan, en küçük bir gerilemeye izin vermeden sürdürmek ve savunmak gerekmektedir. Bu konuda asla geri adım atma, o kazanımlardan geri düşme söz konusu olmayacaktır. Diğer yandan ise tüm demokratik güçleri birleştirerek 1 Kasım

seçiminde demokratik siyasetin yeniden başarı kazanması için ona büyük bir güç ve destek vermek eylemsizlik kararımızın diğer bir yönüdür. Bakurê Kurdistan ve Türkiye'ye dönük eylemsizlik kararı temelindeki politikalarımız ve hedeflerimiz bu temeldedir.

1 Kasım seçimlerinde boykot gibi pasif bir konumda olmamız söz konusu değildir. Ya seçim olmaz, olacaksa da demokratik siyasetin büyük bir başarı kazanması için çaba harcamak, desteklemek doğru ve gerekli bir tutumdur. Hareketimiz bu tutumu benimsemiştir. Eylemsizlik kararı böyle bir tutum gereğidir ve 1 Kasım seçimine demokratik siyasetin kazanması için ona destek vermeye, onun zeminini güçlendirmeye dönüktür. Ama içinde bulunduğumuz süreç sadece bir seçim süreci değil, Hareketimizin mücadelesi sadece bir seçimi kazanma mücadelesi değildir. Esas olan, birincil olan 24 Temmuz faşist askeri saldırıları karşısında demokratik özyönetim ilanı temelinde başlatılan demokratik özerklik devrimini korumak ve sürdürmektir. Dolayısıyla bu temelde atılmış adımları, kazanılmış mevzileri korumak, sağlamlaştırmak, demokratik siyaset temelinde ilerletmek esastır. Onun örgütlülüğünü, savunmasını güçlendirmek esastır. 1 Kasım seçimlerinde demokratik siyasetin başarısı için çalışmak böyle bir siyaseti yürütmeye bağlıdır. Bu politikayla içinde bulunduğumuz süreçte AKP'nin faşist saldıran politikaları daha çok teşhir edilecek ve zayıflatılacaktır. Dolayısıyla 1 Kasım seçimlerinde bir kere daha demokratik siyasetin önemli başarı kazanması demokratik siyasi çözüm sürecinin önünü açması da mümkündür. Önder Apo'nun İmralı'da büyük bir sabırla ve yaratıcı tarzla geliştirdiği müzakere sürecinin Önder Apo'nun özgür yaşar ve çalışır koşullara kavuşması temelinde sürdürüleceği, ilerletileceği bir siyasi sürecin ortaya çıkartılması da ancak çok yönlü mücadeleyle mümkündür. Bunun için eylemsizliğin yapılması ve demokratik siyasetin başarısı için çalışmak doğru bir politik hamle olarak görülmelidir.

Ancak bütün bunların başarı sağlanabilmesi için de gelişen demokratik özyönetim hamlesini korumak, savunmak ve ilerletmek gerekiyor. Bu olmadan ne 1 Kasım seçiminde başarı olur, ne de eylemsizlik diye bir süreci geliştirebiliriz. Eğer bunları yaratıcı bir biçimde doğru yöntemlerle Türkiye'nin tüm güçlerine, demokratik siyasi güçlerine bu gerçekçi kavratarak Türkiye toplumunu ikna edip, bu temelde harekete geçirebilirsek 1 Kasım sonrasında tıpkı 7 Haziran arkasında olduğu gibi yeni bir demokratikleşme fırsatının ortaya çıkması ihtimal dahilindedir. 8 Haziran'da nasıl ki demokratik siyasetin Türkiye'de artık yeni bir ufuk açtığı, iktidar alternatifine haline geldiği bir hava var idiyse, 2 Kasım'da da Türkiye'de yeniden böyle bir havanın, siyasi havanın oluşması mümkündür. Mevcut devlet ve AKP politikaları böyle bir gelişmeye kapalı olsa da demokratik güçler örgütlü ve etkili hale gelirse bu politikaları yenilgiye uğratıp etkisiz kılabilirler. Kuşkusuz eylemsizlik de dahil bu durumları 1 Kasım seçimlerinden sonra değerlendirmek gerekecektir. Böyle bir ihtimalin ortaya çıkmaması, Türk devletinin politikalarını ve yaşananları daha da netleştirecektir. Bu da bizim açımızdan mücadelenin daha etkili geliştirilmesi imkanlarını ortaya çıkaracaktır. Seçimin yapılamama durumu olursa -ki böyle bir durum da ihtimal dahilindedir- bu, çatışmanın ve savaşın derinleştiği bir durum olacak ki, öyle bir durumda zaten eylemsizlik son bulmuş olacaktır. Bu durumda direniş ge-

liştirip yaygınlaştırarak demokratik özerklik devrimini Kuzey Kürdistan'da başarıya götürmek daha fazla çalışmak ve gerilla direnişini daha da geliştirmek alınması gereken tutum olmaktadır.

AKP Özgürlük Hareketi'ne karşı savaşıarak DAİŞ'i rahatlatmıştır

Buna bağlı olarak Rojava Kürdistan'daki durum da önemlidir. Zaten Bakurê Kurdistan'la Rojava Kürdistan gerçeği düşmanıyla, dostuyla çok iç içe geçmiş, bütün hale gelmiş bir gerçekliktir. 2011-2012 devrimci halk savaşı 19 Temmuz 2012 Rojava devrimini doğurdu. 2013-2014 DAİŞ faşizmine karşı Rojava Direnişi, 2013 Newroz'unda Bakur'da durdurulan savaşın Rojava'da devam etmesiydi. Kobanê'den Gire Sipi'ye kazanılan zaferler hem AKP faşizmini hem de DAİŞ faşizmini ciddi bir askeri yenilgiye uğrattı. Bu zaferler ve 7 Haziran seçim sonuçları ardından AKP hükümeti şahsında Türk devleti yeni taktiklere başvurmaya yönelmiştir. Hareketimizi dünya kamuoyuna terörist olarak tanıtmak için bir yığın taviz vererek ABD'nin desteğini almaya çalışmaktadır. Avrupa Birliği'nden, NATO'dan destek alma çabasını yoğun olarak yürütmektedir. Şu an devlet ve AKP hükümeti tüm gücüyle, siyasetiyle, ekonomisiyle, propaganda borazanlarıyla kendisini 'PKK terör örgütüdür' cümlesini dünyaya kabul ettirme çabasına vermiş durumdadır. Onun için Tayyip Erdoğan Türkiye'nin tüm imkanlarını seferber ederek dünyayı fır dönmektedir. Özgür basına her türlü sansür getirilerek, kendi dışındaki basını da susturarak AKP basın borazanlarıyla Türkiye toplumunun ve dünya kamuoyunun beyni yıkanmaya çalışılmaktadır. Bu yolla Kürdistan ve Türkiye'deki gerçekler hasıraltı edilmek, üstü kapatılmak istenmektedir. Böyle bir yoğun çaba içerisinde girerek, Türkiye'yi pazarlayarak Rojava'daki gelişmeleri sınırlandırmak ve mümkünse ezmek istiyor. Geçtiğimiz aylarda verdiği tavizlerle ABD'yi, Avrupa Birliği'ni belli oranda etkilemiştir. Nitekim koalisyon güçleri incirlikten uçak kaldırarak, Türkiye'yi de DAİŞ'e karşı savaş içine çekmeyi hedeflediler. Böylece DAİŞ'e karşı daha başarılı olacaklarını sandılar. Fakat yaklaşık geçen üç ay gerçekleri net olarak açığa çıkarmıştır. TC'nin ve AKP'nin derdi DAİŞ'e karşı savaş olmadığı, 'DAİŞ'e karşı tavır alıyorum' adı altında PKK'ye karşı yürüttüğü savaşa destek almaya çalıştığı açıktır. Nitekim ABD ve Avrupa'dan destek ve onay alarak 24 Temmuz'dan beri Özgürlük Hareketimiz'e karşı şiddetli bir savaş yürütmektedir. ABD'yi, Avrupa Birliğini ve NATO'yu aldattığını söylemek gerekmektedir. Çünkü o günden bugüne DAİŞ'e karşı mücadele etmemiş aksine Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı savaş yürüterek DAİŞ'i rahatlatmıştır.

DAİŞ demek AKP demektir, AKP demek DAİŞ demektir. Hem ideolojik, hem de siyasi birlikleri bulunmaktadır. Irak'taki DAİŞ Türkiye'nin denetiminde olmasa da Suriye'deki DAİŞ büyük ölçüde Türkiye'nin denetimindedir. Önder Apo DAİŞ'i Ortadoğu'nun JİTEM'i olarak tanımlamıştır. Nitekim Nîsêbîn'de, Gever'de, Cizîrê'de, Farqîn'de sivil halkı vahşice katledenler hem ideolojik hem de siyasi olarak DAİŞ'lidir. DAİŞ sakalı bırakarak halka saldırımları, onların gerçekliklerini ve kimliklerini ortaya koymaktadır. Tamamen DAİŞ taktiği izlemekte, Allah-u Ekber diyerek saldırılarını yürütmektedirler. Rojava'da savaş durunca birçok DAİŞ'çi Bakurê Kurdistan'da halka yönelik katliamlar yapmak üzere saldırıya geçti. Yoksa AKP'nin mevcut orduyu ve polisi bu kadar Kürt halkına karşı saldırtması mümkün değildir. Zaten ordu ve polisin önemli bir bölümü haber gön-

dererek, biz savaşta değiliz, savaşa girmiyoruz, saldırıyı gerçekleştirenler, bizi de dinlemeyen, nereden geldiği belli olmayan güçlerdir demişlerdir. Bütün bunları yapanlar gerçekten AKP gladyosudur, Saray gladyosudur, özel olarak Kürdistan'a gönderilmiş güçlerdir. JİTEM, DAİŞ, El Nusra benzeri biçimde MİT tarafından örgütlendirilmiş ve saldırtılan güçler oluyorlar. Bu gerçeklikleri şimdi çok daha iyi ortaya çıkmış durumdadır. AKP'nin bin bir oyun ve hilelerle ABD'yi ve NATO'yu yönlendirerek Rojava Devrimini sınırlandırma, mümkünse tasfiye etme çabaları önemli ölçüde boşa çıkarılmıştır. Son üç aydır savaşın şiddeti Bakur'a kaymış olsa da, Rojava'da da çok yoğun bir siyasi mücadele yürütülmektedir.

Rojava devrimi, Ortadoğu'da tarihsel rolünü mücadeleyi yükselterek oynayacaktır

AKP Bakur'da başlattığı savaşla Ciziri'den Kobanê'ye gelişen devrimci hamlenin Kobanê'den Afrin'e yürümesini engellemiştir. Fırat'ın batısına YPG/YPJ direnişinin yayılmasının önünü almaya çalışmıştır. Ama maske düştü, kel göründü, AKP yalanları ortaya çıktı. AKP'nin DAİŞ'e karşı savaşmadığı, tam tersine DAİŞ'i korumaya ve kurtarmaya çalıştığı, DAİŞ'e karşı savaşıyor görünürek PKK'ye saldırıp dolayısıyla DAİŞ karşısındaki direnişi zayıflatmak istediği tüm çıplaklığıyla açığa çıkmıştır. Nitekim ABD ve koalisyon güçleri Türkiye'nin bu tutumunu görüyor, gittikçe daha fazla tavır geliştiriyorlar.

DAİŞ'e karşı savaşın yeniden Rojava ve Suriye hattında gelişme ihtimali yüksektir. Rojava Direnişi, devrimi kendini geliştirmek, hem Kürt halkını hem de Ortadoğu halklarını DAİŞ belasından kurtarmak için bu mücadeleyi sürdürecektir. AKP hükümeti bunu fark ettiğinden büyük bir tedirginlik içindedir. AKP yalanlarını ortaya çıkartmak, AKP'nin Rojava devrimini sınırlandırma politikalarını teşhir edip boşa çıkartmak, DAİŞ faşizmine karşı Rojava devrimini daha çok kökleştirecek ve demokratik Suriye devrimi haline getirecek bir mücadele içine girmek, Özgürlük Hareketi açısından bu dönemin doğru ve gerekli politikası olacaktır. Bu açıdan Rojava'da DAİŞ'e karşı Türk faşizminin engelleyici politikalarını da boşa çıkartan mücadelesi de savaş da sürecektir. Kuşkusuz bu savaşta daha çok başarılı olabilmek, yeterli güce sahip olabilmek için de Rojava Kürdistan'da demokratik özyönetimi geliştirmek, demokratik yönetim daha çok güçlendirmek, inşa çalışmalarını derinleştirmek gerekmektedir. Mevcut durumda bir yandan demokratik ulus inşası güçlendirilirken, diğer yandan AKP'nin engelleyici politikalarını da boşa çıkartarak demokratik Suriye devrimini geliştirecek bir mücadele önümüzdeki dönemde DAİŞ'e karşı ciddi biçimde gelişecektir. Kürdistan devrimi bu mücadele temelinde kendisini daha güçlü biçimde yeni oluşacak demokratik Suriye'ye yansıtabilir. Rojava Kürdistan'ın özgürlükçü güçleri savaşın gücünü, arttırıp etkinleştirerek bu mücadeleyi Suriye'nin geleceği belirleme biçiminde yükseltme sorumluluğuyla karşı karşıyadır. Rojava devrimi, Ortadoğu açısından tarihsel rolünü böyle bir mücadeleyle oynayacaktır.

Bakur ve Rojava'daki bu duruma karşılık Başur'da ve Şengal'de de siyasi mücadele yoğunlaşmış bulunmaktadır. Rojava'da Hasekê hattındaki gelişmeler Şengal'in özgürleştirilmesi için önemli bir zemin yaratmıştır. DAİŞ'e karşı mücadele hamlelerine paralel olarak Şengal'i özgürleştirilme süreci de hızlanmaktadır. Zaten daha şimdiden Şengal Devrimci Güçleri bir hamle başlatmışlar

ve önemli başarılar kazanmışlardır. Bu durum, Şengal Devrimci Güçlerinin koalisyonun herhangi bir hava saldırısı olmadan da Şengal'i özgürleştirebileceklerini göstermiştir. Biz tüm Kürt güçlerinin ortak ittifakı temelinde Şengal özgürleştirilsin, kurtarılsın ve demokratik özerk bir yönetim temelinde Başurê Kurdistan'ın özerk bir bölgesi haline gelsin düşüncesindeydik. Bu temelde özerk bir yönetime ve öz savunma gücüne ulaşması gerektiğini ortaya koyduk; KDP ve YNK'ye de bu düşünceleri ilettik. Buna KDP ve YNK yanaşmıyor. Esas olarak da KDP böyle bir hamleye girmiyor, hatta önlemek için her yolu deniyor. Hatta Şengal Direniş Birlikleri ile ko-

Başur'daki durum da karışıktır. Karışan Türkiye, karışan Başur olmaktadır. Çünkü Başur her bakımdan kendini AKP'ye bağlamış durumdadır. AKP de kendini Başur'a dayandırarak ayakta durmaktadır. AKP'nin bu kadar Türkiye'de güçlü olması, Tayyip Erdoğan'ın Türkiye diktatörü olmaya heveslenmesi kaynağını Başur'dan aldığı ekonomik ve siyasi destekten almaktadır.

lisyon güçlerinin dayanışma içinde Şengal'in özgürleştirilmesini de engelliyor. Son günlerde YBS'yi sınırlandırmaya çalışması, Şengal'deki devrimci güçlerle Rojava devrimci güçlerin dayanışmasını sınırlamak istemesi bunu açıkça ortaya koymaktadır. KDP bu tutumuyla ne ulusal politika izlemekte ne de Êzdlere karşı sorumluluğunu yerine getirmektedir. Êzdlere karşı sorumluluğunu yerine getirme yerine, Kürt Özgürlük Hareketi'ni Şengal'den çıkartarak kendisini kurtarmaya çalışmaktadır. Onurunu direnişle kurtarma yerine, Özgürlük Hareketi'ni etkisizleştirip Êzdliler üzerinde egemenliğini yeniden kurmaya çalışmaktadır.

Şengal'in kurtarılamaması DAİŞ'in güçlü olmasından dolayı değil, kurtaracak güçlerin birlik olamamasından ve DAİŞ Şengal'den atılırsa nasıl bir Şengal yönetimi ve örgütlülüğü oluşturulacak, bu soruya ortak cevap verilememesinden kaynaklanmaktadır. KDP Şengal üzerindeki hakimiyetini bırakmak istemediğinden bu konuda herhangi bir uzlaşmaya yanaşmamaktadır. Êzdlileri savunmadığı halde şimdi yine Şengal'de hakim olmak, Êzdlilerin özyönetimi ve öz savunmasının ortaya çıkmasını engellemektedir. Bilindiği gibi 3 Ağustos 2014'te Şengal'i bırakıp kaçmış, Êzdlileri HPG ve YJA Star kurtarmıştı. Êzdi Kürt halkımıza dönük DAİŞ soykırımını PKK gerillası, Kürdistan gerillası önledi. Bu gerçek görülmemektedir. Özgürlük gerillasının bu büyük direnişine ve kahramanlığına hiçbir değer biçilmemektedir. Aksine, biraz rahatlayınca gerillayı Şengal'den silmek ve çıkarmak istemektedir. Gerillanın gösterdiği tarihi direniş Kürtlük adına sahiplenilmesi gerekirken, tarihten silmek istenmektedir. Bunun nedeni, ulus-devletçi, hegemonik anlayışa sahip olmasından dolayıdır. Bunu Hareketimizin kabul etmesi mümkün değildir. Kürdistan varlığının ve özgürlüğünün bu tutumu kabul emesi mümkün değildir. Êzdi halkımızın varlığını ve geleceğini KDP'nin insafına bırakmak mümkün değildir. 3 Ağustos'ta KDP'nin insafına bırakıla-

mayacağı çok açık görülmüştür. Bırakalım Şengal'in, Hewlêr'in, Maxmur'un ve Başurê Kurdistan'ın bile güvenliği yoktu. Neredeyse Hewlêr yönetimi dar-madağın oluyordu. Eğer HPG ve YJA Star güçleri Maxmur'a, Kerkük'e müdahale etmeseler, dolayısıyla Hewlêr'i savunmasalardı, Hewlêr yönetimi kaçmaya hazırlanmıştı. Bu bakımdan Şengal'in özgürleştirilmesi kesinlikle gereklidir. Sadece Şengal de değil, mevcut durumda Kürdistan Dihok ve Hewlêr'e, Süleymaniye'nin bir parçasına sıkıştırılmış durumdadır. Başurê Kurdistan'ın yüzde 40'ı Hewler yönetiminin denetimi dışındadır. Birçok alan DAİŞ faşizminin egemenliği altındadır. Musul, Kerkük gibi alanlardaki Kürtlük korunamıyor, savunulamıyor. Bütün bunların savunulur hale gelebilmesi için Güney Kürdistan'da demokratik bir yönetime, daha güçlü bir birliğe ihtiyaç bulunmaktadır. Mevcut yönetim, KDP'nin hegemonyasını, KDP-YNK peşmergesinin egemenliğini taşımaktadır. Bu da Kürdistan'ın diğer alanlarını kurtarmaya ve saldırılar karşısında Güney Kürdistan'ı savunmaya yetmemektedir.

Bütün bunların sağlanabilmesi için ulusal kongrenin gerçekleşmesi önemliydi. Bütün bu sorunlar, Rojava'daki durum da, Şengal ve Başur'daki sorunların çözümünü de Kürdistan ulusal kongresinin toplanmasıyla mümkün olabilirdi. Ulusal kongre temelinde gerilla ve peşmerge güçlerinin Kürt ortak savunma güçleri halinde tek komutanlıkta birleşmesi tüm bu alanlardaki mücadelenin başarıyla sonuçlanmasına büyük bir güç ve ivme katarı. Kürt toplumunun özgür ve demokratik iradesinin diğer toplumlarla ilişkisi geçebilmesi, ulusal kongre temelinde ortak bir diplomasiyle mümkün olurdu. Bu bakımdan ulusal kongre bütün bu sorunların temel çözüm alanı, siyasi çözüm aracı konumundadır. Ulusal kongre çalışmalarını geliştirerek bütün bu sorunları çözmek istedik. Fakat söz konusu güçler ulusal kongreyi engelledikleri gibi, Şengal'in kurtuluşunu da engellemektedirler. Kerkük'te, Germiyan'da halkın örgütlenerek o alanların kurtuluşunu sağlama çabalarını da engellemektedirler. Bir yandan PKK'yi Başurê Kurdistan'a sokmamaya, Başurê Kurdistan'ı DAİŞ faşizmi karşısında korumuş olan HPG ve YJA Star gerillalarını Başurê Kurdistan'dan çıkartmaya çalışıyorlar, diğer yandan ise kendi aralarında birlik olamamakta, çatışmakta ve Başurê Kurdistan'ı siyasi kriz içinde yaşatmaktadırlar. Türkiye'de kriz var, Başur'da kriz var. AKP ekonomik mali kriz içinde, Başur mali kriz içinde. İki kriz birbirini etkileyerek daha da büyüyecektir. Başurê Kurdistan'da iktidarlarını para üzerine kurduklarından para kalmayınca iktidarı sarılsmakta ve çatışmalar yaşanmaktadır. Nitekim toplum mevcut otoriter, hegemonik ve sefa içinde yaşayan yönetime karşı ayaklanmış durumdadır. Başkanlık sorununu çözmedikleri için siyasi kriz de derinleşmiş bulunmaktadır. koalisyon hükümeti parçalanmış ve birbirlerine girmiş durumdadırlar. Bizim demokratik çözüm önerilerimizi de dikkate almamaktadırlar. Kendilerinin ne düşüncesi var, ne projeleri var, ne de pratikleri! Ama düşüncesi, projesi ve pratiği olanları da dinlemek istemiyorlar. Destek vermek istiyoruz, ulusal dayanışmacı konumumuzu göstermek istiyoruz, ama ona da öfke duyuyorlar.

Başur'daki durum da karışıktır. Karışan Türkiye, karışan Başur olmaktadır. Çünkü Başur her bakımdan kendini AKP'ye bağlamış durumdadır. AKP de kendini Başur'a dayandırarak ayakta durmaktadır. AKP'nin bu kadar Türkiye'de güçlü olması, Tayyip Erdoğan'ın Türkiye diktatörü olmaya heveslenmesi kaynağını Başur'dan aldığı ekonomik ve siyasi

destekten almaktadır. KDP, bunu Başur'un ekonomik çıkarları ve halkımızın rızıkı için yapıyoruz demektedir. Öyle ki, Midyat'ta bir tane boru hattı patlayınca KDP de, YNK de çocuklarımızın rızıkını kesiyorsunuz diye saldırıya geçtiler. Halbuki oradan giden, kazanılan paranın yarısı, hatta daha fazlası AKP'nin eline geçiyor. Çünkü bunların eline geçen paranın yarısı da Türkiye'den alınan mallar yoluyla Türkiye'ye akmaktadır. Zaten kendi ellerine geçeni de çok elit bir kesim yemektir. Başurlu çocukların eline bir şey geçmiyor. Nitekim Başur'un gençleri Avrupa'ya gidip karın doyuracak bir ortam bulmak için yollarda çürüyorlar, denizlerde boğuluyorlar. Bugün göçün en fazla olduğu yerlerden biri de Başurê Kurdistan'dır. Çünkü halk varlık içinde yoksulluk yaşamaktadır. Biz halkın tepkilerini, demokrasi arayışlarını anlıyoruz. Başur'daki bu dinamizmin demokratik siyasal gelişmelere evrilmesi tabii ki arzumuzdur. Başurê Kurdistan halkımızın özlemlerinin yerine getirilmesi için tabii ki sorumluluklarımızı yerine getireceğiz. Başurê Kurdistan'da demokratik bir hareketin gelişmesi, mevcut siyasal, toplumsal ve ekonomik durumun gereğidir ve bunun arzulanan sonuçlarının olması da bizler tarafından tabii ki desteklenecek bir durumdur.

Başur'da partileşme çalışmaları da, her türlü saldırı karşısında Başur'u savunacak bir fedai gerilla ordusunun oluşturulması da gerekmektedir. Gerçekler ortaya çıktı ki, KDP ve YNK peşmergesi Başurê Kurdistan'ı savunacak güçte değildir. Başur'un savunulması güvenceye alınmadan da Kürdistan'ın savunulmasından söz edilemeyeceği gibi, tüm parçalarda halkımızın özgür ve demokratik yaşamını güvenceye almak da mümkün değildir. Fedai militan gerilla öncülüğü olmadan sadece mevcut peşmergecilikle Başurê Kurdistan'ın savunulamayacağı açığa çıkmıştır. O bakımdan da biz Kürdistan Özgürlük Hareketi olarak Başurê Kurdistan'ın da gerçek savunma güçlerine kavuşması için parti ve gerilla öncülüğüne kavuşması için sabırla elimizden gelen tüm

Başur'da partileşme çalışmaları da, her türlü saldırı karşısında Başur'u savunacak bir fedai gerilla ordusunun oluşturulması da gerekiyor. Ortaya çıktı ki, KDP ve YNK peşmergesi Başurê Kurdistan'ı savunacak güçte değildir. Başur'un savunması güvenceye alınmadan da Kürdistan'ın savunulmasından söz edilemeyeceği gibi, tüm parçalarda halkımızın özgür ve demokratik yaşamını güvenceye almak da mümkün değildir.

çabayı harcayacağız, gerekli çalışmaları yürüteceğiz. Çünkü Hewlêr'in de Süleymaniye'nin de güvencesi ancak bu çalışmalarla sağlanabilir. Kuşkusuz bu çalışmalarımız Başurê Kurdistan'a hakim olmak ya da diğer örgütleri etkisizleştirmek amacıyla olmayacaktır. Sadece ve sadece Başurê Kurdistan halkına sorumluluğumuz gereği bu duyarlılığı göstermek zorundayız. Çünkü DAİŞ saldırıları bizleri bu sorumluluk altına koymuştur.

Bütün bunlar Rojhilat Kurdistan'ı yakından etkiliyor, ilgilendiriyor. Rojhilat Kürdistan her önemli gelişme olduğunda tepkisini ortaya koymuştur. Kadına dö-

nük saldırıda tepkisini ortaya koymuştur; Rojava devrimine ve Kobanê'ye dönük saldırıda tepkisini ortaya koymuştur. Her ne kadar Rojhilat'ta örgütlü çalışmalarımız zayıf olsa da, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki gelişmeler ve mücadelenin etkisi Rojhilat Kürdistan'da etkili bir toplumsal bilinçlenme ve kendiliğindenci de olsa bir örgütlülük ortaya çıkarmaktadır. Bunu daha da büyütmek, örgütlü hale getirmek, siyasi örgütlenme, gerilla örgütlenmesine, parti öncülüğüne dönüştürmek gerekmektedir. Bunlar önümüzdeki süreçte daha güçlü biçimde yerine getirilecektir. İran devletinin saldırıları var, idamlar yapıyor, tehditte bulunuyor. Tıpkı AKP hükümetinin Bakur'da gerillayı tasfiye etmesi gibi İran devleti de Rojhilat'ta gerillayı tasfiye etmeye çalışmaktadır. Bunun kabul edilmesi mümkün değildir. Rojhilat gerillası savaşarak rüşünü ispat etti ve direnişini de sürdürmektedir. Kuşkusuz İran'da da demokratik siyasal çözüm arayışı halkımızın tercihidir. Ancak her türlü saldırıya karşı son neferi kalana kadar direnişi sürdürecektir irade ve kararlılığı da sahiptir.

Bununla birlikte İran Başur'daki, Rojava'daki Kürtler lehine olan gelişmeleri de engellemeye çalışıyor. Özellikle Kürt halkının özgürlük ve demokrasi yönündeki gelişmeleri önündeki engellerden biri de Türkiye kadar İran'dır. Rojava'da AKP kadar olmasa bile İran da Rojava Devriminin başarısını engellemek için çalışmaktadır. Rojava'da Kürt halkının özgür iradesinin gelişmesi ve özerk yönetime kavuşmasını istemektedir. İran da aynı Türkiye gibi, AKP gibi bu iradeyi kırmak için saldırı halindedir. Beşar Esat yönetiminin Kürt siyasetini inkar ve imha temelinde politika yürütmesinde bugün İran etkili olmakta ve Suriye'nin demokratikleşmesini ve Kürt halkının iradesinin tanınmasını engellemektedir. Bu çerçevede de İran'ın Kürt özgürlüğünü engellemeye dönük girişimlerini boşa çıkartıcı bir politik ve pratik duruş ve mücadele içinde olunmalıdır.

Biz böyle bir tutumla Rojhilat'ta örgütlenmeyi ve mücadeleyi geliştirerek, Başur'da demokratik halk bilinçlenmesini yükselterek, Şengal'i özgürleştirme hamlesine destek vererek, Rojava'da demokratik ulus inşasını ve özgür yaşamı kökleştirip DAİŞ faşizmine karşı savaşı yayararak, Bakurê Kurdistan'daki demokratik özerklik hamlemizi geliştirerek özgürlük mücadelesini Kürdistan'ın tüm parçalarında başarıya götürmek istiyoruz. Dört parça Kürdistan'daki siyasi, askeri duruşumuz, taktik duruşumuz birbirini bu biçimde tamamlayacak güçte ve niteliktedir. Mevcut haliyle Rojava'da gelişmelerin daha da ilerletilmesi önem kazanmaktadır. Sadece Rojava açısından değil, demokratik Suriye'yi yaratmak açısından da mücadelenin yükseltilmesi gerekmektedir. Bakurê Kurdistan'daki gelişmeler, demokratik özyönetim ilanı, seçimler ve buradan demokratik özerklik devrimini başarıyla çıkartmak tüm Kürdistan parçalarındaki gelişmelerin üzerinde belirleyici etki yaptığı gibi, demokratik Ortadoğu devriminin gelişmesinin de önemli ve temel bir gücü olmaktadır. Bizim mevcut sürece yaklaşımımız ve bu süreçte dört parça Kürdistan'da yerine getirmemiz gereken görevler ve izlememiz gereken doğru politikalar bunlardır. Bu temelde mücadele edip kazanmayı öngörüyoruz. Belirlediğimiz politik askeri pratik çalışmaları, örgütlenme ve mücadeleyi etkili bir biçimde yürütürsek bu süreçte büyük başarılar elde edeceğimiz kesindir. Amacımız, Haziran başındaki kazanımları birkaç kat daha katlayarak ileri götürmektir.

Demokratik ulus inşası aşk yolunun işçiliğidir

Ali Haydar Kaytan

Kültürel soykırım, bir toplumun kültürünün tümünden dağıtılması demektir. O toplumun kendi özüne yabancılaşması, ona ait cevherin boşaltılması ve geriye bir maddenin kalmasıdır. Özün gidip, kabuğun kalmasıdır. Bu sürüleşmenin de ötesi bir şeydir. Önderlik bazı çözümlemelerinde şunu hep söylüyordu, “Keşke biz de Yahudilerinkine benzer bir soykırımla karşı karşıya gelseydik, keşke Kürdistan’ın bütün vadileri Kürt insanının cesetleriyle dolsaydı da, bugünkü duruma benzer bir durumla karşılaşmasaydık, kültürel soykırıma uğramasaydık.” Yahudilerin nesi var? Yahudiler gelişkin bir toplum değil mi? Önderlik orada soykırımı tanımlarken şunu söylüyor. “Daha alt düzeydeki bir kültür, daha üst düzeydeki bir kültürü yok etmek için fiziki soykırımlara başvurur.” Alman kültürünün, kültürel olarak onu eritme gücü, potansiyeli yok, Yahudi kültürü etkilidir, onun için fiziki soykırıma başvuruyor.

Dersim’de yaşanan kültürü küçümsememek lazım. Sanılıyor ki Dersim asimile edilmeye çok yatkın bir yerdir. 1930’larda Dersimle ilgili Genelkurmay başkanının verdiği raporlarda vardır. “Dersim’e müdahale edilmezse, yakında Erzincan’da Türk kalmayacak. Dersimliler asimile ediyorlar, eritiyorlar” Kürtlük sanki Alevilikle özdeşmiş gibi, “Alevi Türkleri bile Kürtlük içinde eritiyor” diyor. O denli etkili bir kültür. Bunu zorla yapmıyor, devlet bunu engellemek için soykırım düzenliyor. İlk önce 1930’da Pülümür’e vuruyorlar. Erzincan’la Dersim’in bağlantısını kesiyorlar.

Dersim kültürü, etkili ve kök kültüredir. Onun için orada şöyle bir belirlemesi var, “Dersim’de medeni adam yavrusu yetişmez” diyor. Kök değerlerine bağlı, kolay asimile edilmiyor. Orada yabancılaşmaya kapalı bir toplum gerçeği var. Derler ya, “kadının doğası asla devleti ve iktidarı doğurtmaz.” Devletleşmeye ve sınıfsallaşmaya yabancı bir doğadır. Kadının kendi doğası, asla devlet ve iktidar ortaya çıkarmaz. Orada da neredeyse bu sonuca varıyorlar. Diyorlar ki, “Dersim’de medeni insan ve uygar toplum, devletçi toplumun insanı doğmaz.” Bu açıdan yapılması gereken şey nedir? “Fiziki olarak tasfiye etmektir” diyorlar. Kırıntı kabilinden bazı şeyler bırakmak, amaç onları da oradan çıkarıp tümünden boşaltmak ve insansızlaştırmaktır. Böyle yapıyorlar ve bu temelde Kürdistan’da 1925-1940 yılları arasında geliştirilen fiziki soykırımlar var. 1920’lerde Koçgiri’de başlıyor.

1925-30 yılları arasında bir sürü yerde, böyle parça parça da olsa, kültürel soykırım anlamına gelecek olan uygulamalar var. Ağrı taraflarında, Serhat taraflarında, en son ve en vahşi biçimde ise Dersim’de uygulanıyor.

Kürdistan coğrafyası dağınık, devlet fazla güçlü değil, fiziki olarak o halkı tümünden yok edecek gücü yoktur. Birden o toplumun üzerine topluca da gitmekten korkuyor, onun için parça parça yok etmeyi esas alıyor.

1935’lere gelinceye kadar, Cumhuriyetin Dersim’de çok fazla etkisi yoktur. Dersim kendi içerisinde, kendi yasalarına göre yaşıyor. Cumhuriyetin kanunları Türkleştirmenin kanunlarıdır. Ama kendi kanunları da ortadan kalkıyor. Kurmançlık dönemi, eski Kürtlük dönemi, o çoklu toplum döneminin gerçeği ortadan kalkıyor ve ona ağıt yakılıyor.

Soykırım uygarlıkla ortaya çıkan bir insanlık suçudur

Uluslararası hukuk kapsamında da çok çarpıcı soykırım tanımları vardır. Asimilasyon tek başına soykırım biçimlerinden biri sayılır. Orada sözü edilen soykırım biçimleri var. Şunlar şunlar soykırımdır deniliyor. Bunların hepsi, olduğu gibi Kürdistan’da uygulanıyor. Ama yine de Kürdistan’daki soykırımı anlamak için, bunlar kendi başına yeterli değildir. Kürdistan’daki soykırımı uluslararası tanıma uyarlamak, kendi başına yetmiyor. kültürel soykırım, başlı başına en tehlikeli soykırım biçimidir. Bir de soykırım kelimesi Latince bir kelimedir, jenositten geliyor. Genos soy demektir. Latince, cieder (cide) diye bir kavram var, kesmek anlamına geliyor. İki sözcüğün birleşimi olan jenosit, soyun kurutulması, soyun kesilmesi, soyun tükenmesi anlamında değerlendirilebilir. Tabi fiziki güç kullanarak, bir toplumun varlığını fiziki olarak ortadan kaldırmak, soy olarak ortadan kaldırmak anlamına geliyor.

Soykırım uygarlıkla bağlantılı olarak ortaya çıkan bir insanlık suçudur. Sadece Ortadoğu’ya, günümüze, kapitalist moderniteye özgü bir suç değil, Asurlular döneminde var. Asurlular da insan kellelerinden kaleler ve surlar yapmakla övünüyorlar. Yine Cengizhan’ın pra-

tiklerine bakıyorsunuz, soykırım boyutlarına varan bir sürü kıyım, kırım var. Amerika kıtasında, oradaki topluluklara dayatılan soykırımlar var. Bazı uygarlıkların kökü kurutuldu. Yazılı kaynakları olan uygarlıklar var. İnkalar, Mayalar, Aztekler var. Bu uygarlıkların hepsi ‘beyaz adam’, kapitalizm tarafından yerle bir edildi. Milyonlarca insan orada ortadan kaldırıldı, fiziksel olarak

Soykırım uygarlıkla bağlantılı olarak ortaya çıkan bir insanlık suçudur. Sadece Ortadoğu’ya, günümüze, kapitalist moderniteye özgü bir suç değil, Asurlular döneminde var. Yine Cengizhan’ın pratiklerine bakıyorsunuz, soykırım boyutlarına varan bir sürü kıyım, kırım var. Amerika kıtasında var. Milyonlarca insan orada fiziksel olarak yok edildi. Bu da kapitalizmin, ilkel sermaye birikimi dönemine tekabül ediyor.

yok edildi. Bu da kapitalizmin, ilkel sermaye birikimi dönemine tekabül ediyor. Soykırım suçu kapitalizmde zirveye ulaşıyor. Öncesinde var kuşkusuz ama, şu söyleniyor. “Bütün insanlık tarihindeki savaşlarda verilen kayıpları

topluyorsun, ama 19. yüzyılda insanlığın savaşlarda yaşadığı kayıplar kadar etmiyor.” Kapitalizm dönemi o kadar yoğun katliamlarla geçen bir yüzyıl oluyor. Muazzam yıkım, kıyım ve kıyımlar var. Soykırımların en çok yoğunlaştığı süreçler oluyor. Bu konuda doküman ve belgeler var. Kapitalizm için, burjuvazi için gerekçe bulmak da çok fazla zor değil. Ne yapıyorlar? Eduardo Galeano anlatıyor. Gidiyorlar Latin Amerika’ya, ilk defa öyle bir toplumla karşılaşılıyorlar. İşte kutsal kitaplar var, Ahdi-Atik, Tevrat, Ahdi-Cedit, İncil var. Her ikisinde de aslında Amerika diye bir yerden bahsetmiyor. “Kutsal kitap buralardan bahsetmediğine göre, buradaki insanlar tanrı yaratımı olamazlar. Bunlar ancak şeytanın yaratıkları olabilir. Onun kulları olabilir ve öldürülmeleri sevaptır” diyorlar. Böyle yaklaşımlar ile oradaki halkları korkunç katliamlardan geçiriliyorlar.

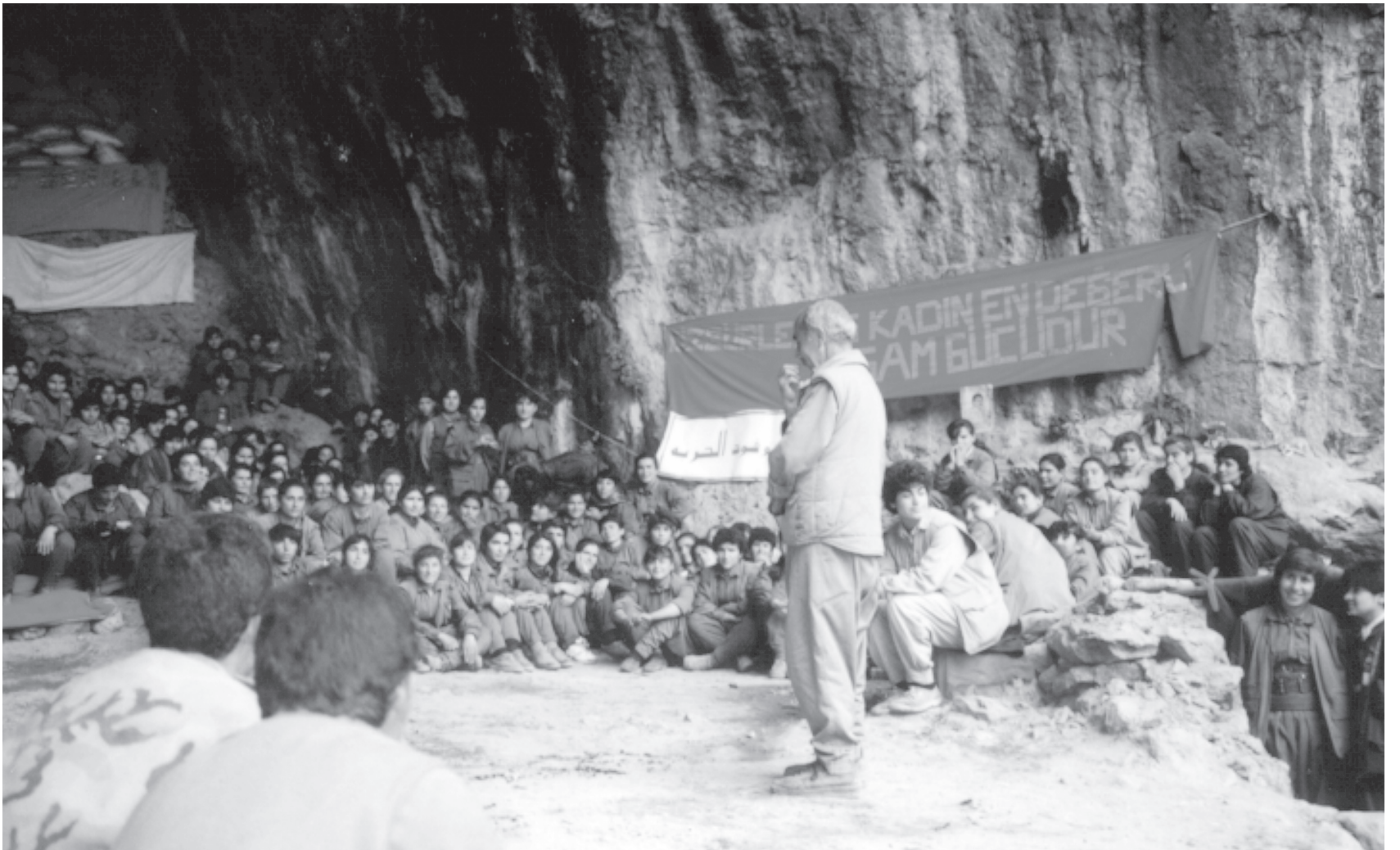
Zaten “soykırım” yakın yüzyıllarda ortaya çıkan bir kavramdır. Eskiden böyle bir kavram yoktu. Herhalde 1. Dünya savaşının öncesinde veya savaş sırasında, ama çok eskiye dayanan bir kavram değildir. “Jenosit” yeni bir kavramdır. Tabi insanlık, soykırımı en temel insanlık suçu olarak adlandırıyor, mahkûm ediyor. Ama bu soykırımın ortadan kalktığı anlamına gelmiyor. Günümüzde kapitalizmin kendisi bir kıyım, kırım sistemidir.

Kültürel soykırım, ulus devletle insanlığın gündemine girdi

Önderlik “toplum kırımından” söz etti. Toplum kırım, soykırımdan daha tehlikeli bir kırım biçimidir. Kadın kırımı var, dehşet verici boyutta. Yaşamın bütün boyutlarında da kırım ve kıyım var. Kapitalizm böylesine bir sistemdir.

Önder Apo şu tarzda da değerlendiriyor. “Osmanlı imparatorluğunda inkar diye bir suç yok, inkar diye bir yaklaşım yok. Kimlik inkarı, kültürlerin tasfiyesi diye bir olgu yoktur. Ortadoğu’da da böyle bir gelenek yoktur.” Bu açıdan Ortadoğu’nun son iki yüzyılı büyük önem taşıyor. Fiziki olarak soykırım yaşıyor, ama kültürel soykırım, ulus devletle birlikte insanlığın gündemine giren bir olgudur. İnkâr bilinmez, tuhaf bir şeydir. Zaten İmparatorluk kültürü bile, kültürlerin inkarına karşıdır. İmparatorluklar farklı kültürleri bir araya getirmek ve bir arada yaşatmakla övünüyorlar. Osmanlılar içerisinde de bu var. İçerisinde bir sürü etnik topluluk yaşıyor. Hristiyanı var, Yahudisi var, Musevi, Müslümanı, Şii, Alevisi var. Değişik etnik ve inanç toplulukları, aynı imparatorluk içerisinde, bir arada yaşayabiliyor. Müslüman olmayan toplulukları İslamileştirme gibi bir yaklaşım geliştirmiyorlar. Sadece Müslüman olmayan topluluklardan ek bir vergi alınıyor. Müslümanlaşırsa o vergi ortadan kalkacağı için, bunu yapmıyorlar. Vergi versin diye Hristiyan veya Yahudi kalmalarını tercih ediyorlar. Bu tarzda bir yaklaşımları da var.

Ulus devlet, tekipleştirmeyi ortaya çıkaran aygıttır. Modernitenin üç önemli sacayağından biridir ve temel özelliği, homojenleştirmeye dayanmasıdır. Aslında ulus devletin eylemini, bahçivanın eylemine benzetenler de var. Bir bahçede istediği bitkilerin yaşamasına imkan verip, diğerlerini kökünden söküp atmaktır. Ulus devlet de öyle düzenliyor. Ayırık otu konumunda saydığı etnik ve dinsel toplulukları tümüyle ortadan kaldırarak, yok ediyor ve değişik biçimlerde eritiyor. Çok rahatsız ediyorsa fiziksel olarak da ortadan kaldırıyor.

Günümüz dünyasında bu biraz daha zordur. Hitler döneminin soykırımlarına benzer soykırımları tezgahlamak, günümüz dünyası açısından o kadar kolay değildir. İnsanlık vicdanı bunu kolay kolay kaldırmadığı gibi, buna geçit de vermez. Ama kültürel soykırım karşısında aynı tarzda, insanlık tepki gösteremeyebilir. O açıdan kültürel soykırımların sonuç alma tehlikesi her zaman için vardır. Önder Apo, Kürt toplumunun "kültürel soykırım toplumu" olarak tanımlanabileceğini belirtti. Bunu değerlendirmekte yarar var. Kültürel soykırım toplumu olmak nasıl bir şey? Soykırım kısıkağı nedir? Kıskaçta olmak nedir? Algı kadar, ona bağlı olarak, bu doğrultuda nasıl bir his var? Buna ilişkin duygularımız nelerdir? Hissedebiliyor muyuz? Bunu hissetmek çok önemlidir. Daha farklı bir örnek verecek olursam. Bazen yurtseverler konuşur. Kobanê'deki insanlar zaman zaman konuşuyor. Bazı çağrılar oluyor. Hem onların içtenliğine inanıyorsunuz, hem de onların konuşmalarının içerdği anlam müthiştir. "Bu toprağı yiyin, buradaki otla beslenin, ama yine de bu toprağı terk etmeyin. Burası bizim toprağıımızdır" diyor. Geçmişle bağıni kuruyor. "Türkiye'de bilmem nasıl besleneceğime, buradaki toprakla beslenirim, karını toprakla doyururum, yine de Türkiye'ye gitmem" diyor. Diğerleri öyle değildir. Sınır açılıyor, Kuzey'den otuz genç Rojava'ya geçiyor. Ancak Rojava'dan Kuzey'e, yüz genç geçiyor. Bu sayı daha fazladır. Kuzey'den Rojava'ya geçen daha azdır otuz kişidir. Bunları anlamamız lazım. Bu açıdan "patolojik" kavramını iyi değerlendirmemiz lazım.

Önderliğin yaptıkları bir tür toplumsal doktorluktur

Bu kadar uzun bir süre kültürel soykırım kısıkağında olan insan, sağlıklı bir insan olabilir mi? Nasıl bir insan? Tedavi için bile bu gereklidir. Bunu insanımızı kötülemek, kendimizi kötülemek için yapmıyoruz. Tam tersine güçlü bir tedaviyi beraberinde getirmesi için, iyi bir teşhis yapıyoruz. Zaten Önderliğimizin düşünce sistematığı, ona muazzam bir iyileşme imkanı sunuyor. Önderliğin yaptıklarını, bir tür toplumsal doktorluk kapsamında da ele alabiliriz. O işlevi de yerine getiriyor, ama bunu uyarlamak önemli oluyor. Tedavi yöntemleri istediği kadar bol olsun, pratikte hayat bulmadıktan ve somut hastalığa uygulanmadıktan sonra, onların hiçbir değerinin olmadığı gibi, fazla bir anlam da ifade ettikleri söylenemez. Önderliğin Savunmalarında, "İmralı Cezaevi Yaşamıma Dair" bir bölüm var. Herkes onu didik didik edip incelemelidir. Önderlik ne düşünüyor, ne hissediyor?

Önderlik Kürdistan'a nasıl bakıyor? Bir şey söyledi, "İçerideki yaşam dışarıdaki yaşam." İçerideki, cezaevindeki yaşam, bir de dışarıdaki yaşam. "Hangi yaşam daha kötüdür, daha kölelik yüküldür? Dışarıda gezsem daha fazla kölelik yüküldür" diyor. Bunun ilk etapta senin üzerinde yarattığı etki nedir? Kendinden de yola çıkabilirsin ve bütün bir topluma da bakabilirsin. Toplum Önderlik gibi düşünüyor mu? Demir parmaklıkların dışındaki yaşamı, mutlak kölelik yaşamı olarak algılıyor mu? Şöyle diyor mu? 'Kürdistan'daki yaşamın etrafına duvar örülmüş, zifiri karanlık bir yaşamdır.' Bu Önderliğin değerlendirmesi, ama toplumda da böyle bir algı var mı? Zindanın olduğu yerde, zindana karşı tepki var, direniş var, bu algı direnişi ortaya çıkarır.

Bir şeyi reddedebilmek için, önce onun gerçeğini bilince çıkarman lazım. İnsan her şeyi reddetmiyor. Bu doğru

değildir. İnsan günümüzde yine kendi yaşam pratiğine dönebilir. Aşiret yaklaşımı önemlidir. Mesela ailede herkes beni destekliyordu. "Bizim çocuk okuyacak, adam olacak." İşte benim diyor, "benim torunum okuyacak, vali olacak." Sonrasında ben gittim, siyasa girdim. Toplumun ruhu var, size yön veriyor. Sizi belli bir tarafa yönlendiriyor ve siz de aslında ona uyum sağlıyorsunuz. Diyorsunuz ki, tamam kurtuluş yolu bu ve böyle yapacağım.

Önder Apo'dan söz edelim.

Tutsak kim? Özgür insan kim?

Sorgulanmaya değer. Kim

özgürdür? Önder Apo mu

özgür, yoksa biz mi özgürüz?

Tamam, bizim ortamımız

özgürlük açısından önemli bir

ortam, özerk davranabilmemizin

imkânı var. Dağ zemini özgürlük

zeminini, ama bu zeminle insan

arasında uyum var mıdır? Özgür

yaşama muazzam güç sunan

dağdaki bu özerklik zeminini,

doğru değerlendirebiliyor

muyuz? Sorgulamaya değer

şeylerden biri bu oluyor.

Bir bakıma toplumun beklentilerine de o tarzda cevap oluyorsunuz. Sonra üniversiteye girdim, ilk fark ettiğim şey şudur. Devlet nedir? Baskı ve sömürü nedir? Bunları kavradıktan sonra ilk kararım şöyle oldu. 'Ben okumayacağım, ben bu devletin adamı olmayacağım. Ben bu devletle mücadele edeceğim' oldu. Peki, bu yetiyor mu? Yetmiyor. Ama bir tavır alıyorsun ve önce onun dışına çıkmayı yeğliyorsun. Sonra Önderlikle de tanıştım. Önderlikte daha çarpıcı bir şey gelişti. Önderlik daha somutlaştırdı. "İnsan kimliğiyle insandır" dedi. İnsan tarihsel toplumun bir mensubudur. İnsanın kendisi tarihtir. Bir geçmiş, ülkesi, kültürü, değerleri, kökleri vardır. Peki, sen geçmişini ve köklerini biliyor musun? Nereden geliyorsun? Bu devlet nedir? Bu devletle ilişkin ne oluyor? Kimliğin konusunda bilgin, bilincin var mı? Biri bana sorsa "Kürt müsün?" dediğinde, 'Kürdüm diyorum' bu kadar. Ama biz buna eskiden "kendiliğinden bilinç" derdik. Kendiliğinden bilinç çok fazla, ama kendisi için bilinç haline gelmemiş. Önderlikle birlikte bu ona dönüşüyor ve insanın ilk duyguları, refleksleri önemli oluyor.

Önderlik hem savunmada hem de son görüşme notlarında "...bunlar utanmıyorlar da" diyor. Bazı şeylerden söz ederken, İmralı'da yanındaki bazı arkadaşların durumundan söz ediyor. "Marks'ı biliyorlar bilmem ne ediyorlar. Utanmıyorlar da, yüzleri bile kızarmıyor" diyor. İlk etapta şunu çok iyi fark ettim: Utanma denilen duygu, müthiş soylu bir duygudur. İnsan köle olduğu için utanır. Sendeki ilk refleks şudur. Bu güne kadar nasıl yaşadım? Nasıl bu köleliğe katlandım? Nasıl bunu görmedim? Nasıl bunu hissetmedim? Bunlar ilk sorulardır ve utanırsın. Bütün samimiyetimle belirtebilirim, Önderlik anlattığında ben utanıyordum. "Fuat

sen şimdiye kadar nasıl yaşadın?" diye kendi kendime soruyordum. Kimliksiz yaşamak nedir? Geçmişsiz yaşamak nedir? Önderlikle tanışmadan önce, bazı teorik kitapları okumuştum. Lenin'i biraz okumuştum. Şiirle alakalı Ahmet Arif'in şiirlerini okumuştum ve en önemlisi Ahmet Arif'in şiirlerinin bir yerinde şöyle der: "Yaşamak, sadece yaşamak, yosun solucan harcında..." Ben diyordum demek ki, bizim pratiğimizin anlamı buydu. Çünkü geçmişle fazla bir bağlantısı yoktu. Yüzeysel bir yaşam, yosun solucan harcı bir yaşam. Oysa ben insanım. Yosun solucan yaşamının ötesinde bir yaşamımın olması gerekir. İlk manifestomuzun en sonunda şöyle bir cümle var: "Halkımızın içine düşürüldüğü onur kırıcı durumdan duyduğumuz büyük utancı, mücadelemizin en sağlam dayanaklarından biri haline getireceğiz." Mücadelede en büyük güç kaynağımız, halkımızın içinde yaşadığı onur kırıcı durumdan duyduğumuz utancı duygusudur demek oluyor ve bu önemlidir. Bunların hepsi bizim açımızdan çok büyük önem taşıyor.

'En güçlü insan, anlamın ve hissin yaşattığı insandır'

PKK devasa bir harekettir. Biz kendi gücümüzü ne kadar görüyoruz? Bu soru sorulabilir. PKK öyle bir güç ki, ama gücün özünün anlam gücü olduğunu bilmek zorundayız. Önderlik diyor, "en güçlü insan, anlamın ve hissin yaşattığı insandır." Fiziksel güç, anlam gücü karşısında sadece bir gövde gösterisi olarak kalır. Asıl olan anlam gücüdür, düşünce gücüdür. O da görme, hissetme gücüdür, farkındalıktır. O sizde özgürlük tutkusunu ortaya çıkarır, özgürlük bunlarla doğrudan bağlantılıdır.

Her hakikat arayışı, haksızlığa karşı mücadeleyle başlar. Önce "hayır" dersin. Önce olumsuzlarsın, ret edersin. Bugünün dünyasında, Kürt dünyasında yaşıyorsan, hele o günün koşullarındaysan "evet" diyebileceğin bir şey yok. Neye evet diyebilirsin? Kendi özgürlük tutkuna, kendi düşünce gücüne, kendi anlam gücüne evet dersin. Kendinden yola çıkarsın, kendi düşünce dünyandan, kendi duygu dünyandan yola çıkarsın. Temel dayanakların onlar olur, onlardan hareket edersin. Yine de ben düzeltmeyi şu noktalarda yapmak istiyorum. Önderlik beni şu konuda da eleştiriyordu, "Fuat, yanındakini ölüme gönderir, yanlış anlaşılmasını kendisi de ölüme gider" diyordu. Sadece düşünme karşı insanı mücadeleye yöneltmek yetmiyor, çıkış yolu göstermek gerekiyor. Umut yaratmayan, inanç yaratmayan, sadece öfkeyi ayaklandıran, öfkeye hitap eden, insanlarda öfkeyi ortaya çıkaran bir yaklaşım, doğru bir yaklaşım değildir. Önderlik hangi temel noktada yoğunlaşıyor? Daha çok yaşam olgusu üzerinde yoğunlaşıyor. Eğer her şeyin üzerinde tutulması gereken bir yaşam varsa, bu özgür yaşamın kendisidir. Önderlik, "özgür yaşam, her türlü yaşamın üzerinde tutulmak zorundadır" dedi.

Doğru yaşamak isteyen insanın temel görevi, yaşamı anlamaktır. O zaman yaşamı anlamak, yaşama bağlanmak lazım. Yaşam denildiğinde de sevinç gelir, şiirsellik gelir. En zor koşullarda bile olsa, özü itibarıyla böyledir. PKK'lilerin yaşamı böyledir. Eğer doğru yaşama kenetlenmişseniz, endekslenmişseniz, bağlıysanız, her koşulda o yaşamı ortaya çıkarırsınız. Önder Apo'dan söz edelim. Tutsak kim? Özgür insan kim? Sorgulanmaya değer. Kim özgürdür? Önder Apo mu özgür, yoksa biz mi özgürüz? Tamam, bizim ortamımız özgürlük açısından önemli

bir ortam, özerk davranabilmemizin imkanı var. Dağ zemini özgürlük zeminini, ama bu zeminle insan arasında uyum var mıdır? Özgür yaşama muazzam güç sunan dağdaki bu özerklik zeminini, doğru değerlendirebiliyor muyuz? Sorgulamaya değer şeylerden biri bu oluyor. Ama öte yandan Önderliğin bulunduğu mekan bir ölüm çukuru olmasına rağmen, dünyayı değiştirme yerine dönüştürdü. Bunu nasıl yaptı? Bu bir mucize değildir. Sanki Allah Önderliğe vermiş, bize çok cimri davranmış, bize bir şey bırakmamış, her şeyi Önderliğe bağışlamış! Böyle değildir. Sorun bu değildir. Burada duruş önemlidir.

Öncelikle yaşamın kendisi bir duruştur. Nasıl bir duruş sergiliyorsun? O koşullarda yaşam karşısındaki duruşun ne? Ki Önderlik de kişilik olarak başlangıçtan çok farklıdır. Nasıl bir kişilik? Müthiş kuşkucu bir kişiliktir. İnanılacak, bağlanılacak bir değer arıyor ve bulamıyor. Bunun ortaya çıkardığı sonuç ne olur? Kişilikte yarattığı, öylesine dehşet verici bir ağırlık oluyor. Önderlik zorlanıyor, muazzam bunalımlar geçiriyor. Önderlik kişiliği, başlangıçta böyle çok huzurlu, çok rahat bir kişilik değil, krizli bir kişiliktir. Deyim yerindeyse, bir kaos kişiliğidir. Özü odur. Zaten o olmadan, yeniden doğuşlar olur mu? İnsan zaten krizli bir kişiliktir. Devrimci kişilik, her zaman krizli kişiliktir. Yeniden doğuş için o kriz aralığı gerekiyor. Kaos aralığı lazım ki gelişme olabilsin, sürekli değişim ve dönüşüm yaşanabilsin. Ama bugünkü ulaştığı anlam düzeyinde, eski kuşku yapılarının devam ettiğini söylemek çok zor. Zaten kendisi bunu reddediyor. "Ulaştığım anlam düzeyiyle sorduğum her soruya, karşıma çıkan her olguya, kuşkulu kişilik karakterimi doyuracak nitelikte cevaplar verebiliyorum" diyor. Anlamda muazzam bir derinleşme ortaya çıkıyor. Artık eski kuşkulu kişilik

**Başlangıçta biz PKK hareketini
belki de kendi gerçekliğimizden
yola çıkarak şöyle tanımlıyorduk.**

**"Kökleriyle buluşma hareketi,
öze dönüş hareketi" olarak
adlandırıyorduk. Bir öze dönüş
hareketi, tarihsel gerçekliğiyle
yeniden buluşma hareketi.**

**Önderlik son savunmada şöyle
söylüyor. "Her bitki kendi kökleri
üzerinde yetişir." Acaba biz kendi
köklerimizle bir miyiz? Sorulması
gereken soru budur. Hakikat**

**zaten kendi kökleriyle
birleşmektir. Özü odur.**

**Kaybettiğin yer, köklerinden
koptuğun yerdin.**

yapısı yoktur. Bilme, o kuşku zeminini ortadan kaldırıyor. Önderlik şunu belirtiyor: "Adeta taşların bile dili var, taşlar bile benimle konuşuyor, ben taşlarla bile konuşuyorum. Eskiden bir toz zerreciğinden, evrenin sonsuzluk sınırlarına kadar, her şeye bir anlam vermedikçe, asla rahat etmeyecek olan bir kişilik karakteriydi söz konusu olan..." Bu ağır bir durumu ifade ediyor. Bir de bizim durumumuza bakılabilir. Bizde yaşanan krizi ve kaosu açığa çıkarma, onun farkına varma da yoktur.

Bizde böyle biraz sınırlı bir bunalım durumu bile, çözülmüşe yol açıyor. Eskiden gerillada birine "bunalımlıdır" dediğinde, bu adam kaçır diydünüz. Oysa gelişmeye yatkın kişilik, krizli kişiliktir. Rahat kişilikten fazla gelişme beklemeyin. Rahat insanda fazla bir gelişme ortaya çıkmaz. Nietzsche'nin sözleriyle ifade edilebilir. "Dans eden bir yıldız doğurmak isteyen, önce kendi içinde bir kaos yaşamalıdır" diyor.

Bizim gerçekliğimizde bu neye denk düşer? Ruhunda sürekli bir gerginlik yaşamaya denk düşer. Gerilim, ruhsal gerilimdir. Yeninin arayışı içindeki insan, hep bu gerilimi yaşar, ama bu gerilim onun için bir yaşam tarzı olur ve der ki, 'bu benim için bir yaşam gerekçesi, bu düşünebilmenin koşulu, bu yeniyi aramanın koşulu, yoksa istemediğim halde karşıma çıkan bir gerçeklik değildir.' Böyle demek, böyle düşünmek lazım.

Demokratik ulus inşası aşk yolunun işçiliğidir

Şunu sorgulamak gerekiyor: Asimilasyonun, soykırımın ortaya çıkardığı kişilik, kaçış kişiliğidir. Kaçış kişiliğinin temel özelliği nedir? Sadece örgütten kaçmak mıdır? Kopsu tarzındaki kaçış mıdır? Kaçış kişiliği nedir? Bunu sorgulayabiliriz. Kaçışın tersi nedir? Dönüştür, yönelmedir, buluşmadır. Başlangıçta biz PKK hareketini belki de kendi gerçekliğimizden yola çıkarak şöyle tanımlıyorduk. "Kökleriyle buluşma hareketi, öze dönüş hareketi" olarak adlandırıyorduk. Bir öze dönüş hareketi, tarihsel gerçekliğiyle yeniden buluşma hareketi, kökleriyle birleşme hareketi. Önderlik son savunmada şöyle söylüyor. "Her bitki kendi kökleri üzerinde yetişir." Acaba biz kendi köklerimizle bir miyiz? Sorulması gereken soru budur. Hakikat zaten kendi kökleriyle birleşmektir. Özü odur. Kaybettiğin yer, köklerinden koptuğun yerdin. O zaman köklerinle yeniden buluşman ve köklerinle yeniden birleşmen lazım. Öylesine devasa bir hazinemiz var ki, bu hazineden nasiplenen insanlar var. Bu hazinenin bilincinde, farkında olmak ve Önderlikteki gelişmeye katılmak önemlidir. Koşullar da dayatıyor, düşünsel alanda da, anlam ve duygu dünyasında da, büyük gelişmeler ortaya çıkabilir. Kadroda, militanda bu yapı-sallaşabilir, bedenleşebilir. Demokratik ulus tarzında bedenleşme de kazanabilir, zaten kazanmak durumundadır. Çünkü bu yol bir aşk yoludur.

Demokratik ulus inşası konusunda Önderliğin şimdiye kadar yürüttüğü bütün çalışmalar, aşk yolunun işçiliğini yapmak anlamına geliyor. "Ben ve şehit yoldaşlarım, bizler bunu yaptık, aşk yolunun işçiliğini yaptık, geride kalanlara düşen de, bu yolda yürümesini bilmeleridir. Yol açıktır" dedi. Fakat yürüme konusunda sorunlar var. Anlam gücünün, hakikatle bağıni rahatlıkla görebiliriz. Önderlik şunu da söyledi. "İnsanlık tarihinde olumlu anlamda gerekli olan ne varsa, süzümüş bal kıvamında bu yolda yürümek isteyen insana sunulmuştur." Önderliğin ortaya çıkardığı o büyük anlam gücü, bütün tarihsel süreçlerin, bütün düşünce güçlerinin bir sentezidir. Bu da Aşık Daimi'nin deyişle, "Bin çiçekten bir peteğe bal işleme" tarzındadır. Üstelik süzümüş bal olarak bize sunuluyor. Bizim hakikatle ilişkimiz budur. Sorun burada Önderliğe katılmak, bununla beslenmek ve bunun bedenleşmesine, vücut bulmasına katılım sağlamaktır ve öylesi bir çalışmaya öncülük yapabilmektir.

ORTADOĞU'DA DEĞİŞEN DENGELER VE KÜRDİSTAN ÖZGÜRLÜK DEVRİMİ'NİN GELECEĞİ

Çok kritik bir süreçten geçtiğimiz bilmesi gerekir. Yarın ne olacağı belli değildir. Hiçbir şeyin güvencesinin olmadığı, her şeyin çatışma ve mücadele konumunda olduğu bir süreçtir. Dolayısıyla her kesin kendi güvenliğini sağlaması gerekmektedir. Kendini ayakta tutacak, koruyacak bir ortamda olmalıdır.

Duran Kalkan

Ortadoğu'da çelişkili ve çatışmalı durum sürmektedir. Özellikle Suriye üzerinde giderek daha çok tırmanan bir savaş ve çatışma durumu söz konusudur. Rusya'nın da DAİŞ'e ve diğer bazı gruplara dönük hava operasyonlarını başlatmasıyla Suriye'deki çelişkili çatışmalı durum yeni bir boyut kazanmıştır. Bu durum tüm Ortadoğu'yu hatta bütün bölgeyi etkilemektedir. Birçok çevre bu gelişmeyi 'küresel düzeyde yeni bir siyasi-askeri durumun ortaya çıkışı' olarak değerlendirmektedir. Bu gelişmeyi Ortadoğu'da 25 yıldır yaşanan III. Dünya Savaşı'nda 'yeni bir aşamanın başlaması, yeni bir sürecin gündeme gelmesi' olarak da değerlendirenler de bulunmaktadır. Bu gelişmenin Rojava/Kürdistan üzerinde olduğu kadar Türkiye ve bütün Kürdistan parçaları üzerinde ciddi siyasi-askeri etkileri bulunmaktadır. Bizi çok yakından etkileyen bir siyasi-askeri gelişmedir.

Çok yoğun, karmaşık ve kapsamlı bir siyasi-askeri mücadele içerisinde olduğu rahatlıkla ifade edilebilir. İçinde bulunduğumuz durumda Ortadoğu ve Kürdistan büyük bir siyasi-askeri mücadeleye sahne olmaktadır. Oldukça yoğun, karmaşık, iç içe geçmiş bir çatışmalı durum söz konusudur. Zaten reel sosyalizm çözülüşü ile böyle bir süreç başlamıştı. Körfez Savaşı bunun başlangıcını ifade etmişti. 25 yıllık süreç çetnrltli aşamalardan geçerek 2011 yılı başından bu yana başta Arap sahası olmak üzere Ortadoğu'nun tümünü etkileyen, Ortadoğu'da 20. yüzyılda ortaya çıkmış ulus-devlet sistemlerini parçalayan bir gelişme düzeyine ulaşmıştı. Bu durum giderek karmaşık hale gelmiştir. Arap aleminin de dışına taşması, Türkiye'ye, hatta giderek İran'a yayılma eğilimi göstermesi durumu yaşanmaktadır. Dolayısıyla da Ortadoğu'da yaşanan 3. Dünya Savaşı'nın daha karmaşık, çok yönlü ve kapsamlı bir aşaması yaşandığı rahatlıkla söylenebilir.

Böyle karmaşık ve yoğunlaşmış siyasi ve askeri ortamda doğru politik-askeri kararlar alabilmek daha yoğun olmayı, geniş ve derin düşünmeyi, bütünlüklü bakmayı gerektirir. Eskisi gibi dar, düz, kutuplaşmış bir siyasi-askeri ortam söz konusu değildir. Yine az mücadeleli, durgun bir siyasi-askeri ortamda söz konusu değildir. Tersine bütün Ortadoğu ateş altında, çatışma içerisinde; Türkiye'nin de böyle bir çatışma içerisine çekilmesiyle aslında bütün Ortadoğu'yu kapsayan bir savaş durumu yaşandığı açık bir gerçektir. Belki I. ve II. Dünya Savaşlarındaki askeri yoğunluk söz konusu değildir. Askeri boyut ilk iki dünya savaşına göre düşük yoğunluktadır. Fakat derinlik bakımından mevcut siyasi ve askeri çatışma durumu ve kapsamı iki dünya savaşından da az değildir.

Rusya'nın Suriye'ye müdahalesi, hava operasyonlarına girişmesi birçok çevre tarafından "devletler arasında bir çatışma mı gündeme gelecek?" sorusunun sorulmasına yol açmıştır. Böylece iki kutuplu bir dünya mı oluyor?" "Yeniden

ABD-Rusya çelişkisi ortaya çıkacak ve şimdiye kadar düşük yoğunluklu olarak süren ve daha fazla Arap aleminde yaşanan bu savaş ve çatışma durumu devletler arasında, bütün Ortadoğu'yu içine alan ve dünyanın belli başlı askeri güçlerini içine çeken, büyük bir savaş mı dönüşecek?" sorusunu sordurmaktadır. Belki bu abartılı bir yaklaşımdır ya da tehlikeleri abartan, korkan, ürken bir yaklaşım olarak değerlendirilebilir. Ama bazı çevrelerin bu soruyu sordukları, mevcut gelişmeleri bu temelde değerlendirmeye çalıştıkları da bir gerçektir.

Dönem Kürdistan Özgürlük Devrimini zafere götürmek için büyük fırsatlar sunmaktadır

Kürdistan Özgürlük Devrimi açısından şunu söyleyebiliriz. *Birincisi*; mevcut siyasi-askeri ortamda doğru politikalar ve taktikler belirlemek için daha kapsamlı yoğun ve derin bir düşünceye, değerlendirme gücüne ihtiyaç vardır. Yüzeysel, dar, sınırlı yaklaşımlarla bu ortamda özgürlük devrimini ilerletecek, başarıya götürecek bir politik kapsam belirlemek, taktikler oluşturmak kesinlikle mümkün değildir. *İkincisi*; bütün bu çatışmalı durum riskler ve tehlikeler kadar Kürdistan Özgürlük Devrimini bütün parçalarda geliştirmek, zafere götürmek için büyük imkanlar ve fırsatlar sunmaktadır. Böyle bir ortamda devrimi sadece ilerletme de değil, aslında devrimi zafere taşıyacak güçlü devrimsel hamleleri yapma imkanı ortaya çıkmıştır.

Kürdistan özgürlük devrimini hamlesel düzeyde tüm parçalarda ilerleterek zafere taşımak için büyük fırsat ve imkanlar sunan bu gelişmeleri yaratıcı, cesur, örgütlü bir yaklaşımla değerlendirmek gerekir. Devrimcilik de burada belli olmaktadır. Bunu değerlendiren ve yapan devrimci olur, devrimci öncü olur. Bunu yapamayan da devrimciliğin söylemini ya-

par, ama pratikleştiremez. Söylemini yapıp da pratiğe adım atamayanlar için Önder Apo "devrimden korkmak" tanım-lamasını getirmiştir. İşte o zaman ya devrimden korkan, çekinen devrim hamleleri yapmaya cüret edemeyen, cesaret gösteremeyen bir konuma düşölür ya da devrimci ortamı anlayamayan, bu ortamın ortaya çıkardığı imkan ve fırsatları yaratıcı tarz ve taktik yaklaşımıyla değerlendiremeyen, zayıf, fukara, iş yapamayan bir konumda kalırız. Hangisi olursa olsun her ikisi de gerçek devrimciliğe yakışmayan kötü bir durumdur. Bu durumda Apocu çizginin anlaşılması ve pratikleştirilmesi kesinlikle olmayacaktır. O durumlar çizgi dışı kalmaya, mevcut koşulları değerlendirememeye dolayısıyla bizi devrimci görevleri yerine getirememeye götürür. Bu da çizgi bakımından, tarih bakımından bizi suçlu konuma düşölür. Öyle bir durumda tarih de, Önderlik ve şehitler çizgisi de bizi suçlar. İmkanları ve fırsatları göremeyen onları doğru ve başarılı değerlendiremeyen bir güç olarak tarihe geçeriz. O durumda olanları tarihin yazacağının da garantisi yoktur. Bundan dolayı tarihe hiç iz bırakamayan bir konuma bile düşölabiliriz. Bu çerçevede içinde bulunduğumuz sürece yaklaşmak gerekmektedir.

İfade ettiğimiz siyasi-askeri gündemleri bu çerçevede ele almak değerlendirmek önemli ve gereklidir. Bu bakımdan

da günlük gelişmeler tarihsel ve genel boyutlarıyla sürekli ve doğru bir biçimde ele alınıp değerlendirilmelidir. Bu süreç, sürekli değerlendirme izleme ve tartışma halinde olunması gereken bir süreçtir. "Siyasette 24 saat çok uzun bir süredir" denilir ya, gerçekten de 24 saat içerisinde birkaç kez siyasi durumun değiştiği, yeniden yeniden siyasi değerlendirmeler yapıp yeni siyasi kararların alınması gereken bir süreci yaşamaktayız.

Rusya'nın hava saldırısına başlaması ile Suriye'de yeni bir durum ortaya çıkmıştır

Bunlar çerçevesinde söz konusu gündemleri kısa kısa ele alıp değerlendirecek neler söyleyebiliriz: Öncelikle Ortadoğu savaşındaki gelişmelere ve Suriye'deki duruma ilişkin şunlar ifade edilebilir. Kuşkusuz Rusya'nın askeri olarak devreye girmesi, çeşitli gruplara dönük hava saldırıları başlatmış olması önemli bir durumdur. Rusya Suriye'de böyle bir müdahaleye niçin ve nasıl girdi? Nelerden yararlandı? Ne yapmak istiyor? Bu girişimler hangi sonuçlar doğurur? Bu gelişmeyi, öne sürdüğümüz sorular çerçevesinde, ele alıp değerlendirmeye ihtiyaç vardır.

Rusya'nın hava saldırısına başlaması ile Suriye'de yeni bir durum ortaya çıkmıştır. Dört yıllık Suriye savaşı içerisinde

Rusya'nın elbette bir konumu vardı. Mücadelenin dışındaki bir güç değildi. Rusya zaten Suriye'de önemli bir aktör konumundadır. Baas yönetimiyle geçmişten gelen sıkı siyasi-askeri ilişkilere sahiptir. 2011 yılı başından itibaren Suriye'de çelişkili ve çatışmalı durum ortaya çıktığında Rusya her zaman bir taraftı. Esad yönetimini gizli-açık yöntemlerle sürekli destekledi, çeşitli çatışmaların içinde oldu. Doğu Akdeniz'de Suriye kıyılarında sürekli askeri gücü bulundu. Mevcut Esad yönetiminin yürüttüğü mücadeleye siyasi, askeri ve ekonomik destek verdi. Bu bakımdan, Rusya ilk defa Suriye'de bir siyasi-askeri güç haline geliyormuş gibi değerlendirmek doğru değildir. Tersine mevcut Baas yönetimi, 20. yüzyıldan beri, Sovyetler Birliği'nin de en yakın müttefiklerinden biriydi. Dolayısıyla Suriye, geçmişte Sovyetler Birliği'nin, bugün Rusya'nın Ortadoğu politikasında çok önemli yer tutan bir devlet konumundadır. Rusya'nın Suriye dışında da Sovyetler Birliği'nden sonra da süren ilişkileri vardı. Ortadoğu politikasını bu ilişkilerle yürütüyordu. Geçen dönemdeki mücadele içerisinde bir kısmından geri çekildi. Aynı düzeyde etkin bir biçimde o ilişkilerini korumak için mücadele etmedi, ama sıra Suriye'ye gelince geri çekilemedi. Tersine politikada ve askeri çatışmada hep aktif oldu.

Rusya Ortadoğu'daki çıkarları ve güvenliği için Suriye'yi birincil aktör olarak ele alıyor

Suriye'den asla geri çekilmeyeceğini, Suriye ile ilişkilerden vaz geçmeyeceğini, dolayısıyla Rusya'nın Ortadoğu politikasında Suriye'nin önemini korumaya devam edeceğini; Suriye, Rusya ilişkilerinin eskisi gibi süreceği tutumunu açıkça ortaya koydu. Mevcut Rusya yönetimi, Rusya'nın Ortadoğu'daki çıkarlarının sa-

Ortadoğu ateş altında, çatışma içerisindedir; Türkiye'nin de böyle bir çatışma içerisine çekilmesiyle aslında bütün

Ortadoğu'yu kapsayan bir savaş durumu yaşandığı açık bir gerçektir. Belki I. ve II. Dünya Savaşlarındaki askeri yoğunluk söz konusu değildir Fakat derinlik bakımından mevcut siyasi ve askeri çatışma durumu ve kapsamı iki dünya savaşından da az değildir.

vurulmasında, güvenliğinin ve çıkarlarının yürütülmesinde Suriye'nin hep birincil bir aktör konumunda rol oynayacağını hem açık ifade etti hem de pratik olarak gösterdi. O bakımdan "Rusya, Suriye'ye yeni müdahale ediyor" ya da "Suriye'de yeni bir siyasi-askeri konum kazanıyor, güç haline geliyor" gibi değerlendirmek hatalı ve yanlış olur. Bu yaklaşım tarihten kopuk bir yaklaşım olur.

İkincisi, son dönemlerde Suriye'de askeri müdahalelerde bulunan, siyasi-askeri ortamın değişmesine yol açan tek güç Rusya'dır. Dört yıllık savaşın, özellikle 2014 başından itibaren Suriye'deki durumu en çok tehdit eden güç haline gelen DAİŞ faşizmine karşı bir direnme savaş olduğu biliniyor. Bu çerçevede DAİŞ'in hem Başurê Kürdistan'a hem de Rojava Kürdistan'a karşı saldırısında Kürt halkının ve özgürlük hareketimizin bu faşist saldırganlığa karşı çok önemli bir direnişi gelişti. Tarihi öneme sahip, bölgesel ve küresel düzeyi insanlığı etkileyen bir direnişi Şengal'den Kobanê'ye kadar ortaya çıktı. Bir de DAİŞ denen Ortadoğu halklarının başına bela edilmiş bir çete grubuna karşı ABD öncülüğünde bir koalisyon oluştu. Karadan Kürt halkının büyük direnişi DAİŞ saldırılarını kırmamasının yanında bir de havadan saldırı yapan, DAİŞ'le savaşa giren bir koalisyon vardı.

2014 yılına böyle bir savaş durumu damgasını vurmuş, ve bunun önemli sonuçları 2015'in yaz başında ortaya çıkmıştı. 2015 Ocak sonunda Kobanê'de DAİŞ'in yenilgisi Kobanê direnişinin zafer kazanmasının ardından Cizirê'de Til Hemis zaferi, Çiyayê Kezvana zaferi, Girê Sipî zaferi ve en son Hasekê zaferiyle DAİŞ tarihinin ilk ve en ağır yenilgisini aldı. Suriye'deki etkinliği sınırlandırıldı. Herkesi korkutan, ürküten o saldırganlığı kırıldı. Ciddi bir zayıflama ve irade kırılması yaşadı. Rusya'nın askeri müdahalesi de Suriye'de ortaya çıkan bu gelişmeler arkasından geldi. Müdahale eden sadece Rusya da değildi. Kürt halkının ve koalisyonun DAİŞ faşizmine karşı yürüttüğü mücadelenin ve savaşın Suriye'de ortaya çıkardığı duruma 23 Temmuzda Türkiye müdahalede bulundu. Türkiye ABD ilişkileri ve anlaşmaları çerçevesinde Ekim ayından itibaren de Rusya benzeri müdahalede bulunuyor. O da "DAİŞ'e karşı savaşıyorum" adı altında kendisini ifade etti. Fakat kime karşı savaşı? Böyle bir savaşta neyi hesapladı? Bu soruların cevapları farklı biçimde ortaya çıktı.

Üçüncüsü, Suriye'deki mevcut askeri müdahaleler Kürt halkının DAİŞ faşizmine karşı yürüttüğü direnişin ve koalisyon güçlerinin sürdürdüğü savaşın ortaya çıkardığı siyasi-askeri sonuçlar sonucunda olmuştur. DAİŞ'in ciddi darbeler yediği, hatta Suriye'de yenilme noktasına geldiği bir ortamda bu müdahaleler gelişmiştir. Mevcut müdahalelerin böyle ele alınması ve değerlendirilmesi, müdahale amaçlarının da böyle anlaşılması gerekir. Aslında burada rol çalma yaklaşımı vardır. DAİŞ faşizmine karşı yürütülen büyük mücadelenin ortaya çıkardığı siyasi-askeri sonucu paylaşmaya, ele geçirmeye ve çalmaya çalışmak vardır. Türkiye'nin müdahalesinde rol çalma çabası daha öndedir, ama Rusya'nın müdahalesinin de böyle bir ortamda gerçekleştiği tartışma götürmez bir gerçektir. Rusya da görmüştür ki, Kürt direnişi kırılmadı, tersine kırılan ve yenilme sürecine giren DAİŞ faşizmi oldu. Dolayısıyla da DAİŞ askeri gücünü, saldırı gücünü kaybetti. Rusya, böyle bir ortamda Esad yönetimine destekle Baas yönetiminin askeri-siyasi etkinliğini geliştirmeyi amaçlayan bir askeri müdahalede bulundu. Rusya yönetimi de bu gerçeği saklamamaktadır. Rusya'nın amacı Esad yönetiminin Suriye'deki as-

keri-siyasi varlığını, etkinliğini, gücünü geliştirmektir. Rusya başlattığı hava saldırılarıyla şunu demektedir: ABD ve Avrupa 'koalisyon' adı altında Suriye ve Irak'ta istedikleri gibi DAİŞ hedeflerine saldırılar yapıyorlar, onlar yapar da ben yapamaz mıyım? Rusya, Suriye'de dengelerin farklı oluşmasını, oluşacak siyasi-askeri güç dengesinde Esad yönetiminin dar ve zayıf kalmasını engellemek istiyor. Tam tersine mevcut Esad yönetiminin yeni Suriye askeri-siyasi dengesinde birinci güç, temel güç, etkin güç haline gelmesini istiyor.

Türkiye müdahalesini değerlendirmeden ve o müdahalenin yol açtığı sonuçlara bakmadan Rusya'nın müdahalesini doğru değerlendirmek ve anlamak mümkün değildir. Bunu da şöyle ifade etmek mümkündür: *Birincisi*, Rusya müdahalesinin dayandığı ortam, Kürt direnişinin ve koalisyonun DAİŞ'e karşı saldırılarının ortaya çıkardığı siyasi-askeri durumdur. DAİŞ'in yenilmesi, demokratik direnişin zaferler kazanması ortamına dayanıyor. *İkincisi* ise, Türkiye müdahalesinin yol açtığı DAİŞ karşısındaki mücadelenin zayıflatıldığı, dolayısıyla bir boşluğun oluşturulduğu ortama dayanıyor. Türkiye'nin 23 Temmuz'da yaptığı müdahalenin ortaya çıkardığı muğlaklığa dayanıyor. Bu ne anlama geliyor? Türkiye-Amerika görüşmeleri ve anlaşması yapıldı. Sözde Türkiye de DAİŞ'e karşı mücadele koalisyonuna katılmaya karar verdi. Böylece İncirlik Üssü'nü ABD uçaklarının kullanımına açtı. ABD'de buna karşılık TC devletinin ve AKP hükümetinin Bakurê Kürdistan'daki Kürtlere karşı, PKK'ye karşı askeri saldırılar yapmasına razı oldu, önünü açtı. Medya Savunma Alanları'nı, Başurê Kürdistan'ın hava sahasını Türkiye'nin hava saldırıları için açtı. Bakurê Kürdistan'da Kürt halkına dönük katliamlar yapmasına izin verdi, sessiz kalacağını sözünü verdi. Böyle bir anlaşmayla Türkiye, DAİŞ'e karşı savaş koalisyonuna katılıyor gibi göründü, ama esas olarak Kürt halkına karşı, PKK'ye karşı geçen 31 yıllık savaş sürecinin en kapsamlı kara ve hava operasyonuna girişti. Bu, Suriye'deki savaştan kopuk bir saldırı kesinlikle değildi.

AKP hükümetinin 24 Temmuz'da PKK'ye karşı başlattığı saldırı 31 yıldır TC devletinin Bakurê Kürdistan'da yürüttüğü askeri hareketliliğinin en kapsamlısıdır. 24 Temmuz tarihli hava operasyonu TC tarihini en büyük en kapsamlı hava operasyonudur. Bunu kendileri de ifade etmektedir. Türkiye, Suriye'deki siyasi-askeri gelişmelerle çok fazla iç içe geçmiş durumdadır. Aynı anlamda Bakurê Kürdistan'ın ve Rojava Kürdistan'daki mücadele ve gelişmelerde çok fazla iç içedir. AKP'nin çözümsüzlüğü dayatması karşısında 2010-2012 Devrimci halk savaşı hamlesi vardı. Özgürlük Hareketimiz, Bakurê Kürdistan'da bu demokratik özerklik çözümünü kendi gücüyle geliştirmeyi, yani demokratik özerklik devrimini yapmayı hedefliyordu. Bu direniş AKP'ye ciddi darbeler vurdu, ama öngördüğü demokratik özerklik devrimi hedefine Bakurê Kürdistan yerinde ulaşamadı. Bakurê Kürdistan'da bu sonuca ulaşamadı ama Rojava'da ulaştı. 19 Temmuz 2012 Rojava Devrimi Bakurê Kürdistan'da süren devrimci halk savaşı'nın doğrudan bir sonucu olarak ortaya çıktı. PKK-AKP çatışmasının bir sonucu oldu. Kuşkusuz Rojava Devrimi Suriye içerisindeki çatışmaların yarattığı konjonktüre de dayandı. O konjonktürün sunduğu imkanların ve fırsatların değerlendirilmesiyle ortaya çıktı. Ama sadece Suriye'deki çatışmalı durumun ve gelişmelerin bir sonucu olmadı. Aynı zamanda Türkiye'de ve Bakurê Kürdistan'da yaşanan çok kapsamlı siyasi-askeri mücadelenin doğrudan bir

sonucu olarak ortaya çıktı.

2013 başında Bakurê Kürdistan'da ateşkesle savaş durdu. AKP hükümeti ve TC devleti bu kez savaşı Rojava Devrimi'ni tasfiye etmek amacıyla Rojava'ya kaydırıldı. DAİŞ saldırıları böyle gündeme geldi. El Nusra ve çeşitli çete gruplarının saldırıları böyle ortaya çıktı ve bu saldırıların arkasında kesinlikle TC devleti ve AKP hükümeti vardı. Bakurê Kürdistan'da ağır siyasi-askeri saldırılarla 10 bin kişiyi tutukladı. Siyasi soykırım operasyonlarıyla çok kapsamlı kara ve hava operasyonlarıyla demokratik özerklik devriminin başarısını önledi. Fakat aynı dönemde devrim Rojava'da patlak verince ve başarı kaydedince bu sefer faşist çete guruplarını saldırıya geçirerek Rojava Kürdistan'ında gelişen özgürlük devrimini de onların saldırısıyla ezmek tasfiye etmek istedi. TC-DAİŞ, AKP-DAİŞ ve El Nusra ilişkileri böyle ortaya çıktı.

Mülteci krizi adı altında insan pazarı kurulmuş durumdadır

Bugün Suriye savaşı denen çatışmanın ortaya çıkartılmasında AKP hükümetinin, TC devletinin payı çok fazladır. Şimdi 'mülteci krizi' diyerek ortalığa insan pazarı kurmuşlar. Şimdiye kadar hayvanlar pazarlarındı, ürünler pazarlarındı, mallar pazarlarındı-satılırdı. Şimdi ise mülteci krizi adı altında bir de insan pazarı kurulmuş durumdadır. Türkiye ile Avrupa arasında pazarlıklar yapılıyor. En son Almanya Başbakanı Merkel Tür-

Bu mülteci krizini savaş ortaya çıkarmadı, Suriye'de savaş ortaya çıkarabilmek için bu mülteciliği AKP hükümeti ve TC devletinin kendisi yarattı. Sınırları açtı, Suriye halkını zorla ya da vaatlerle Türkiye'ye çekti. Çete grupları örgütleyip köyleri, mahalleleri, kasabaları bastırarak, "Suriye'de savaş var" dedirtebilmek için milyonlarca insanı Türkiye'ye çekti. Şimdi Avrupa'ya karışı bunu bir koz olarak kullanıyor.

kiye'ye geldi ve pazarlıklar yapıldı. Bu mülteci pazarını Esad yönetimine karşı savaş ortaya çıkarabilmek için Türkiye yarattı. Bu mülteci krizini savaş ortaya çıkarmadı, Suriye'deki savaşı mülteci krizi ortaya çıkardı. Suriye'de savaş ortaya çıkarabilmek için bu mülteciliği AKP hükümeti ve TC devletinin kendisi yarattı. Sınırları açtı, Suriye halkını zorla ya da vaatlerle Türkiye'ye çekti. Çete grupları örgütleyip köyleri, mahalleleri, kasabaları bastırarak, "Suriye'de savaş var" dedirtebilmek için milyonlarca insanı Türkiye'ye çekti. Şimdi Avrupa ile siyasi ilişkiler karşısında bunu bir koz olarak kullanıyor.

Böyle bir ortamda Rojava Devrimi başarı kazanınca Türkiye'nin bütün planları alt-üst oldu. Aslında TC devleti ve AKP hükümetinin yapmak istediği şeydu: Suriye'de savaş uzamasın çatışma büyümesin, Suriye'de mevcut devlet egemenliği parçalanmasın. Hızla ve devlet sistemi parçalanmadan, Esad yıkılsın yerine bir başkası yönetim olsun ve aynı sistem sürsün! Neden? Çünkü böyle olmaz da "Irak'taki gibi Suriye'de de çatışmalar derinleşir savaş büyürse çeşitli guruplar özgürlük ister, kendi örgütüllüklerini geliştirir, bunlar içerisinde Rojava Kürdistan'daki Kürtlere örgütüllüklerini ve mücadelelerini geliştirirler, tıpkı Kuzey Irak'ta olduğu gibi Kuzey Suriye'de de ikinci bir Kürdistan ortaya çıkar." Türkiye'nin korkulu rüyası buydu. Kürt karıştı politikanın, Kürdü inkar ve imha etmek isteyen politikanın en çok korktuğu yan buydu. Ve dolayısıyla en fazla engellemek istediği de buydu.

Esad yönetimiyle AKP'nin ve TC'nin karşıtlığı buna dayanmaktadır. Yoksa aralarında hiçbir fark yoktur. Savaşın hemen öncesinde Tayip Erdoğan ve Esad 'kardeşti,' 'iki devlet bir hükümet' konumundaydılar. Ortak hükümet toplantıları da yaptılar. Biz bu günleri de gördük. Birbirleriyle çelişkili, karşı konumda değillerdi. Tam tersine 'can çığır kuzu sarması' bir ahenk içerisindeydiler. Peki bu ortaklık neye karşıydı? Adana Anlaşması temelinde Kürtlere karşıydı. Önder Apo'nun uluslararası komplo temelinde Suriye'den çıkartılmasına karşılık bu ortaklık geliştirilmişti.

Türkiye'nin politikalarının merkezinde Kürt karşıtlığı vardır. Kürtlerin statü kazanmasını engellemek için herkesten önce Esad yönetimine karşı savaş ilan etti. Fakat başaramadı. Türkiye'nin Suriye politikası başarısızlıkla sonuçlandı. ABD'yi, Avrupa'yı kendi politikasına çekemedi. Şantaj yaptı tehditlerde bulundu, "Suriye'ye karşı askeri müdahalede bulunacağım" diye. O zaman Rusya, Türkiye'ye karşı durdu. Uçak düşürdüler, sınırda birbirlerini vurdular. Geçen yıllarda bu tür çatışmalar da yaşandı. Bugünkü olayları doğru anlayabilmek için bunları da anımsamak lazım. Sonuçta, Türkiye'nin Beşar Esad'ı değiştirerek Suriye'yi devam ettirme mevcut Suriye sistemini devam ettirme ve Kürtlerin statü kazanmalarını engelleme mücadelesi başarısızlıkla sonuçlandı. 19 Temmuz 2012 Devrimi Türkiye siyasetini yenilgiye uğradığının açık işaretiydi. AKP

meleri ezmek, tasfiye etmek üzere yeni bir saldırı başlattı. 24 Temmuz'da Bakurê Kürdistan'da bir yandan siyasi soykırım operasyonları, diğer yandan Medya Savunma Alanları da dahil askeri saldırılar başlatırken "DAİŞ'e karşı mücadeleye ediyorum" diyerek de Cerablus hattında, Fırat'ın Batısında kendi etkinliği altında bir bölge oluşturmaya çalıştı. TC devleti ve AKP hükümeti Suriye'de Rojava Özgürlük Güçleri'nin Fırat'ın batısına geçerek Kobanê ve Efrin kantonlarını birleştirmesini engellemeye çalışırken, diğer yandan PKK'ye Bakur ve Başurê Kürdistan'da saldırarak Rojava'daki mücadelenin büyütülmesini engellemeye çalıştı.

AKP sözde DAİŞ'e karşı savaş koalisyonuna katıldı, ama esas olarak PKK'ye karşı savaş açtı. DAİŞ'e karşı savaşıyorum, diyerek PKK'ye ve Kürt halkına karşı savaş başlattı. Böylece Bakur ve Başurê Kürdistan'da PKK'yi savaş içerisine çekerek ve bu savaşta zayıflatıp, darbelemeye çalışarak Suriye'de, Rojava Kürdistan'ında DAİŞ'e karşı yürütülen savaşı zayıflatmak istedi. Geçen üç aylık süre içerisinde Türkiye'nin DAİŞ'e karşı gerçek anlamda yaptığı hiçbir operasyon yoktur. Bir tek DAİŞ'li ne öldürdü ne de tutukladı. Herhangi bir DAİŞ hedefi vurulmadı. 'Bazı hava saldırıları yapıyoruz' diye boş araziye vurdular. 'DAİŞ'li tutukluyoruz' diye ne idüğü belli olmayan bazı insanları tuttular bıraktılar. Türkiye'de DAİŞ'e açılmış hiç bir dava yoktur. DAİŞ içerisinde güçlü MİT sızmaları bulunmaktadır. Bakur'daki katliamları da onlara yaptırıyorlar. Önder Apo da ifade etti ve "Suriye'deki DAİŞ eski JİTEM'dir" dedi. Bir DAİŞ var, ama içerisinde MİT'in örgütlendiği de bir gerçektir. MİT'in de DAİŞ'i var. MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın MİT'in başından alınması ve milletvekili olmasına Tayip Erdoğan bunun için karşı çıktı. Bunları örgütlemişti, bunlar gizli örgütlerdi ve devredilemezdi. Fidan oradan çekilirse örgütledikleri karanlık işleri, katliamları ve oyunları Tayip Erdoğan sürdürmeye bilirdi. Ancak bunu örgütleyen güç olarak Hakan Fidan'ın yönetimiyle uygulayabilirdi. O nedenle Hakan Fidan'ın MİT'ten ayrılmasına ve milletvekili olmasına karşı çıktı.

5 Haziran tarihinde Amed'te HDP mitinginde yapılan katliamı da, 24 Haziran'da Kobanê katliamı da, 24 Temmuz Suruç katliamı da ve en son 10 Ekim Ankara katliamı da, yine diğer irili ufaklı bir çok saldırı, esas olarak da 24 Temmuz'dan sonra Bakurê Kürdistan'ın bütün o kasabalarındaki kuşatma ve ezme operasyonlarındaki sivil katliamlar ve saldırılar da hep DAİŞ olarak gizli bir biçimde örgütlenmiş MİT, Türk Kontrgerillası tarafından yapılmıştır. Bunlar görünüşte DAİŞ'tirler, şekilleri, elbiseleri, isimleri DAİŞ'tir. Evet DAİŞ üyesidirler, ama onları DAİŞ içinde örgütleyen MİT'tir, yöneten ve eyleme geçiren güç de MİT'tir.

ABD buna neden bu kadar fırsat verdi? En çok değerlendirilmesi gereken nokta da budur. Bir boyut olarak şu belirtilebilir, Amerika DAİŞ'e karşı Suriye ve Irak'ta savaş yürütebilmek için Türkiye'nin imkanlarına muhtaçtı. İncirliği, Türkiye'nin imkanlarını kullanırsa daha etkili askeri operasyonlar geliştirebiliyordu. Bir boyut olarak bu belirtilebilir, ama "sadece hava üstlerini kullanabilmek için Amerika Türkiye ile bir anlaşma yaptı" demek yeterli olmayabilir. Tersine ikinci boyut daha önemlidir. ABD aslında bu biçimde Türkiye'yi Suriye'deki savaşın içine, DAİŞ'le çatışma ve savaş içerisine çekmeye çalıştı. Türkiye'nin dışarda kalması ve farklı bir politika izlemesi ABD politikalarını zorluyordu. Rusya karşısında, diğer karşıtları karşısında etkili olabilmek, Ortadoğu'da ve Suriye'de yürüttüğü savaşla başarı elde edebilmek

ve TC politikalarını yenilgiye uğratan gelişmeler ve hamlelerdi.

Rojava'da DAİŞ yenilgisi AKP ve TC'nin yenilgisi oldu

Bakur'da ateşkesle yaklaşım ve çeteleri saldırıya geçirme işte bu temelde ortaya çıktı. 19 Temmuz Rojava Devrimi'ni engelleyemediler, ama başta DAİŞ olmak üzere çete gruplarını saldırıya geçirecek devrimi kökleşmeden, bir sistem haline gelmeden ezmek tasfiye etmek için kapsamlı bir savaş faşist saldırı geliştirdiler. Zaten Kobanê saldırısını bizzat kendilerinin yürüttüğünü Tayip Erdoğan birçok kez ima etti, itiraf etti. "Kobanê düşecek sıra Afrin'e gelecek" dedi. Hesabı Kobanê'den başlayarak parça parça Rojava devrimini ezmek ve tasfiye etmekte. Bu politika da YPG-YPJ güçlerinin, Rojava halkının, bütün Kürdistan halkının ve 1 Kasım Dünya Kobanê gününde görüldüğü gibi tüm dünya demokrasi güçlerinin ortak mücadelesiyle yenilgiye uğratıldı. Böylelikle de Kobanê'den Til Hemis'e, Çiyayê Kezvan'a, Girê Sipî'ye, Hasekê'ye kadar yenilen DAİŞ aynı zamanda yenilen AKP ve TC oldu.

TC devleti ve AKP hükümeti Haziran ortasında böyle bir yenilgiyle karşı karşıya gelidi. Bir de buna 7 Haziran seçimlerinde AKP'nin tek başına iktidardan düşüp, HDP yüzde 13'lük oy oranıyla 80 milletvekili çıkarıp meclise girmesi de eklendi. AKP birçok taviz vererek politika değişikliği yaptı. Tavizler vererek Amerika'yla anlaşmaya girip bu geliş-

için her şeyden önce kendi cephesini sağlama alması lazımdı. NATO cephesini, NATO içerisindeki güçleri sağlama alması birlik içine çekmesi bekleniyordu.

ABD politikalarının Avrupa ve Yunanistan'la cüzi politik ayrılıkları olsa da bütünde örtüşmektedir. ABD sistemi içerisinde olsa da, ABD politikalarıyla çelişik olan ve dolayısıyla ABD'nin Suriye politikalarını zorlayan güç Türkiye'ydı. Bu bakımdan kendi sisteminin içini temizlemeli, ondan sonra da Ortadoğu'da yeni bir sistem kazandırabilirdi. Bunun için de ABD'nin başarılı olabilmesi için Türkiye'nin kendi politikalarıyla ters olan politik durumdan çıkartılması gerekiyordu. Amerika 23 Temmuz'dan itibaren Türkiye'ye böyle hareket etme şansını bunun için verdi. Türkiye'yi böyle bir savaş içerisine çekerek, PKK ile çatışma içerisine sokarak, DAİŞ'le çatışıyor gibi bir konuma getirerek, zor duruma sokup kendine daha fazla bağlamak istedi. Türkiye'yi ABD karşıtı politikalarından uzaklaştırmak istedi. Çünkü Türkiye dışarda kalır ve farklı politikalar izlerse Amerika izlediği politikalarda başarılı olamıyordu. Türkiye'yi kendi safına çekmezse yürüttüğü Büyük Ortadoğu Projesi'ni ilerletemiyordu. ABD ve Türkiye NATO müttefikidir. İkili anlaşmaları var. Amerika şimdiye kadar Ortadoğu politikasını büyük ölçüde Türkiye üzerinden yürüttü. Dolayısıyla Türkiye'de kendisine karşıt politikanın varlığıyla Ortadoğu'da egemenlik sürdürmesi, savaşması ve sonuç alması mümkün değildi. Ortadoğu'da öngördüğü yeni sistem bir yaratması mümkün değildi. Bunu ancak Türkiye üzerinden yapabilir. Dolayısıyla da Türkiye'yi kendi politikasına çekmesi lazımdı. Bu politika özü itibarıyla ABD'nin kendi politikasıyla karşıt olan güçleri çatışma içerisine sokup etkisiz kılarak, zayıflatarak kendi safına çekmeyi ifade etmektedir.

ABD ve Türkiye ilişkileri ittifak ve mücadele içeren bir konumda

Aslında buna Tayyip Erdoğan'ı, AKP'yi etkisizleştirme operasyonu da diyebiliriz. Nasıl ki Amerika 2008'de Zap operasyonuna İlker Başbuğ'u, Yaşar Büyükanıt'ı, bu kişilerin temsil ettiği zihniyeti ve politikaları etkisizleştirme anlamında destek veriyorsa, şimdi de Türkiye'ye aslında Tayyip Erdoğan'ın Amerika karşıtı politik duruşunu etkisiz kılabilmek, Türkiye'yi kendi politikalarını uygulayan bir güç ha-

line getirebilmek için yaptı. Şimdi ABD ve Türkiye ilişkileri karşılıklı ittifak kadar mücadele içeren bir konumda. Tayyip Erdoğan ve AKP de DAİŞ'e karşı savaş adı altında ABD'den aldıkları 'olur'dan yararlanıp, PKK'ye ve Kürtlere karşı yeni bir saldırı yürüterek, 7 Haziran'da ortaya çıkmış olan demokrasi potansiyelini ezme istedi. Böylelikle hem çözümünü dayatan Kürt siyasetinden kurtulmayı hem de onun Türkiye demokrasisiyle birleşerek kendini alternatif Türkiye demokrasi sistemi geliştirmesini önlemeyi ifade ediyordu. TC'nin ve 12 Eylül faşist askeri rejiminin oluşturduğu devleti korumayı, onu demokratik yönden değiştirme alternatiflerini ezerek ortadan kaldırmayı hedefleyen bir saldırıydı. Bunu gerçekleştirmek istedi. Bu biçimde 12 Eylül faşist askeri rejimini korumayı ön gördü. Diğer yandan daha dar olarak AKP'nin iktidardan düşüşünden kendisini saldırıyla kurtararak yeniden tek başına iktidar haline gelmesi mücadelesini hedefledi.

24 Temmuz saldırısı sadece AKP'yi iktidarda tutma, yeniden iktidara getirme dolayısıyla da Tayyip Erdoğan'ın iktidarını uzatma savaşı da değildir. Elbette bir boyutu budur, diğer boyutu ise Kürt karşıtı antidemokratik faşist temellere oturmuş TC devletini demokratik değişim-dönüşüme uğratmak isteyen demokrasi hareketini, AKP'ye karşı gelişen demokratik alternatifi ezip mevcut faşist sistemi korumaktır. Türkiye bu çerçevede ABD'den yararlanmak istemiştir. Böyle bir durum savaşın önünü Bakur'a, PKK ve Kürtlere karşı savaşa çevirdi. Nasıl ki, 2013'te Bakur savaşı Suriye savaşına dönüştüyse, 2015 yaz ortasından itibaren de DAİŞ'e karşı Suriye'de yürütülen savaş Bakur ve Başurê Kürdistan'da PKK'ye karşı yürütülen savaşa dönüştü. Bu çerçevede DAİŞ'e karşı yürütülen savaş durduruldu, engellendi. DAİŞ'e karşı savaş yürüten cephe parçalandı. Türkiye koalisyonu işlemez hale getirdi. Aslında koalisyonu katılıp DAİŞ'e karşı yürütülen savaş durduruldu, engellendi. Türkiye koalisyonu katılıp savaşı güçlendirmede, tam tersine DAİŞ'e karşı savaş koalisyonunu zayıflattı, parçaladı dolayısıyla da DAİŞ'e karşı savaşı zayıflatarak DAİŞ'i korudu.

Dikkat edilirse son üç aydır Rojava'da ve Suriye'de DAİŞ'e karşı ciddi bir savaş yoktur. Nerede savaş var? Bakurê Kürdistan'da var. Medya Savunma Alanları'nda var. Kime karşı savaşıyor? PKK

ve Kürt halkına karşı savaşıyor. Savaş kim yürütüyor? AKP ve TC devleti yürütüyor, ama ABD'den onay alıyor. ABD'nin keşif uçaklarını kullanıyor. ABD'nin izni ve desteğiyle bu savaş yürütüyor. Yoksa ABD izin ve destek vermezse, ön açmazsa Türkiye Cumhuriyeti devleti ve AKP hükümeti bir kurşun bile sıkamaz, bir uçak bile uçamazdı. Bunların hepsi ABD onayıyla ve desteğiyle oldu ve Türkiye bundan yararlandı. Sonuçta, AKP hükümeti ve TC devletinin bu politikaları ABD'nin DAİŞ'e karşı Suriye'de yürüttüğü savaşı zayıflattı. DAİŞ'in kendisini toparlaması yeniden örgütlemesine zemin yarattı. DAİŞ'e karşı savaş durdurdu, boşluk ortaya çıkardı.

İşte Rusya birde bu boşluktan yararlanarak mevcut hava saldırılarını başlattı. Eğer 15 Eylül 2014'ten sonra Kobanê direnişi temelinde DAİŞ'e karşı Rojava Kürdistan'ında ve Suriye'de süren savaş olduğu gibi devam etseydi, DAİŞ karşıtı 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'nde görüldüğü gibi bir demokrasi bloğu varlığını sürdürse ve kendisini DAİŞ'e karşı savaş olarak pratikleştirseydi, Rusya bu biçimde müdahale edemezdi. Askeri müdahalede bulunmaya çalışsaydı, en azından ya DAİŞ karşıtı koalisyonla ittifak içine girecekti ya da DAİŞ'ten yana olduğunu söyleyecekti. Fakat koalisyona da katılmadı, DAİŞ'e ve diğer karşı güçlere karşı da savaş başlattı.

Rusya Türkiye'nin Suriye'de yarattığı ortamdan yararlandı

Türkiye'nin DAİŞ'e karşı savaş bloğunu zayıflatması ortamında Rusya söz konusu saldırıları geliştirdi. Her ne kadar bu gelişmelere paralel Türkiye ile Rusya arasındaki gerginlik de yaşandı, sınır anlaşmazlığı olduysa da el altından anlaşmaları da bulunmaktadır. Rusya hava saldırıları yapıyor diye "bu Türkiye'ye karşı, Türkiye'ye ile çatışma haline giriyor" anlamında değildir. Bir boyutu öyledir, ama Rusya Türkiye'nin yarattığı ortamdan yararlanmış. Türkiye bunu ABD ve Avrupa'nın DAİŞ karşıtı koalisyon ile Kürt halkının demokratik ittifakını parçalamak için yaptı. Dolayısıyla Kürtlerin daha fazla Suriye'de savaş geliştirme ve etkinlik kazanmalarını engellemek için yaptı. Bu noktada Türkiye'nin DAİŞ karşıtı politikaları Rusya'ya

kapıları açan, yönlendirmeye çalışan ve zemin yaratan bir güç oldu.

Değerlendirdiğimiz boyutların tümünü bir arada ele aldığımızda, "Rusya askeri müdahalede bulundu. Suriye'de hava saldırıları yapıyor. Yeni bir askeri güç ortaya çıktı. Dolayısıyla 20. yüzyıldaki gibi iki blok oluşuyor" gibi değerlendirmelerin kesinlikle doğru olmadığını da rahatlıkla görebiliriz. Mevcut gelişmeleri öyle değerlendirmek isteyenler 20. yüzyıl siyasetçileridir. İki bloklu dünyada mücadele etmiş yaşamış siyaset yapmış güçlerdir. Bu güçler iki bloklu dünya ortadan kalkınca siyaset yapamaz duruma düştüler. Çok yönlü ve çok boyutlu karmaşık siyasi ortamda politika üretilmiyor, taktik geliştiremiyor, dolayısıyla başarılı olamıyorlar. Yeniden iki bloklu dünya oluşsun, biz de bir bloka bağlanalım ve orada kendi yaşamımızı sürdürelim ve siyasetimizi ona göre kolayca yapalım hayaline kapılıyorlar.

Fakat mevcut durum öyle değildir. Mevcut durumda iki bloklu bir dünya ortaya çıkmıyor, çıkmaz da. Zaten Batı-Doğu çelişkisi Med'lerden beri bulunmaktadır; Med, Pers-Grek çelişkisinden beri bu sürmektedir. Bu bilinmeyen bir durum değildir. Böyle bir durumun 21. yüzyılda da ABD, Sovyet bloklaşması gibi olacağını hesaplamak bir hayaldir. Günümüz dünyasında öyle bir durum ortaya çıkmaz. Zaten birçok güç var ve dünyada küresel düzeyde politika yürüten sadece Amerika değildir. Avrupa var, Rusya var, Çin var, Japonya var. Yani birçok blok zaten var. Bunu ikiye indirmek, ikili bir blok olacağı beklentisi içinde olmak karşılıksız bir beklentidir. Dolayısıyla Suriye'de Rusya'nın müdahalesiyle ortaya çıkan durumu, "ABD-Rusya çatışması haline gelecek" biçiminde algılamak ve onun beklentisi içine girmek kesinlikle doğru değildir. Suriye'deki çatışmayı, ABD ve Rusya çatışması olarak tanımlamak ve ona göre askeri-siyasi tutum geliştirmek de hiç kimseyi başarıya götürmeyecektir. Özellikle Kürtler ve Kürdistan Özgürlük Hareketi çok daha fazla bu konuda dikkatli olmak durumundadır. Bunlar yanlış ve saptırıcı görüşlerdir. Suriye'deki ve Ortadoğu'daki çatışmanın gerçekliğini saptırmayı hedeflemektedir. Çatışan tarafları farklı tanımlayarak, çatışmayı tersyüz etmektedir; tersyüz edilen bir yaklaşım içerisinde doğru taktik ve politikalar üretilmeyecektir.

25 yıldır devam eden III. Dünya Savaşı, ulusüstü sermayenin, yeniden kendi çıkarına bir sistem kurma çabasıdır. Ulus-devlet statükoculuğunu kendi çıkarları temelinde değiştirmeyi hedefliyor ve bu temelde bir saldırı söz konusudur. Buna karşı da 20. yüzyılın Ulus-devlet statükoculuğu da direnmektedir. Evet, Ortadoğu'da III. Dünya Savaşı var. Savaşan da iki taraf var. Bu iki taraf da kapitalist modernite sistemi içerisindeki güçlerdir. Ama bu ABD-Rusya çatışması değildir. Ulusüstü sermaye ile ulus-devlet statükoculuğu arasındaki bir çatışmadır. İki taraf bu biçimdedir. Suriye'de de hali hazırda çatışan taraflar bunlardır. Suriye savaşı da diğer Ortadoğu genelindeki savaş gibi bu temelde sürmektedir. Dolayısıyla savaş da, savaşan tarafları da bu çerçevede ele almak gerekir. Yani ulus-devlet statükoculuğunu değiştirmek ile ulus-devlet statükoculuğunu korumak temelde bir mücadeledir. Büyük Ortadoğu Projesi, I. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı ulus-devlet sistemini ulusüstü sermayenin çıkarları doğrultusunda yeniden yapılandırmayı ifade ediyordu. Buna karşı da bölgenin ulus-devlet statükoculuğu direndi ve çatıştı. Mısır da, Tunus da, Yemen de, Libya da direndi, Suriye'de direnmektedir.

Bölgede ulus-devlet statükoculuğunun öncülüğünü yapan Türkiye ve İran'dır

Bu proje kapsamındaki politikaya karşı esas direnen devletler ise Türkiye ve İran oldu. Arap aleminde melikler ve bireysel diktatörlükler buna karşı direndi, ama Ortadoğu düzeyinde ulus-devlet statükoculuğunu temsil eden ve ABD'nin ulusüstü sermayenin çıkarları doğrultusunda Ortadoğu'yu yeniden yapılandırmasına karşı duran Türkiye ve İran'dır. Statükonun esas temsilcileri bu güçlerdir. Bölgede ulus-devletin öncülüğünü yapan güçler de bunlardır. Bölge düzeyinde hegemonya mücadelesi yürüten, bölgesel hegemonik güç olan da Türkiye ve İran devletleridir. Statükoculuğu Türkiye ve İran temsil etmektedir. Suriye'de de statükoyu koruma mücadelesini yürüten güçler Türkiye ve İran'dır. Statükoyu korumakla, Kürt karşıtlığı bölgede iç içe geçmiştir. Çünkü I. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı ulus devlet statükosu Kürdistan'ı bölüp parçalayan, Kürdistanı ve Kürt halkını yok sayan, Kürt ülkesinin ve halkının yokluğu üzerine oluşan bir sistem ve statükodur. Dolayısıyla bu statükoyu parçalamak isteyen herkes Kürt varlığını ve özgürlüğünü görmek durumundadır. Statükoyu savunmak ve korumak ile Kürdü inkar ve imha zihniyet ve sistemini yürütmek iç içe geçmiştir ve eş anlama gelmektedir.

ABD, Avrupa ve koalisyon güçleri ulusüstü sermayenin çıkarı doğrultusunda eski ulus-devlet sisteminin değişmesini istemektedir. Buna karşı Türkiye, İran ve Suriye yönetimleri, birbirlerine karşıt olsalar da, eski ulus-devlet statükosunu korumak istemektedir. Esas itibarıyla de Rojava Kürdistan'da yeni bir statünün ortaya çıkmasını engellemeye çalışmaktadırlar. Bu anlamda birbirine karşıt, bölge hegemonyasında birbiriyle çatışıyorlar, ama aslında Suriye'de yapmak istedikleri eski statükoyu korumaktır. Bu üçlü Kürdistan Devrimini boğma amacıyla ortak ve birbirine benzerdir. Her biri Kürt halkının kendi egemenlikleri altında boğulmasını istemektedir. Diğer yandan bunların uzantısı olan çete grupları mevcuttur. Suriye devleti de, hali hazırda Esad yönetimi de ulus-devlet statükoculuğunu ve zihniyetini aşmış değildir.

Böyle bir ortamda Rusya'nın askeri müdahaleleri ve politik duruşu neyi ifade ediyor? Bu, biraz karmaşıktır. Rusya, tümüyle ABD-Avrupa sisteminden kopuk

ve uzak değildir. Onlarda Suriye'de eski durumun tam devam etmeyeceğini anlamaktadır. Örneğin Kürtlerle ilişkilerini bu temelde geliştirmeye çalışıyor, Rojava Kürdistan'ındaki gelişmeleri inkar etmiyorlar. Bu temelde de Suriye rejiminde bazı değişikliklerin olmasını istiyorlar. Fakat diğer yandan Esad yönetimi ile bütün ve ittifak halindeler. Suriye'deki dayanakları bu yönetimdir. Dolayısıyla bu yönetim ile çelişkiye girerlerse, Suriye'deki etkinliklerini kaybedecekler. Suriye'deki etkinliklerini kaybetmeleri Ortadoğu'daki çıkarlarını kaybetmek anlamına gelecektir. Bu ilişkiye dayalı olarak da İran ile yakınlık göstermektedirler. Şöyle bir durum gözüküyor: Rusya'nın İran ve Esad yönetimi ittifakı vardır. İran ve Esad yönetimi ile ittifak yaptığı oranda da Rusya'nın duruşu statükodur. Rusya, özellikle İran'la arasına mesafe koymazsa, Kürtler ile ilişkileri kalıcı ve gerçekçi olamaz. Çünkü İran en az Türkiye kadar, Suriye'de Rojava Kürdistan'ının statü kazanmasını engellemeye çalışan bir güçtür. Baştan beri Suriye içerisinde. Suriye'de en çok varlık göstermeye ve mücadele etmeye çalışan iki güç Türkiye ve İran'dır. İran, Esad yönetimiyle ilişki içerisinde bunu yaparken, Türkiye ise DAİŞ, El Nusra gibi çete gruplarıyla yapmaktadır. Suriye'de savaş halindeler. Fakat her ikisi de Kürt karşıtı konumunda ve eski statükoculuğu savunmaktadırlar.

Böyle bir ortamda, Kürdistan Özgürlük Hareketi neler yapmalı, nasıl bir tutum göstermeli? Bakur'da tutumu nasıl olmalı, Rojava'da nasıl olmalı? Bu kadar karmaşık iç içe geçmiş bir askeri-siyasi çatışma ortamında, doğru siyasetleri genel planda parça özgünlüğünde nasıl geliştirmeli? Bunların belirlenmesi önem taşımaktadır. Tabi güncel durumda bütün bu geniş analizler aslında her bir gücün gerçek politik-askeri yaklaşımını görebilmek ve ona göre doğru politikalar üretebilmek içindir. Dikkat edilirse, Suriye'de çatışan ve Türkiye'yi de içine çeken bu olgunun iki boyutu bulunmaktadır. *Bir*; küresel ulusüstü sermayenin değişiklik isteyen boyutu. *İki*; eski statükoyu korumak isteyen boyutudur. Kürdistan Özgürlük Hareketi, siyasi-askeri mücadele anlamında III. Dünya Savaşı'nın iki tarafı olan bu iki çizginin içinde yer almadı. Her zaman 3. Dünya Savaşı'nın dışında üçüncü bir çizgi olarak var oldu. ABD'nin, Büyük Ortadoğu Projesi temelinde Ortadoğu'da yapmak istediği değişiklikleri de yeni bir kapitalist sermaye hegemonyası kurmak olarak değerlendirdi. Onunla ilişkisini felsefik, ideolojik, siyasi olarak ortaya koydu. Zaten Kürdî inkar eden ve imha etmeye çalışan ulus devlet statükosuna karşı da baştan beri mücadele eden, savaşan bir güç olarak ortaya çıktı ve günümüze kadar bu mücadeleyi geliştirdi.

Rusya Kürtlerle de belli bir ilişkiye açık görünmektedir

Şimdi de kuşkusuz, Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi çizgisi, Kürdistan Özgürlük Mücadelesi çizgisi, bu iki çizginin de dışındadır. Üçüncü mücadele çizgisidir. Kürdistan'ın özgürlüğü temelinde Ortadoğu halklarının demokratik, kardeşçe birliğini öngörüyor ve esas almaktadır. Kapitalist modernite sisteminin yol açtığı III. Dünya Savaşını tümünden yok etmeyi, Ortadoğu'da özgürlük ve demokrasiye dayalı bir istikrarı, barışı yaratmayı hedeflemektedir. Bu noktada da bu üçüncü çizgi konumunu, bağımsız duruşunu en fazla böyle karmaşık ve çok yönlü bir çatışma ortamında korumak, başarıyla sürdürmek durumundadır. Bütün bu karmaşık durumun ortadan kalkması, çatışmalı durumun giderilmesi, özgürlük ve de-

mokrazi hareketinin doğru ve etkili bir mücadeleyi yürütmesine bağlıdır. Bu noktada da bir defa Türkiye'nin ve İran'ın Kürdî inkar eden, Suriye'de ulus-devlet statükosunu korumaya çalışan, politikalarına karşı uyanık olmak gerekir. Onlar hilecidir. Mevcut çatışmalı ortamın yarattığı zorluklardan yararlanarak, Kürdistan'daki gelişmeleri engellemeye, ezmeye çalışmaktadırlar. Bir Kürt statüsünün Rojava'da da oluşmasını önlemek istemektedirler. Rusya, İran ve Esad yönetimiyle mevcut ilişkileri bakımından tutucu yaklaşım içindedir. Fakat Kürtlerle de belli bir ilişkiye açık görünmektedir. İkisini birden nasıl ve ne kadar sürdürecektir, bu belli değildir. Bu anlamda ilişkili olmak gerektiği kadar tedbirli ve duyarlı da olmak gerekmektedir. Rojava özgürlük güçleri, ABD ve Avrupa gibi, DAİŞ karşıtı koalisyon güçleri ile de geçen dönemde kısmi bir ilişki içinde olmuştur. DAİŞ'e karşı savaş ittifakı fiili olarak oluşmuş ve bu belli sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Benzer ilişkilere ve ortak mücadeleye değer biçmek ve sürdürmek önemlidir.

Bu çerçevede, mevcut durumda halkların başına bela olmuş faşist çete gruplarının dışında Suriye'de ve Türkiye'de mücadele eden herkesle ilişki içinde olmak; ama aynı zamanda olası farklı gelişmeleri de görmek, kendi bağımsız duruşunu ve özgürlüğünü de korumak gereklidir. Kendi öz gücüne güvenmek, kendi gücünü örgütleyip harekete geçirmek, varlığını ve gelişmesini buna dayandırmak; ama aynı zamanda Kürdistan'ın özgürlüğüne ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesine hizmet eden her türlü eğilim ve mücadeleyle ilişki, ittifak, taktik dayanışma içerisinde olmayı da bilmek son derece önemlidir. Kendi stratejik bağımsızlığını, özgürlüğünü korumak, ama taktik olarak ta hepsiyle ilişkiye, ortak taktik mücadelelere açık ve hazır olunmalıdır. Doğru siyaset kesinlikle böyledir.

Başta Türkiye'nin DAİŞ'e karşı mücadeleyi engellemeye, Kürtlerin Rusya, ABD, Avrupa gibi çeşitli güçlerle taktik ilişkiler geliştirmesinin önünü almaya çalışan, dolayısıyla Rojava Kürdistan'ının statüko kazanmasını, Kobanê-Efrin Kantonlarının birleşmesini önlemek isteyen politikalarına karşı mücadele etmek gerekir. Evet AKP hükümeti ve TC devleti son üç aydır Bakur ve Başur'da saldırılar yürütmektedir. Bu alanlarda büyük bir savaş vardır. PKK öncülüğünde Kürt halkı, gençleri, kadınları kahramanca direniyor, ama bu savaşı sadece Medya Savunma Alanları'nda ve Bakur'da süren bir savaş olarak görmek yetersiz ve dardır. Siyasi-askeri mücadelenin büyük bölümü Rojava'da ve Suriye'dedir. Bu, Cerablus'ta oldu ve diğer alanlarda olmuştur. Bunlar iç içe geçmiş ve bir bütündür. Dolayısıyla Türkiye'nin hile-oyun yaparak Kürtlerin ilişkilerini geliştirmesini, diplomasisini engellemeye çalışan tutumuna karşı da mücadele etmek gerekir. Yine İran'ın rejimi ayakta tutan ve Kürt statüsünü engellemeye çalışan, statükocu politikalarına karşı uyanık olmak ve mücadele etmek gerekir. Rusya'nın, diğer koalisyon güçlerinin, ABD ve Avrupa gibi DAİŞ faşizmi ve diğer çete gruplarını geriletmeye dönük yaklaşımları ile ilişkiye açık olmak şarttır.

Rojava'da Özgürlük Devrimini kökleştirip kalıcı kılabilmek için, diğer parçalarla ilişkilerini yoğunlaştırmak kadar, Rojava Devrimini demokratik Suriye devrimi haline dönüştürmek için çaba harcamak da çok önemlidir. Bu temelde Rojava Devrimini, demokratik Suriye federasyonu'nun sağlam bir parçası ve çekirdeği haline getirmek, bunu da Suriye bütünlüğü içinde yapmak gerekir.

Rojava özgürlük ve demokrasi güçleri bu doğrultuda bir siyasi tutum izlemek-

tedir. Son dönemde 12 örgütle demokratik Suriye federasyonuna gidecek bir ittifak oluşturdular. En azından bu temelde Kuzey Suriye'yi başta DAİŞ faşizmi olmak üzere çete gruplarından temizleyip demokratik Suriye'nin önemli bir parçası haline getirmek mümkündür. Bu temelde bir siyaset izlemek, ittifak geliştirmek, böylece bir yandan Rojava'da demokratik özerklik devrimini kökleştirip, demokratik konfederalizmi örgütlü hale getirirken, diğer yandan DAİŞ'e ve diğer faşist gruplara karşı demokratik Suriye mücadelesine aktif katılmak gerekir. Geri çekilmek, pasif kalmak, dar yaklaşmak kesinlikle doğru değildir. Sadece Rojava Kürdistan'ıyla sınırlı kalmak, kendini bu temelde daraltmak, doğru bir siyaset değildir. Öyle bir durumda Rojava Devrimini kökleştirmek ve kalıcı kılmak da mümkün olmayacaktır. Hem demokratik konfederalizm temelinde devrimi kökleştirebilmek hem de kalıcı kılabilmek onu demokratik Suriye devrimi haline getirmeyi, demokratik Suriye'nin bir parçası konumuna ulaştırmayı başarmak temel hedeflerden olmalıdır. Siyasi ve askeri bakımından demokratik Suriye ittifakı temelinde hareket etmeye dönük yaklaşımlar vardır. İşte askeri hareketlilik de bu temelde hızlanmıştır. Hasekê'nin doğusuna ve güneyine dönük operasyonların geliştirilmesi gündemdedir. Rakka'nın kurtarılmasından söz edilmektedir.

Bununla birlikte Bakur ve Türkiye'deki durum da önemlidir. 24 Temmuz saldı-

asında Bakurê Kürdistan'ın birçok kasabası, kasabalar içerisinde ise birçok mahalle kendi kendini yönetme iradesini ve gücünü gösterdi. Kendini bu temelde örgütleyip devlete karşı direnerek, kendi demokratik sistemini geliştirebileceğini, kendini yönetebileceğini gördü. Özellikle Cizre direnişi bu konuda önemli sonuçlar verdi. Gever direnişi önemli sonuçlar verdi. Kürt halkının kendi öz yönetimini oluşturma ve savunma gücüne sahip olduğunu ortaya çıkardı. İrade kazandırdı. Kendi kendine güveni geliştirdi.

AKP faşizmine karşı demokratik özyönetim temelinde direnmek doğru çizgidir

Giderek AKP de, DAİŞ kadar teşhir olmaktadır. İnsan pazarlamaya geldiği yerde bile Almanya başbakanı Merkel, "Kürtlerle Türkiye'nin anlaşması gerekiyor" sözünü söylemek zorunda kalmıştır. Basın toplantısında Türkiye hükümetinden bunu istedi. Ama bu açıklamada şöyle bir nüans da ortaya çıktı: Seçimden sonra Almanya başbakanı, AKP hükümetinden Kürtlerle eski barış durumuna dönmelerini istemiş! Yüzeysel bakınca bu nüans önemli görülmeyebilir, ama ikili görüşmelerde bu konunun tartışıldığı da bu nüanstaki açığa çıkmaktadır. Seçimden sonra böyle olması Alman başbakanının mı, yoksa Türkiye başbakanının mı görüşüdür? Bu tartışma götürür bir konudur. Buradan bir şey ortaya çıkarabiliriz. AKP seçime kadar

Kendi öz gücüne güvenmek, varlığını ve gelişmesini buna dayandırmak; ama aynı zamanda Kürdistan'ın özgürlüğüne ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesine hizmet eden her türlü eğilim ve mücadeleyle, ittifak, dayanışma içerisinde olmayı da bilmek son derece önemlidir. Kendi stratejik bağımsızlığını, özgürlüğünü korumak, ama taktik olarak da hepsiyle ilişkiye, ortak taktik mücadelelere açık ve hazır olunmalıdır.

rasında sonra ona karşı direniş olarak demokratik özyönetim ilanları ve demokratik özerklik mücadelesi geliştirildi. Bu stratejik bir adımdı ve belli bir düzeye de ulaştı. Geçen dönemin önemli ve büyük sonuçlar veren devrimci adımıydı. Bu hamle ile, *birincisi*, AKP faşizmine karşı nasıl direnmesi gerektiğini ortaya çıkardı. Tıpkı Kobanê direnişinin, DAİŞ faşizmine karşı direnişin çizgisini ortaya çıkarması gibi, demokratik özyönetim ilanları temelindeki direniş de AKP'nin tekçi faşizmine karşı Bakurê Kürdistan'da nasıl bir çizgide direnilmesi gerektiğini ortaya çıkardı. *İkincisi*, direnişin hedeflerini ortaya çıkardı. Demokratik özyönetim mücadelesini ortaya koydu ki, bu da tarihi önemdedir.

Geçen dönemde birçok güç Özgürlük Mücadelesi'nin hedeflerini ve amaçlarını "Kürtler ne istiyor belli değil. Niye savaşıyorlar, mücadele ediyorlar bilinmiyor, amaçları belli değil..." kara propaganda ile muğlaklaştırmaya çalıştı. Şimdi demokratik özyönetim ilanları bütün bu çabaları yerle bir etti. Hedefleri çok somut olarak ortaya koydu. Artık sadece siyasi güçler değil, herkes Kürt halkının hangi taleplerle mücadele ettiğini daha iyi anlamıştır. Kürdün ne istediğini, niçin mücadele ettiğini, niye bu kadar çaba harcadığını herkes görüyor ve biliyor. Kimse gerçeği inkar edememektedir. AKP hükümeti, Ahmet Davutoğlu bile inkar edemez duruma gelmiştir. "Oralar kendileri yönetmek istiyorlar" diyerek gerçeği itiraf etmek zorunda kalmıştır.

Bu nokta önemli bir adım da atıldı. İçinde birçok hata ve eksiklik taşısa da

mevcut saldırılarını yürütüp, ona dayanarak tek başına iktidarı ele geçirip, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi gücünü tutuklamalar ve askeri saldırılarla ezip zayıflatmak istemektedir. Ondan sonra ise "İşte bakın, ben yeniden barış istiyorum" demeye hazırlanıyor gibidir. Merkel'e bu konuda güvence vermiş ya da bunu söylemiş gibi bir durum ortaya çıkmaktadır. Böyle değilse Almanya başbakanı niye öyle şeyler söylesin? AKP'nin böyle bir çizgisinin var olduğu görülmektedir. Baskı altına al, ez, tutukla, buna dayanarak seçimi kazan; Kürt potansiyelini bu baskılarla zayıflat ve ondan sonra zayıflamış bir güçle "çözüm üretiyorum" diyerek yeniden geçen yıllarda olduğu gibi sahte bir açılım ya da çözüm süreci geliştirme vaadinde bulunmuş gibi görünüyor. AKP buna hazırlanıyor olabilir. Bunlara karşı mevcut demokratik özyönetim mücadelesini en küçük bir geriletmeye, zayıflatmaya uğratmadan geliştirmek gerekiyor. AKP faşizmine karşı demokratik özyönetim temelinde direnmek doğru çizgidir.

Aynı zamanda mevcut 1 Kasım seçimlerini de önemsemek, onu da AKP faşizmine karşı mücadelenin bir taktik alanı olarak görüp yürütmek gerekir. Bu temelde yönetimimiz seçimlerde demokratik siyasete güç katsın diye mevcut eylemsizlik kararını aldı ve ilanda bulundu. Seçim ortamını yaratmak istedi. Seçimin yapılabilme zeminine katkı sunarak AKP faşizmini geriletecek bir biçimde demokratik siyasetin güçlenmesine destek vermek istedi. Eylemsizliği yanlış anlamamak gerekir. 'Eylemsizlik' demek mücadelesizlik, direnmemek,

geri çekilmek, boyun eğmek demek değildir. Eylemsizlik; savaşa girmeyerek saldırı yürütmeyen, kendi kışlasında bulunan askeri güçlere karşı gerillanın planlı eylem yapmamasını ifade etmektedir. Ama operasyon halinde gerillaya ve halka saldıran, savaş yürüten güçlere karşı elbette ki gerilla aktif savunma konumunda olacaktır. Kendini aktif olarak savunacak, halkı savunacak, misilleme yapacaktır. Halkın, gençliğin etkinliğini kırmak için yürütülecek saldırılar karşısında gençlik ve halk elbette ki, öz savunma direnişini en ileri düzeyde sürdürecektir. Mevcut direniş konumu bu çerçevededir. Bununla mücadeleyi aktif yürüterek AKP'nin 7 Haziran seçimini tersine çevirme amacını boşa çıkartmak gerekmektedir. Eğer 1 Kasım'da yeniden AKP iktidardan düşürülürse Türkiye'deki siyasi gelişmeler daha farklı olabilir. Demokratik çözümün önü açılabilir. Çözümü adım adım geliştirecek bir koalisyon hükümeti de gelişebilir.

Geçen dönemde izlenen politikalar, yürütülen saldırılarla, şu açığa çıktı: Türkiye Kürt gerçeğini görmeden artık Ortadoğu'da, Suriye'de ve diğer alanlarda hiçbir şey yapamaz. Bunu siyasi güçler tartışmakta, toplum da anlamaktadır. Bu anlamda AKP'nin açılım politikalarına "çözüm üreteceğiz" politikalarına destek verdi. Ama buna karşı savaşı geliştiren politikalarına ise destek vermedi. AKP gerçeği de bunu anladı. Bu bakımdan artık eskisi gibi 'Kürtleri görmeyen' bir politikayla yaklaşım gösteremezler. Türkiye ne Suriye politikasını öyle yürütebiliyor ne Bakurê Kürdistan politikasını öyle yürütebiliyor. Mevcut politikasıyla Kürdistan'da kuşatıldı, Anadolu'ya hapsedildi. AKP'nin, Tayyip Erdoğan'ın ve Ahmet Davutoğlu'nun izlediği politikalar Türkiye'yi bu duruma getirdi ve Ortadoğu'da tecrit etti. Bunu değiştirmenin, Ortadoğu'ya açılmanın yolunun Kürdistan'dan geçtiğini görüyorlar.

Bu konuda yanlıgı içinde olunmalıdır. Bu netleşmiştir, ama bu hangi biçimde olacak? Şimdi aslında onun mücadelesi verilmektedir. AKP ve devlet şunu istiyor: Güçlenmiş bir PKK ve Kürt direnişi, Irak'ta ve Suriye'de ortaya çıkmış Kürdistan'ın iki parçasının statüsünün varlığı ortamında Ortadoğu'ya açılmak Kürt gerçeğini görmeyi, Kürdün özgür iradesini olduğu gibi tanımayı gerektirmektedir. Böyle yapmak yerine bu iradeyi en zayıf hale getirerek, Rojava Kürdistan'ını mümkünse ortadan kaldırarak, Bakur'daki özgür iradeyi darbeleyip zayıflatarak, Başurê Kürdistan'ı da kendisine daha fazla bağlayıp işbirlikçi kılmak istemektedir. Bu biçimyle de Kürdî kendine yedekleyip, onun üzerine basıp, sırtına dayanarak Ortadoğu'ya açılmak istemektedirler. PKK mücadelesi de bunun önünü kesmiş durumdadır.

HDP projesi bir demokratik siyasi çözüm alternatifi olarak ortaya çıkmıştır

Başur'daki ilişkileri de planladıkları kadar kendilerine hizmet etmemektedir. Çünkü Bakur'dan dolayı önü kesiktir. Rojava Kürdistan'ında da önü kesiktir. Dolayısıyla PKK'de somutlaşan Kürt iradesi TC'nin inkar ve imha siyasetini Anadolu'ya tıkatmış durumdadır. Ona şunu dayatıyor: "Kürdün özgür iradesini kabul edeceksin, bu iradeyi kabul eden bir demokrasiyi Anadolu'ya getireceksin. Ancak bu temelde Kürtlerle ilişki-ittifak kurabilir, Ortadoğu'nun kapılarını açabilir ve Ortadoğu'da bir güç haline gelebilirsin. Ancak Demokratik Ortadoğu'nun çekirdeği olacak bir demokratik Türkiye'yi yaratarak Ortadoğu'ya açılabilirsin." Kürdistan'daki Özgürlük Mücadelesi'nin Türkiye demokrasisinin savunma düzeyi de böyledir. Mevcut durumda Türkiye

demokratik güçleriyle bu kadar ilişki-ittifak geliştirmede bu nedenle önem taşımaktadır.

HDP projesi de böyle bir demokratik siyasi çözüm alternatifi olarak ortaya çıkmıştır. Geçen dönemde ulaşamayan Türkiye düzeyindeki demokrasi güçlerinin ittifakına da bu temelde gelinmiştir. Kürdistan'ın özgür iradesinin tanınmasının, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Ortadoğu'ya açılması bakımından taşıdığı önemi gördüğü için birçok demokratik güç, siyaset, liberal çevre Kürt sorununun çözümünü istemektedir. Kürdistan Özgürlük Mücadelesi ile ilişki ve ittifaka girmiştir. Oda HDP siyasetinin önünü açmış, gelişimini sağlatmıştır. Aslında böyle bir potansiyele zemine dayandığı için HDP projesi seçimlerde etkili olmuştur. Siyasette de etkili hale gelmiştir. HDP şimdilik oy oranı bakımından zayıf görülsede siyasi etkisi bakımından güçlüdür. Birçok çevrenin dikkatini de çekmektedir.

Şimdi Türkiye ezilmiş, zayıflatılmış bir Kürdün sırtına binerek mi Ortadoğu'ya açılacak, yoksa Kürdün özgürlüğü temelinde Kürt sorunun çözümü ile demokratikleşerek mi Ortadoğu'ya açılacak? Aslında Bakur, Başur ve Rojava'daki mücadele de budur. İnkâr ve imha sistemiyle, onun açık temsilcisi olan Türkiye Cumhuriyet devleti ve AKP hükümeti ile Kürtler arasındaki yaşanan mücadelenin esası böyledir. Başur'daki durum ve mücadele Rojava ve Bakur'daki mücadelelerle bağlantılı ve onların uzantısı konumundadır. Demokratik Kürt siyasetinin, Başurê Kürdistan'da da gelişmesi gerekmektedir.

Bunun Rojhilat Kürdistan'a düşen bölümü de şöyledir: İran mevcut haliyle Türkiye gibi bölgesel bir güçtür ve izlediği politikanın AKP politikasından fazla bir farkı yoktur. "Tek bir silahlı insan bile TC sınırları içerisinde kalmayacak" diyen AKP hükümeti, Ahmet Davutoğlu hükümeti politikasını Rojhilat Kürdistan'da da İran izlemektedir. Fakat İran'ın politikaları sadece Rojhilat ile sınırlı değildir. Bütün Kürdistan'ı içermektedir. Çünkü oda bölgesel bir hegemonik güçtür. Dolayısıyla Başurê Kürdistan'daki durumla özellikle de Rojava Kürdistan'ındaki durumla doğrudan bağı vardır. Nasıl ki AKP ve Türkiye ile mücadele Rojava ve Suriye'de de ortaya çıkıyorsa, benzer bir durum İran için de geçerlidir.

İran sadece Rojhilat'ta askeri güçlerin çıkmasını istememekte, aynı zamanda Suriye'de, Rojava Kürdistan'ın statü kazanmasını en az Türkiye kadar engellemeye çalışan bir güç olarak karşımıza çıkmaktadır. Hizbullahla birlikte Suriye'de çatışan bir güç de İran'dır. Esat yönetimi adına İran ve Hizbullah savaşmaktadır. Bu güçler hala fırsat bulsalar Rojava Kürdistan'ını denetim altına almak isteyecelerdir. Esat yönetiminin Kürt çözümüne dönük politika geliştirmesini engelleyen, Esat yönetimini inkâr ve imha çizgisinde tutan birinci güç İran'ın kendisidir.

Kürdü silahsızlandırmayı hedefleyen her türlü yaklaşım faşisttir, sömürgecidir

İran diğer yandan ise Başur Kürdistanı üzerinde baskıda bulunmaktadır. Dolayısıyla İran geriletilmese sadece Rojhilat baskı altında kalmayacak, Rojava'da Kürtlerin özgür statü kazanmaları da zorlaşacaktır. Bu bakımdan İran'a karşı mücadele de bölgeseldir. Ülke düzeyindedir, tek parçaya özgü değildir. İran'ın bu engelleyici, statükoyu koruyan, Kürt inkârı ve imhasını sürdürmeyi hedefleyen politikalarına karşı aktif mücadele etmemiz gerekmektedir. Bu sadece Rojhilat'ın kurtuluşu için gerekli değil, dört parça Kürdistan'da direniş güç katması için, Kürtlerin özgür statüsünün gelişmesi önündeki İran engelini kaldırılması için gerekmektedir. İran'ın mevcut engelleyici, baskı oluşturu konumundan kurtulmamız şarttır. Siyaset eğer çözüm üretmekse Kürtlerin özgürlüğünü, kendi öz savunmaları ve güvenlikleri temelinde sağlayacak bir çizgiye oturması lazım. Buna oturmadan Kürdü silahsızlandırmayı öngören veya silahsızlandırmayı hedefleyen her türlü yaklaşım faşisttir, sömürgecidir ve kültürel soykırımcıdır. Onun için de siyasetçilerin gerilla üzerinde durmaları anlamlı değildir.

Kim ki gerillanın konumu üzerine tartışma yürütüyorsa, bilelim ki o kültürel soykırım rejimini başarıya götürmek istemektedir. Ne adına yapılırsa yapılsın, kimden gelirse gelsin böyledir. Bu konuda herkes duyarlı olmalı, açık olmalı ve haddini de bilmelidir. Eğer bir güç gerçekten demokratik siyaset yapmak istiyorsa onun yapması gereken Kürdü

inkâr eden, imha etmeye çalışan zihniyeti, siyaseti ve stratejiyi değiştirerek Kürt sorununun siyasi çözümünün önünü açmaktır, çözüm üretmektir. Gerilla böyle bir çözümün, özgürlüğün ve demokrasinin güvencesi olarak güvenlik gücü olarak rol oynayabilir. Oraya çekilebilir. Ama böyle bir şey öngörmeyen ve mevcut devleti egemen kılmayı öngören onun için de "Tek sorun silahtır, gerilladır. Ne zaman silah bırakılacak?" gibi tartışma gündemine getiren bütün siyasi yaklaşımlar çözümsüzdür. İran da bunu yapmaya çalışmaktadır. "Silahlı güçler çıksın her şey çözülecek" demektir.

Önümüzdeki dönemde olası gelişmeler açısından da şunlar belirtilebilir: Rojava'daki pozisyon güçlüdür ve askeri zaferler önem kazanmıştır. Türkiye istediği kadar bozmaya çalışsın, ipliği pazara çıkmıştır. DAİŞ'e karşı mücadeleyi engelleyen güç olduğu görülmüştür. Şimdiye kadar bir DAİŞ hedefi vurmuş değildir. Kısa süre önce bir araç vuruldu. ABD, "Türk uçakları vurdu" dedi. Türkiye, "Biz vurmadık, Amerika uçakları vurdu" dedi. Kimse sahip çıkmıyor. Amerika Türkiye'yi bu savaşa katmaya çalışıyor onlar da reddediyor. DAİŞ karşısında da, Esad yönetiminin ulus-devletçi ve milliyetçi yaklaşımları karşısında da direnme gücü olan, demokratik Suriye'yi savunan tek güç Rojava Devrimi'dir. Bu bakımdan Rojava demokratik Suriye'nin çekirdeği konumundadır.

Bakur'daki konum ise; ağır bedel, acı ve zorluklara rağmen 2011-2012'de atılmayan adımlar atılmıştır. Demokratik özyönetim adımları temelinde yürütülen direniş eğer 1 Kasım seçiminde de güçlü bir demokratik siyasi sonuçla birleştirmek mümkün olursa, Kobanê'de DAİŞ nasıl çöküş sürecine 2014 1 Kasım'ında girdiyse, 2015 1 Kasım'ından itibaren AKP de Türkiye'de benzer bir çöküş sürecine girecektir. Öyle bir konuma gelebiliriz. Tabi bunun için özyönetim direnişlerini geliştirmek gerekmektedir. Seçimleri de bununla birlikte ele almak gerekir. AKP'nin 24 Temmuz saldırısına karşı Bakurê Kürdistan'da gelişen demokratik özyönetim mücadelesinin siyasi-askeri anlamını, tarihsel önemini görmeyen bunu zayıf gören, küçük gören, buna katılmayan yaklaşımlar demokratik değildir, devrimci hiç değildir.

Evet, birçok hata oldu, ama doğru-sunu bulup mücadele etmek gerekmektedir. Hata var diye bir mücadeleden geri durulamaz, kaçılmaz. Hatayı gören o zaman doğrusunu biliyor demektir. İçine girip doğruyu geliştirmeli ve hayata geçirmelidir. TC tarihinin en kapsamlı hava operasyonları yapıyor. Son 35 yıllık saldırıların en ağırı yürütülüyor. Tayyip Erdoğan ve AKP bunu kaybederse kendilerinin de bu dünya da yaşama hakkının kalmayacağını gördüğü için can havliyle saldırıyorlar. Dolayısıyla Bakur'daki savaş bir varlık-yokluk savaşındır.

AKP meşru bir hükümet olmadığı için savaşı durdursa düşecektir

7 Haziran'dan sonra işlemeyen meclis aslında işlemeyen ulus-devlet oldu. Çöken ulus-devlet oldu. Ulus-devleti canlandırmak için AKP ve Tayyip Erdoğan tüm gücü arkasına almaya çalışmaktadır. Kendini ulus-devletin sahibi kılarak ayakta durmaya, iktidarını sürdürmeye çalışmaktadır. Ama eğer gerçekten yerelden demokratik direniş, doğru ve başarılı geliştirilirse ve bu seçim politikası ile de doğru yürütülürse o zaman AKP'nin oyunlarını, hilelerini, saldırılarını boşa çıkartmak mümkündür. Devlet de, hükümet de en zayıf dönemini yaşamaktadır. Zayıf olduğu için bu kadar saldırmaktadır. AKP kurulurken "yumuşaklık, uzlaşma, birlik, yeni bir siyaset dili" gibi sözlerle geldi ve toplumdaki destek aldı. Şimdi en kavgacı, en gergin, en laubali, saldırgan bir çizgiyi izlemektedir. Başlangıçla şimdiki durum arasında hiçbir benzerlik ve bağ yoktur. İktidarda kalabilmek için bu noktaya geldi. Eylemsizliğe rağmen savaşı durdurmuyor. AKP, "kesinlikle devam edeceğiz" diyor. Neden? AKP savaşı durdurduğu gün düşeceği için bunu yapmıyor. Savaşa dayanarak ayakta kalıyor, iktidarını sürdürüyor. Meşru bir hükümet olmadığı için savaşı durdursa düşecektir. Herkes mevcut toplumu ve devleti Kürtlere karşı yürüttüğü bu vahşi katliam savaşına dayanak denetim altında tutmaktadır. AKP hükümeti savaşı böyle yürütmektedir. Tayyip Erdoğan ve Ahmet Davutoğlu'nun bu kadar savaşı savunması buradan kaynaklanmaktadır.

AKP savaşa dayanarak seçimi kazanabilir mi, orası şaibelidir. Bu konuyu da her kes değerlendirmektedir. Acaba bu savaş AKP'nin seçim gücünü azaltıyor mu, artırıyor mu? Desteğini azaltıyor. Seçimde oy vermezler, ama savaşa dayanarak hile yapabilir. İşte sandıkları başka yerlere götürüyorlar bu şekilde sandıkların içini boşaltabilirler. Savaşa dayalı seçimi kazanabilirler, ama halk desteği kesinlikle artmamaktadır. Hile de yapamazlarsa kaybederler. O halde AKP seçime niye bu kadar bel bağladı? İki neden söyleyebiliriz. *Bir*; hile yaparak kazanabilme umudu taşıyorlar. *İki*; öyle olmasa bile hiç olmazsa seçime kadar iktidarda kalırlar, demektirler.

Bakur'da ise tam bir darbe süreci var ve darbe mekaniği işlemektedir. Ankara katliamına "darbe" diyorlardı. Bu doğru bir tanımlamadır. Kürdistan kasabalarında her gün yaşananlar aslında bir darbedir. Çünkü katliamdır. AKP, darbe üzerine darbe yaparak iktidarını ayakta tutmaktadır. Mevcut direniş eğer seçimde de biraz daha dikkatli ve duyarlı yaklaşım olursa bu durumu ortadan kaldıracaktır. Peki, böyle bir ortamda 1 Kasım seçiminin önemi nedir? Bir kere mevcut muğlaklıkları netleştirecektir. Siyaset kurumu ne olacak? Savaş ne olacak? AKP'nin durumu ne olacak? Hepsi açığa çıkacaktır.

Önder Apo bu durumlara "darbe mekaniği" diyordu. Darbe mekaniği işliyor. Bir darbe gündeme gelebilir mi? Bunu bilemem. "Bu dönemde darbe olmaz" söylemi bize de inandırıldı, ama Mısır'da oldu. Mısır'da darbe olduğunda Tayyip Erdoğan sanki kendisine darbe yapılmış gibi hissetti. "Ankara katliamını MIT yaptı" diyorlar. Buradan nasıl bir sonuç çıkartabiliriz? Sert ve karmaşık mücadele Türkiye'de her an daha farklı darbeleri gündeme getirebilir. Şimdiye kadar olan biraz siyasi darbelerdi. Tutuklamalar, hukuk darbeleri oldu. Askeri darbelerde gündeme gelebilir. Ordu bunun dışındadır veya Amerika-NATO bunun dışındadır, dememek gerekir.

Çok kritik bir süreçten geçtiğimizizin bilinmesi gerekir. Yarın ne olacağı belli değildir. Hiçbir şeyin güvencesinin olmadığı, her şeyin çatışma ve mücadele konumunda olduğu bir süreçtir. Dolayısıyla her kesin kendi güvenliğini sağlaması gerekmektedir. Kendini ayakta tutacak, koruyacak bir ortamda olmayıdır. Net ve belirgin olan ise bütün bu karmaşıklığı ortadan kaldıran Kürdistan'daki özyönetim mücadelesidir, demokrasi mücadelesidir. O da olmasaydı her şeyi yakıp yıkacaklardı. AKP de diğer darbeci güçler de bunu yapabilirlerdi. Eğer bütün bunlar yapılmadıysa Kürdistan'daki direniş sayesinde. Bunu da her kes bilmelidir. Bu anlamda Kürdistan'daki direniş boşa gitmemektedir. Kürdistan'daki direniş Türkiye'yi şiddete çekmiyor, demokrasiyi engellemiyor. Tam tersine faşist çatışmaları, darbeleri önlemektedir. Halen demokratik çözümün önünü açık tutuyor. Demokratik siyasetin gelişiminin önünü açık tutmaktadır.

Eğer durum değerlendirilecekse faşizme karşı ölüm-kalım direnişi temelinde değerlendirilmelidir. "Normal olağan bir süreçten geçiyoruz, onun için de kendimize göre yaklaşıyoruz" denilemez. Faşizme karşı direnişin mantığı nedir? "Susma, sustukça sıra sana gelecek!" Bu İspanya'da da böyleydi, Almanya'da da böyleydi, Türkiye'de de böyledir. Bu nedenle kimsenin susmaması gereken bir ortamdır. Olağanüstü özellikler taşıyan, bir varlık-yokluk direnişi içerisindeyiz. Bütün çalışmalarımızı da böyle bir direniş temelinde değerlendirmek gerekir.

Büyük gladio komplosu

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan 9 Ekim komplosunu değerlendiriyor

◆ **Komplo iktidar sanatının en önemli aracı ve ruhu durumundadır. Bu sanat Kürtler için kesinlikle komplo temelinde yürütülmek durumundaydı. Komplonun açıktan bir yöntemle uygulanması, çocuğun “Anne bak, kral çıplak” demesine yol açacaktı. Hedefinde soykırıma dek giden uygulamalar bulunan bir iktidar gücünün elinde komplo dışında bir araç ve buna yön veren zihniyet yoktur. Burada önemli olan, komploya dahil olan güçlerin doğru tanınması ve tanımlanmasıdır.**

1- Suriye’den çıkış

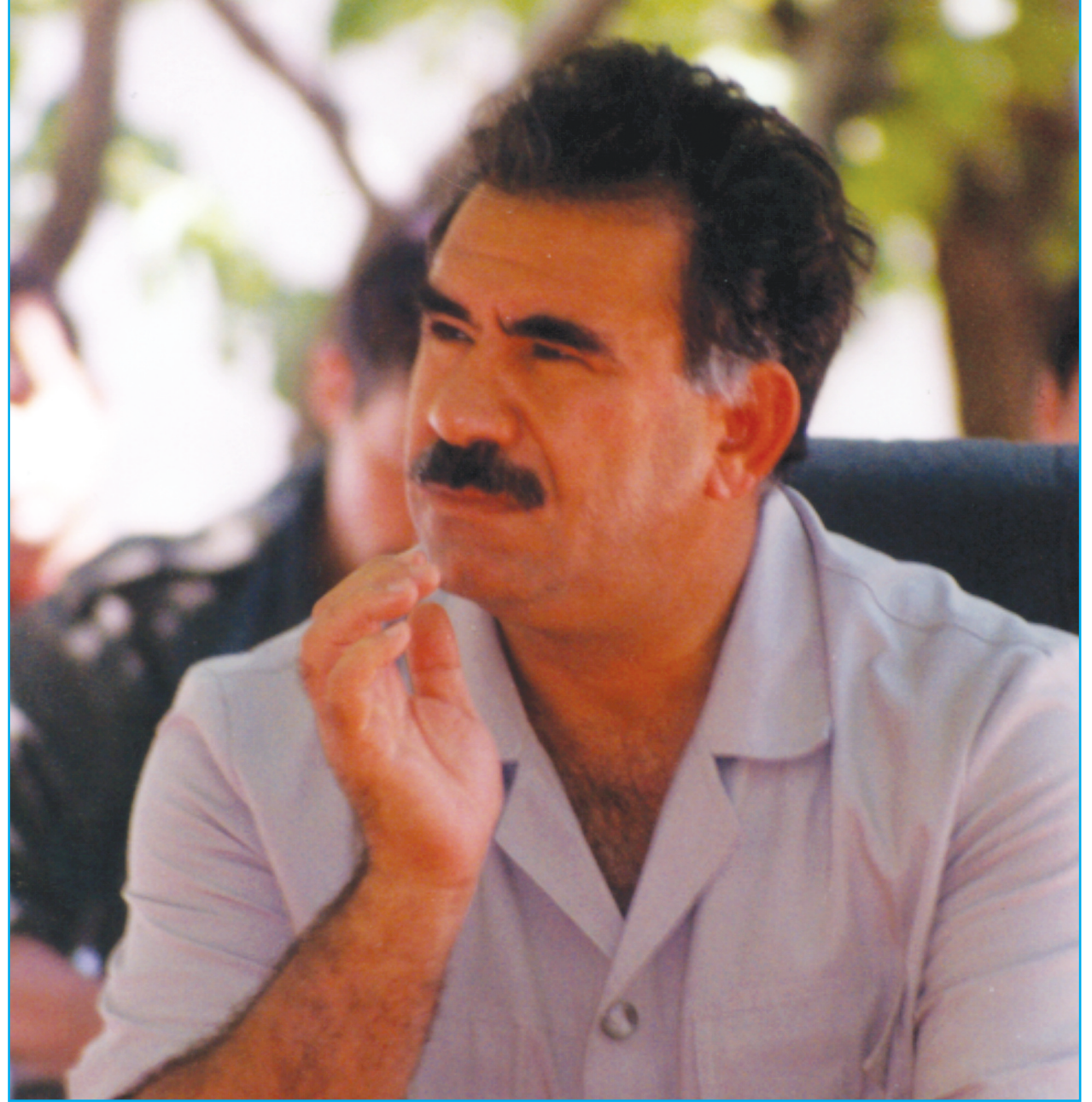
Suriye’den çıkış NATO-gladio operasyonu ile bağlantılıdır. Türk ordusundaki ayrışmayı ve gladioyu dikkate almadan, bu operasyonu doğru yorumlayamayız. İ. Hakkı Karadayı ve Hüseyin Kıvrıkoğlu’nun Genelkurmay Başkanlığı döneminde sanıldığı kadar her şeye hakim değillerdi. İkisi de Kürt sorunu Eşref Bitlis’in yaklaşımına daha yakın düşünmekteydiler. Savaşın Kürtlerin toptan tasfiyesine yönelmesini hem doğru hem de mümkün görmüyorlardı. Turgut Özal ve Eşref Bitlis’in başlatmak istedikleri barış ve siyasi çözümü hem yurtseverliğin gereği sayıyor, hem de klasik savaş anlayışına daha uygun buluyorlardı. Sakıp Sabancı da bu çizgiyi TUSAİAD içinde savunan kesimi temsil ediyordu. MİT içinde Kontrgerilla Daire Başkanı Mehmet Eymür ile Emniyetten Hanefi Avcı’nın yaklaşımı da aynı çizgi paralelindeydi. Bu ekip Su-surluk olayını da değerlendirerek savaş lobisine karşı bir hamle yapmıştı. Karşı ekibi veya gladiocu kanadı esas olarak Doğan Güreş ve Çevik Bir temsil ediyordu. Sakıp Sabancı ve Hüseyin Kıvrıkoğlu’na yönelik suikast girişimlerini bu ekip yönlendirmişti. Ayrıca daha önceleri başta Turgut Özal ve Eşref Bitlis olmak üzere devlet içinde bazı kişileri tasfiye etmeyi amaçlayan çok sayıda suikastı da aynı ekibin selefleri, daha önceki uzantıları gerçekleştirmişlerdi. 1990’da genelkurmay başkanlığı sırası ordu teamüllerine göre Muhittin Fısnıoğlu’na gelmişti. Doğan Güreş kural dışı biçimde genelkurmay başkanlığı görevine getirilince, aralarındaki çatlak büyüyüdü. Diğer ekip ordu içinde iki PKK sempatzanı askerle Doğan Güreş’e zehirli çayla suikast girişiminde bulundu. Bu girişim tam başarıya ulaşmadı. İmralı’da özel askeri savcı bu konudaki kararı kimin verdiğini sorunca, iki askerin PKK sempatzanı olduğunu, olaydan sonra kaçıp gerilla saflarına katıldıklarını ve şehit olduklarını söylemiştim. Asıl kararın ordu içinden verildiğini tahmin ettiğimi belirtmiştim. Bu yöndeki soruşturma böylelikle kapanmıştı.

Ordu içinde bu nitelikteki çelişki 20. yüzyılın başına, hatta daha öncelerine kadar uzanır. Sultan Abdülhamit’in (hatta Sultan Abdülaziz’in) düşürülüşünden Mustafa Kemal’e suikasta, 15 Şubat 1925’te Şeyh Said’e karşı düzenlenen komployla başlayan ve 18 Kasım 1937’de Seyit Rıza’nın komployla idam edilmesine kadar giden Kürtlere yönelik soykırım uygulamalarına, Serbest Fırka’nın kapatılmasından (1930) İnönü’nün başbakanlıktan düşürülüşüne (1937), 27 Mayıs 1960 askeri darbesinden 28 Şubat 1997’deki postmodern

darbeye ve en son 2000 sonrası darbe hazırlıklarına kadar geçen yaklaşık yüz yıllık süredeki tüm benzer olaylarda aynı çizgi çatışması vardır. Önce Almanya, sonra sırasıyla İngiltere ve ABD hegemonik güçler olarak bu çatışmaları dışarıdan destekleyip kontrol ediyorlardı. Tüm bu komplo ve suikast olayları özünde Ortadoğu halklarına, özellikle Anadolu ve Mezopotamya halklarına karşı yürütülen hegemonya savaşlarının birer yansımasıydı. Bunlardan PKK’nin öncülük ettiği Kürt direnişinin payına düşen ve daha önceki bölümlerde taslak halinde sunduğum dört önemli gladio savaşı dönemi vardır. Kapitalist güçlerin hegemonik savaşı Beyaz Türk faşizmi kılıfına bürünerek sürdürülüyordu. M. Kemal’den beri ordu içinde bundan rahatsız olan bir kesim de her zaman vardı. Bunlar yurtsever ve Anadoluçuydu. 27 Mayıs 1960 darbesinden 2000’ler sonrası darbe hazırlıklarına kadar bu yurtsever ve daha barış yanlısı diyebileceğimiz kesimin durumu darbeciler ve komplocularınkinden farklıydı. Darbeciler ve komplocuların arkasında esas olarak NATO gladiosu durmaktaydı. Ayrıca sivil toplum içinde de her iki tarafın güçlü uzantıları, odakları mevcuttu. Bunlar aralarında daimi bir ilişki ve çelişkiyi yaşarlar. Dönemlere göre birbirlerine üstünlük kurarlar. Sınıfsal olarak da millici ve işbirlikçi burjuvaları temsil etmek durumundadırlar.

Yakalanmama kadar, İsrail ve ABD kesinlikle barış ve siyasi çözüm-den yana değillerdi

İşte Suriye’den çıkış öncesinde bu iki kesim arasında yine rekabet baş göstermişti. Bizimle diyalogdan yana olanlarla karşı olanlar arasındaki rekabet, İsrail ve ABD’nin de desteğiyle NATO-gladiocu kanadın yani savaş ve imha yanlısı kesimin lehine sonuçlanmıştı. Çıkışın az öncesinde İsrail istihbaratı dolaylı yoldan ısrarla Suriye’den çıkmam gerektiği mesajını vermişti. Ayrılmayı uygun bulmamıştım. Suriye’deki konumuzun büyük darbe almasından çekinmiştim. Stratejik ve ideolojik olarak da bunu doğru bulmuyordum. Savaş doğal seyrinde yürüyecek, kaderde olan yaşanacaktı. Kaderci çizgide değildim. Ama yaklaşık otuz yıllık ideolojik, politik ve askeri çizgiyi bir anda bir tarafa bırakarak rota değiştirmek de anlamlı bir kadere karşı çıkış tavrı olamazdı. Dürüst olmak gerekiyordu, kendimi kurtarmayı esas alamazdım. Atilla Ateş’in NATO-gladiosu adına yaptığı son uyarıdan sonra, ancak Suriye ve Rusya’nın kararlı bir biçimde arkamızda durması halinde savaşı bir üst aşamaya tırmandırma şansımız olabilirdi. Fakat bu destek sağlanmadığı gibi, her iki ülkenin şahsi varlığını kaldırabilecek gücü veya ni-

yetleri bile yoktu. Suriye için bu gerçekten mümkün olamazdı. Kuzeyden Türk, güneyden İsrail ordusu tarafından bir günde işgal edilebilirdi. Panik içine girmeselerdi, benim için daha uygun bir üslenme imkanı yaratabilirdi. Bunu da göze alamadılar. Rusya’nın tavırları daha onursuzcadı. Mavi Akım Projesi ve 10 milyar Dolarlık IMF kredisine karşılık, bizi Moskova’dan zorla çıkardı.

Atina ve Roma macerasına geçmeden önce, çıkış öncesini ve sırasını daha yakından görmek oldukça öğreticidir ve büyük önem taşır.

28 Şubat darbesinin ikilemini doğru kavramadıkça olup biteni tam anlayamayız. Darbecilerin bir kanadı gerçekçi bir barış önerisi ile bize yaklaşmıştı. Sınırım arşivimizde buna ilişkin belgeler vardır. Tıpkı Turgut Özal ve Necmettin Erbakan’ın yaklaşımında olduğu gibi ciddi olduklarına ve barış istediklerine ikna olmuştum. Darbe içinde darbeye de bu barışçı ve siyasi çözüm yanlısı tutum yol açmıştı. Şimdi gayet açıkça ortaya çıkmıştır ki, o dönemde yani yakalanmama kadar, İsrail ve ABD kesinlikle barış ve siyasi çözümünden yana değillerdi. Düşük yoğunluklu da olsa, savaşın devamını ve Kürt sorununun çözümsüz kalmasını ısrarla istemekteydiler. Ortadoğu’nun, özellikle Irak’ın kontrolü ve düşürülmesi için buna şiddetle ihtiyaçları vardı. Ancak bu yolla Türkiye’yi pasifize edip kendi planlarını uygulayabilirdi. Turgut Özal, Necmettin Erbakan ve Bülent Ecevit bu planlara dikkat etmedikleri, daha Anadolu, millici ve Kürt sorununda barışçı ve siyasi çözümcü yaklaşım gösterdikleri için düşürülmüşlerdi. Düşürülmelerinin ölümle sonuçlanıp sonuçlanmaması savaş yanlıları için o kadar önemli değildi. Zaten savaşın için-

deydiler. Savaşla sonuna kadar devam ederek, önlerine çıkan her engeli devirip amaçlarına ulaşmak istiyorlardı. Buna Kürt gerçekliğinin askeri yoldan tamamen tasfiyesi, yani bir nevi soykırım da dahildi. Hegemonik güçler klasik İttihat ve Terakkici çizginin devamı olan bu anlayışın arkasında durmadıkça asla başarı şansları olamazdı. Onlar da bunu bildikleri için ABD, İngiltere ve İsrail’in desteğine mutlak gereksinim duyuyorlardı. 1998’de Suriye’den çıkışında bu destek sağlanmıştı.

1990’ların başında ABD ve İngiltere’nin, 1996’da (Türkiye ile İsrail arasında askeri alanda stratejik işbirliği antlaşmaları) da İsrail’in mutlak desteği alınmıştı. Sıra işin iç yanını halletmeye, yani gerekli hükümet değişikliklerini ve ordu içi tasfiyeleri yapmaya gelmişti. Onu da 1990’dan itibaren adım adım hayata geçireceklerdi. Genelkurmay başkanlığı görevini devralan Doğan Güreş’in İngiltere’ye ilk gezisini yapıp geri döndüğünde “PKK’nin tasfiyesi için bize yeşil ışık yakılmıştır” demesi bu gerçeği ifade eder. Daha sonraki süreçte sadece Kürtlere ve PKK’ye yönelik imha saldırılarıyla yetinilmediğini, cumhurbaşkanını katletmeye, hükümet değişikliklerine, ordu içi tasfiyelere, topluma yönelik pasifikasyon hareketlerine, bir dizi aydın ve işadamları suikastlarına, kitlesel katliamlara ve medyanın teslim alınmasına varana kadar hangi korkunç olaylar ve çatışmaların sahnelendiğini iyi bilmekteyiz. Eksik olan şey, tüm bu olayların zincirleme bağlantıları içinde olduğunu anlamaktır. NATO’ya girişinden 1998’e kadar Türkiye’nin yaşadığı tüm önemli siyasi ve sosyal olayların temelindeki kalın NATO-gladiocu çizgiyi görmeden, hiçbir önemli olayı, çatışmayı ve suikastı

doğru olarak çözemeyiz. Özde halkların özgürlük, eşitlik ve demokrasi isteklerine karşı bir NATO’cu savaş açılmış ve bu savaşın son halkasına 1998’deki Suriye’den çıkışın eklenmiştir.

Avrupa yolunu tercih etmek politik çözüm şansını aramak demektir

Çıkışta önümüzde iki yol vardı: Bunlardan birincisi dağ, ikincisi Avrupa yoluydu. Dağ yolunu seçmek savaşın şiddetlenmesi, Avrupa yolunu tercih etmek ise diplomatik politik çözüm şansını aramak demektir. Dağ yolu hazırlıklarının günler öncesinde yapıldığı bilinmektedir. Kuvvetli ihtimal dağa çıkış yönündeydi. Fakat tam o sırada bir Yunanlı heyetin yanıma gelişi ve Atina temsilcimiz Ayfer Kaya’nın yoğun telefon görüşmeleri (ki, görüşülenler üst düzey yetkili sayılmaktadır), rotayı Atina’ya çevirmize yol açtı. Suriyeli yetkililerin sorunu çok acil çıkış yapmamdı. Fakat Avrupa’ya çıkışından pek de rahat görünmüyorlardı. Bu konuda alternatif yaratmamaları kendilerinin ciddi kusurudur. Atina’ya çıkış aslında hesapta yoktu. Bir fırsattı ve oradaki dostların ciddiyetine inanarak bu fırsatı değerlendirmekten kaçınmadım. Eğer karşılaştığım tablodaki gibi olduklarını bilseydim, kesinlikle çıkış yapmazdım. Burada sorulması gereken soru şudur: Yunanistan’da da çok güçlü olduğu bilinen gladio bölümü mü acaba bu çıkış senaryosunda rol oynadı? Buna kesin yanıt veremiyorum. Bu konunun araştırılması gerekiyor. Türkiye’ye teslim edilmemde ABD’nin Türk yönetimiyle sağladığı uzlaşmada Yunanlılarla olan sorunların çözümünde ilke anlaşmasına varılmış, en azından bu doğrultuda söz alınmış olması ihtimal

dahilindedir. Özellikle Ege ve Kıbrıs sorununun çözümünde bu yönde niyet belirtmeleri kuvvetli bir ihtimaldir. Türkiye'nin bu konuda sınırsız tavizkar tutum içinde olduğu mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır.

Suriyeliler 9 Ekim'de uçağın yönünü ustaca değiştirerek beni Atina'ya indirdiklerinde rahatlamışlardı. Atina'ya indiğimde karşıma Kalenderidis çıktı. Kalenderidis uzun süre Türkiye'de de kalmış olan NATO'da görevli bir subaydı. Aynı görevi İsveç'te de sürdürmüştü. Yunan gladiosundan olma ihtimali vardı. Oldukça dost görünüyordu. Aramızda ilginç bir kurye de vardı. Bazı NATO belgelerini bana sızdırmıştı. Güven yaratmak için de böyle davranmış olabilir. Kendisi aynı havaalanında beni bir odada bekleyen

dar kalabileceğimi belirtmişti. Ama bu bana zoraki bir tavır gibi geldi. Bu arada yanılmıyorsam ortak bir Arap girişimi oldu. Açıklamadıkları bir yere götürmek istediklerini söylediler. Resmiyeti ve güvencesi olmadığından kabul etmedim.

Olympos tanrılarının oyunlarına geldiğimi kendi kendime fısıldar oldum

Rusya'ya ikinci sefer gidişim hataydı. Ama bu hatada Numan Uçar'ın laçka tavrının rolü vardı. Halen içyüzünü tam bilemediğim bu laçka tavra güvenerek yola çıktım. İçyüzünü bilseydim, kesinlikle Roma'dan çıkış yapmazdım. Yanıtlı- mıştım. D'Alema'nın özel uçağıyla NATO

için ellerinden geleni yapma dürüstlü- ğünü gösterdiler. Muhtemelen onlar da alt düzey istihbarat memurlarıydı. Birincisi arabayı uçağa çarptırarak gidişi engel- ledi. İkincisi ise arabayı gizli olması ge- reken havaalanına yakın yerde yedi sefer dakikalarca bozulmuş süsü vererek durdurdu. Verilen sözlere o kadar gü- venmiştik ki, hiç ayılmadım. Tersine, bir an önce kaderde ne varsa görmek için acele gitmek istiyordum. Uçak gladiyonun gizli operasyonlarda kullandığı bir araçtı.

Yalnız ondan önce bir de Minsk se- ferimiz vardı. Nairobi'den önce Minsk üzerinden Hollanda'ya geçiş yapacaktım. Yine özel uçakla Minsk'in dondurucu soğuğu altında iki saatten fazla bekledim. Beklenen uçak gelmedi. Beyaz Rusya havaalanı polisleri uçağı dakikalarca

edilmemden önce kendi ikametgahı olan eve hiç gelmedi. Elçilikten bir nevi zorla çıkarılmak istenmem yü- zünden Nairobi zebanisine biraz sert çıktı. Ama bu tavrı sahtekarca da olabilir. Bu sefer de güya Hollanda'ya gidiş için Pangalos izin çıkarmıştı. Buna pek inanmamıştım. Çünkü Yunan özel timleri evden çıkmamam halinde zorla saldırıp çıkarmak için pusuda bekliyordardı. Kenya polisi de aynı şeyi yapmaya hazırlanmıştı. Tabii Güney Afrika Cumhuriyeti'ne gidiş çoktan bir aldatılış öyküsü olarak kalmıştı. Kili- seye, BM'ye sığınma gibi senaryolar hep kuşkuluydu. Çıkmamakta diret- miştım.

9 Ekim 1998'den 15 Şubat 1999'a kadarki dört aylık süreç müthiş geçmişti. Dünya hegemonu ABD dışında hiçbir güç bu süreçte bu dört aylık operasyonu düzenleyemezdi. Türk özel savaş güç- lerinin (bu güçlerin başkanı General Engin Alan'mış) bu süreçteki rolü sadece beni uçakla İmralı'ya, o da kontrollü olarak taşımaktı. Süreç kesinlikle NATO tarihinin en önemli operasyonunun ger- çekleştirildiği bir süreçti. Bu o kadar açıktı ki, gidilen hiçbir yer aykırı bir tavır sergileyemiyordu. Sergileyenler anında etkisizleştiriliyordu. Büyük Rusya bile çok açık bir biçimde etkisizleştiril- mişti. Yunanlıların tavrı zaten her şeyi açıklamaya yetiyordu. Roma'da kaldığım evin içinde ve dışında alınan güvenlik tedbirleri, durumu oldukça açıklayıcıydı. Tutsaklığa özgü olağanüstü tedbirler almışlardı. Dışarıya adım bile attırma- dılar. Özel güvenlik timleri odamın ka- pısına kadar her yeri yirmi dört saat kontrol altında tutuyorlardı. D'Alema hükümeti sol demokrat bir hükümetti. D'Alema tecrübesizdi, kendisi yalnız başına karar alamadı. Tüm Avrupa'yı dolaştı. İngiltere ona kendi öz kararını alması gerektiğini belirtti. Pek dayanışma göstermedi. Brüksel'in tavrı net değildi. Sonuçta yargıya havale edildik. Bu ta- vırdan gladiyonun etkisini görmemek müm- kün değildi. Zaten İtalya gladiyonun en güçlü olduğu ülkelerden biriydi. Ber- lusconi tüm gücünü harekete geçirmişti. Kendisi gladiyonun adamıydı. İtalya'nın beni kaldıramayacağını bildiğim için ayrılmak zorunda kalmıştım. Tabii Tür- kiye bunun karşılığında ABD ve İsrail'in en güvenilir, ama en uydur ülkesi haline getirilmişti. Çılgınca küreselleşiyor de- nilen süreç, aslında Türkiye'nin küresel finans kapitalizmine peşkeş çekilmesi öyküsünden başka bir şey değildi.

İrak'ın işgal senaryosu da benim teslim edilmemle sıkı sıkıya bağlantı- lıdır. İşgal aslında bana yönelik ope- rasyonla başlatılmıştır. Aynı husus Af- ganistan'ın işgali için de geçerlidir. Daha doğrusu, Büyük Ortadoğu Pro- jesi'nin hayata geçirilişinin kilit adımlarından biri ve ilki bana yönelik olan operasyondur. Ecevit'in "Öcalan'ın niçin teslim edildiğini bir türlü anlamadım" demesi boşuna değildi. I. Dünya Savaşı nasıl Avusturya Veliadının bir Sırp milliyetçisi tarafından vurulmasıyla baş- latıldıysa, bir nevi "Üçüncü Dünya Sa- vası" da bana yönelik operasyonla başlatılmıştı. Operasyondan sonraki süreci anlamak için operasyon önce- sinde ve sırasında olup bitenleri iyice anlamak gerekir. ABD Başkanı Clinton Suriye'den çıkarılmam sorununu gö- rüşmek için Başkan Hafız Esad'la biri Şam'da, diğeri İsviçre'de dört saatten fazla süren iki toplantı yaptı. Hafız Esad o görüşmelerde konumumun önemini fark etti. Sürece yaymayı ken- disinin açısından daha uygun gördü. Ge- çici bile olsa, Suriye'den çıkmam ko- nusunda bir talepte bulunmadı. Türki- ye'ye karşı iyi bir dengeleyici unsur olarak sonuna kadar değerlendirmek istiyordu. Ben ise Suriye'yi stratejik

tavır almaya zorladım. Ama gücüm veya durumum bunu başarmaya el- vermiyordu. İran'da olsaydım, belki de stratejik bir ittifak geliştirilebilirdi. O konuda da ben İran'a güvenemiyordum; geleneksel tavırlarından (Simko ve Qasimlo cinayetleri ve bunun gibi kom- polar, Med Kralı Astiyyag'ın Harpagos tarafından düşürülüşüne kadar eskiye giden oyunlar) çekiniyordum. Clinton ve ilişki içinde olduğu Irak Kürt liderleri Suriye'de bulunmamı kendi stratejik amaçları için uygun görmüyorlardı. Çünkü Kürdistan ve Kürtler giderek kontrollerinden çıkıyordu. İsrail de bu durumdan çok rahatsızdı. Kürdistan'da- ki gelişmelerin seyri ve Kürtlerin kont- rolünün ellerinden çıkması onlar için kabul edilemez bir durumdu. Kürdistan'ı kontrolleri altında tutmak, özellikle Irak'la ilgili planları için hayati rol ifade ediyordu. Mutlaka ayrılmam ve ba- ğımsız Kürt kimliği ile özgürlük çizgisine son vermem dayatılıyordu.

Bizim varlık nedenimiz ise, partimiz ve özgürlük çizgisiydi. ABD ve İngiltere 1925'ten beri Türkiye'ye verdikleri sözü (Güney Kürdistan'a dokunmamak şartıyla Kuzey Kürdistan'ı feda etmek) tutmak durumundaydılar. Türkiye bu temelde NATO'ya girmiş, kendisiyle bu temelde Kürt sorunu üzerinde anlaşmışlardı. Ko- numumuz ve stratejimiz, geleneksel ve güncel olarak büyük önem arz eden Ortadoğu'daki bu dengeyi ve hegemon- yayı tehdit ediyordu. Ya bu hegemon- yanın yörüngesine girecektik ya da tasfiye edilecektik. Türkiye Cumhuriyeti 1925'ten beri bu hegemonik güçlerle yaptığı antlaşmaları (1926'da Musul- Kerkük konusunda anlaşma, 1952'de NATO'ya giriş, 1958 ve 1996'da İsrail'le yapılan anlaşmalar) Kürtleri tarihten silme temelinde kullanmak istiyordu. Laik milliyetçi pozitivist ideoloji bu imkanı veriyordu. Cumhuriyet kadrosu buna inandırılmıştı. Bu aslında tarihsel Türk- Kürt ilişkilerinin ruhuna ve ittifakına çok aykırı bir durumdu. Ama İsrail'in kuruluş hesapları nedeniyle sistemin yapama- yacağı çığırnlık yok gibiydi. Beyaz Türk gerçeği denilen yapay ideoloji, kadro ve sınıf oluşumu bu temelde inşa edil- mişti. Ayrıca PKK bu oluşuma öldürücü darbe vurmuştu. Çünkü Kürt kimliğinin kabulü ve özgürlüğünün tanınması bu oluşumun inkarı anlamına geliyor, en azından bu ölümcül politikaların terk edilmesini gerektiriyordu. İsrail'le yapılan antlaşmalar bu oluşum için hayati anlam ifade eder. Zaten Türk ulus devleti proto İsrail olarak inşa edilmişti.

KDP bağlamında da benzer bir be- yaz Kürt oluşumu inşa edilmeye çalış- ıldı. Aynı merkez hem Türklerde hem de Kürtlerde benzer, ama aralarında gelişmeler bulunan iki güç yaratmayı varlıkları için (ABD ve İngiltere başta olmak üzere, Batı'nın Ortadoğu'daki hegemonik çıkarları ve İsrail'in güvenliği için) hayati önemde görmekteydiler. Kendilerine bağlı, ama aralarında hep problemler olan bu iki güç bağlamında bölgedeki çıkarlarını kollamak son de- rece akıllı bir politikaydı. PKK'nin çıkışı, tarihsel olduğu kadar güncel geçerliliği de olan bu oyunu bozuyordu. 1993 ve 1998'deki çözüm ve barış imkanının doğması bu oyunun sonu demekti. Onun için bu tarz bir çözüme müsaade edilmedi. Büyük suikastlar ve komplolar düzenlendi. PKK'nin Kürtleri denetim altından çıkarıp, başta Türkler olmak üzere diğer toplumlar ve devletlerle barıştması, bu güçlerin Ortadoğu'daki hegemonik oyunları ve çıkarlarının de- vami açısından stratejik bir darbeydi. Gereçeklerini daha da kapsamlı bi- çimde sıralayabileceğimiz bu hususlar, 1998 komplosunun neden büyük ve stratejik amaçlı olduğunu yeterince ka- nıtlamaktadır.

◆ 9 Ekim 1998'den 15 Şubat 1999'a kadarki dört aylık süreç müthiş geçmişti. Dünya hegemonu ABD dışında hiçbir güç bu süreçte bu dört aylık operasyonu düzenleyemezdi. Türk özel savaş güçlerinin (bu güçlerin başkanı General Engin Alan'mış) bu süreçteki rolü sadece beni uçakla İmralı'ya, o da kontrollü olarak taşımaktı. Süreç kesinlikle NATO tarihinin en önemli operasyonunun gerçekleştirildiği bir süreçti. Bu o kadar açıktı ki, gidilen hiçbir yer aykırı bir tavır sergileyemiyordu. Sergileyenler anında etkisizleştiriliyordu.

havacı general ve İstihbarat Şefi Stav- rakakis'in yanına götürdü. Stavrakakis, adeta Nuh der peygamber demez bir tavrı, geçici bile olsa Yunanistan'a giriş yapamayacağımı söyledi. Sözleştiğimiz dostlar ortalıkta yoktu. Akşama kadar didiştik. Tesadüfen devreye Moskova'daki ilişkimize Numan Uçar girdi. Bir Yunan özel uçağıyla yönümüzü Moskova'ya çevirdik. Liberal Demokrat Parti Başkanı Jirinoski kanalıyla o sırada ekonomik kaos yaşayan Rusya'ya inmeyi, Mos- kova'ya giriş yapmayı başardık. Fakat bu sefer karşımıza Rus İç İstihbarat şefi çıktı. O da Nuh der peygamber demez havasındaydı. O koşullarda kalış ola- mazdı. Yaklaşık otuz üç gün sözde gizli kaldım. Yanında kaldıklarım ve benimle ilgilenenler Yahudi kökenli siyasilerdi. Dürüst olduklarına inanıyordum. Beni gerçekten gizlemek istiyorlardı. Ama bu yöntemi doğru bulamazdım. Bu süre içinde hem İsrail Başbakanı Şaron, hem de ABD Dışişleri Bakanı Albright Rus- ya'ya gelmişlerdi. Rusya'nın Başbakanı Piriakov'du. Hepsisi de Yahudi kökenliydi. Ayrıca dönemin Türkiye Başbakanı Me- sut Yılmaz da devredeydi. Sonunda Mavi Akım Projesi ve 10 milyar Dolarlık IMF kredisi üzerinde anlaşarak ayrılmamı sağladılar.

Moskova'yı hemen tercih etmem, "ne de olsa yetmiş yıllık bir sosyalizm deneyimi yaşadılar; ister çıkarları ister enternasyonalist tutum gereği olsun, beni rahatlıkla kabul ederler" inancından kaynaklanıyordu. Sistemin çöküşüne rağmen, moral açıdan bu kadar düşmüş olabileceklerini beklemiyordum. Liberal kapitalizmden çok daha kötü bir büro- kratik kapitalizm çöküntüsüyle karşı karşıyaydık. En az Atina'daki dostlar kadar Moskova'daki dostların tutumun- dan da hayal kırıklığına uğradık. Daha doğrusu, kurulu dost ilişkilerinin pek güvenilir olmadığı açığa çıkmıştı.

Üçüncü rotamız yine tesadüfen Roma ilişkilerinden yararlanma teme- linde oldu. Yeni ilişki kurduğumuz Ko- münist Parti-Yeniden Yapılanma'dan iki dost milletvekilinin yardımıyla Roma macerasına başladık. Bu sefer İtalyan istihbaratının göstermelik senaryosuyla altmış altı gün sürecek Roma günlerimiz başladı. Dönemin Başbakanı Massimo D'Alema'nın tavrı dürüst, ama yetersizdi. Siyasi güvencesi tam verememişti. Du- rumumuzu yargıya terk etti. Buna öf- kelenmişim. İlk fırsatta İtalya'dan çıkma kararlılığındaydım. D'Alema son hafta- daki demecinde, İtalya'da dilediğim ka-

sahasından çıktığımda derin bir oh çek- tiğimi hatırlıyorum. Fakat bu tutum yağ- mordan kurtulayım derken doluya tu- tulum gibi bir şeydi. Bu sefer Rus İç İstihbaratı beni gidişin Ermenistan'a ola- cağına ikna ettikten sonra havaalanına götürdü. Sanırım anlaşmaları gereği havaalanında Ermenistan işinin yattığını, istersem bir haftalığına Tacikistan'a gi- debileceğimi, bu bir hafta içinde alternatif yaratabileceklerini söylediler. Beni bir nevi aldatarak bir kargo uçağıyla Taci- kistan'ın başkentine indirdiler. Bir hafta hiç çıkmadan bir odada bekledik. Mos- kova'ya tekrar döndük. Mecburen tekrar Yunanlı dostlara başvurduk. İki gün için- de hayli maceralı, karlı soğuk bir Mos- kova gününden sonra yönümüzü tekrar Atina'ya çevirdik.

Hatırladığım kadarıyla bu sefer tam anlamıyla Olympos tanrılarının oyunla- rına geldiğimi kendi kendime fısıldar ol- dum. Tam da bu tanrı hayaletlerinin arasında bulunuyordum. Özellikle Hades aklıma düşmüştü. Havaalanının VIP sa- lonundan giriş yaptım. Giriş yapmamla Cehennem Tanrısı Hades'in amansız takibinin başlaması bir oldu. Dostum Nagzakis'in eski çağın büyücü kadınla- rına benzeyen kaynanasının epey da- ğınık evinde bir gece kalabildim. Kadına "Pangalos ne yapar?" diye sormuştım. "Seçimlerde kullanır" derken, çağın ger- çeklerinden ne denli kopuk olduğunu anlatır gibiydi. Bana biraz da eski, soylu, ama çok güçsüz bırakılmış Yunan halk gerçeğini anımsattı. O gecedan sonra bir nevi ölüm kampına doğru gidiş baş- ladı. Tümöyle Hades devredeydi. Söy- lenen ve yapılan her şey sahteydi. Dürüst unsurlar yok muydu? Vardı, fakat hepsi modernite canavarı karşısında çaresizdi. Afrika'ya doğru yola çıkışta bu sefer Mandela figürü etkili oldu: Mos- kova'ya doğru yola çıkışta Lenin figü- rünün etkili olması gibi. Güya Güney Afrika'ya gidecek, hem sağlam diplo- matik ilişki kuracak, hem de resmi geçerli pasaport alacaktım. Yunan devlet sah- tekarlığı bu oyunda da başarılı olmuştu. Aslında tarih boyunca Yunan halkının demokrasisinin bu sahtekarlar tarafından hep aldatıldığını ve büyük trajedilere duçar edildiğini bilerek yaklaşmalıydım. Dostluklara çocuk saflığıyla inanmam bu tavrımda etkili oldu. Yunanistan'dan çıkış sırasında her iki havaalanına gidişte içinde olduğum arabanın şoförleri ayılıp kendime gelmem ve gitmemem için yo- ğun çaba harcadılar. Büyük bir kom- plonun yürürlükte olduğunu belirtmek

kontrol ettiler. Bir ihtimal ve belki de son fırsat olarak beni Minsk Havaalanı'na bırakacaklardı. Gerisi Beyaz Rusya yö- netiminin insafına kalmıştı. İlginç olan odur ki, o sırada Türk Milli Savunma Bakanı İsmet Sezgin de Minsk'e bir zi- yarete bulunmuştu. Beklenen uçak gel- meyince, güya son fırsat da kaçmış oldu. Geriye dönüş bir nevi 'beyaz ölü- mü.' Gladio uçağı Akdeniz üzerinden sü- zülürken, bu gidiş sonraki yorumumla Yahudi soykırımında kullanılan tren se- ferine benzetmişim. Şahımda bir halka uygulanan soykırım rejiminin en kritik dönemine girilmişti. NATO'nun gizli ve gerçek yüzünü bu seferler sırasında gördüm. Minsk'ten dönerken, uçağın herhangi bir Avrupa havaalanına inme- mesi için yirmi dört saatlik alarm verilmişti. Anlaşıyor ki, o dönemde tek isyankar devlet olan Beyaz Rusya'nın Minsk Ha- vaalanı dışında inişi kabul edecek tek bir havaalanı bırakılmamıştı. Nairobi'deki cehennemde önüme üç yol konulmuştu: Birincisi, uzun süre emre itaatsizlikten çatışma süsü verilmiş bir ölüm; ikincisi, CIA'nın bir dediğini iki etmeden emrine girmem ve teslim olmam; üçüncüsü, çoktan hazırlanmış Türk özel savaş tim- lerine teslim edilmem.

Süreç NATO tarihinin en önemli operasyonunun gerçekleştirildiği bir süreçti

Nairobi'deyken yanımda bulunan kişilerden Dilan tedirgin bir ruh hali içindeydi. Düşüncelerini tam açıklasa ve sivil toplum örgütlerini harekete ge- çirebilseydi, belki de komplo kısmen bozulabilir veya boşa çıkarılabilirdi. Kendisinin bir tabancayla kendimizi savunmayı önermesini yadırgamıştım. Bu, bizim ve benim için intihar demekti. İntihara niyetim yoktu. Israrla silahı üzerimde taşımam için son ana kadar fır dönüyordu. Silah üzerimde olsaydı ve çekmeye çalışsaydım, bu tavır ke- sinlikle ölüm demek olacaktı. Daha sonra sorgulama sırasında, silah kul- lanmam halinde vur emri olduğu söy- lenmişti. Elçilikten çıkmamın da ölüm demek olduğunu söylediler. En akıllı tavrı aldığımı belirttiler. Ne kadar doğ- ru söylediler, bilemeyiz. On beş gün- lük Nairobi sürecinde Büyükelçi Kos- tulas'ın tavrı anlaşılmalıya değer. Acaba kullanılmış mıydı? Yoksa çok önceden planın bir parçası olarak mı hazırlan- mıştı? Kendim bunu çözemedim. Teslim

III. Dünya Savaşı'nın ağırlık merkezi Ortadoğu coğrafyası ve kültürel ortamıdır

Clinton o dönemde Ortadoğu'daki hegemonik hamlede büyük önem veriyor ve Türkiye'nin rolünün bundaki önemini hep vurguluyordu. Özel danışmanı General Galtieri, bana yönelik operasyonu Clinton'ın emriyle yönettiklerini bizzat açıklamıştı. 'Üçüncü Dünya Savaşı' meselesine gelince, Irak, Afganistan, Lübnan, Pakistan, Türkiye, Yemen, Somali ve Mısır başta olmak üzere belli başlı ülkelerde olup bitenlerin bilançosunun çoktan I. ve II. Dünya Savaşlarındaki bilançoları birçok yönden aşmış olması, bu savaşın gerçekliğinin anlaşılması için yeterlidir. Zaten nükleer silahlar nedeniyle 'III. Dünya Savaşı'nın parçalı olacağı, uzun bir sürece yayılacağı ve değişik teknolojilerle yürütüleceği' anlaşılır bir husustur. NATO'nun son Lizbon Zirvesi, ABD'nin İran etrafındaki ablukayı derinleştirmesi, 'III. Dünya Savaşı'nın seyri hakkında gereken bilgiyi vermektedir.

'Üçüncü Dünya Savaşı' bir gerçektir ve ağırlık merkezi Ortadoğu coğrafyası ve kültürel ortamıdır. Sadece 'Üçüncü Dünya Savaşı'nın yoğunluk merkezi olarak Irak'ta yaşananlar bile buradaki savaşın her ülke ile ilgili olmadığını, dünya hegemonik güçlerinin çıkarları ve varlığı ile ilgili olduğunu gayet iyi açıklamaktadır. Bu savaş ancak İran'ın tamamen etkisizleştirilmesi, Afganistan ve Irak'ın istikrara kavuşturulması, Çin'in ve Latin Amerika'nın tehdit olmaktan çıkarılmasıyla sonlandırılabilir. Dolayısıyla savaşın daha ortalarında. Savaş en az on yıllık (NATO'nun son stratejik planları da on yıllık bir süreyi öngörmektedir) bir süre daha devam edebilir. Kesin böyle olacaktır demek sosyal bilimlerden doğrudur, böyle olması yüksek bir olasılıktır. Bazen diplomasi, bazen şiddet yoğunlaşacaktır. Gündeme şiddetli ve kontrollü ekonomik krizlerle müdahale edilecektir. Alanların önceliği değişecek, ama şöyle veya böyle savaş komple olarak birçok alanda cereyan edecektir. Ancak savaşın bu temel doğası göz önüne getirildiğinde, bana yönelik 1998 operasyonunun neden uluslararası çapta yürütüldüğü ve NATO'nun en büyük gladio operasyonu olduğu daha iyi anlaşılacaktır. Şüphesiz büyük savaşlarda hep hegemonik güçler kazanmazlar, halklar da çok şey kazanabilirler. Hatta hegemonik güçler sistemsel kaybedebilir, halklar sistemsel kazanabilirler. Bu konuyu bundan sonraki bölümün ana konusu olarak çözümleyeceğim.

2- İmralı Süreci

Büyük Gladio komplosunun en önemli bölümü İmralı'da yaşama geçirilmeye çalışılmıştır. Beni Ada'ya getiren birimin şefi General Engin Alan'ın görevi bile bu gerçeği aydınlatmaya yeter. Engin Alan, dönemin Özel Kuvvetler Komutanlığı yani Türk Gladiosu'nun resmi şefi durumundaydı. Ada'da beni karşılayan AB Konseyi yetkilisinin yaklaşımı, komplo AB boyutunu daha da açıklayıcı niteliyordu. ABD, AB ve Türk yönetimi arasındaki antlaşma böylece açığa çıkmış durumdaydı. Operasyonun baştan sona ABD ve AB'nin siyasi sorumluluğu altında NATO Gladiosu tarafından yürütüldüğünü bu üç göstergeden (ABD Başkanı Clinton'un özel danışmanı General Galtieri, AB'nin siyasi komiserliği adına bayan yetkili ve Türk Özel Kuvvet Komutanlığı Şefi Engin Alan) daha açıklayıcı kanıt olamaz. Daha sonra ortaya çıkan bu gerçeklerden önce de beni etkisizleştiren gücün Türk hükümeti güvenlik güçleri olmadığından şüphe etmiyordum ama operasyon mekanizmasını tam kavra-

yamamıştım. Süreç gerçekte olduğundan çok farklı yansıtılıyordu. Sanki Türk hükümeti bastırıyordu ve sonuç alıyor gibi bir hava ısrarla yaratılıyordu. Başbakan Bülent Ecevit'in başlangıçta beni niçin yakaladıklarından ve iade etmek istediklerinden haberinin bile olmaması, bu iddianı doğrulayıcı önemli bir kanıttır. Gelişmeler çözümlendiğinde iddiam daha da doğrulanacaktır.

Ada'da beni ilk karşılayan askeri elbise albay rütbeli bir askerdir. Kendini Genelkurmay'ın temsilcisi olarak tanıttı. İkili ve gizli olmasında yarar gördüğü önemli konuşmalar yaptı. Daha sonra sorgulama resmen başladığında da aynı yetkilinin ayrı ve önemli konuşmaları olmuştur. Dört güvenlik biriminden (Genelkurmay, Jandarma, Emniyet ve Milli İstihbarat) oluşan bir heyetin çapraz sorgulaması 10 gün sürmüştü. Bu arada kuvvet komutanlıklarına hitaben bir kaset konuşmam oldu. Daha sonra da aylarca süren sohbet niteliğinde karşılıklı konuşmalar oldu. Başka kişiler de ara sıra devreye giriyor, Avrupa'dan da ara sıra heyetler geliyordu.

Komponun ardındaki felsefi ve politik zihniyeti anlamak büyük önem taşıyor

İmralı sürecinin uluslararası komplo niteliğini göz önünde bulunduran bir savunma anlayışına öncelik tanıdım. Yaşadıkları ağır Türklük bilinci, Türklük adına hareket edenlerin gerçekte bağlarını kopartmıştı. Komplo'nun ardındaki felsefeyi kavramaları doğalarına aykırıydı. Çünkü onlar da en az yüz yıllık bu komplo felsefesinin inşa ettiği yapıların ürünüydüler. Dolayısıyla inşa

düşmüştü. Komplo'nun ardındaki felsefi ve politik zihniyeti anlamak büyük önem taşıyor. Sıkça komplo'nun asırlık bir temeli olduğundan bahsediyor, döne dolaşa bunu açıklıyorum. Her dönemin kilometre taşı olan komplo'lardan bahsettim. Bunlardan sadece Kürtlere yönelik olanlardan Hamidiye Alayları komplosu, 1914 Bitlis'teki Melle Selim, 1925 Şeyh Sait, 1930 Ağrı ve 1937 Dersim kompoları, 1959'da 49'lar ve 1960'ta 400'ler Davaları, Faik Bucak'ın öldürülmesi ve Sait Kırmızıtoprak'ın KDP tarafından katledilmesi, yine PKK'nin ideolojik aşamasından günümüze kadar aynı zihniyet tarafından organize edilen yüzlerce komplo bir çırpıda sıralanabilir. Komplo'lari düzenleyenler bunu ustaca düzenlenmiş iktidar sanatı saymaktadırlar. Yani komplo iktidar sanatının en önemli aracı ve ruhu durumundadır. Bu sanat Kürtler için kesinlikle komplo temelinde yürütülmek durumundaydı. Komplo'nun açıktan bir yöntemle uygulanması, çocuğun "Anne bak, kral çıplak" demesine yol açacaktı. Hedefinde soykırıma dek giden uygulamalar bulunan bir iktidar gücünün elinde komplo dışında bir araç ve buna yön veren zihniyet yoktur. Burada önemli olan, komploya dahil olan güçlerin doğru tanınması ve tanımlanmasıdır.

Resmi dünya sanki benim şahsımda en tehlikeli rakibini kısırmış gibiydi

İmralı sürecinde bu konuda zorlandığımı belirtmeliyim. Öyle ki, komplo'nun içinde birbirleriyle oldukça çelişkili güçlerin varlığı söz konusudur. ABD'den Rusya Federasyonu'na, AB'den Arap Birliği'ne, Türkiye'den Yunanistan'a, Kenya'dan

lerin kapitalist modernitenin liberal çıkarlar peşinde koşan önde gelen kesimlerinden oluştuğunu ortaya koyuyordu. Ben birçoğunun liberal faşist zihniyetini ve çıkarlarını tehdit etmekteydim.

Örneğin İngiltere bu güçler içinde en tecrübelisidir. Benim Avrupa'da politika yapmamam için ilk işaret fişğini sıkın güçtür. Avrupa'ya adım atar atmaz beni hemen 'persona non grata' yani 'İstenmeyen Kişi' ilan etmişti. Bu basit bir adım değildi, sonucu önceden belirleyen adımlardandı. Pekî, Humeyni için, Lenin için bile alınmayan böylesi bir tavır neden hemen benim için alınmıştı? Savunmamın birçok bölümünde buna yönelik birçok ipucunu açıklamaya çalıştım. Bu nedenle fazla tekrarlamaya gerek yoktur. Özcesi, Ortadoğu'ya yönelik iki yüz yıllık hegemonik hesapları önünde, özellikle Kürdistan politikasından ötürü (TC'den "ver Kerkük-Musul'u, yok et kendi Kürtlerini" politikası) ciddi bir engel olarak ortaya çıkmıştım. Bütün planları ve uygulamaları karşısında tehlikeli olmaya başlamıştım. ABD'nin derdi daha başkaydı. BOP devreye konulmak istenmekteydi. Bunun için Kürdistan'daki gelişmeler kilit önemdeydi. Mutlaka etkisizleştirilmem en azından konjonktür gereği idi. Tasfiye edilmem o günler için küresel politikalarına uygun düşmekteydi. Tarihinin çok önemli bir ekonomik krizini yaşayan Rusya'nın o dönemde çok acil krediye ihtiyacı vardı. Eğer derde derman olacaksa, bana karşı düzenlenen komplo da yer alıp rolünü oynamaması için neden kalmayacaktı. Zaten diğerleri 'Büyük Ağabey'in uslu küçük kardeşleriydi. Ne söylese başları üzerinde yeri vardı. Türk solculuğu (istisnalar hariç), Kürt işbirlikçileri ve PKK'deki rahatsızlar için ciddi bir rakiplerinden

beralizmin dünyayı fethetme savaşında şahlandığı günlerin dünyasıydı. Liberal faşizmin dünya çapında egemenliğini ilan ettiği yıllar yaşanmaktaydı. Politik açıdan ise, Ortadoğu hegemonik mücadelenin merkezi konumundaydı. Kürdistan üzerindeki mücadele hegemonik hesaplar açısından kilit roldeydi. PKK'nin ideolojik ve politik konumu hegemonik hesaplarla açık çelişki içindeydi. Dolayısıyla tasfiye edilmem bu hesapların önünün açılması anlamına geliyordu.

İmralı döngüsünde tüm bu tarihsel hesaplar şahsımda yeniden canlandı. İmralı sürecini çözümleyebilmem için uzun bir tarihsel temeli bulunan güncel çıkar çatışmalarının farkına varabilecek bir bilince sahip olmam gerekiyordu. Hegemonik sistemin komplo hesaplarında çok dikkat edilmesi gereken hususlardan biri de, ustaca planlanmış ve son iki yüzyılda uygulanan bölgeye ilişkin 'böl yönet' politikalarına alet olmamak, özellikle hedeflenen Türk-Kürt çatışmasının derinleşmesinde bu güçler yararına kullanılmamaktır. Bu politikalar alet olan Ermeniler, Grekler, Balkanlardaki etnik yapılar, Araplar, Süryaniler, Türkler ve Kürtler çok şey yitirmişlerdi. Bunlardan bazıları binlerce yıllık vatanlarından ve kültürel varlıklarından olmuşlar, hatta ulusal toplum olmaktan çıkarılmışlardı. Ayrıca Türklerle birlikte yaşadıklarından ötürü birçok güç Kürtlere karşı öfke içindeydi. Malazgirt Savaşı'ndan beri stratejik önemini her zaman koruyan bu birlik, özellikle 1925'ten bu yana uygulanan inkar ve imha politikasıyla berhava edildi. Cumhuriyetin bu asli unsurunun inkarı ve tasfiyesine yönelik süreç derinliğine araştırılıp tarih

edilmiş bu yapılanmalarını inkar etmeleri ve eleştirel yaklaşımları beklenemezdi. İster yargılanma komedisi sırasında ister hükümlülük sürecinde olsun, kendilerinden herhangi olumlu bir değişim iradesi beklemek anlamsız olurdu. Genelkurmay Başkanlığı temsilcisinin fısıltı halinde söylediklerine uygun davranılacağına inanmak, mevcut koşullarda safillik olurdu. Zaten sözlerini uygulayabilecek kadar bir karar gücünden yoksundular. Benim için ABD'nin arkasından durduğu ve AB'nin kontrol ettiği bir sistem icat edilmişti. Sistemin kurgulanması İngiltere'ye aitti, icrası da Türklerin payına

Tacikistan'a kadar birçok devlet komploya dahil olmuştu. Asırlık düşmanlar olan Türkler ve Yunanlıları birleştiren neydi? Neden benim sırtımdan bu kadar ilkesiz ittifaklar veya çıkar birlikleri kuruluyordu? Ayrıca hedeflenmeme için için sevinen Türk ve Kürt sol ve ulusal işbirlikçilerin sayısı hesaplanmayacak kadar çoktu. Resmi dünya sanki benim şahsımda en tehlikeli rakibini kısırmış gibiydi. PKK içinde bile kendileri için ikbal günlerinin geldiğine ve diledikleri gibi yaşamaları fırsatının doğduğuna inananların sayısı küçümsenemezdi. Şüphesiz en başta ve en genel bir tanımlama, tüm bu güç-

kurtulma fırsatı söz konusuydu. Hepsinin bu tavırlarının derindeki felsefe son tahlilde liberalizmin günlük çıkarıcılığının, pragmatizminin, egoizminin felsefesidir.

Bunları söylerken sanırım gerçeği biraz daha aydınlatmış oluyorum. O günlerde Kürdistan'ın özgürlüğünden ve Kürtlerin kimliğini kazanmalarından yana olmak, her türlü günübirlik liberal çıkarları, pragmatizmi ve bencilliği aşmayı gerektiriyor; sağ ve soluyla kapitalist modernite yaşamından vazgeçmeyi veya bu yaşamın karşısına dikilmeyi emrediyor, buna zorluyordu. Tersine o günlerin dünyası, küresel li-

felsefesiyle yorumlandığında, özünde bu stratejik birliğin hedeflendiği açığa çıkıyordu. İngilizler ve iç uzantılarının Mustafa Kemal'i zorlamaları komplo'nun en önemli adımıydı. Geleneksel Türk yönetim olgusunda, felsefesinde Kürt düşmanlığı ve asimilasyonculuğu yoktu. Bu düşmanlık özel amaçlarla geliştirilmişti. İsyen süreçleri ve sonrasında yaşananlar bu gerçeği doğruluyordu. İmralı'da oldukça dikkatimi çeken ve üzerinde daha da yoğunlaştığım bu durum, politik felsefemde köklü bir dönüşüme yol açtı.

Mültecilik 21. yüzyılın köleliğidir

Dilzar Dîlok

“**T**oprağı sev, anan gibi” diyor büyük şair. Böyle derin ve sade, böyle insanın yüreğinin içine işleyen ve insanı bir yoksunluk duygusuyla karşı karşıya bırakarak insan yüreğine bir topak köz koyan hasret sözlerini ancak toprağından koparılanın acısını, hüznünü, insanlığından, toplumundan, değerlerinden uzaklaştırıcılığı bilen bir insan söyleyebilir. Toprağından kopmak, toplumundan kopmaktır. İnsanı vareden gerçek, toplumsal gerçekliktir. Önder Apo'nun ifadesiyle, toplumsal gerçeklikten kopmak zannedildiğinden daha zordur. Kopuş varsa, ölüm vardır. Kölelik vardır, düşüş vardır, bitiş vardır. Ahlakten, özgürlükten ve bağlantılı tüm değerlerden, kutsallardan kopuş vardır. Bunlar zaten insan gibi insan olamamanın, aslında ölmüş olmanın bir göstergesidir.

Kürt insanı olarak toprağından kopmak Kürtlüğünden kopmaktır. Kızılbaş Kürtler için toprağından kopmak, etnik ve inanç kimliğinden, Kürtlüğünden ve Kızılbaşlığından, öze tüm değerlerinden kopmaktır. Aynı dili konuştuğu insanlardan kopmak, diline yabancılaşmak, kültürüne uzaklaşmak ve giderek onu vareden tüm değerlerden sıyrılmak ve başka bir forma bürünmektir. Aslında kendi öz yapısına nazaran deforme olmak ve başka bir forma kavuşmuş gibi görünmektir. Bunun yanında toprağından kopmayı sadece etnik ve inanç kimliğinden kopmak olarak algılamamak gerekir. Çünkü bu konuda hemen dil kursları, ev içinde kendi dilini konuşmalar, dilini unutmamalar, cemevlerine gidiyor olmaları örnek verilmektedir. Bu durum önemli olmakla birlikte yeterli değildir ve aynı zamanda da içinde bulunulan durumun farkında olunmadığını gösteren söylemlerdir. Ağır bir belirlemeyle içine düşülen bu durum da köleliğin savunusu anlamına gelmektedir. Toprağından kopmak etnik ve inanç değerlerinden önce varoluşsal değerlerden kopuştur. İnsan konuşmayı ve inancını yaşamayı, ibadet etmeyi öğrenmeden önce insan olmayı öğrenir. İnsan olmanın öğrenildiği evrenle, dünyayla, toplumla ve anlama ilk buluşulan yer, insanın kendi toprağı, kendi ülkesidir.

Çöl toprağında doğan bir insanın cehennem algısı o bölgenin iklimiyle oluşmuş, inancıyla bütünleşmiştir. Aynı insanı toprağından göçertip kutupları gönderirseniz her gün cehenneme gitmek için dua etmeye mecbur bırakırsınız. O zaman da iklim ve yaşama koşullarıyla o insanın inancı arasında derin bir uçurum açmış olursunuz. İşte o uçurum, tüm mültecilerin farklı şekillerde ve farklı düzeylerde karşı karşıya bırakıldığı yok oluş uçurumudur. Toplumsal hafızayı reddetmeyi hayatta kalmanın bir zorunluluğu haline getiren mültecilik, kendini inkar durumu yaratmakta ve yok etmeyi düşman güçlerin elinden alarak kişinin kendi ellerine vermektedir.

Bakurê Kürdistan'da en fazla göçertmenin, Kürtsüzleştirilmenin yaşandığı yıllar 90'lı yıllardır. Bu yılların en net tablosunu Önder Abdullah Öcalan'ın anlatımları ortaya koymaktadır.

“1993 yılında devlet içindeki barış ve siyasi çözüm yanlıları tasfiye edi-

lirken, Kürt halkı ve PKK üzerinde de tarihin en büyük tasfiye hareketlerinden biri yürütüldü. Dört bine yakın köy yakılıp yıkıldı; milyonlarca köylü zorla, hiçbir kanuni gerekçe gösterilmeden göçertildi. Malları, eşyaları, evleri ve tarlaları talan edildi; koruculara peşkeş çekildi. Binlerce köylü korucular, Hizbullah ve JITEM (Zaten iç içe geçmişlerdi) tarafından katledildi. Kadınlara tecavüz edildi. Çocuklar yatılı bölge okulları denilen toplu imha mekânlarında (asimilasyonist yöntemle aşılama ve yoğunca yaşanan tecavüzlerle) kimiksizleştirildi. 1993'ün dramatik bir yıl olduğundan çokça bahsettik. Bana göre Gladionun devleti ele geçirdiği tarihtir. Sadece bir siyasi darbe ve suikast yılı değil, birçok gizli darbenin, komponun suikast ve katliamın yılıdır. Dahası Kürdistan tarihinin en kapsamlı Kürtsüzleştirme yılıdır. Arkasına NATO ve İsrail'i alan Beyaz Türk faşizminin 1996 yılına kadar soykırım terörünü sonuna kadar kullanmaya başladığı

Kapitalist modernitenin kölelik, kaçış, göçertme bombardımanı karşısında atılacak ilk adım toprağı tanımak, bilmek ve öz anası gibi sevmektir. Ana kutsallığında bilmektir toprağı ve ondan kopuşu ölüm bilmektir. Toplumsal dokuda gevşeklik yaşadığı hissedilen-farkedilen toplumsal kesimlerle, ailelerle ve bireylerle dayanışmak, devrimsel değerlere layık hale getirmek ve bilinçlendirmektir.

distan'da oluşturulan demokratik öz-yönetim sistemi olan ve Kürtlerin öncülük ettiği kanton oluşumu, Kürdistan halkının bu kazanımı karşısında başta Türk devleti olmak üzere sömürgeci güçlerin saldırılarından olan göçertme üzerinde durmak yerinde olacaktır.

21. yüzyıl birçok yeni konuya, olaya, duruma ve mücadeleye sahne oldu. Arap baharıyla başlayan yüzyıl, Suriye odaklı bir Rojava Kürdistan özgürlük mücadelesiyle zirveleşti ve evrenselleşti. Bu süreç hakim devletler, diktatörlükler, baskı rejimleri ve bunların karşısındaki özgürlük mücadeleleri, yeni toplumsal çıkışlar kadar yeni toplumsal sorunları da beraberinde getirdi. Bu dönemin ortaya çıkardığı en büyük ders devletlerin ve diktatör-baskıcı rejimlerin vesayeti altında yaşamak zorunda bırakılarak bu duruma alıştırılan toplumlar örgütsüz toplumlardır ve örgütsüz toplumlar hiçbir düzeyde özgürlüğü, iradesi ve varlığı kalmayan toplumlardır. Örgütsüz toplum gerçekliği

runlarından biri olarak bugün tüm bölgenin gündemindedir.

Yaşlı Avrupa'nın hizmetçisi olacak bir Ortadoğu aranmaktadır. Hala bu arayış, bu yola çıkış, hala bu kölelik sistemi sürmektedir. Amerika tarihini anlatan filmlerdeki köle görüntüleri ile bugün kıyıya vuran ve kıyı kentlerinin belediye-kolluk gibi güçler tarafından cesetleri toplanan ya da kaybedecek hiçbir şeyi olmayanların donukluğunda kameralara yansıyan insan görüntüleri arasında, bugünkülerin spor giysilerinden başka bir fark yoktur. Kölelik sistemi, gemilerle taşınan insanların bedenleri üzerinden sürmektedir. Göç dalgaları, ülkeleri işgal edilen, savaşlardan bir türlü kurtulamayan insanları toplu halde Batı ülkelerine koşturmaktadır. Bu “güçlü olan kazanır” koşusunda son günlerde sıkça basın üzerinden de karşılaştığımız gibi, hastalar, hamile olanlar başta olmak üzere kadınlar ve çocuklar hayatını kaybetmekte, genç ve güçlü erkekler ise ha-

yıldır. Soykırımın zirve yılıdır. Korkunç halk katliamlarıyla birçok ilçede (Şırnak, Cizre, Nusaybin, Lice başta olmak üzere) ve sayıları 4000'leri bulan boşaltılan köyler ve köylerdeki ölümlerle birlikte göçen hem de ellerine hiçbir şey verilmeden yollanan milyonlarca Kürdün ölüm-kalım yılıdır.”

Ortadoğu'da yaşanan alt üst oluş Örgütsüz toplum gerçeğini açığa çıkardı

Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi tarafından hazırlanan Komünar dergisinin Kürtlerde Göç adlı 61. sayısı göç konusunu tanımlar, tarihsel ve sistemsel boyutları, Kürdistan'a yansımaları, sebepleri ve sonuçları bakımından derinliğine inceleyen bir çalışmadır. Bu anlamda, yazımızda bu konulardan ziyade 21. yüzyıl Ortadoğu'sunda gelişen savaşlar, en son Suriye'de gelişen durumlar, Rojava Kür-

PKK öncülüğünde tarihsel varoluş, yurt bilinci, toprak sevgisi ve toplumu vareden tüm değerler yaratıldıkça Kürdistan'ı işgal eden, yok sayan, inkar eden, Kürt insanını katleden ve soykırımlardan geçiren soykırımcı sömürgeci devletlerin savaşlar, soykırım ve asimilasyon kadar sık uyguladıkları bir saldırı yöntemi de göçertmedir.

Ortadoğu'da yaşanan alt üst oluş sonrasındaki belirgin bir şekilde zuhur etmiştir. Örgütsüz toplum, devlet olmadan kendi yaşamını idame ettiremeyen, üst bir örgütlenmeye sürekli ihtiyaç duyan toplumdur. Aslında bu durumda ortada olan, toplum olmaktan çıkma, bir yığın olma durumudur.

Kölelik sistemi, gemilerle taşınan insanların bedenleri üzerinden sürmektedir

Örgütsüz toplum olmanın en belirgin örneği Ortadoğu'dan Batı ülkelerine doğru yaşanan savrulmadır, sonu büyük olasılıkla ölümlerle sonuçlanan göç dalgasıdır. Göçertme ve mültecileşme, örgütsüz toplumun başına gelmesi en olası durumdur. Çünkü örgütsüz toplum, sömürüye, işgale, inkara ve toprağından sökülüp atılmaya hazır hale getirilmiş insan yığını demektir. Ve bu durum, Ortadoğu insanının temel so-

yatta kalmaktadır. Bir ölüm yaşam arenasıdır mültecilik yolculuğu. İnsanların boğulmamak için neler yaptıklarını hiçbirimiz bilemeyiz. Kapitalist modernite sistemi, kendini öyle bir örmektedir ki, kölelik kaldırılmasına rağmen aynı yasaalar hala uygulanmakta, insanlar aynı şekilde batıya aktarılmakta, güçlü olanlar hayatta kalmakta, batı ülkelerinin insanı-insanlığı yutan kentlerinin ıssızlığında yaban bir şekilde hayatta kalmaya 'hak' kazanmaktadır.

PKK öncülüğünde tarihsel varoluş, yurt bilinci, toprak sevgisi ve toplumu vareden tüm değerler yaratıldıkça Kürdistan'ı işgal eden, yok sayan, inkar eden, Kürt insanını katleden ve soykırımlardan geçiren soykırımcı sömürgeci devletlerin savaşlar, soykırım ve asimilasyon kadar sık uyguladıkları bir saldırı yöntemi de göçertmedir.

Son birkaç yıldır Almanya başta olmak üzere Avrupa'nın çeşitli ülkelerine Rojava Kürdistan'dan ve Şengal'den yoğun göç yaşanmakta. Bu göçlere

baktığımızda Türk devleti ve KDP'nin yaşanan göçlerde rolleri olduğu, bu göçleri teşvik ve hatta organize ettikleri görülmektedir. Organize tüm suçların arkasında devlete bulaşmış kişiler, emekli ya da çalışan düzenli ordu kökenliler ya da JITEM türü teşkilatlarda yer almış kişiler çıkmaktadır. Başta fuhuş olmak üzere, insan ticareti, uyuşturucu ticareti, organ kaçakçılığı ve en son göçmenleri Batı ülkelerine taşıma gibi toplum düşmanı işlerde organize bir şekilde yer alanlar köken itibarıyla devlet ve devletçi kurumlar, yapılar ve zihniyetlerdir. Bugün mülteci sorununu yaratan devletler ve diktatörlükler olduğu kadar, insanların mülteci olup ülkesinden kaçışını organize edenler de aynı ulus devlet yapılarıdır. Türkiye siyasi sınırlarını Hakkari'den Edirne'ye kaçak olarak geçmek olağan bir durum olmasa gerek. Türkiye'nin mülteci sorununda yer yer taşeronluk yaptığı, yer yer de barajlama yöntemiyle derin toplumsal travmalara yol açan bu sorunu bir çıkar kaynağına dönüştürdüğü bilinmektedir.

Mültecilik 21. yüzyıl kapitalist modernitesinin yarattığı yeni bir sömürge biçimidir

Bugün Kürdistan toplumu olarak karşı karşıya kaldığımız temel sorunlardan biri mülteciliktir. Mültecilik, bir yıl ile, bir dönem ile, süren savaş ya da karmaşa ortamının geçiciliği ile alakalı olmayan köklü bir sorundur. Mültecilik, 21. yüzyıl köleliğidir. 21. yüzyıl kapitalist modernitesinin yarattığı yeni bir sömürge biçimidir. Buna rağmen Kürdistan'dan ve topraktan yaşanan kaçış 90'lı yıllarda Bakurê Kürdistan'da olduğu gibi başta basın yayın olmak üzere sivil toplum örgütleri ve siyasi partilerin yerince gündemlerine girmektedir.

Bugün göç konusuyla bağlantılı olarak yeni kavramlar üretilmektedir. Sığınmacı krizi söylemi de böyle üretilmiş ve insanları ülkelerinden koparmakla yetinmeyerek insanları aşağılayan bir söylemdir. Dünyanın gözü önünde Şengal'deki halkımız soykırımla karşı karşıya bırakılmış, büyük katliamlara rağmen soykırım önlenmişse de topraktan koparılmadan kurtuluş olma-

mıştır. Binlerce yıllık kültürün, toplumun ve evrensel değer taşıyıcısı olan ve dünyanın gözü önünde kendi toprağından koparılmış olan Ezidi toplumuna sığınmacı demek, bu topluma hakarettir. Sığınmacı kavramı kendi başına bir kölelik söylemidir. Sığınan ve sığınan ilişkisinin efendi-köle ilişkisi yarattığı bir kölelik düzenini anlatır bu kavram.

Toplum varoldukça var olan toplumsal örgütlenmelerin, toplum azaldıkça, yıpratıldıkça, yok edildikçe var olmaya devam etmeleri kocaman bir boşluktan, kendini kandırmadan başka bir şey ifade edemez. Kürt toplumu, Avrupa ülkelerine yönelişi, yüzünü Batı ülkelerine dönmeyi, toprağından kopmayı bir ahlaksızlık olarak görmeli ve bu konuda her Kürdistan bireyi toplumsal rolünü oynamalıdır.

Çünkü mültecilik konusunda Kürdistan insanının yaşadığı durum, hiçbir toplumun yaşadığı duruma benzemektedir. Arap baharı ardından Ortadoğu'da yaşanan savaşlar, çatışmalar, hakim sistemlerin ve diktatörlüklerin yıkılmasına ve yürütülen yoğun halk mücadelelerine rağmen demokratik sistemlerin yaratılamamasının getirdiği toplumsal umut kırılmaları Arap toplumunda yoğun bir topraktan kaçış yaratmıştır. Ama dünya genelinde Arapların total olarak suçlu görüldüğü, hakim sistemin merkezinde değil barakalarında yaşadığı ve kapitalist sistemle bütünleşmediği, bununla birlikte istenmeyen bir toplum olarak lanse edilerek terörize edildiği görülmektedir. Yaratılan bu siyasal toplumsal algının bir sonucu Arap toplumlarının mülteci olarak Avrupa ülkelerine kabul edilmemesi yönünde başta Almanya olmak üzere Avrupa ülkelerinin gösterdiği kararlılıktır. Ki bunu, Türkiye'deki basın bombardımanında sürekli olarak Türk devletinin milyonlarca mülteciyi kabul ettiği, bu yolla Avrupa'yı "büyük belalardan" kurtardığı ve bunun bir karşılığının olması gerektiği vurgusunu sürekli yapmasından anlamaktayız. En son Alman devlet yetkililerinin Türkiye'yi ziyareti ve ağırlıklı olarak mülteci konusunda Türkiye'ye yardım yapılması sorununun görüşülmesi de bunun resmileştiğini, Türkiye'nin yaptığı mülteci şantajının sonuç aldığını gösteriyor.

Bugün Kürdistan toplumu olarak karşı karşıya kaldığımız temel sorunlardan biri mülteciliktir. Mültecilik, bir yıl ile, bir dönem ile, süren savaş ya da karmaşa ortamının geçiciliği ile alakalı olmayan köklü bir sorundur. Mültecilik, 21. yüzyıl köleliğidir. 21. yüzyıl kapitalist modernitesinin yarattığı yeni bir sömürge biçimidir.

Toprak kutsaldır. İnsan eliyle birleştiğinde mucizeler yaratan olduğundan kutsaldır. İlk ekmeğin kutsallığı, toprağın kutsallığına paralel olarak hala ilk günkü anlam derinliğindedir. Kürdistan, Önder Apo'nun güzel söylemiyle 'nan' ülkesidir. Bugün nan ülkesinin insanların Batı'ya göç gerekçelerini 'nan' bulabilmek olarak formüle etmeleri tüm insanlığı hayıflandıracak bir durumdur.

Buna karşın Kürtlerin yaşadığı durum bambaşkadır. Örneğin soykırımdan zor bela kurtulan, bir yıl önce bir damla suyla hayatı kurtulan Ezidi Kürtlerin birçoğu soykırım çemberinden çıkar çıkmaz Avrupa ülkelerine yüzünü çevirdi. Almanya, en fazla Ezidi toplumunun göç ettiği, mültecileştiği, asimile olduğu ve sistemiçileştiği ülkedir. Avrupa ülkelerinden en fazla Kürt yutan devlet Almanya'dır. Araplara kapılarını kapatan ülkeler kapılarını Kürtlere açarak, hatta Kürt göçünü teşvik ederek savaşı körüklemekte ve soykırımın gerçekleşmesine derin hizmetler sunmaktadır. II. Dünya Savaşı'ndan yenilgiyle, iflasla çıkan ulus devletlerin inşasında ekonomik olarak ihtiyaç duyulan mülteci sorunundan öte bugün I. Dünya Savaşı'ndaki emperyalist paylaşım anlaşmalarının sonucu olarak mülteci sorununun varlığından söz etmek daha doğru olacaktır. Hala dünya emperyalist devletleri paramparça bir Kürdistan ve Kürt toplumu gerçeği üzerinden örtülü kültürel soykırımı sürdürerek ortaklaşmaktadır.

Soykırım sadece fiziki öldürme değildir. Öyle olsaydı fiziki soykırım kavramı icat edilmezdi. Bin yılı aşkındır hakim dinlere, hakim etnisitelere, ulus devlet yapılanmalarına, işgallere ve sömürgeciliklere direnen, özünü korumayı fakir kalma, aç kalma, susuz kalma, dünya insanlığının yürüyüşünün en gerisinde bırakılma ve geri görülme pahasına sağlayan Ezdi toplumu DAİŞ soykırımından kurtulmuş olsa da topraksızlaşarak, toplumsallığından kopararak, kutsallarından, Şengal'den, Laleş'ten kopararak soykırıma uğratılmaktadır. Şengal kurtuldu. Büyük katliamlara rağmen Ezdiler de soykırımdan kurtuldu. Ancak her ikisi birbirinden koparıldı. Soykırım tam da budur. Bu konu üzerine düşündüğümde Şengal direnişinde yer alan değerli bir kadın gerilla yoldaşın sözü yüreğimin çeperinde yankılanır: "Ezdisiz Şengal neye yarar ki!"

Bir ülkeyi işgal edip toprağını almak ile bir ülkenin insanını göçertme yoluyla toprağından koparmak ve toprağı sahipsiz bırakmak arasında ne tür bir fark ya da benzerlik vardır? İlkinin yaparsanız işgalci güç olursunuz. Ama ikincisini yaparsanız işgalci güç olmazsınız, üstüne o ülkenin insanını

Avrupa'ya, Amerika'ya çekerek iş sahibi yapmanın çağcıl mesihî addedilirsiniz ve nihai amacı aynı olan iki eylemden ikincisini yaparsanız işgalci olmaktan kurtulur kurtarıcı olma umudu yaratır ve diktatörlük hayallerinizi güçlendirirsiniz. Türkiye ulus devletinin yaptığı tam da budur.

Türkiye devleti Suriye'deki savaşı hem kendi sınırları dışında tutmuş hem de harlandırmıştır. Bölgedeki en geri odakları desteklemesi de bölgenin siyasal dengesindeki durumu kadar ulus devlet zihniyetinin faşist yapılanmasının nasıl bir komşu düşmanlığı içinde olduğunu göstermektedir. Bugünkü Türk devlet aklının bunun için çok fazla nedeni var. Osmanlı hayallerini yeniden yeşertme, işgalci ve yayılmacı nostaljiye dönerek milliyetçi Türk kesimde bu ruhu canlandırma vs yanında ülkeyi insansızlaştırmak da Türkiye devletinin amaçlarından biriydi. Rojava Kürdistan'dan Türkiye'ye gelen Kürtler birkaç ay içinde asimile edilerek Türk devlet sistemine entegre edilmekte, bu yolla Türkiye'nin güney sınırı Kürtleştirilerek delet için 'tehlike' oluşturacak bir hat olmaktan çıkarılmaya çalışılmaktadır. Yine Suriye'den gelen ve sayısı milyonu geçen Arap halkı için "konuk ediyoruz" denilse de Avrupa ile Türkiye arasında bir pazarlık konusu olmaya başlamıştır. Bir evin misafir ağırlayıp misafiriyle komşusunu tehdit etmesine akıl sır erdirebilir misiniz?

Türk devletine, Türkiye'ye gelen Suriyeli mültecilerin önünde baraj oluşturma, onların Avrupa'ya gidişini engelleme, dilerse kendisi kullanma, dilerse öldürme, sömürme görevi verilerek uluslararasılaşmış olan insan pazarı konusu giderek resmileşmekte, bir ekonomik yatırım haline gelmektedir.

KDP halkı göçe ve ülkeden kopuşa teşvik etmektedir

Rojava Kürdistan'da bir göç gündemi vardır. Özel savaşın ve KDP'nin Rojava'daki uzantılarının yarattığı bir gündemdir. Yaşanan Rojava özgürlük mücadelesinden önce de böyle bir gündem vardı ancak son dört yıllık savaşla birlikte bunun arttığı söylenebilir. KDP, Kürdistan gerçeğine ve demokratik toplum, demokratik örgüt değerlerine göre kendini yeniden yapılandırmadıkça egemenine benzeşmekten, Türk sömürgeci devletiyle aynı politikaları uygulayarak ancak Kürt karşıtlığı yapmaktan kurtulamayacaktır. KDP hem halkı göçe ve ülkeden kopuşa teşvik etmekte hem de "bakın, oluşturulan kanton sisteminde insanlar rahat değil, göç var, Kürtler kalmadı, hepsi Avrupa'ya gidiyor" şeklinde basın üzerinden yoğun işlemektedir. Yangın çıkarıp hawar etmek bile denemez buna. Bu durum dahi insanları kaçtırmaktadır.

Başurê Kürdistan'dan da Batı ülkelerine göçler aynı oranda yaşanmaktadır. Başurê Kürdistan'daki batı hayranlığının yanı sıra Kürtler akın akın Batı'ya göç etmekte ve yatırım adı altında Başurê Kürdistan Türkleştirilmekte ve işbirlikçileştirilmektedir. Zihinsel ve fiziksel göç hızla devam etmekte ve KDP başta olmak üzere aynı zihniyete sahip tüm Başurlu örgütlenmeler bu gidişatı öngörmekte, bunun zeminini hazırlamakta ve bu sonucu oluşturmaktadır. Ancak KDP menşeli basın bunları işlememekte, daha ziyade kendi siyasi egemenliğinin olmadığı yerleri merccek altına almaktadır.

Suriye sınırları içindeki köy ya da kasabalar üzerinde özel politikalar uy-

gulanmaktadır. KDP'nin buradaki amacı Rojavayê Kürdistan'da kendi siyasal hegemonyasını oluşturma karmaşasını, toplumsal travmasını ve örgüt-süzlüğünü yaratmaktır. Bu politikaların salt Kürtler üzerinde uygulandığı söylenemez. Kürt yerleşim yerleri Kürt-süzleştirilerek Arap yerleşim yerleri de insansızlaştırılarak kimi köy ve kasabalar devletlerin kullandığı üsler ya da özel savaş merkezleri haline getirilmektedir. Ezaz, Atme gibi Arapların yoğunluklu olduğu yerlerde yoğun savaş, kargaşa, farklı grupların kavgalarının yoğunluğu, ekonomik sorunlar ve günlük yaşamın sürdürülemezliği yaratılarak bu bölgeler devlet diliyle söylendiği gibi istikrarsız alanlar haline getirilmekte ve toplum kendi topraklarından kaçırılmaktadır.

Topraktan koparılmaya üzerine Önder Abdullah Öcalan'ın şu değerlendirmesi çok çarpıcıdır.

"Etnik topluluk, milliyet ve ulus olarak, binlerce yıl emek harcanarak açılmış ve yurt haline getirilmiş toprağı sevmek ve ona bağlanmak kutsal bir değer ifade eder. Bu değerden, yani yurtseverlikten yoksun bir insan en çok yabancılaşmış, yaşamın kutsallığından uzaklaşmış ve lanetlenme sürecindeki insandır. Eğer bir topluluk bu duruma gelmişse, o topluluk, en günahkâr, lanete uğramış ve buna layık olan bir topluluktur. Anayurttan kaçış, doğduğu toprakları hor görme ve terk ediş, anaya, ana tanrıça kültürüne ihanet demektir. Zorunlu göç ve ekonomik nedenlerle anayurdu terk etme, ama kalbinde sürekli ana toprak sevdasını saklama, bütün yüce duygu ve düşüncelerin temelidir. Bu sevdası olmayanların tüm duygu ve düşünceleri kirlili ve tehlikelidir. Ahlakı bozuk ve saldırgandır. İnsanlığı mahfeden kesim, ister şoven milliyetçilik ister kozmopolitlik biçiminde şekillenmiş olsun, bu tarz topluluklardan oluşmaktadır. Bu toplulukların özünde toprakseverlik, yurtseverlik, kültürseverlik yoktur."

Ülkesini ve toplumsallığını terketmek kendinden kaçıştır

Ülkesini bırakıp gidenler nereye gitmektedir? Sonu belli olmayan yolculuk demek çağdaş arabesk bir söylem olabilir ancak. Ülkesini, toprağını, yurdunu, toplumsallığını ve onu vareden tüm değerleri bırakıp gitmek, kendinden kaçmaktır. Ve ülkesinden kaçanlar, hele hele ülkede tarihsel bir direniş varken, ülkenin her parçasında her karış toprağın bir gencin, bir çocuğun bedenini kucakladığı bir dönemde kaçmak namertliktir. Ülkeden kaçmak köleliktir. Kölelik karşıtı olan özgürlük de bilinç eylemidir.

Kapitalist modernitenin kölelik, kaçış, göçertme bombardımanı karşısında atılacak ilk adım toprağı tanımak, bilmek ve sevmektir. Toprağı öz anası gibi sevmektir. Ana kutsallığında bilmektir toprağı ve ondan kopuşu ölüm bilmektir. Toplumsallıktan kopan, toplumsal dokuda gevşeklik yaşadığı hissedilen-farkedilen toplumsal kesimlerle, ailelerle ve bireylerle dayanışmak, tüm insanları sahiplenmek, toplumsal ve devrimsel değerlere layık hale getirmek ve bilinçlendirmektir. Her bir insanın bir tek insan olmak kadar toplumsal bütünlükle birlikte olduğu müddetçe bir varlık olabildiğini ve özgürleşebileceğini bilmek ve bu konuda duyarlılığı toplumsallaştırmaktır. Açgözlü ya da korkak olmak, yalnızlık psikolojisi içinde olmak, binlerce genç canını verirken çocuğunu daha iyi eğitim görmesi için kaçışa teşvik etmek topraktan kopuşun ve kaçışın

alt zeminini kurmaktadır. Bu konuda tüm toplumun örgütlü toplum haline gelecek şekilde kendini örgütlemesi şarttır. Kobanê halkının geri dönüşündeki acıyı yaşamayı reddetmek özgür toplum olmanın şartıdır. Kobanê halkının geri dönüşlerde yansıttığı acıyı yaşamamanın ihtimalini dahi kabullenmemek onurlu olmanın ilk şartıdır. Kobani'den çıkmayan ve ölüm pahasına direnerek "aç susuz da kalsak, kentimizin toprağını yemek zorunda da kalsak, kentimizi terk etmeyeceğiz" söylemindeki onuru, direnişi, gücü, iddiayı ve azmi anlayacak bir yürek, bir toplumsal bellek ve örgütlü toplumsal bir güç yaratmak şarttır.

Kürdistan ülkesi kurtarıcı kültürünün tam kalbinde duran bir ülkedir. Kendi kurtarıcısını kendisi yaratan, dışarıdan hiçbir zaman kurtarıcı beklemeyen insanları doğuran bir ülkedir. Yaşamı yaratmayı ve her an kendisi olarak varolmayı yaşam tanımı olarak bilen, son yüzyıl bu bilinçten koparılmış olsa da bu tanıma uygun yaşamak için direnmeyi, tüm hakim ve imhacı dinlere, dillere, inançlara, işgalci etnik gruplara karşı direnmeyi yaşam bilen insanlar doğurmuştur. Kürdistan toplumu kendi kurtarıcısını kendisi yaratan, günlük yaşamın içine çeken, günlük akışa katan ve onunla yan yana yürüyen bir toplumdur. Kürdistan insanının belleğinde her şey, yakılan ilk ateşin kutsallığındadır hala. Her şey tapınılası değildir ancak kutsaldır. Hem göğe çıkarılıp hem basılıp geçilen nesneler ya da mefhumlar değildir bu kutsallar. Yaşamı yarattığı için kutsallaştırılmıştır kutsal olan. İnsanla yan yana hayatı yaratan olduğu için kutsallaştırılmıştır.

Toprak kutsaldır. Gökte değil, yerdedir. Kürdistan insanının yanbaşındadır. Onunla yaşamı yaratandır. Kendiliğinden ve kendinden öte kutsal değildir. İnsan eliyle birleştğinde mucizeler yaratan olduğundan kutsaldır. İlk ekmeğin kutsallığı, toprağın kutsallığına paralel olarak hala ilk günkü tazeliğinde, ilk günkü anlam derinliğinde, ilk günkü gücündedir. Kürdistan, Önder Apo'nun güzel söylemiyle nan ülkesidir. Bugün nan ülkesinin insanlarının Batı'ya göç gerekçelerini nan bulabilmek olarak formüle etmeleri tüm insanlığı hayıf-

Kobanê halkının geri dönüşlerde yansıttığı acıyı yaşamamanın ihtimalini dahi kabullenmemek onurlu olmanın ilk şartıdır. Kobani'den çıkmayan ve ölüm pahasına direnerek "aç susuz da kalsak, kentimizin toprağını yemek zorunda da kalsak, kentimizi terk etmeyeceğiz" söylemindeki onuru, direnişi, gücü, iddiayı ve azmi anlayacak bir yürek, bir toplumsal bellek ve örgütlü toplumsal bir güç yaratmak şarttır.

landıracak bir durumdur.

Adı dahi olmayan bir toprağı yurt edebilmeyi başaran Kürdistan Özgürlük Hareketi PKK, tüm köleleştirme, asimilasyon, belleksizlik, tarihsizlik ve ülkesizlik uygulamalarına rağmen işgal edilen Kürdistan gerçeğinden bir Kürt insanı ve bir Kürdistan ülkesi bilinci yaratmayı başarmış bir insanlık hareketidir. Başarı, tüm insanlığın başarısıdır. Kürdistan halkı başta olmak üzere, başarılı düzeyin demokratik ulus gerçeği olarak kendini büyütmesi, evrenselleşmesi, Kürdistan'ın evrensel olması gerçeğini gün geçtikçe daha fazla hissedilir kılmaktadır.

Baştanbaşa savaş meydanına dönüştürülmüş de olsa, her karış toprağı kanla sulanıyor olsa da ülke gerçeği yaratılmıştır. Ulus devletlerin kendilerini kanla yaratma gerçeği ile bizim ülkemizin kanla yaratılma gerçeği siyah ile beyaz kadar zıttır birbirine. Örneğin Türk ulus devleti Kürtlerin, Arapların, Ermenilerin, Lazların kanları ile beraber tüm kültürel değerlerini de toprağın altına gömerek kendini varetmiştir. Oysa Kürdistan gerçeğinde ortaya çıkan demokratik ulus gerçeği Kürdistanlı ve Türkiyeli devrimci önderlerin zafer yürüyüşleriyle, bilinçlendirilerek tarihsel ölüm uykusundan

uyanarak ve kendini yönetmenin büyük bedeller istediği bilincine ulaşan bir halk gerçekliğinin yaratılmasıyla, bunun getirdiği bedellerin özgürlük bilinciyle göğüslenmesiyle yaratılmıştır.

Özgür birey, yüreği ülkesinde atan, ülkesi özgür değilse yaşamayı yaşam saymayan, tek bir an dahi başka topraklarda yaşamayı ölüm, onursuzluk ve en insanlıkdışı durum sayan bireydir. Bunun için her Kürt bireyi ülke, yurt, dayıka niştıman dediğimiz ana vatan, toprak, kültür ve toplum kavramlarını yaşadığımız bu çağda yeniden sorgulamalı ve yeni anlamlar vermelidir. Toprağını uğruna ölecek kadar sevmek, güzel yaşamının Kürdistan'da yaşanan savaşımlardan, çatışmalardan, zorluklardan uzak yerlerde sessiz sakin yaşamak olmadığını bilmek, bu çağın özgür insan ölçüsüdür. Güzel yaşamak anlamlı yaşamaktır. Anlam, kişiyi yaratan değerlerle birlikte varolabilir. Kişiyi yaratan değerlerden olan toplumsallık, toprak, coğrafya, sosyal çevre, dil, kültür ve birlikte yaratılan tarih ile birlikte yaşamayan insan hiçbir ekonomik zenginliğe ve günlük yaşamın kolaylığına rağmen güzel yaşayamaz.

Ana topraklardan kopmak yokoluşla özdeştir

Topraktan kaçış nedendir? Bugün Rojava'da topraktan kaçanlar mücadeleye katılmaktan, bedel vermekten ve zorluk çekmekten kaçanlardır. Özgür toplum ve özgür ülke görevlerinden kaçanlardır. Beşikten mezara tüm toplum Rojava devrimini kanıyla, canıyla, teriyle emeğiyle yaratırken ülkeden kaçmak varlık olmaktan çıkmaktır. Yurduyla bağını yitirmek anadan kopuştur. Ana topraklardan kopmak ise yokoluşla özdeştir. Hep başkalarına bağımlı yaşayanların duruşudur topraktan kaçış. Devlete dayanarak yaşayanların duruşudur. Batı ülkelerine kaçışa verilecek emeği ülkesini inşa etmeye vermek kişiyi özgürleştirir. Kendi kentinde, toprağında bir karış toprağı ekme, tarımla uğraşmak kişiyi özgürleştirir. İnsanla toprak arasındaki bağ kesinlikle toprağın dilini bize belirgin bir şekilde hissettirecek düzeydedir. Verilecek her zerre emeğin karşılığını toprak misliyle verecektir. Kürdistan in-

sanı yaşamı, hem de en güzel ve en özgür yaşamı hak etmektedir.

Bakurê Kürdistan'da gelişen özyönetim ilanları ardından Türk sömürgeci devleti Bakurê Kürdistan'da topluma saldırıp katliamlar gerçekleştirme yoluyla kaçırma, yıldırma, topraktan koparma saldırıları sürmektedir. Buna karşın gençlik ve kadınlar öncülüğünde özyönetim ilanlarını hakikat yapma mücadelesi veren ve demokratik özerklik devrimini yürüten onurlu halkımızın her gün damla damla toprağı yaratıklarına, toprağı korumak, varetmek kadar toprakla varolduklarına tanık olmaktayız. Toprağı koruyorlar, buna karşın basından da gördüğümüz gibi torbalara doldurarak barikat oluşturdıkları topraklar da onları koruyor.

90'lı yıllarda gerilla ordusunun halklaşmasıyla ortaya çıkan ve büyük devrimsel etkiler yaratan "vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur" sloganı bugün Önderlik paradigması doğrultusunda yeniden ele alınmalı, yorumlanmalı ve toplumu oluşturan her bir birey kendi sorumluluğu çerçevesinde yenilenme yaratmalıdır. Gerilla öncülüğünde toplumun her bireyi Kürdistan'ı kurmakla sorumludur. Bugün, ülkenin inşasını, yaşamın yaratılışını bir bütün olarak kendinden öte bir güce bırakmak, özgürlük mücadelesinin öncü gücü olan gerillayı bir mesih gibi görmek, toprak, ülke ve yurt bilincinin toplumun her bireyinin yaratacağı toplumsallıklar olduğu gerçeğinden uzak olmak özgür ve örgütlü toplum olmanın en büyük engellerindendir. Bu durum tüm Kürdistan parçaları için geçerlidir. Örgütlü toplum özgür toplumdur şiarıyla yaklaşmak, bugün tüm Kürtlerin temel varoluşsal şiarı olmalıdır. Mültecileşen toplumların iflah olamayacağını bu hezimetli yaşayan toplumlar kadar buna seyirci olan tüm dünya da bilmektedir.

Bin yıl yaşayacak ozan Aşık Vey-sel'in "Benim Sadık Yarım Kara topraktır" şarkısının her sözü bugün perspektif düzeyindedir. Bir veren bin alır kendi toprağından. Ancak yaban ellerde, bin de verilse bir almak mümkün değildir. Yaban ellerde hep verilir. Çünkü toprağından kopmak ve yaban olmak, hep vermektir, kendini vermektir. Ve nihayetinde ölmektir.

■■■

Erkeklerle savaşmak kadar, kadını kendimden başlatarak güzelleştireceğim!

'Gurbet'in Güncesi - Yüreğimi Dağlara Naksettım' Kitabı'ndan

Ülkeye geçtiğimden bu yana Parti Önderliği'ne başarısızlığın raporunu, şikayeti yazmamayı ilke edinerek, yürümeye çalıştım. İlkelerimden birisi bu oldu ve diyebilirim ki yürüyüşümde önemli oldu. Önderliğe verdiğim söz doğrultusunda, dağla, vatanla, devrimle, şehitlerle ve en önemlisi partiyle doğru bütünleşmeyi, olmazsa olmaz koşulunda esas aldım. Yıllar sonra dağlara ulaşmak, PKK'nin savaş gerçekliği ile tanışmak, devrimin zoru başarmak olduğunu anlamak, güzeli yaratmanın bunu kendinde başarmanın mutlak olduğunu an be an, gün be gün yaşamak çok önemliydi.

Özgürlüğü ve köleliği yeniden özümseme, bunu her tavrı, duruş, söze hakim kılmak çok önemli oldu. Örgüt olmanın bilincine yeni yeni ulaştığımı söyleyebilirim ve en çarpıcı olanı, Önderliğin verdiği savaşı bu sahalarda çok daha net gördüm.

Parti Önderliği'nin "Dağlarla, vatanla bütünleşerek kendini bulmalısın" belirlemesini esas aldım.

Vatan, dağlar büyüleyici Başkanım

Burada kişilikler çok net açığa çıkıyor, zayıflıklar kadar gerçek gücün ne olduğu da belirginleşiyor. Düşünce gücü gelişip pratikleştikçe, özgürlük de anlamını buluyor.

Eskiden dağlar yüreğimdediydi, ama yüreğimi dağlara naksetmenin savaş olduğunu gördüm.

Sonsuz güzellikler ortamında, çirkinliklere karşı savaş zorlu; kayada boyveren dağ lalelerinin asiliği gibi. Çok yönlü savaş gerçekten güçlendiriyor ki, bu fiziğime bile yansdı. Daha doğ-

rusu yıllar sonra PKK gerçekliğini, savaşının nasıldığını, kazanımlarını yeni yeni gördüm. Bir aydın değil, devrimci olmanın nasıldığını az da olsa kavradım. İnsan sevgisi konusunda kendimde aşama kaydettiğime inanıyorum. Eskiden insan sevgim, küçük-burjuva aydın anlayışına göre idi. Güzel, iyi olan sevilirdi, oysa güzel olanı yaratma gerçek sevgiydi. Sevgi yaratmak, sevileni yaratmak, büyük emekle, tutkuyla insanı yaratmak...

Özellikle, insanlığın en çok bitirilmesi savaşının verildiği, tüm özel savaş yöntemlerinin kullanıldığı Güney sahasında; insanı yeniden yaratmanın savaşını vermek çok daha zorlu ama bir o kadar da anlamlı.

Şu anda da hızla başta gençlik bitirilmeye, düşkünleştirilmeye çalışılıyor. Özel savaş sadece şu anki çalışmalarımızı sabote etmeyi değil, uzun vadede bitirilmiş bir halk bırakmak istiyor. Umutları bitirilmiş insanda yeniden umut, güven, yaşam istemi, arayışı yaratmak, bunun için müthiş bir ideolojik savaş yürütme savaşımızın en zorlu yanı.

Ancak güçsüzleşen işbirlikçilik hızla çözümlüyor. Aşiretsel yapı, gelenek, görenek, namus anlayışı, yiğitlik anlayışı, ister istemez sorgulanıyor. En geri diye tabir etme hatasına girdiğimiz bu halkta büyük bir arayış var. Zorunlu, yaşamın getirdiği bir arayış. Biz doldurmasak, cevap olmasak daha başka biçimlerde bitirilecek, özellikle de gençlik ve kadın. Bu nedenle bu süreç çok önemli. Partimiz halkın tek "umudu, büyük merakla savaşın sonucunu bekleme var. Gerçekte halkı büyük oranda kazanmışız. Sorun; onu nasıl örgütleyip harekete geçireceğimize.

Rekanili, doksan yaşındaki bir ana, PKK'de adalet ve insanlık gördüğü için

iki oğlunu verdiğini belirtiyor ve operasyonu tartışıyor; PKK Güney'de kök salmıştır, büyümenin sancılarını çekiyor. Bu yılki savaş, nasıl bir iktidar olacağımızı belirleyecek bence ve bu konuda yoğunlaşma az. Bu halkı nasıl idare edeceğiz? Ki, bugün kitle politikamızda netlik az, serhıldan mı, silahlı ayaklanma mı, komite örgütlenmesi mi? Zira halk ani patlamalara açık, güven gördüğünde kalkacak ki, bu aşiret, isyan yaklaşımı. Adım adım örgüt bilincine ulaştırma önemli oluyor. Hâlâ halkın kendisini harekete geçirmede zorlanıyoruz. Kadromuz kendisi yapmayı esas alıyor. Bu nedenledir ki, örgüt yavaş geliyor ve bazı merkezlere giremiyoruz. Bence hâlâ illegal çalışma esaslarını tutaramadığımızdan örgüt bilincini de geliştiremiyoruz. Kuşkusuz tümünden açık denetime alacağımız alanlar da var. Ancak, Güney'de mevzileri güçlendirmek için savaş zorunluluğu gün geçtikçe kendisini hissettiriyor. Güney'de kitle politikasında yoğunlaşma, aşiretsel çelişkileri derinleştirmede zayıflığımız var. En önemlisi ise ideolojik mücadelenin araçlarından yeterince yararlanmama var. Gelişen halk potansiyeli belirginleşiyor. Gençlik en önemli kesim, yine kadın çok önemli. Kadın, en özlü kesimdir de. Sorun halkın geneli gibi kadına da alternatif yaşamın olanaklarını ve güzelliğini kavrayabilmemizdir.

Şu ana kadarki katılımlarda gözlemlediğim; kadın daha ilkeli ve tutarlı oluyor, kolay biçim alıyor, güçleniyor. Kesinlikle Güney devrimi kadın devrimi. Bu konuda tartışmalarımız geliyor. Şu bir gerçek ki, kadının tümünü dağlara çekemeyiz. Nasıl bir örgütlenme ile neye yönelteceğiz arayışı önemli. Bu genel için de geçerli.

Gelişen halk potansiyeli karşısında, aynı hızda büyüemeyen örgüt gücümüz var. Kesindir ki, az bir yoğunlaşma ile ciddi gelişmeler, mevziler kazanabiliriz. Ancak büyüyen gövdeye karşılık, aynı çapta gelişemeyen kafa var. Genel gelişmelerin kazanımlarını kendi kazanımları görüp, kendini aldatma, erken iktidar hastalığına tutulma, gelişmeleri şimdiden parselleme, bu yönlü politikalar geliştirme; belirleyici olmasa da, kendini gösteriyor. Doğru yoğunlaşma, çok yönlü planlama olmazsa gelişmelerin gerisinde kalma tehlikesi var. Güney kişiliğini tanıma, yaklaşım, çelişkileri çözme, adım adım büyüme gerekiyor. Şimdiden ciddi bir eğitim oturmazsa, ileriki süreç açısından ciddi sorunlar çıkabilir. Terbiye etme, disipline etme, düşüncüyü geliştirme, amaca yöneltme, iradesini güçlendirme, yurtseverliği geliştirmek gerekiyor.

Bütün Güney'de bir yıl öncesinden farklı olarak her alanda gelişme söz konusu. Partinin ısrarları sonucu yönetsizlik, örgütsüzlük kendini yönetim, örgüt olma noktasında zorluyor. Mevziler genişlemiş, her alanda yoğun bir çaba var. Örgütsel anlamda her alanda çatı oluşmuş, ısrar var.

Bu süreçte çok zorlandığımı Parti Önderliği'ne telefonda belirtmişim. Zorlanmanın nedeni yanlış tarzları görmeme, yine tüm çabaların boşa çıkmasıydı. En önemlisi Başkanım, ilk kez örgüte yaklaşımla kadına yaklaşımın benzerliğini görüyor ve gerçekten irkiliyorum. Bireysel anlamda sahiplenme, kendine göre ayarlama, iradesinin dışına çıkarmama var. İnanıyorum ki, kadına doğru yaklaşımı tutturan erkek, örgüte de doğru katılımı sağlamıştır. Kadının gelişimini istememe hatta korku var. Onu yadsıma, küçümseme, kendine

göre ayarlama, yedeğine alma, sadece yaşamla sorumlu kılma, genele katmama var. Daha doğrusu kendisinin kadını yapma.

Kadın özgürlüğü ile Kürdistan devriminin bağlantısını ilk kez bu kadar derin görüyorum

Diyebilirim ki, Parti Önderliği'nin YAJK'a yaklaşımı bir ölçü haline getirmesini yeni yeni anlıyor ve önemini görüyorum. Bu anlamda kadın özgürleşmesi ile Kürdistan devriminin bağlantısını da bu kadar derin ilk kez görüyorum. Kadına dürüst yaklaşan gerçekten örgüte de dürüst yaklaşır. İsrarla güdümüne alma olmayınca "ne halin varsa gör." Biraz özgünlüğe önem verince, kadını koparıyorlar telaşı-yaygarası, birini öne çıkarıp diğerini tehdit etme vb. durumlar yaşanıyor. Kadına karşı örgüt billinci değil, çok ince tarzlarla ısrarla yedeğine alma yaklaşımları devam ediyor. Birey olarak yetmezlikleri YAJK diye tanımlayıp aslında YAJK yapısının kendi özgürleşmesine inancını sarsma var.

Bir eyalet koordinesi şaka yoluyla da olsa "Bu gidişle 2005 yılında erkekleri koruma derneği açacağız" diyor, YAJK'ın güçlendirilmesini, "kopuyorlar" diye nitelendiriliyor ve aynı yaklaşımlar her bölgede çıkıyorsa; bu tarzının yansımasıdır. Birilerine göre YAJK hâlâ yaşam sorunlarını çözme örgütlenmesidir; "merhaba" der, güler yüz gösterir, moral verir.

Rekanili yeni katılan bir genç; "Yüz erkek katılsın bir bayan katılmasın, namustur, aşirete aittir" diyordu. Aslında bazılarının yaklaşımı da bundan farklı değil. Mevcutu onaylayan isen güzel-sin-hoşsun. Eleştiriyorsan aman kopuyorsun. Ben merkez toplantısında, "biz kadınlar erkekten boşanmadıkça örgüte de katılım sağlayamayız, sahiplenemeyiz, özgürleşemeyiz" demişim. Bu yönlü bazı istemleri, "aman ayrılıyorlar, feminist eğilimler geliyor" diye yaygara yapma; gerçekten kadının erkekten kopuşundan, onun kadını olmaktan çıkışından duyulan korkudur. Çünkü kadın daha ilkelidir, doğru bulduğuna daha çok sahiplenir.

Genel yapımızda örgüte güven var, geçmiş anlama var, ama büyük kısmı hâlâ takip ediyor. YAJK yapımızda da özgürleşme, gelişme istemi var. Güney çalışmalarında bayan arkadaşlar özellikle kitlede daha etkili. Bir köy toplantısına gidiliyor, tüm erkekler de bayan arkadaşların toplantısına katılıyor, dinliyor, tartışıyor, büyük merakla izliyorlar, etkileyici olunuyor. Daha çok çabaları da var. Ama ısrarla bunu yadsıma var, hesabına gelmedi mi "siz ne yapıyorsunuz ki" deyip kenara atma var. Yani birimde, mınıkda bayan arkadaş etkili, yürütüyor ama göreve gelince yapamaz. Özcesi kadının gücünü ve yeteneklerini daha fazla örgütün hizmetine sokmaktan ürküntü var.

Pratik anlamda bu anlayışları ortadan kaldıranın, doğrusunu oturtmanın mücadelesini vermeye çalıştım ve vereceğim de. Kendi yanlışlarımı da açacağım. Ama gerçekten, çok yönlü olarak Güney devriminde kadın daha çok rol alabilir. Hem örgütsel hem kitlesel anlamda, hatta savaşın her alanında. An-

cak ısrarlı güdüme alma ve güdümden çıkmama bu gelişimi engelliyor. Kadın doğru veya yanlış kendi iradesi ile hareket ettiği oranda gelişir, geliştirir başta da yönetimler.

Güney'de YAJK örgütlülüğü belli bir biçime kavuştu ancak kurumlaşmada sorunlar yaşıyor. Kadın olarak kendi içimizde doğru bir birliktenliğe ulaşmadan, örgütlü güç olmadan sonuç alamayız.

Tüm bunların içinde ben neyim, ne yapıyorum? Başkanım, gerçekten katilimimden bu yana ilk kez bu kadar kararlı ve mutlaka kazanma, başarma iddiasıyla kendimi katıyorum. Parti Önderliği'ni, PKK'nin yürüttüğü savaşı, kölelik ile özgürlüğün çelişkisini ilk kez bu kadar yakinen iliklerime kadar hissederek yaşıyorum. Aslında özgürlüğü yeni tanımlıyorum diyebilirim.

Köleliğini gören özgürlüğe de sevdalanır

Bu dağlarda, savaş ortamında başta kendimde bunu gördüm. Köleliğimi, güçsüzlüğümü gördükçe mutlaka güçlenmenin, özgürleşmenin gereği ile kendimi donatmaya çalıştım. Parti Önderliği'nin "zorluğun olduğu her yerde sen olacaksın" talimatıyla, devrime, mücadeleye anlam biçmeye çalıştım. '95'te sahada voleybol oynarken iki kez Önderlik "mevzini tutmayı bilmiyorsun" demişti. O zaman bu perspektif üzerinde yoğunlaşmaya çalıştım, hatta arkadaşlarla da tartışmış, ancak tam bilince çı-

Tepkisel çıkışla kendini kapatma, sınırlama, şikayetvari tutumun altında yatan gerçeklik budur. Aslında bu küsmedir, madem böyleyse sizin olsun demek, örgüte koca gibi yaklaşmak ve en önemlisi örgüt içinde dilenci olmaktır. Örgüt içinde dilenci olmaya çağım. Mutlaka sürekli savaşımı esas alacağım.

Erkek egemenliği ile savaşmak kadar, kadını kendimden başlatarak güzelleştireceğim

Artık yapı ile bütünleşememe sorunu fazla yok. Büyük oranda aştım. Çünkü kadınlara güç olmada ve güç almada çok zorlansam da bu kış sürecinde önemli aşama kaydettiğime inanıyorum.

Kadının gücünü görüyorum, Başkanım. Gerçekten daha çok bağlı, dürüst ve bireyci tutumlardan uzak. Doğru yaklaşım olursa, örgüte geliyor, sahipleniyor. En önemlisi kadın artık cidden özgürleşmek istiyor. En geri denilen Güney kadını bile gelişmeye çok açık. Biz kendimizi tam katarsak, tutkularımızı geliştirir ve doğru sevmeyi öğrenirsek kesin başarıyoruz.

Doğuştan evlendirilmişliğimizden doğru boşandıkça; ülkeye, örgüte, Önderliğe, şehitlere yakınlaşıyoruz. Bunu kendi gerçekliğimde yalın bir biçimde görüyorum Başkanım. Yetmezliklerim çok. Ancak kadın militan için çok önemli olan özgürleşme tutkusu ve onun sırları yakalandıkça bu yetmezlikler aşıyor.

Kadın güçlenmesiyle, erkeğin zorunlu güçleneceğini çok iyi gördüğüme inanıyorum. Bu anlamda; gerçekten büyük bir güce ulaşmış kadın militanları iyi örgütleyip harekete geçirmek olan çalışmamız üzerinde daha ciddi durmamız gerektiği ortada. Şimdiye kadar ki zayıflığımız da burda. Kendi pratiğimde gördüğüm diğer nokta, kadının kendini zayıf bırakması halinde başarısız erkeğin gerekçesi olacağıdır.

Özellikle hem Güney'in genelinde hem eyaletimizde örgütü oturtmada yaşanan zorluklar var. Parti yeni tarzı da-

Kadın güçlenmesiyle, erkeğin zorunlu güçleneceğini çok iyi gördüğüme inanıyorum. Bu anlamda; gerçekten büyük bir güce ulaşmış kadın militanları iyi örgütleyip harekete geçirmek olan çalışmamız üzerinde daha ciddi durmamız gerektiği ortada. Şimdiye kadar ki zayıflığımız da burda. Kendi pratiğimde gördüğüm diğer nokta, kadının kendini zayıf bırakması halinde başarısız erkeğin gerekçesi olacağıdır.

zaran bile müthiş gelişme var, ancak bazı anlayışlar ve endişeleri görüp dile getirmenin, bazı arkadaşları farklı yorumlara götürdüğü belirtildi. Bilemiyorum, bazen bazı değerlendirmeler yersiz, daha doğrusu zamansız olur. Ancak ben, daha önce birkaç kez olduğu gibi, "gördüm, sezdim ama dile getirmediğim" demek istemedim.

Eyaletimizde ikiyüze yakın kadın gücü var. İki bölük savaşçı iki bölük cephe bir bölük yeni şervan, kadro ve kurum gücü var. Savaş gücümüz çok yeni, ancak hafif ve hareketli biçim almaya uygun. Komuta kadememizin savaş anlamında sorunu yok, yönetim sanatı, ideolojik darlıkları kısmen var.

Başkanım, savaşa hazırlanan bu süreçte ülke çok güzel. Ranyalı, Süleymaniyeli, Hewlerli, Amedli özgürlük savaşçılarıyla coğrafya çok daha görkemli. Bu savaş sürecinde bu sahada kalmak istediğim. Ancak bugün aldığım yeni talimata göre Hewler'e geçmem gerekiyor. Partinin istemine göre her alana hazırım ruhen, moralmen...

Başkanım, kimsenin kadını olmadan, özgürlük hareketinin bir militanı olmada iddialıyım. Yetmezliklerimi de görüyorum. Aşma noktasında her zamankinden daha fazla kararlıyım, kendime güveniyorum da. Çünkü Önderliği gün gün daha iyi anlıyorum. Doğru bağlılıkla, doğru inatla ve ilkel olmayı mutlak başararak yüreyeceğime inanıyorum. Parti Önderliği'ne bundan sonra daha sık başarı raporları yazma sözü veriyorum.

8 Mayıs 1997

karamamıştım. Ne yazı ki, Kürt yaşayarak anlar gerçeği şahsımda da tekrarını buldu ve yaşadığım pratiklerden sonra bunu anladım.

Mevzimi sağlamlaştıramadım, çünkü kendimi pratikleştirmede oldukça aşama kaydetsem de, kolektifleşme, örgütlü olmada zayıf kaldım ve sorunun esası yerine en önemli yansımasından tuttum, ama asıl ile bağlantısını kavrayamadım ve sorunumsa ben çözerim mantığına saplanma, yanılığlı yaklaşımlara karşı tepkisel çıkışlara girme, kendini bazı çalışmalardan geri tutmaydı. Yani illah bayan sorun diyorsun, ben düzeltereğim anlayışı. Yadsımaya karşı kendini kapatma ki, bu noktada partinin verdiği mevziyi bırakma vardır gerçekte. Aslında örgüte kocaevi, babaevi gibi yaklaşım pratiğimde çıktı.

Ülkede yaşadığım süreçler zorlu oldu. Savaşıkça güçlendiğimizi gördüm bunun coşkusu beni kesin yürütecek, kararlıyım.

Eski dostluklar, coşkuları bir ara çok arar oldum. Yoldaşlık ilişkilerini '90'ların müthiş başarma tutkusunu. Neden den diye dönüp durdum, dostluk nerede dedim, arandım. Gördüm ki dostluk bireysel kaygılardan arınmış özgürleşmenin savaşını verenlerde, sadece arayanlarda değil. O zaman ben iyi bir dost olmayla başlatmalıydım, iyi-doğru savaşmayla. Sonra baktım ki çevremde dostlar da çok. Kaybettiklerimi bulmanın sevincini yaşadım. Zeynel, Dr. Bawer, Dr. Orhan ve daha niceleri. Böylelikle Parti Önderliği'nin "nostaljiye takılma" perspektifini bu yönü ile de yorumlamaya çalıştım.

yatırken, eskiyi aşmada ciddi zorluklar var. Kendini dayatanlar zaman zaman çıkıyor. Bunlar doğaldır. Ancak bu örgütsel sorunları tali yapı sorunu kadının zayıflıklarına bağlama yaklaşımı çıktı. Bunun yanlış olduğunu, sapma olduğunu belirttim. Doğrudur kadın rolünü oynamalı, istese belirleyici rol oynayabilir. Ancak sadece onun yetmezlik, zayıflık veya yanılıklarını gerekçe yapmayı doğru bulmayıp eleştirdim. Hatta bu yaklaşımın ciddi olduğunu, asıl sorunun doğru örgüt-yönetim anlayışına ulaşmamız olduğunu aksi durumun tasfiye zemini açacağını da dile getirdim.

Bilemiyorum, kendi açımdan böylesi tehlikeler sezdim ve aynı filimleri tekrar izlemenin başta kendim açısından gerilik olduğunu gördüm. Gelişmeleri, çabaları görmüyordum değilim. Bir yıl öncesine na-

Sizleri unutmayacağım

Benim için önemli bir gün daha. Dün Gare'den ayrılmak üzere yola çıktım. Şu an Gare'nin kuzey yamacında yükseklerde bir ceviz bahçesi ve havuzun yanbaşında oturuyorum. Yanımda Ruken Alman var, benimle Zap'a gelecek. Biryare, Gare'nin en güzel yeri. Suyu çok, ormanlık ve Zap'a bakıyor. Karşımda Zap'ın başlangıcı Sergele boğazı, Deriye Gevze'den görünüyor. Sorun olmazsa bu gece üç-dört saat sonra Zap'a ulaşacağım.

Cuma arkadaştan ayrıldım. Kısa sürede de olsa çok şey aldım bu devrimci üstattan. Onun kadar örgütü düşünen, bireyselliği aşan, yanındakine değer veren, güç-güven vereni göremedim. Olaylara yaklaşımı, çözüm yöntemleri,

ilgilenme tarzından vb. tecrübe almaya çalıştım. Büyük güven de aldım. Daha bir süre çalışmak isterdim.

PKK içinde, örgütü temsil gücüne ulaşmış, bireysellikten arınarak kendini örgüte, yoldaşlara adanmış, böylesi bir yoldaş tanımanın sevinci kadar şans da benim için büyük. Örnek alacağım, yoldaş anlamında layık olacağım. Örgüt ilkelerini korumak için, hiçbir taviz vermeyeceğim.

Dün uğrayıp bir yoldaşı daha gördüm, Alişer arkadaş. Tabur komutanlarımızı. İçtenlikle kefiyemi çıkardım, silahımı elime aldım ve tokalaştım. Yanında birçok dürüst yoldaş var. Beni anlıyor ve genel muhabereden sonra, dedikodulara tedbir Ruken Dersim'i de yanımıza alıp tartışmaya başlıyoruz. Gare'nin sorunları, çözüm, hesaplar, bunları boşa çıkarma, üstadımıza bu anlamda nasıl destek olacağımızı, çalışmalarımızı, kısmen de geçmiş tartışıyoruz. Bazı şeyler üstü kapalı, farklı ima ediliyor, ama anlaşılıyor. Önemli bir yoldaşlık ruhu, derinliği ve sevinci. Seviniyorum, eleştiriyorum, eleştiriliyorum.

Ve ağır bir yük alıyorum. Bu bana güç de veriyor, moral de. Yoldaş Berivan'ın -Zübeyde Sönmez'in- fotoğrafını Alişer arkadaş, bir anı olarak veriyor. Arkasında "Sevgilerimle 1989, Berivan" yazılı sekiz-dokuz yıllık yoldaşlığın, militanlığın devri gibi. Evet, o fotoğraf bir devir teslim. Alişer arkadaş, sevdiğim yoldaşlara verilmiş sözüm var, asla ve asla doğru yürüyeceğim diyorum. PKK içinde beş kez hiç ummazken görüşüyoruz. Sekiz yılda neden diye soruyor, yanıtsız.

Bana "Ruken gelsin. Hayret seni benden daha çok seviyor" diyor. Duyamazlıktan gelmek, bazı şeyleri konuşmamak en iyisi. İçimi okumuş gibi "sen her şeyi konuşmuyorsun" diyor. Doğruluyorum.

Yeniden görüşmek dileği ile yoldaş. Emanetine layık olup, koruyacağım.

Buradan ayrılırken birçok yoldaşın gözleri dolu dolu. Sozdar, Ruken, Beritan, Zelal, Elif, Zin, Rehan, Rotinda, Rojda, Alişer, Serhat, Kerim, Özgür... vb... vb... Hepsine sizleri unutmayacağım diyorum. "Bizi unutma" sözlerine karşılık. Ben pratiğimle sizlere yanıt olacağım. Anacağım.

Bugün ve bugün 28 Ağustos. 30 Ağustos'a iki gün var. Büyük ihtimal bugün Dr. Orhan (Ağır) şehit oldu. Bu can yoldaşım için bu yıl ağlamayacağım. Bunu planlıyor, ama dolu dolu kendimi tutuyorum. Her şey senin için Ağır. Seni yaşatacağım. Parti Önderliği'nin dediği gibi senin yapmaya ömrünün yetmediği devrimcilik görevim var. Sana verilmiş sözüm, üzerine içilmiş andım, sana adanmış sevgim, aşkımdır.

Savaş çok yoğun. Parti Önderliği artık bizi neticeye götürececek eylemler üzerinde durulması gerektiğini söylüyor. Yakında Amedye tekrar kuşatmaya alınacak. Xakurke taraflarında da benzer eylemlerin geliştirilmesiyle, sonuçlar oluşabilir. Şu anda daha çok alan tutma, şehir kuşatma tarzları üzerinde duruluyor, yoğunlaşma bu yönlü. KDP-Saddamlara görüşmüş. Sonucu henüz bilinmiyor, Saddam'la TC sürece yeniden farklı bir biçimde müdahale edebilir. KDP bu anlamda çok zorlanıyor.

Operasyonun Mayıs başlangıcında kısa süre sonra kazanımlarımız nelerdir diye günlüğüme bazı notlar düşmüştüm. Şimdi "kazanımlar neler" sorusuna yanıt vermede zorlanıyorum. Çünkü gerçekten hem tahmin edilemeyecek kadar büyük olduğu gibi, her şey her günkü gelişmenin seyrine bağlı.

31 Ağustos 1997 / Zap-Dole Şive Zeynep Ağır (Gurbetelli Ersöz)

Ülkeyle sözleşme

P. Ö.: Evet, Gurbetelli, niye adını Gurbetelli koydular?

Zeynep: Ben doğduğum zaman babam Almanya'da işçiymiş.

- Bak hele. Büyük bir talihsizlik, doğarken Almanya'daymış.

- Kendisi Almanya'dayken ben doğdum.

- Gurbetelli, o çok ilginç bir aşamaya denk geliyor. Kopuş sürecinden...

- Yani ilk aslında aile olarak da, bölge olarak da ilk kopuştu babamdan.

- Evet çok tarihi bir gelenekten kopuş ve bütün acılarını adeta belleğinde biriktirmişsin.

- Doğrudur Başkanım.

- Gurbet olmanın, hatta Gurbetelli olmanın bütün olumsuzluklarını, zayıflıklarını belki de özelemlerini birleştirerek gelmişsin. Şimdi Gurbetelli'den neye dönüşüyorsunuz? Bu Gurbet'in zıddı nedir?

- Vatan Başkanım.

- Vatan oluyor, adın vatan oluyor.

- Evet Başkanım.

- Gurbetelli değilsin, 'Vatanelli'sin artık. Kabul ediyor musun Vatanelli olmayı?

- O kararlıktayım Başkanım.

- Doğru söyle, '90'da beni yanılttın çünkü.

- Aslında orada kendimi aldatma vardır, dolayısıyla Parti Önderliği'ni aldatma, yanıltma vardı.

- Bilseydik göndermezdik. Müthiş bir beş yıl mı yaşadın?

- Beş yıl, evet Başkanım.

- Zorlanan bir kadın... Zorlanması da, kendini aldatması da çok sakıncalıydı. Direniş çizgisi de çok sakıncalıydı. Sağlam buraya ulaştırdık. Ama çok az yan kalmıştı. Yine de tesadüfen bir kurtuluştur aslında. İddialı olmak istiyoruz. Gurbetelli'den Vatanelli olmak çok önemlidir. Eski arkadaşın çözümlemesini yapıyoruz. Şimdi artık mecbursun vatan olmaya.

- Aslında biraz da aldanılan nokta o oldu. Yani yıllar yılı ülkeye bağlılık, halka bağlılık, dolayısıyla kendisini tanıdığını sanmak, belli halkaları yakaladığını sanmak...

- O bütün Kürtlerin, Avrupa'ya, metropole, hatta Kürdistan kentlerine ve hatta artık köyüne dek kendinden kaçan tipin her türlü yanlışısını sen de ardına dek yaşamışsın.

- Kendini aydın görme de var Başkanım.

- Onun sadece bilinçli, uyanık geçinen birisi oluyorsun.

- Biraz aydın özellikler...

- Onların aydını oluyorsun. Sen kaçışın aydınısın, sen her şeyi çok ucuzca terkedilmiş olanın - görünüşte ülkesinin, halkının adını da biliyor, bak onu da zaman zaman ağzına alıyor-, bu kadar kendini yanıltan aydınısın.

- Doğrudur Başkanım.

- Çok kötü bir aydın olmadır bu. Ve kesinlikle radikal değil, devrimci değil, vurucu değil.

- Koparıcı değil.

- Koparıcı değil ve tabii zayıflıklarından ileri geliyor. Çünkü vatanından böyle ucuz kopanın kendisi de çok zayıf kalır. Ama işte iyi niyetli olman "ben yine vatan için bir şeyler duyacağım" demen, bu trajik bir duymadır. Şimdi bu, sizi de zorladı. Halen de zorlanıyorsunuz. Senin iyi bir vatanelli olman gerekir, ki artık o zaman da dayanabilir misin? Bu kadar yıl Gurbetelli ol, şimdi acaba ne kadar vatana dayanabileceksin?

- Başkanım, benim temel sorunum, kendimi tanımamam ve o noktada yanlışlar yaşamamdı. Bence özgürlüğü yakalayamamanın en büyük sebebi, köleliği görememedir. Bu nokta buradaki süreçte çok iyi ortaya çıktı. Aynı biçimde önderlik gerçeğini görme, önderlik gerçeği karşısında kendi durumunu görme; halk gerçekliğini görme ve savaşın boyutunu görme. Bunları görmenin önemli adımlar attıracağı, özgürlüğe ilk kez anlam yüklediğini belirtebilirim.

- Şimdi bilincine ben pek bir şey söylemiyorum. Bilinç halkalarını yakaladın. Doğru-yanlış ayırtedecek yaklaşımı da aslında buldun. Geç de olsa oluyor bunlar.

- Doğrudur Başkanım.

- Şimdi sana bence, gerçekten bu Vatanelli gerekiyor. Onun savaşı değil mi? Onun sıcaklığı. Orada kendini deneyeceksin yeniden.

- Yeni yaşam, yeni yapılanma orada olmak zorundadır.

- Yeni yaşam kesin. Kolay ölmeyesin demeyeceğim, inadin, iddian yine büyük olsun diyeceğim.

- Ben aslında inatçı özelliklerimi hep farklı kullandım.

- Her kadın gibi.

- Küçükülüğümde de inatçılığım ile bilirim. Fakat yine bu inatçılıkla yürürken aslında düzenden intikam aldığımı sanıyorken, düzenle bütünleşme noktasına geldiğini gördüm.

- Her kadının düştüğü durum biraz budur. Doğrultuyu bildiysen ne mutlu bize.

- O doğrultuya girilmiştir diyebilirim.

- Burada son günlere kadar kendini yanıltıyordun.

- Başkanım aslında son günlere kadar değil. Belli şeyleri görmeye başladım. Özellikle devreye başlarken de en çok kendimi çözme noktasında iddialıydım. Bunu yapmaya çalıştım. Ve her çözümlemenin karşısında kendi gerçekliğini de biraz gördüm. Fakat onu görmekle birlikte, ona denk bir değişimi, ona denk bir dönüşümü ve ona denk bir çözüm gücü olmayı başaramadığımdan belli bir tikanıklık yaşandı.

- Çözüm son süreçte hızlandı galiba.

- Son yaşanan süreçle, özellikle kendimi görme noktasında hızlanmıştım.

- Belki de bu beş yıllık süreç, bu son süreçlerde çözümlendi.

- Doğrudur Başkanım.

- İyi, sen şimdi başka ne diyebilirsin son söz anlamında?

- Başkanım, ben aslında Kürdistan'da doğdum, ama Kürdistan'a köklü bir dönüşü şimdiye kadar sağlayamadım. Parti içerisindeki yürüyüşümde oldukça vasat bir çizgi izledim. Bunu son süreçte belli oranda görme durumu yaşandı. Özellikle bu sahaya gelirken Parti Önderliği'nin müdahalesi olmasaydı, yani kurtulanacak bir durum da söz konusu değildi. Kendimizi o duruma getirmiştik. Yalnız burada kaldığım süreçte savaşı gerçekten kavradım. Savaşa tek boyutlu olarak bakmamayı öğrendim. Yaşama sevgisi, dolayısıyla onun savaşımını vermedeki tutku da arttı. Bu değerlere bağlılık temelinde ve buradan alınan güçle artık gerçekten Kürdistan'a, kaynağa dönüşü gerçekleştirmek iddiasındayım. Başaracağıma da inanıyorum.

- Heyecanlısın?

- Her zamankinden daha çok Başkanım.

- O eski yaşama öfken kesin artık. Metropol yaşamı, Avrupa yaşamı...

- O öfke daha önce de vardı. Ama onu kendimde -özellikle düşünce düzeyinde ve değişim düzeyinde-, zorlama sözkonusuydu. Şimdi onun yolunu, yöntemini gördüm.

- Buldum diyorsun.

- Evet Başkanım.

- Ayriyeten bunun bir tarz sorunu olduğunu herhalde farkettiler.

- Orası kesin Başkanım.

- İnsanlarla doğru yaşama, doğru çalışma, doğru yürütme... Dikkat et, birinci devre akademideyken yanlış yaşıyordun, o zaman ilişki tarzın yanlıştı. Sonuna kadar da bu noktada eleştirildin. Bunu herhalde doğru tarza dönüştüreceksin. Bu çok önemli bir eleştiri, unutmama. Sen buradan kaybediyorsun aslında. Yoksa niyetlerin, çabaların hep devrim için, ülke için ama bir tarz var, dikkat et. O olmazsa boşa gidersin. Buna dikkat ediyorsun.

- Başkanım kendimce bir PKK oluşturmuşum.

- O sahte PKK'dir. O, kişinin kendisine göre PKK'sidir. Dikkat et, burada sahte derken kötü niyetlisin demiyorum. Biliyorsun herkesin böyle PKK'lilikleri var. Ama hepsi de boşa çıkıyor, zarar veriyor. Tamam?

- Doğrudur Başkanım.

- Çok var. PKK'de böyle bin tane var, değil mi? Hepsi de zarar veriyor değil mi? Biraz bizim bu PKK'ye inanmalısınız. Benim de biraz yansıtmak istediğim...

- O inanç var da ona denk dönüşüm olmuyor.

- Ama pratik tarzı kendinin oluyor.

- Evet Başkanım.

- Bunu değiştir artık diyorum. Tamam?

- O karardayım.

- Alçakgönüllü ol. Bir tek ol artık. Geç de olsa, bence bir değer ifade edeceksin.

- O kararlılık ve iddia vardır. Pratik süreç bunu gösterecektir Başkanım.

- Fuat çok yaşlanmış, ama hâlâ büyük kararlılığı var. Yaşın otuz mu?

- 31'e giriyorum Başkanım.

- En kudretli yaştasın. Kesin yani. Ben 31'de buraya geldim. Bu korkunç çalışmayı bu temelde yürüttüm. Sen ülkede mi yürütemeyeceksin? Yürütemezsen zaten öl! Yaşamaya hakkın yok ki.

- Geline süreç odur.

- Anarken... Ağır arkadaş mıydı?

- Evet Başkanım.

- Doktor Ağır'ı da analım. Onun yapamadığı devrimciliği de ilaveten sen yapacaksın değil mi? Biraz sorumlu sensin. Ağır arkadaş içimizde yaşıyor.

- Doğrudur Başkanım.

- Eminim ki olsaydı...

- Daha güçlü bir yürüyüşün sahibi olurdu.

- Bana göre bize doğru gelseydi o tarz değişebilirdi. Onun gelişi biraz bize doğru olmuştur. Ve onunla seni yürütüyoruz. Kabul?

- O sorumluluğu ve ağırlığı hissediyorum Başkanım.

- Güçlü ol! O da bence en taze değerlerden birisiydi. Başarıyla anmak mümkündür. Bunun gibi sanıyorum dopdolosun. Kesin istediğimiz arkadaşlık ölçüleri dahilinde, hatta yoldaş olacaksın, sesler başarı temelinde gelecek.

- Kesinlikle hedef ve amaç oturmuş, amaca kilitlenme, hedefe kilitlenme...

- "Yine tıkanı, yine tarzla bizi zorladı" bu gibi sözlerle artık yer vermeyeceksin.

- O kararlılık var Başkanım ve iddia da var.

- İddia da var bence, gerisi nefes alıp vermektir.

- Doğrudur Başkanım.

- Başarı sözüdür yani.

- Evet Başkanım.

- Uzun sözün kısası bu mu?

- Bu anlamda biraz da yılların intikamını alma iddiasındayım.

- Tamam, bu da ilave bir başarıma sözü oluyor. Tamam mı?

- Oldu Başkanım.

- İntikam işin içine eklenince geçmiş yılların iki katlı başarısını bekliyoruz...

16 Temmuz 1995

Gurbetelli arkadaşın Önderlik ile sözleşmesi

Şehitlere bağlılık insan olmanın başlangıcıdır

Beritan Şiyar Dersim

PKK'de her şeyin nasıl bir düşünceyle ve çabayla inşa edildiğini öğrenmek, Parti tarihini öğrenmektir. Parti tarihimiz demek emek demektir. Emek ise, sosyalizmin alfabesidir. Devrimci emek en yüce emektir. Bunun en önde kanıtlayıcıları ve temsilcileri de insanlığın en unutulan, imha ve inkarın kışkacındaki halkını, en onurlu bir biçimde çağa ve özgürlüğe yaklaştıran değerler, yani şehitlerimizdir. Onlar zor koşullarda şehadete yakın olan yoldaşlardır, dolayısıyla gerçeği en çıkarsız ve en soylu temsil edenlerdir.

Halkımızı, halklarımızı özgürlüğe taşımak ve yaşatmanın kavgası için on binlerin yola çıktığı devrim davamız bugün geldiği aşama ile Rojava Kürdistan'ın da Bakurê Kürdistan'da gelişen öz yönetim direnişleriyle devam ediyor. Kavga bitmedi, yeni başlıyor. Bu kavga düşmanla amansız hesaplaşmanın kavgasıdır. Kırk yıldır nefes nefese mücadele eden ve direnen, Önderliğimizin öncülüğünde gelişen bu özgürlük kavgası her mevzide ölümüne direnişlerle sürüyor. Ve sürmeye de devam edecek zafere kadar. Biz Parti olarak büyük devrimcilerin anılarını temsil ediyoruz. Onlar ki gözünü kırpmadan halklarımızın esenliği ve özgür gelecekleri için yaşamlarını adadılar. Onların anılarına bağlı kalacağız.

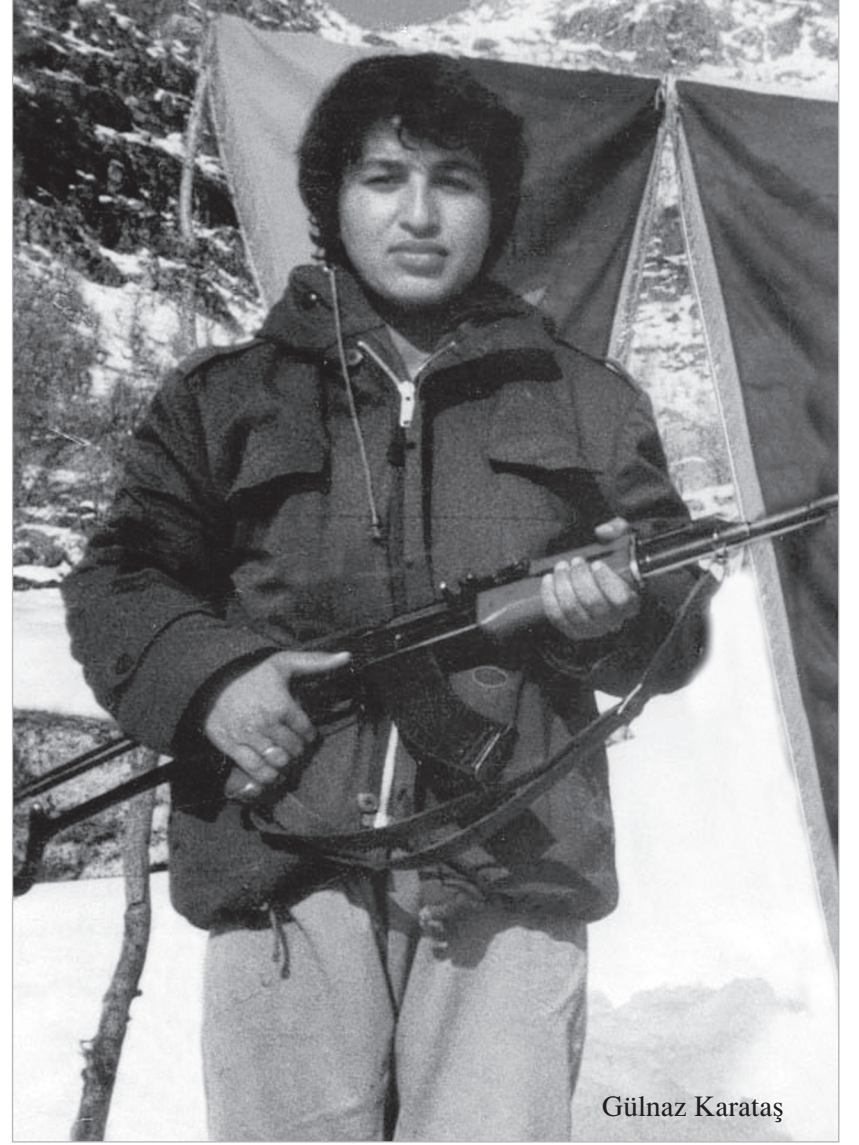
Kuşkusuz şehitlere herkes sahiplik edemez, şehitlerin gerçek sahipleri kendileridir, bizler ancak onların sağlam sözcüleri olduğumuz oranda, onların anısını yaşatma hakkına kavuşmuş oluruz. Onlar uğruna ölecek kadar sevdikleri bu mücadele ile bu hakkın kendilerine ait olduğunu zaten kanıtlamış oldular. Bize düşen şehitlerimizi daha fazla kavganın ve mücadelenin gerekçesi yapmaktır. Şehitlerimiz özgürlük kavgamızın gerekçesi olmuşlardır.

Bu hareketin ciddiyeti, amaçlarının tutarlılığından, mensuplarının gözünü

kırpmadan en değerli varlıkları olan canlarını bu yüce amaçların başarısı için her zaman feda etmeye hazır olmalarından kaynaklanır. Bir örgütün ne kadar tutarlı olduğunu öğrenmek istiyorsak, bu örgütün üyelerinin ister rahat, ister zor koşullarda her türlü güçlüğü karşılamaya ve gerektiği yerde bunun için ölmeye hazır olup olmadıklarına bakmalıyız. PKK hareketi bunu verdiği on binlerce şehidiyle bin kez kanıtlamış bir harekettir.

Hiçbir güç insanlığın özgür yaşam umudunu elinden alamaz

Eğer bir dava uğruna ölenler varsa, o zaman yüceltmeye layıktır. Hele bunu zorunluluk olarak değil, zorunlu bir görevin büyük gönül rahatlığıyla yerine getirilmesi ve ucunda ölüm olsa bile seve seve yürünmesi sadece o hareketin, o kişinin gerçek büyüklük ölçütüdür. Bu uluslar için de halklar için de böyledir, hatta enternasyonalizm için de böyle olduğunu kanıtlayan sayısız örnekler vardır. Bir halk saldırıya uğradığında veya çözümlü doğru gittiğinde onun mensupları öne atılmıyor, hesap soramıyor, sadece mırıltılar halinde gözyaşlarıyla yetiniyorsa, tam da bu biçimde kölelere yeterli görüyorsa, bu halk ve mensupları lanetlenmeyi hak etmiştir. Böyle ulusları hiç kimse ne ciddiye alır ve ne de saygı duyar. Üzerlerinde uygulanan baskının şiddeti ne olursa olsun, ne denli haksızlıkların kurbanı olurlarsa olsunlar, kendi özgürlükleri için ayağa kalkmaktan çekinenler her zaman köleler ordusu olarak anılmaya ve iğrenç bir biçimde görülmeye müstahaktır. Özgürlük hareketimiz kırk yıllık mücadele ile nasıl bir yaşamı istediğini verdiği sayısız bedelle ortaya koymuş bir hareket ve halk gerçekliği yaratmıştır. Bu gerçeklik Rojavada gelişen direniş yine Bakurê Kürdistan'da ortaya çıkan öz yönetim direnişi

Gülnaz Karataş

ile özgür yaşam kararlaştırması ve iddiasını ortaya koymuştur. Hiçbir güç insanlığın özgür yaşam umudunu elinden alamaz ve bu temelde karar vermiş bir halkın mücadelesini dumura uğratabilir. Çünkü bu uğurda savaşarak, direnerek ölümü göze alanlar var. Hele bir de sadece verdiği oğul ve kızları ile yetinmeyen, kendisi de fedaileşen bir halk gerçekliği açığa çıkmışsa kim alabilir özgür yarınları bu halkın elinden. Mücadelenin her alanında her mevzisinde şehit verdiğimizizi, bunun özgür yaşam iddiasının ölçüsü olduğunu tüm dünyaya şehitlerimiz duyurmuştur. Bu gerçeklik tarihi süreçlerde bu davanın yenilmezliğinin kanıtı değil mi?

Dolayısıyla burada çok açıkça ifade etmek gerekir ki; ulusal kurtuluşçuluk adına, yine Kürtler ve halklar adına bol bol laf edip de gerçekten ona verecek bir damla kanı olmayanların da lanetle anılmaları, bu nedenle insanlık arasına çıkamamaları, utançlarıyla her gün bin defa ölmeleri, bunlara yakıştırılacak en doğru konumdur. Bu böyle olmakla birlikte, bol bol ulusal

baskıdan bahsedip haksızlıkların ne denli fazla olduğunu söyleyerek gözyaşı dökmekten ve demagojik laflar üretmekten öteye gitmeyenlerin, sanki birer özgürlük savaşçılarıymış gibi halk arasına çıkmaları kadar iğrenç bir şey olamaz. Bunların demagojilerine aldanmak kadar, başka türlü tehlikeli bir yanılgı içine düşülmez. Bu yanılgıyı yaşayan işbirlikçileri de olan bir toplum ve coğrafya gerçekliğimiz de vardır maalesef. Ancak bu nedenle; ulusal davalar gibi önemli tarihsel davalar da demagojik olan, gerçekten ulusların kurtuluşuna sadece daha fazla kölelik getiren, daha fazla yenilgi psikolojisi yaşatan ve daha fazla çürümeye elverişli bir ortam hazırlayan bu yaklaşımların sahipleriyle, bir ulusun yaşama kudretinin, onun özgürlük savaşımına gözünü kırpmadan kendini feda etmekle orantılı olduğunu bilip savaşa katılmaya karar verenlerin yaklaşımları ve pratikleri arasında büyük farklar vardır.

Bugün açığa çıkan gelişmeler ve kazanımlar ilk gün verilen sözlerin bir sonucudur. Bu hareketin ölümsüzlerinin verdiği sözlerle bağlılıklarının kanıtıdır. Bu sözlerin sahipleri olarak en zor anlarda ve muazzam bir güçsüzlük ortamında, adeta vahşetin kol gezdiği, insanların sadece yüreklerine dayanmaktan başka savaşım araçlarına sahip olmadıkları bir zeminde, gerçeklerin en büyük temsilcileri şehitlerdir.

Şehitlerimiz yaşayan gerçek değerlerimizdir

Eğer şehitler için bir tanım yapmak gerekirse onlar, böyle bir dönemde varlıklarında zaferi simgeleştirenlerdir. Şehitleri sadece kişiler olarak da görmemek gerekir, onlar bir kurumdur. Çünkü onlar milyonların en yanılgılı bir yaşamın kurbanı oldukları bir anda ve ihanetin her biçiminin alabildiğine yaşandığı bir dönemde gerçeklerin sözcüsü olan ve tek başına gerekirse bunları haykırarak yaşayan kişiliklerdir. Bu tanımların en başında da bu mücadelenin doruk noktası olanların, adeta varlıklarını adayarak 'hakikat budur' diye haykıranların bulunacağı ve kendilerinden başka göz kamaştırıcı, gelişmeleri daha çok fet-

Arin Mirkan

Ebru Güneş

Andrea Wolf

Aynur Artan

Azime Adet

Güler Otac

heden bir değer, bir kurumun ve savaşımın olmayacağı çok açıktır. Dolayısıyla bir davanın ilk şehitlerinden son şehidine kadar tüm şehitleri, o davanın tutarlılığını ve zafere gidişini kanıtlar.

Bu nedenle diyoruz ki, şehitlerimiz yaşayan gerçek değerlerimizdir. Bizler ise sadece onların yüce komutası altında hareket halinde olan savaşçılarıyız. Bu tanım bir abartma değildir. Eğer biz yaşamı doğru devrimci düşüncelerin -ki bunlar önemli gerçeklere tekabül etmektedir- yoğunlaşması olarak anlıyorsak, diğer türlü bir yaşamın ne anlamı olabilir? Fiziksel varlığımızın, kollarımızın ve bacaklarımızın hareket etmesinin, organlarımızın çalışmasının, yemek ve içmekten ibaret bir yaşamın hiçbir anlamı yoktur. Eğer biz yaşamı bu kadar alt düzeyde bir kavrayışa götürmüyorsak ve bir toplumu demokratik sosyalizm temelinde yeniden yaratmak, devrimci bir tarzda üretmek gibi bir amaçla yola çıkmışsak, işte bu amaçların içinde en değerli varlığın şehitler ve dolayısıyla da gerçek yaşayanlar olduklarını kabul etmemiz gerekiyor.

Bizde hep yaşayan şehitlerdir

PKK bünyesinde yer alan ve şehitlerin anısına gerçekten bağlı olanlar, kendilerini yaşamazlar ve hayatını her an bu mücadeleye feda etmeye hazır dırlar. Devrimin tüm alanlarında direnen yoldaşlarımızın mücadele mevzilerindeki duruşları bunu ifade ediyor.

Partimizin şehitlerin anısına bağlılık temelinde oluştuğunun kesin kanıtı yaşadığımız pratiktir. Bu aynı zamanda tümüyle gerçeklerimize doğru yaklaşmak, gerçeklerimizi ilerici ve devrimci yönde değiştirmek, bunun için örgüt olmak, bu örgütün gözü pek militanları haline gelmek, fikren derinleşmek ve pratikte keskinleşmek anlamına da gelmektedir. Bunun göstergesinin sürekli yoğunlaşarak, direnişin, insanın demokratik ulus projesi temelinde başarıyla yaşamsallaşması olduğunu biliyoruz.

Halkımız gibi, en değerli varlıklarını hiçbir koşul altında terk etmemek için her şeyini vermeye hazır bir halkın, bizim koşullarımızda gelişen şehadet olaylarına büyük bir saygı,

bağlılık ve daha çok fedakarlık anlayışıyla yaklaştığı ve destek gösterdiği açıktır. Bu da şehitlerimizin, halkımızın gerçek yaşamını dile getirdiklerinin, onu dirilttiklerinin ve bunun kendi yankısını halkta bulduğunun kanıtlanmasıdır.

Önderliğimizin ilk günden Haki yoldaşın şehadetine verdiği partileşme yanıtından beri bu hareket ve halk hiç bir zaman şehitlik olayına dar yaklaşmadı, şehitlere ters düşmedi. Eğer şehitlik olayında dar düşünmüyorsak, işte sadece kişilerin fiziksel varlığı ve anıları biçiminde bakmıyorsak, eğer şehadete bir siyasal olay ve gerçeklerin açığa çıkarılması olarak, bir sınıfsal ve ulusal savaşım sorunu tarzında yaklaşıyorsak, göreceğiz ki aslında bizde hep yaşayan şehitlerdir, onların kendileridir. Bunu daha alt düzeyde yaşayanların, hatta bu konuda ister parti içinde, ister parti dışında olsun yaşamı dar, yüzeysel ve günceli kurtarma biçiminde anlayanların, kendi gerçeklerini yüz bin defa inkar etmiş olanların en kokuşmuş ölümler olduğu ortaya çıkmaktadır. Daha doğru bir yaklaşımla şehitlerin etrafında yoğunlaşan gerçek yaşamken, diğerlerinin nefeslerinde ve beyinlerinde üreyenin ise, bir kanserleşme olayı olduğu ve ölümlerin en kötüsünün bu olduğu görülecektir.

Önderliğimizin *'bugün bütün toplumu demokratik bir yaşama doğru ilerletmeye çalışırken, insanlığın faşizmin istediği gibi yaşamak mecburiyetinde olmadığını, kendi üstünlüğünü haykırabilecek kadar yüce bir varlık olduğunu ve bunun PKK'de somutlaştığını, hem de bunun en yakından ve gerektiğinde tek başına en zor koşullarda böyle temsil edildiğini göstermekle büyük bir tarihsel hakikatin, insanlık adına büyük bir kazanımın mevcut olduğunu da ortaya koyuyoruz. Bunlar öyle basit gerçekler ve temsilcilikler değildir. Yine bunlar sadece faşizmin günümüzdeki dayatmalarının boşa çıkarılması anlamında temsilcilikler olarak da değerlendirilemez. Bunlar, etkileri yüzyılları kuşatacak olan değerlerdir. İşte şehitlerimizin mücadelemizdeki gerçek değeri böyledir.'* Dediği değerlendirmesinde daha fazla söze gerek olmadığını ortaya koymaktadır.

Onbinlerce yoldaşımızın şehadetinin elbette yüce ve yerleri dolduramaz büyük bedeller olduğunu bilerek yaklaşıyor ve yaşıyoruz. Bu yoldaşlarımız kısa ömürlerine çok büyük ve yüce işleri sığdırarak devrimciliğin en özlü ifadesi olmuşlardır. Her yaşta şehit veren bir mücadelenin sahibiyiz. Aynı zamanda da neredeyse birçok halktan ve ulustan da şehitlerimiz vardır. Bu mücadelemizin bir insanlık ve halklar mücadelesi olduğunun da ispatıdır. En son Rojava da yine Rojihat Kürdistan'da, Şengal, Kerkük, Pirsûs, Ankara ve diğer bir çok yerde her halktan ve kesimden insanların şehit düştüğü bu mücadele mutlak zafere gidecektir. Çünkü canlarını feda

Çerkez, asıllı Ekim şehitleri, Beritan (Gülnaz Karataş), Canda Türk., Mizgin (Çiğdem Türkmen), Ronahi (Andrea Wolf-Alman), Helin Çerkez, Azime, Meryem, Zeynep, Zinarin, Leyla, Sarya, Rotinda ve nicesi Özgürlük mücadelesinde şehadete ulaştı. Bu bileşim insanlığın kurtuluşunu kadının kurtuluşu ekseninde, kadının gerçek özünü açığa çıkaran bir kadın dünyası yaratma ve tüm dünya kadınlarını bu dünyada bütünleştirme hedefindeydi.

Birçok halktan oluşan bu kadın topluluğunun bir araya gelişi, örgütlülüğün boyutunun göstergesidir. Bu örgütlülük, perspektifini Kadın Kurtuluş İdeolojisi'nden alıyor. Bu örgütlülük, ideolojik güç ile pratik dilin gücünü

Ekim ayı bu mücadelede büyük şehadetlerin sembol bir aydır. Özellikle de bu özgürlük kavgasında en önde olan ve bir an tereddüte yer vermeden özgür yaşam tutkusuyla ölümü yenen her biri bir destan yaratan kadın yoldaşlar özgür yaşamın teminatı olmuşlardır. Sayısız kadın yoldaşın şehit düştüğü bu coğrafyada yeşereceğine inandıkları özgür insanlık ve özgür yaşamdı.

edenler bu davanın zaferine inanmasalar dı girmezlerdi ve canlarını vermezlerdi.

Ekim ayı bu mücadelede büyük şehadetlerin sembol bir aydır. Özellikle de bu özgürlük kavgasında en önde olan ve bir an tereddüte yer vermeden özgür yaşam tutkusıyla ölümü yenen her biri bir destan yaratan kadın yoldaşlar özgür yaşamın teminatı olmuşlardır. Sayısız kadın yoldaşın şehit düştüğü bu coğrafyada yeşereceğine inandıkları özgür insanlık ve özgür yaşamdı. Bundandır ki, her yerden akın akın dağlara geldiler ve özgürlük mücadelesinin tüm mevzilerinde direndiler. Her kesimden, yaştan ve halktan kadınlar bu saflarda en önde oldular. En önde olmak öncülere has bir duruş ve katılımdır. Önde olanlar şehit yoldaşlarımızdır.

Yılın her günü ve ayında onlarca şehidimiz vardır kuşkusuz. Ancak Ekim ayı işte yukarıda belirttiğimiz bu özelliği ile halkların özgürlük kavgasının zafere ulaşacağına tarihe yazıldığı bir aydır. Çünkü bu ayda; Alman, Türk, Kürt,

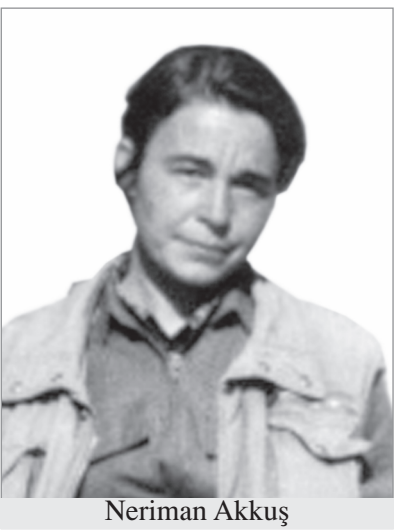
göstermektedir. Onların eylemleri, egemen zihniyetin yasakçı çizgisine, sömürgeci ve emperyalist özüne karşı bir çıkıştır. Onlar yeni bir yaşam modelini yaratanlardır. Onların yaşam felsefesi ve kadın rengi, yaratılmak istenen kadın eksenli demokratik ulus modeline örnektir. Bu sistem, analık hukukuna dayalı insan kimliğinin evrensel özünü esas alan bir sistemdir. İnsanları hapseden sınırları aşan bir projedir. Bu uygarlık düşüncesi ve örgütlülüğüyle tüm dünya kadınlarını demokratik ulus çatısında buluşturur. Kadın eksenli gelişecek bir sistem de halklar arası savaşlara yol vermez. İnsan hakları ve iradesine saygı temelinde ortak yaşamı birlikte gerçekleştirir. Bu üslup ve dil ile insanlar arasında yaşanan tüm sorunlara çözüm getirir. Karanlık ve çirkinlik onların yaşam felsefesinde yer edinemez. Kutsallık ve aydınlıktır onların felsefe ve çizgisinin özü...

Özgürlük Hareketimiz'de Ekim ayı yoğun bir mücadele sürecini ifade ediyor. Bu, öyle bir mücadele ki, des-

tansı ve mitolojik savaşları andırıyor. Ana tanrıçanın tanrılara karşı verdiği mücadeleye benziyor. Komplo ve yalanlar sonucu yaratıcılık kültürünü çalmak isteyen tanrılara karşı, ana tanrıçanın verdiği mücadele misali. Şehitlerimizin büyük yaşam özleminin kaynağı; Verimli Hilal'de, uygarlığın doğuş merkezi olan Zagros-Toros eteklerinde saklıdır. Ekim ayı kavgasının tanrıçaları kökenini, tarihin şafağında ana tanrıçanın ilk kavgasından aldı. İnsanlık bir kez daha özgürlük mücadelesini bu çağda canlandırıyordu. Bu ay, tarihin şafağında yaratılan yaşam gibiydi. Ortak yaşam için mücadele edilerek yaşam hukuku ve kanunları oluşturulup ana tanrıça kültürü ile uygarlığın yaratılışı ve onurla sürdürülüşünün gerçekleştirilmesi gibi ekim ayının özü de bunu yeniden yaşamsallaştırmaya dönüktü.

Ekim ayının özgürlük şehitleri tanrıçaların izinden giderek kadın topluluğunu yarattılar. Onlar tüm sınıf ve ırk ayrımlarından arınarak, eşitlik ve özgürlük ekseninde erkeğin ayırımı ve farklılıklar gözetken, sınırlar koyan sistemini aşarak, sınırlara kendi sisteminde yer vermeyerek, ana tanrıça kültürünün temsilini en üst düzeyde gerçekleştirdiler.

Kürt, Türk, Alman, Çerkez asıllı Ekim şehitleri demokratik ulusun ilk müjdeleyicileriydi. Amaç cinsler arası eşitliği ve özgürlüğü geliştirmek; din, ırk, mezhep ayrımlarını aşmak; demokratik uygarlığı geliştirmek; insanlar arasında oluşturulan sınırları kaldırmak ve aynı zamanda toplumları kadının düşünüş ve yaşam rengiyle yeniden inşa ederek, neolitik kültürün çağdaş temsilcileri olarak bu kültürün tarihin yıkıntıları arasından çıkartıp yeniden büyümektir. Ekim ayı şehitlerinin gerçekçi barışla yaşam bulan, özgür yaşam için; egemen zihniyetin, halklar mozaikine yönelik saldırılarına karşı bir duruştur. Onlar yaşam felsefeleriyle halklar mozaikinin hayat bulmasının öncülüğünü yaptılar. İnsanlığa barışçıl bir yaşam armağan etmek için tereddütsüz özgürlük mücadelesini büyük bir fedakarlıkla yürüttüler. Onların mücadelesi istemi insanlığın barışçıl yaşam ihtiyacını gerçekleştirmek içindi. Onlar eşit, özgür ve barışçıl yaşamın kadının sade ve arınmış özünde yattığı ger-

Neriman Akkuş

Hüsnâ Akgül

Ümran Yıldırım

Mihriban Saran

Azime Bilgin

Nursen İnce

Meryem Çolak

Berivan Taptık

Gülistan Önen

Belkız Yeşilyurt

çekliğinden hareketle bu değerleri insanlığa sundular. Bu şehitler enter-nasyonalist olma gerçekliğinin yanında, evrensel özleriyle özgür geleceğin yaratıcı mimarları da oldular.

Ekim ayı aynı zamanda kutsallık ve lanetliliğin savaşımına da tanık oldu. Bu savaş kökenini tarihten aldı. Bu ayda Ekim Devrimi kapitalist ve emperyalist sistem karşısında başarı kazandı. Bilinen yetersizliklerine rağmen bu devrim, insanlık tarihinde önemlidir ve kutsallığını hala yitirmemiştir. Tüm güncel sonuçlarının yanında kadın da bu devrimde aktif rol oynamıştır. Bu ayda lanetlilik kutsallığa karşı bir savaş başlattı. Komplocu güçler özgür yaşamın mimarı ve yaratıcısı Önder Apo'ya karşı savaş için seferber oldular. Lanetlilik ve komploculuk kutsallık karşısında saldırganlaştı. Aydınlığın karanlığa, kutsallığın lanete karşı direnişi büyüdü.

Beritan "nasıl yaşamalı" sorusunun somut yanıtıdır

Beritan'ın (Gülnaz Karataş) direnişi de ihanet ve komploculuğa karşıydı. Tarihi bir bilinçle, bir Dersim kadını olarak, Zarifelerin ve Beselerin teslim olmayıp kendilerini uçurumlardan atan gerçekliğinin sembolü oldu. Ana tanrıçanın komploculara teslim olmayan gerçeğinden aldı direnişinin güç kaynağını Beritan; onun soyluluğunu taşıyor. O, özgür yaşam çizgisi ve felsefesinin temsilcisidir. Özgür yaşam gerçekliğine net ve keskin bir bakış açısının yaratıcısıdır. "Nasıl yaşamalı ve bunun için nasıl mücadele edilmeli" sorusunun somut yanıtıdır. Mitolojik destanlarda Tiamat'ın

küçük oğlu Marduk, Tiamat'a karşı savaş ilan eder. Onun gücü ve yaratımlarını elde etmenin savaşımı içerisine girer. Marduk komplo ve yalanlarla Tiamat'ın silahlarını etkisizleştirerek onu yener. Ardından da Tiamat'ın cesedini parça parça eder. Şehit Beritan bilincini tarihin bu derinliklerinden aldı. Kandırılmadı ve cesedinin komplocuların eline geçmesine bile izin vermedi. Çünkü, ucuz ve özgürlüğü içerisinde barındırmayan bir yaşamı kabul etmedi. O, tanrıça Tiamat'ın yenildiği mevzilerde kahramanca ve büyük bir direnişle savaşarak komplo ve ihaneti, onların çizgi ve felsefesini yenilgiye uğrattı. Kendini, kayalıklardan uçuruma bırakmadan önce, son mermisine kadar savaştı. Mermisi kalmayınca, silahını parçalayarak imha etti. Bu anlamdaki direnişi ve silahını komploculara bırakmaması, Tiamat'ın yenilgisini, zafere dönüştürmesinin ifadesi oluyor. Ona karşı savaşan düşmanları bile, onun zaferinin şahitleridir.

Destanlaşan bu kutsal direniş, onların da kabullendiği bir olgudur. O'na karşı savaşan peşmergelerden biri savaş anında Beritan arkadaşı yaraladığında, yanındaki öbür peşmerge arkadaşına kızarak, bu büyük direnişçiye saygı duyması gerektiğini belirtmiştir. Uçurumun kıyısında efsaneleşen Beritan yoldaşın cansız bedeninin yanına gelen ve onun kahramanlığından etkilenen peşmerge, Beritan yoldaşın belindeki raxtı alarak, o günden bugüne dek Şehrazor'daki evinin baş köşesine asmış, büyük direniş karşısındaki saygı ve etkilenişini herkese anlatmıştır, hala da anlat-

maktadır. Beritan, ışığında aydınlanacağımız bir manifestodur. Komploculuğa, ihanete ve lanetliliğe karşı bir mücadele çizgisidir. Tüm geriliklerin ve olumsuzlukların zeminine karşı bir başkaldırıdır.

Meryem arkadaş, belki de Meryem ana demek daha doğru olur. O kutsal bir anaydı gerçek anlamda. Meryem ananın Şilan isminde bir kızı var. Kızı için kaleme aldığı duyguları, denizleri ve okyanusları aşan derinlikte ve kutsallıktaydı. Bir o kadar da şefkat dolu ana yüreği ile yoldaşlarına yaklaşıyor, her birinde Şilan'ı Şilan'da her birini görürdü. Sadece Şilan için değil Şilanlar için yaşamaya karar vermişti. O duygular ki, bir ananın közden yüreği kadar sıcak ve güneşin merkezinden yükselen alevler kadar yakıcıydı. O duygular ki, güneşin yakıcılığı ve canlılığından alırdı kaynağını. Yüreğinin büyüklüğü en yüksek dağları bile aşardı. Bu yürek büyüklüğü karşısında en yüksek ve asi dağlar dahi utançla baş eğilerdi. Bir ana olarak tarihi görevinin bilincindeydi. Devrim karşısındaki görevi sadece canından çok sevdiği kızı için değil; annesi, babası, katledilen yüzlerce çocuk, yine ülkesinden ayrı, yabancı topraklarda büyüyen çocuklara özgür bir gelecek yaratmak içindi. Özgür bir ülke yaratmak için omuzlamıştı devrim görevini. Özgür ve onurlu bir yaşam içindi her şey. Devrim görevleri ile analık duygusu ve derin istemleri arasında müthiş bir bütünlük oluşturmuştu. Kadın Kurtuluş Hareketi'nde öncü bir misyona sahipti. Orduda komutandı. Derin ideolojik yaklaşımı, cins bilinci ve yoğun birikimiyle ihtiyaç duyulan her yerde hü-

manist olduğu kadar, örgütsel gereklilikler ve örgütsel işleyişte tavizsizdi. Gerektiğinde de güçlü ve cesaretle bir savaşçıydı.

Ekim ayında şehit düşen, Çiğdem Türk, Ronahi Alman, Canda Türk, Azime, Sarya, Gurbetelli Ersöz ve Zinarin yine Rojavada fedaice şehit düşen Arin Mirkan, Rewan Kobanê ve onlarca kadın fedai yoldaşımızın şehadetleri Kürt halkının ve kadınlarının özgürlük mücadelesini ve gücünü dünyaya duyurmuş ve dünyanın her yerinden kadınlar bu mücadeleyi sahiplenmiştir. PKK'nın yaşarken efsaneleşen kadını Sara yoldaşımızın dünyaya mal olan, her milletten ve renkten kadının büyük bir acı duyduğu şehadeti ve O'na sahiplenmeleri mücadelemizin haklılığının kanıtı olmuştur. Sara'nın binlerce kadın yoldaşı da bugün Rojava, Şengal, Kerkük, Maxmur ve diğer tüm alanlarda herkesin adını duyunca kaçtığı insanlık düşmanı DAİŞ çetelerine karşı inanılmaz bir cesaretle savaşmaktadır. Devlet ordularının bile önerinden kaçtığı bu gürüha karşı kadın yoldaşlarımızın korkusuzca savaşmaları tek gözlü deve karşı savaşan 'Sırma Telli' kadının mitinde olduğu gibi efsaneye dönüşmüştür. Bu yoldaşlarımız ve daha yüzlerce yoldaş kendi gerçeklikleriyle birlikte özgürlük çizgisinin zirveleşen sembolleri ve özgür insanın kadınla yaratmak istediği yaşamın mimarı oldular. Onlar Ekim ayında lanetliliğe, komploculuğa ve tüm karanlıklara karşı kutsal bir çizgi ve sönmeyen ışık oldular. Zinarin yoldaşın "Sorun cennette melek olmayı başarabilmektir." sözünün güçlü gerçekleştircileri olmayı başardılar.

Güneşin kızları

Ekim ayı, ateşte arınan canların intikamını almanın ayıdır. Lanetliliğin ve karanlıkların, kutsallığa ve aydınlığa karşı geliştirdikleri kompolar, şehitler kervanına nicesini daha kattı. 9 Ekim komplocuları tüm pervasızlığıyla ana tanrıçaya yönelik uyguladıkları savaş kapsamında bir komplo daha geliştirir Güneşe karşı. Ateşin ve güneşin çocukları tarihi bilinci, aydınlığı ve yürekliliğiyle karşı koydular bir kez daha karanlığın fütursuz saldırılarına...

Ortak mesajlar ve ortak çarpan yürekler bir silsile gibi yükselirken tanrıçalar diyarında bir kez daha görkemli eylem zincirleriyle tarihte izler bırakır. 'Güneşimizi Karartamazsınız' eylemleri, tarihin aydınlık sayfalarına ateşle yeni bir doğuşun tarihini yazdı. Güneş ve aydınlık asla karartılamayacaktır bu insan bedeninden oluşan meşalelerin aydınlığı ve alevleri sayesinde. Tüm yürekler ve beyinler Apocu ruh ve felsefede buluşmuş bir tek söz ve karar haline gelmişlerdi: "Güneşimizi Karartamazsınız!"

Özgürlük savaşçıları, görkemli bir fedailikle mücadelelerini yükseltiyor, tarihi bir bilinçle karanlıklara meydan okuyorlardı.

Kadın yüreği ve bilinciyle aydınlanan özgürlük fedaileri kendilerini küllerinden yeniden yaratarak var ediyorlardı. Ekim şehitlerinin alevlenen bedenlerinden yükselen ateş iki kadın yüreğini daha almıştı sonsuzluk yürüyüşü içerisine. Rotinda (Aynur Artan) ve Kurdê (Selamet Menteş) yoldaşlar. Onlar güneşin kızlarıydı öncülleri ve ardılları gibi...

İşte adını saymadığımız yüzlerce yoldaşımızın şehit düştüğü bu ay böyle sembolleşti. Kuşkusuz bu mücadelede ölümsüzleşen yoldaşlarımızın hergün yenilmezliği daha fazla kanıtlanan mücadele ile yaşatarak tarihleştireceğiz. Özgürlük ne kadar büyük bir ideal ve amaç ise bu uğurda verilen bedelleri de o denli büyük ve ağırdır. İnsanlığın karanlık tarihini aydınlatan bu meşaleler hiç sönmeden nesilden nesile hep var olacaktır.

Kırk yıldırı sömürgeci hegemon güçler ve onların çetelerine karşı yürüttüğümüz mücadele, işgal edilmiş ülkemizi lanetli bir işgalciliğinden, sömürgecilikten kurtarma mücadelesidir. İnkâr ve imha politikalarının altında ezilmiş bir ülke ve halkının özgürlük direnişi ve zaferi şehitlerimizin eseri olacaktır. 'Onlara bağlılık insan olmanın başlangıcıdır' dedi Önder Apo. İnsan olmanın ve özgürce yaşamının bedeli daha fazla can vermekse eğer bu karar çoktan verilmiştir. Bunu da herkes böyle bile!

Bu ayın ölümsüz şehitleri şahsında, tüm devrim şehitlerini saygıyla anıyor ve onların çizdiği yolda, yine Beritan yoldaşın çizgi ve felsefesinin takipçileri olacağımızı belirtiyoruz.

Sevcan Algünerhan

Herekol hasretim

Şehit Zerdeşt Dersimî'nin (Ali Gezer) 'Herekol Güncesi Kitabı'ndan

Ülkemin, gördüğüm ya da görmediğim her karış toprağının derin bir anlamı var benim için. Ülke de bir canın бүтүнлүгү gibidir adeta. Ortak bir sistemi ve duyargaları var. Birbirini tamamlar, birbirini var eder, besler, korur...

İçindekiler olmadan bir ülkeyi ney-lersin? Kuşku yok ki insanıyla vardır bir ülke. Onu anlamlı kılan, güzelleştiren de o insanlardır. Renklerinin siyah, sarı ya da beyaz olması önemli değil. Önemli olan, o yaşama yüklenen anlamdır. Biz insan kızı ve oğlu için insanın en fazla değer taşıması bir abartı değildir. Tabii birey olarak kendi dışındaki toplumu, varlık olarak kendi dışındaki "canlı" ve "cansız" varlığını yadsımadan.

Özgürlük hareketimiz PKK ile tanışmadan, bende derin bir yurt bilinci yoktu. Bir yurdumun var olup olmadığını da biliyor değildim. Çocukluğumu, yaşadığım köyümü, yaylamızı, gezdiğim kırlarımızı, dağlarımızı; içine girip balık yakaladığımız dereleri; soğuk sularını içtiğimiz pınarları; üzerinde, etrafında oyun oynadığımız kayaları, taşları; dutlarını, alıçlarını, eriklerini, armutlarını, mışmışlarını yediğimiz ağaçları; tavukları, eşekleri, kurbağa ve kertenkeleleri; arpa ve buğday tarlalarını, kelebekleri, dağ çayını, tüylü çayı, nane ve kekik kokusunu; türkülerini, ağıtları, küfürleri, şakaları, kavgaları, barışmaları; çapayı, çatlamış elleri, gözyaşlarını, bereketi, sevinci, çığlığı... Hangi birini anlatsam ki! Hele özlemi, hasreti... Terk etmezleri, terk edilmezleri; anayı, umudu ve de öfkeyi...

İnsanıza ya!

Köyümün anılarından vurmuşum kendimi Akdeniz'in şehirlerine, oradan İstanbul'a. Kiminde bir kaçıştı belki. Bende ise bir arayış. Zindan bir yaşamın zincirlerine mahkûm olacak huyum hiç olmamıştı. 3 yıllık esaretin ardından Dêrsim'i, Munzurlar'ı, Laç'ı, Demanan ve Haydaranları, Kutuderesi ve daha nicelesini görecektim ya, fakat Ehrimanlar'ca kesilmişti yollarımız. O halde umut kapısı Botan'a açılmıştı. Bir sonbahar vaktinde yağmur içmiş, sürülmüş toprakların kokusu da neydi o Beşiri tarlalarında?

Havlayan köpekli köyün sakini olan bir Êzdî aile ile tanışmanın o tarifi imkansız kökleriyle buluşma heyecanını... Bulanık akan Dicle suyunu, kaya oymalı, Kur'anlı, camili köylerin virane hüznünü, köyün geride bıraktığı ağıtları... Mava'yı, Suske'yi, Çiyareş'i, Gabar'ı, Çırav'ı ve Cûdî'yi nasıl anlatsam ki?

Ülkemleşiyordum. Ülkemleşme yolundaydım. Haftanın'de biri kucağımda, biri sırtımda iki yoldaşım can vermişti. Ve onlarca şehit, Metîna ve Zap'ta... İhanet, direniş, kahramanlık, ölüm, hü-zün, yaşam, sevinç. Toprağa düşen yüzden fazla tohum. Kavga, yiğitlik, lanet ve kutsallık. Jiyan, Bahoz, Amir, Gurbet ve Meryem.

Yolum yine düşmüştü Botan'a. Fa-raşın yeşil, zinde ve direngen karşıla-

mıştı bizi. Kato Jîrka, gücümü sınıyor gibiydi -belki de samimiyetimi. Kimse "lanet" dedirtmedi bana. Yıllar geçtikçe bir parçası oldum -belki de yoldaşı, sırdaşı. Fısıltıyla konuştuk birbirimizle. Bazen konuşmaya bile gerek kalmazdı. Sancılarım artıkça, kan ter içinde uykusuz ve yapayalnız kaldıkça ne anlamlar seriliyordu içime, bir Kato bilir, bir de ben.

Nefretim ve lanetim olmadı ki, sonradan sevgiye dönüşen. Baştan itibaren ve baştan başa sevgi yüklenmişti bana.

"Besta bir deniz" diyordu küçük Ahmet Rapo. Hêzil çağlayan, Mehre virane, Axyan'ın hüznü tarife gelmezdi.

Hain ve alçakça bir kuşatılmışlık vakti, Herekol eteklerinde beş can verdim: Küçük Ahmet Rapo, Yaşar, Karker, Ali Kurmanç. Bir de sağlam ulaştırmak üzere özenle cebimde koruduğum fedai yiğit Kürt kızı Şehrîstan'ın sesini taşıyan kaseti -bir kurtulmalık ve ölüm anında bir daha çıkarmamak üzere Herekol'un göğsüne gömdüm. Ve sonra Çala'da 7 can daha. Merxas'ı, Berxwedan'ı, Cemil'i kendi ellerimle gömdüm.

Yıllar sonra bir daha Behdînan ve yıllar sonra bir daha Botan. Doza'yı ellerimle gömdüm, mezarını ellerimle kazdım, toprağını avuçlarımla örttüm. Ferhatları, Nudaları, Ekin ve Araratları... Daha nicelesini... Ve Halil'i toprağa verdik. Her biri bir dağ, her biri bir ülke parçasıydı.

Ahmetlerin şehadetinden sonra bir daha Herekol'a dönme şansım olmamıştı.

Herekol'u yazacaktım

Güney'deyken HPG basını tarafından, Parastina Gel'de yayınlanmak üzere "Herekol" üzerine bir yazı yazmam istendi ama ben eteklerine kadar gidebilmiş ve Herekol'un heybetli duruşunu hep uzaklardan izlemiştim. Herekol'un bir çocuğu olan Şehit Dijwar Erkendi arkadaştan yardım istedim. Büyük bir sorumluluk duygusu, mütevazı ve istekli bir yaklaşımla karşılaştım. Dijwar arkadaş beni adeta gezdirircesine anlattı, anlattı... Doyumsuz, sade, inandırıcı, heyecanlandırıcı, egzotik bir manzara karşımdaydı. Ondan önce de Çekjîn Efrîn arkadaş, sürekli bahsediyordu sohbetlerimizde.

Anlatımları kaleme dökerken Şehit Serbest Kiçi arkadaşla tanıştım. Bir anı-roman yazmış; ama basın onaylamadığı için sitem ediyordu. Köylü kökenli olduğu için okuma şansı bulamamış. Ömrünü dağlarda, savaşın içinde zorluklarla yaşamış bu arkadaşın çabası, ne de yüceydi anlayabilenler için.

Sonunda Dijwar arkadaşın anlatımlarını kese kese, kısaltı kısaltı birkaç sayfa olarak dergiye verdim. Herekol'u görmeyen biri olarak Herekol'u yazmışım. Herekol'u görmek, artık bir borç gibi boynuma asılıydı.

Sanırım '94 yılıydı. Sağmalcılar zindanındaydım. Daha önce dağda kalmış "Yaşar" adında bir arkadaşım anlatmıştı. Kendisi de Herekol'da kalmış ve yara-

lanmıştı. Küçük Kato'dan bahsetmişti. O zaman bir çocuk dergisi de çıkarı-yorduk. 12-13 yaşlarında "Kato" isimli bir arkadaş, çatışma içinde kalıyor. Şehit düşen bir arkadaşın BKC'sini kurşun yağmuru altında ve kendi inisi-yatifiyle getiriyor. Düşmanla savaşıyor. Bana Herekol'un kayalıklı yapısını, özelliklerini de anlatmıştı ve bu bende bir iz bırakmıştı.

Yani Herekol içimde hep birikti, büyüdüyü, onu söylemek istiyordum. Gelmiş olmadan sevgisini yüreğime nakşeden Herekol için görevlerimi yerine getirmeye çalışmalıyım. Daha geleli 10 günü bulmuşken anlatacak o kadar yeni şey var ki...

Herekol'un kuzeydoğu eteklerini do-laştım. Yukarıdan Tıryan'a, Deşta Rewa'nın karşılarına kadar gittim. Deşta Sore'den geçtim. Şehit Azime, Şehit Kato arazisini gördüm. Ta Garisa'ya kadar her yer görünüyordu. İleride gezdikçe arazisini anlatmaya çalışacağım.

Herekol, ismini bir şekilde tarihe nakşetmeyi başarmış bir dağımızdır. Bedîrxan Bey İsyani'nda ölesiyе direngenliğini biliyorum. Serhildan en son Qor Qendîl'de yenilgiye uğrar. Mir-leri ile meşhur bu efsanevi dağın nice "çiroku" var. Onları yeniden derleyip gün yüzüne çıkarmak, halka mal etmek ne güzel olurdu.

Tabi bir de asla unutulmayacak bir "Egîd efsanesi" var, Herekol'un. 15 Ağustos Atılımı'nda, Eruh Baskını ardından Egîd yoldaşın grubuyla geri çekildiği dağdır burası. Egîd yoldaşın nakşolan o heybetli fotoğrafının da Herekol'da çekilmiş olduğu söyleniyor. Bazı arkadaşlar Gola Bemaşê de çekildiğini söylüyor.

Bir efsane yiğit Kürt kızı da Komutan Azime'dir. Resul arkadaş ise duruşuyla, yoldaşlığıyla, komutanlığıyla, savaşıyla destanlaşan çağdaş bir Kawa'dır.

Küçük Kato, başlı başına bir roman konusu. Onlarca, daha nice. Yazdıkça çoğalan, çoğaldıkça yazmayı bekleyen nice...

Ne kadar yazılsa da hep eksik kalıyor, kalacak. Herekol'u sadece kayalıklı, asi, soğuk ve zorlu bir coğrafya çıkıntısı olarak görmek, görme özürü olmak gibidir. Yüzlerce, hatta binlerce yıllık geçmişin izlerini sürerek şifreleri çözmek; bir aşkın, bir kavganın, bir isyanın, bir şehidin anısını yeniden canlandırmak bile ne derin anlamlar keşfetmemize yol açacak. Biz bu dağlara ne gezip tozmak için ne de sadece askeri bir mevzi olarak değerlendirdiğimiz için geldik. Kendimizi yeniden yaratmak, gerçek özümüzle buluşmak, kölelik zincirlerinden kurtuluş için çıktık bu dağlara. Bu nedenle dağlar bir ana gibidir; bazen sevmey, hor bakar. Teper geçersen, lanetlenirsin. Bu dağların zorlukları, acıları ve asaletiyile yıkanmadıkça kutsanamayız. Bu ülkenin nice adsız çocuğu yatıyor bu kayalıklarda. Onlar bizi gözlüyor hep. Onlar bizim gerçek tarihimizdir, özümüzdür, geçmişimiz ve geleceğimizdir.

Şimdi onların ardılları olarak boynumuzun borcunu ödemeliyiz. Buna gücümüz olmasa bile son nefesimize dek bunun çabası içinde olmalıyız. Bunun çırpınışı içinde olmak bile çok anlamlıdır. Bir bina inşa edemezsek de onun duvarına taş olmak, bir bahçe kuramazsak da kurulacak bahçeye toprak olmak, ağaca su, kulağa ses, göze ışık olmak, anlamsız değildir. Amacımız yüce, hayallerimiz büyüktür bizim.

Duygu dünyamız çok derindir: Dün'ü, an'ı ve geleceği birlikte yaşayacak kadar zengin bir dünyamız vardır. Ne dün'e saplanıp kalmışız, ne an'ın esiriyiz, ne de salt gelecek hayalleriyle avuntu halindeyiz. Bir çentik de biz atmalıyız bu kayalıklara. Yüzyıllar, bin

yıllar sonra bile sürülebilecek bir iz de biz olmalıyız. Herekol bunu bahşedecek kadar cömerttir bilene.

***

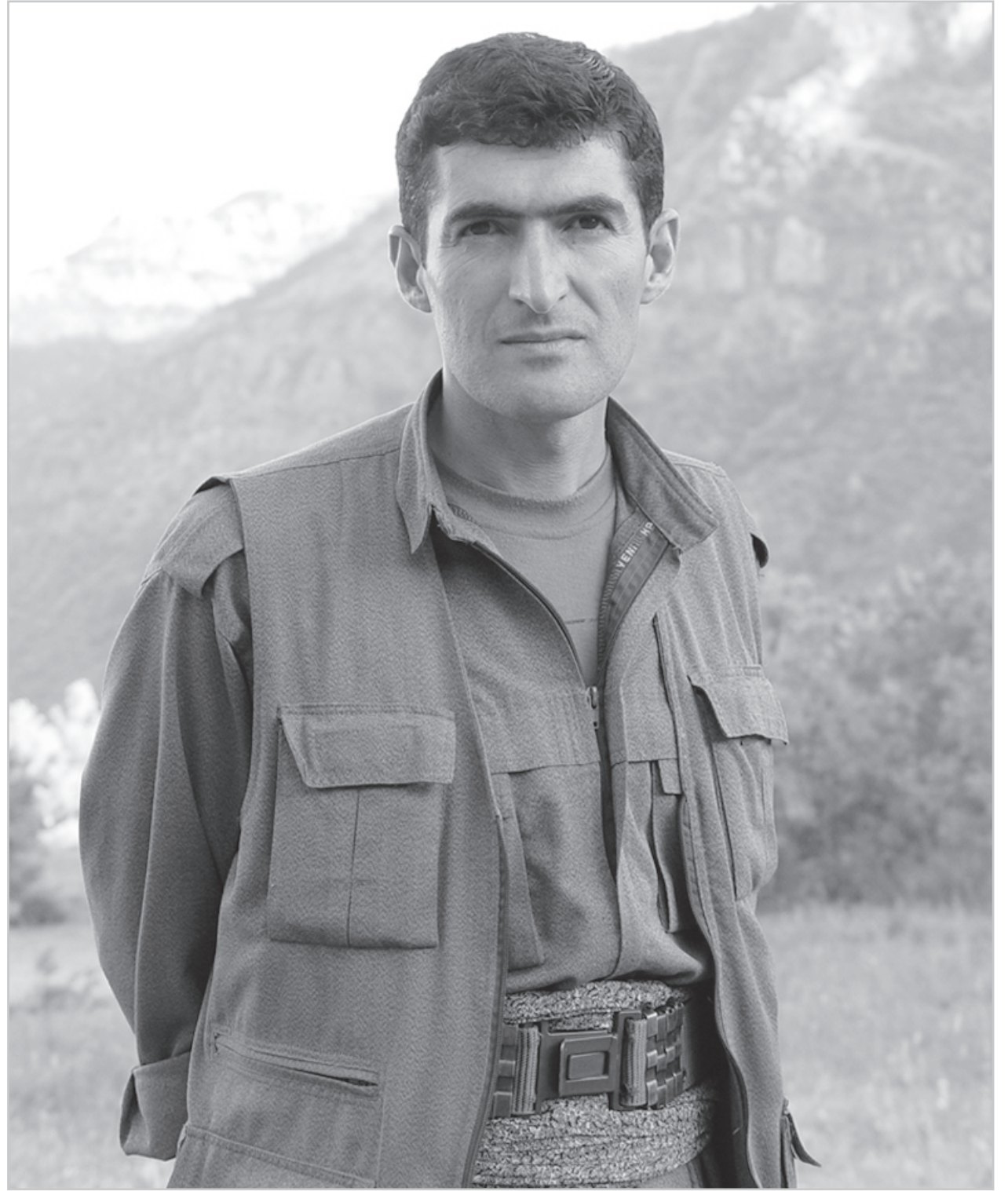
Haziran'da her taraf koçerlerle dolup taşmaya başladı. İnadına bir kimlik ve kültür direnişindeydiler. Çağın zoraki sürdüğü, buluşturduğu cıvaları attığında, görkemli bir kültürle, neolitik bir tarihle, doğal bir toplum özülüyle karşı karşıya kalıyorsun. İnsanlık direnir, toplum direnir. Çobanlar, sürüler, çadırlar, emek, cefa, paylaşım, yaşamın yeniden, yeniden üretilmesi, sistemin, düşmanın tüm çabalarına rağmen inadına toplumsallık...

Herekol, bu geleneğe alışmış, onunla yaşamış binlerce yıllık bir emeğin ürünüdür. Bu gelenek şimdi can çekişse de ölüm döşeginde bile ışıltı saçıyor etrafa. Gerilla, koçerlerin tek umudu. Onları kem gözlerden koruyan, moral veren, umutlu kılan gerilladır. Herekol'a yücelik katan da gerilladır. Onun direnişi ve inancısıdır. Bin yılların işte o şifrelenmiş emeğinin sırları, gerillanın kendisinde temsil ediliyor. Şimdi gerilla, bin yılların dilidir, yüceliğidir, kutsallığıdır. Terk etmeyen sevdasıdır.

Ey halkım! Ey insanlık! Kaç özgürlük direnişçisinin kanına bulandı bu kayalıklar bilir misin? Egîdler, Azimeler, Hêziller, Katolar, Resuller, Zinarlar ve daha nicelesini... Onlar senin yüreğinde bir parçaydı. Her biri bir efsanedir şimdi. Onlarla gururlan, onlarla övün; adları ağızından, sevgileri yüreğinden düşmesin.

Evet, Herekol kutsal bir dergahtır, terk etmez dervişleri. Dervişane yürüyüşlerin kutsal mekanıdır.

Koçerlerden başka, köklerinden kopmayan, kaybolan geçmişini arayan, özülüyle yeniden buluşma istemi olanlar için de bir çekim merkezidir Herekol. İster

kuzeyinden, ister güneyinden bakılsın heybetlidir. Asi, ulaşılmaz, cesaretli ve gizemlidir duruşu. Hele kuzeyden bakıldığında çok yükseklerde, okyanusta duran ve çevresine tümüyle hakim bir dev gemi gibidir. Bir dünyayı içinde taşıyan Sefine (Nuh'un Gemisi) gibi.

İşimiz çok, sayımız yetersizdi. Kısa zamanda yoğun ve sürekli bir pratik çalışma sürecine girdik. Herekol'un her manzarası ve yoldaşların fedakarlığı, yorgunluğu unutturacak kadar güzel ve etkileyiciydi. Tek gayemiz, başarılı ve sonuç alıcı bir çalışmayla örgütün yükünü denizde damla misali de olsa hafifletmekti.

"İleride Herekol'a dair bir program yapabiliriz" düşüncesiyle Rûbar arkadaş, birbirinden güzel manzaraları, çiçekleri, kuşları, böcekleri, kayaları yüzlerce kareye nakşediyordu. Ne yazık ki teknik silinmişti her şey. Kurtarılabılır düşüncesiyle HPG basınına gönderdik; ama önemli olan bu güzellikleri ruhumuza naksetmek, onları özümsemek ve onların bir parçası olabilmektir. O zaman hiçbir güç, bu güzellikleri ve anıları silemez. Emekle, çabayla, zorluklara katlana katlana, heyecan ve coşkuyla, sevgiyle bu güzellikleri damla damla yüreğimize,

ruhumuza, özümüze akıtıyoruz, damıttıyoruz. Süzüle süzüle geriye kalan, güçlü bir iradedir. Bilinçli ve derin bir sevgidir. Büyük bir mücadele azmidir, umuttur, özlemdir.

***

Herekol kayalıkları, Kato'nun kayalıklarına benzese de nispeten daha az tırtıllıydı. Kato'nunkiler ise daha keskin, daha bıkkındı. Kato Dağları ince bellidir. Sarp, çok girinti çıkıntılı, girdaplı ve çıkmaz sokaklı olsa da dardır. İlla bir yerinden yanlamasına kesmeye kalkarsan saati

bulmaz. Herekol ise enine katbekat daha geniştir. Kato Jirka'yı eteklerine bile saklayabilir! Ama yine de Kato'da çok kalmış olmaktan mı, onu çok sevmiş olmamdan mı bilemiyorum, Herekol'dayken Kato'daymış gibiyim. Benzerlikleri o kadar çok ki, ayrılıkları benzerlikleri yanında bir hiç gibi duruyor. Farklılıkları ise güzelliklerine daha fazla anlam katıyor.

En heybetli, en keskin, en derin, en sade, en sıcak ve en içten bakışlılara "dağ bakışlı" derim. İhanet bilmez, vefalı, affedicidir. Herekol kendine bakışları da görmezden gelmez. Dili var duyan için, gözü var gören için, ruhu var hisseden için... Eğer "boş" diye düşünürsek, bin yılların onca yaşanmışlığına ne oldu o zaman, nereye gitti hepsi? "Biz nereden geliyoruz?" diye sormalı.

Herekol'un birçok çiroku var, demiştik. Ne yazık ki ayrıntılarıyla öğrenemedim ama olduğu, bildiğim kadarıyla da anlatmalıyım.

Herekol'da kalmanın efsanesi

Herekol'un bir miri, "kim bir kışı tek başına Herekol'da geçirebilirse kızını ona vereceğini" ilan eder. Her yıl bir kişi ya da birçok kişi, yarışmasına bu şartı yerine getirmeye girişir. Ne var ki sonbaharda Herekol'a gidenlerin yolunu baharda bekleyenler, gözleyenler, kimse dönüşüne tanık olamaz. Yine de en yüksek mevkiye yerleşmenin hayal edilemez yolundan geçme yarışından vazgeçilmez. Nice yiğitler yiter gider.

Vaktin birinde, umutların kesildiği bir anda biri, baharda çıkar gelir. "Kesin o

da ölmüştür" denilen, baharda çıkagelmıştır. Şaşkınlık ve merak at başı, herkesi ahtapot gibi sarmıştır. Nasıl olur! En yiğitlerin gidip de dönemediği Herekol'un o zirvelerinde bu beğenilmez kişi yaşamayı nasıl başarmıştı?

Kısa zamanda her şey anlaşılırmıştı...

Herekol kışları, hem çok soğuk hem de sert rüzgarlı ve fırtınalıydı. Rüzgarın sesi ve fırtınaların kopardığı uğultular, cehennem zebanilerinininkinden daha korkutucuydu. Kışı tek başına Herekol'da geçirmeye çalışanlar, bu türlü türlü, tarife gelmez korkunç seslerin etkisiyle ödleri patlayarak ölüyordu. Herekol'un soğuğu, bu cehennem seslerinin yanında çocuk masumluğundaydı. Bu korku duvarını aşmayı başaran tek kişinin en büyük meziyeti cesareti değildi. Hiç kuşkusuz ona bu unutulmaz zaferi kazandıran, duyma özürü olmasıydı. Romalıların o meşhur "Kartaca Zaferi"nden daha az etkileyici değil.

Aynı mir midir, bilmiyorum. Hiç oğlu olmayan mir, Herekol'un Güney eteklerinden Besta'ya uzanan geniş bir arazi parçasını, evlendirdiği kızı Hince'ye verir. O araziye "Bahra Hince" (Hince'nin payı), daha sonra da "Besta Hince" denilmeye başlanmış. Besta Hince, küçük küçük suların birleşerek büyük bir dereye dönüştüğü, çevresinde ekilebilir düzlükler olan uzun kıvrımlı bir yataktır. Baharları Herekol'un eteklerindeki karların erimesiyle hıncahınca taşan; bulanık, şiddetli; taş, toprak ve ne bulduysa önüne katıp sürükleyen korkutucu bir dere yatağıdır. Yazları ise kurumakla yüz yüze kalan uysal, çelimsiz, boş bir haldedir.

Merhaba Beritan yoldaş

Sana, bu anlamlı günde neler yazabilirim diye düşünüyorum. Bugün herkes, yoldaşlar her yerde seni anıyorlar. Ne mutlu sana, huzur içinde yat. Şu anda seni anlatmak için cümle kurmakta zorlanıyorum. Senin özgürlük umudun, toprağa ekip dünyaya serpiştirdiğin

gün dünyaya geldim. Kusuruma bakma 2001 yılında bunu fark ettim, geriliğimi başışla. Bizlere bıraktığın anıları geçenlerde tekrardan okudum, seni bir kez daha anlamaya çalıştım.

Alışmışlıkların, sıradanlıkların hep ötesinde seni görmek, şimdiki zamanın ötesinde saklı özgür geleceğimizin içinde mavi yolculuğun çıkmış gibi senin silüetini

gözlerimin içinde canlı tutmak ve öyle hep yanımda seni hissetmek ve senin şahsında tüm kadın yoldaşlarıma senin özgürlük çizgin doğrultusunda yoldaşlık etmek bana büyük bir onur veriyor.

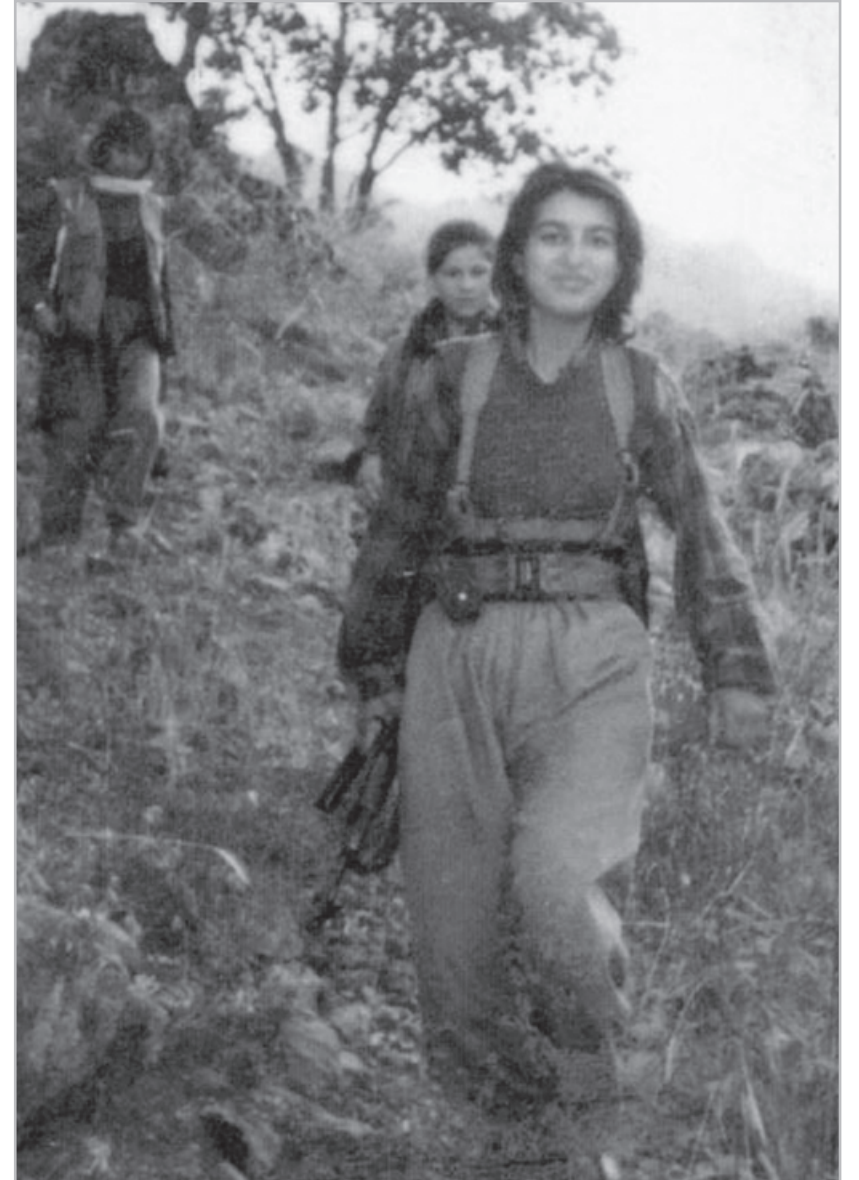
Senin şahsında aşkı, tutkuyu bir kez daha hem de en yakıcı gerçekliği ile kavramaya çalışıyorum. Evet Beritan yoldaş, duygularına gem vurmadan her şeyi yaşamın her alanı sosyal bir varlık olan insanın bütün yönlerini hiçbir beşeri zaafa yer vermeden ve geriliklere meydan okuyarak yaşadın. Herkes bunu başaramazdı. Ama sen başardın. Duygunu, düşünceni Önderliğe bağlılığını işbirlikçiliği kalbinden vurarak ispatladın. Senin şahsında ölüm bir kez daha özgürlüğe karşı yenildi.

25 Ekim 1992'yi tarih yazıyor ve yazmaya devam edecek. Bugünün adını hep böyle belleklerime kazıyacağım "bugün tanrıça ana bir kez daha derin uykusundan dirildi." hem de kendi rengiyle. Derin sessizlik dipten gelen bir dalga gibi anaförlere dönüştü ve meydana okumaya başladı beş bin yıllık tahakkümcü zihniyete.

Senin şahsında kaç peşmerge silah bıraktı.

Evet Beritan yoldaş, tarihin sana tanıdığı an'a en yüce anlamı yükleyerek özgürlük meşalesini doruklarda en onurlu cevabı vererek iyi yaktın. Hem geçmiş hem de gelecek zamanda hak ettiğin yeri buldun.

Bir rastlantı ama bu kutsal günde doğmam beni kadın kurtuluş ideolojisi ve erkeği öldürmek konularından sorgulamaya neden oluyor. Neden olmaktan da öte bir sorumluluk artık benim için. Ne kadar kadına doğru yol arkadaşlığı yapabilirim? Kendimi iyi gözden geçirmeliyim. Beş bin yıllık tahakkümcü zihniyetin etkilerini adım adım nasıl yıkabilirim? Önderliğin savunmaları işi-

ğında 2001-2002 kışından bu yana hep yoğunlaşıyorum. Bütün yetersizliklerimi aştığımı söyleyemem. Çünkü birçok yerde müdahale etmem gereken yerde, tavır takınmam gereken yerde suskun kaldım. Zaman zaman net görüş bildirmekten hiç çekinmedim ama yetersiz. Bu günden sonra daha da net tavırlar takınmasını bilmeliyim.

Kadın özgürlük hareketi, Önderliğin çabalarıyla örgütlü bir güce dönüştü ve bugünlere geldi. İkiyüzlü olmamak gerekir. Objektif gerçeklik ne ise ona göre yaklaşmak gerekir.

Bundan sonra kadın yoldaşlarıma olan yaklaşımıma daha derinden ele almaya çalışacağım.

İşte Beritan yoldaş, bugünü böyle anarak sana atfen bunları yazıyorum. Gittiğim her yerde umut heybemde sen olacaksın. Beynime ve yüreğime kazıdım senin asi ve teslimiyet tanımayan cesur yüreğini.

Hoşçakal demiyorum çünkü hep yanımdasın, yanımdayım.

Şehit Kadir Usta (Gayyaz Koyutürk)
25 Ekim 2006

Kod Adı: Baran Dersim
Adı-Soyadı: İsmail Aydemir
Doğum Yeri: Dersim
Şahadet Tarihi ve Yeri: 16 Eylül
 2015 / Dersim

Zaman dağların mevsiminde 'Yağmur'lu bir gün...

Gök çekti ellerini üzerimizden, yırtıldı mavi, söz üzerimize devrildi. Yeni bir alışkanlığa müptela oldu sessizlik. Öksüz kaldık bir daha, kör kaldık. Bir yolcu iken biz, şimdi yolda el kaldık. Meçhul adresler ellerimizde! Sorduk, sorduk...Yatıya kaldık ıssızlığının hanında. Terketseydi bu bela bizi, kırsaydı bütün gitmeleri boynundan, çalacaktık bir gün kapını. Aç susuz, destursuz... Kadrin şerefine, senin için bin küfürü, yüz nefreti, on laneti sırtlayıp taa en orta yerinde cennetin, sofa kuracaktık. Yedi düvelin sevabına açacaktık suskunluğun orucunu.

Ama olsun... Zaman dağların mevsiminde 'Yağmur'lu bir gün...

Yandı gözlerimizin yeşili. Çekilmedi, çekilmedi adına ayrılmış bu veda, kan çekildi. Karda kaldı sözlerimizin bir teki. Tufan örtün diye tüm ayıpları duaya durduk, sana döndük.

Tüllerle örtülü bir hikâye saklı yorduk yerin yüzünde. Açıldı üstü, kül sandık. Dizdik dizdik sıralı dileklerimizi üstüne. Senin koca gönlün dostu alçakken, 'alçak' zehrini suya dem saldı. Sattı tüm erdemleri aklın pazarında. Alana da, ödeyene de kalmaz kâr. Ve mertlik ucuza kapanır.

Ama olsun... Zaman dağların mevsiminde 'Yağmur'lu bir gün...

Gülmek bir eyvallahmış dağlının suretinde. Güldün, güldük... Merhabanın en dağlısını senden öğrenmişken eyvallahın en soylusunu sana borçlandık.

Siğmiyor şimdi ayrılığının ardından kalanlar. Yoksa sırtlamaz mıydık ton çeken sevginden yükünü. Külü eştiğin zaman, gülü ektiğin zaman, bayrağı öptüğün zaman ve birden gittiğin zaman... Bilmezmiyiz adından söz, kır çiçeklerinden yol dizmeyi.

Ama olsun... Zaman dağların mevsiminde 'Yağmur'lu bir gün...

Sen, içimizdeki korkulardan ibaret enkazın üstünde bir zafer insanıydın sen. Biz yanında kollanmış tüm erdemlerin neferi. Söz saldın, işaret ettin ve emir verdin... Yürüdük, yürüdük... Ardından...Ve neye nereye varmışsa devrimcilik denen asalet, sussan da sen, herkes bilir ki bir de senden ibaret.

Bir yol alıyoruz. Söz alıyoruz sözünün üstüne. Ne öğrenmişsek ne bilmişsek ödölsüz ve ödönsüz senden. Senden yine tüm kisvelerine nispet hakikatin cezbediciliği. Ama senden yine bu ayrılığın güç vericiliği.

Ama olsun... Zaman dağların mevsiminde 'Yağmur'lu bir gün...

Şimdi kirlenmiş sonbahar resminin tam ortasında, şimdi gözleri kör eden bir çöl fırtınasında, şimdi ateş almış bir ormanın en çıkamazında... Sen varsın sen, dilin dönmediği kavgaların en yamanında.

Bütün ifritler ulumuşken, ses salmışken bir puşluk vakti randevusuna, ceberut bir katil soluyorsa kahpeliği ama yine de mahşer vaktine bir tek seninle yetişmişse yiğitlik, cesaret utancından bir sana sığınmışsa ve onur ak alnına oturmuşsa bir taç gibi, artık seni anlatan hikayen *Baran*'ın diğer adıdır.

Ve zaman dağların mevsiminde Yağmur'lu bir gün...

Yürüdün...yürüdün... Ve ermek gibi vardığın her yolculuğunun molası. Sana dair sözler söylendi şiir gibi, Dersim gibi... Güldük, kızdık, korktuk, cesaretlendik. Anladık sevmenin kırk türlü dilini...

Öyle bir sürdün ki kavganın atını, öyle fişek attın ki, öyle kızdın ki kaçkınılığa, öyle sustun ki bağırır gibi, öyle baktın ki içimizi delerek, öyle dillendin ki en sağır yanımızı, öyle güldün ki acınası yokluğa... Utandı en insan yanımız.

Artık!

Yok başka çaremiz şimdi. Çünkü zaman dağların mevsiminde Yağmur'lu bir gün... Ya kaçacak ruhlarımız bir kuytuluğa ya da ıslanacağız senden düşen tüm erdemlerin altında...

**Mücadele arkadaşları adına
Harun Doğan**